

TUTKIMUS

CULT-valiokunnan pyyntö

Euroopan parlamentti

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteenomassa viestintäpolitiikassaan

Kulttuuri ja koulutus

Rakenne- ja koheesiopolitiikan politiikkayksikkö

Sisäasioiden pääosasto

PE 699.648 – syyskuu 2022

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Pierre Dieumegardin laatimaasiakirja

[Eurooppa- demokratia-Esperanto](#)

Tämä asiakirja monikielisydestä Euroopan unionin omassa viestintäpolitiikassa oli vain englanniksi [EU:n verkkosivuston pdf-tiedostossa](#). Alkuperäisen asiakirjan yksikielisyys esti valtaosaa Euroopan väestöstä saamasta tietoa. Tämä esti heitä osallistumasta keskusteluihin, jotka johtaisivat Euroopan unionin parempaan hallinnointiin, toisin kuin UDHR: ssä (erityisesti 2 ja 21 artiklassa) ja Lissabonin sopimuksessa (erityisesti 2 ja 8 artiklassa).

Tämän ”alustavan” asiakirjan, joka on tuotettu konekäännösten ja joidenkin ihmisen editointien avulla, tavoitteena on, että yhä useammat EU:n kansalaiset voivat tutustua EU:n tuottamiin asiakirjoihin (jotka rahoitetaan heidän veroillaan).

On toivottavaa, että EU:n hallinto ottaa hoitaakseen tärkeiden asiakirjojen käännöksen. Tärkeät asiakirjat eivät ole vain lakeja ja asetuksia, vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseen yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Ota yhteyttä: <http://www.europokune.eu> <https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

=====

Joitakin mielenkiintoisia kohtia tästä asiakirjasta:

Taulukko 8 ja 7 luku: kun EU käyttää yksinomaan englantia viestinnässään, vain 13–45 prosenttia 27 jäsenvaltion EU:n aikuisista ymmärtää julkaistujen asiakirjojen sisällön. Toisin sanoen **suurin osa Euroopan väestöstä jää keskustelun ja päätöksenteon ulkopuolelle.**

— Luku 4: EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielipolitiikka on usein epäselvää ja epäselvää. erityisesti Euroopan komission työjärjestyksessä ei määritellä muodollisesti sen kielijärjestelyä. ”EU:n viestinnän avoimuutta voitaisiin parantaa, jos kielen käyttöä verkkosivustoilla koskeva politiikka määriteltäisiin täsmällisemmin Euroopan oikeusasiamiehen ohjeiden mukaisesti ja jos toimielinten, elinten ja virastojen sisäiset kielijärjestelyt olisivat selkeämpiä niiden verkkosivustoilla julkaistaviin sisäisiin työasiakirjoihin sovellettavista säännöistä.”

TUTKIMUS KULTTIKOMITEALLE

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyys- ja viestintäpolitiikassa

Abstrakti

Tässä tutkimuksessa arvioidaan EU:n lähestymistapaa monikielisyys- ja viestintäpolitiikassa.

Monikielisyysvelvoitteiden sekä EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyjen ja -käytäntöjen noudattamisen tutkimiseen käytetään innovatiivisia sekamenetelmiä koskevaa lähestymistapaa erityisesti EU:n verkkosivustoilla. Lisäksi tutkitaan EU27-maiden asukkaiden kielitaitojen sopivuutta. Toimintasuosituksia annetaan EU:n viestintäpolitiikan avoimuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi toteutettavuusrajoitteet huomioon ottaen.

Tätä asiakirjaa pyysi Euroopan parlamentin kulttuuri- ja koulutusvaliokunta.

KIRJOITTAJAT

Projektin vetäjä: Carlos MENDEZ (Euroopan politiikan tutkimuskeskus (EPRC Delft ja Glasgow, Strathclyden yliopisto))

Projektiryhmä: Michele GAZZOLA, professori Laure CLEMENT-WILZ, Dr. Vasiliki TRIGA, Dr. Fernando MENDEZ, Dr. Costas DJOUVAS, Antonis CHARAMBOULOS, professori John BACHTLER

Vertaisarvioijat:

Université catholique de Louvain (UCLouvain): Tohtori Louise-Amélie COUGNON Eötvös Loránd University (ELTE): Prof. Dr. Réka SOMSSICH

Tutkimusvastaavat: Pierre HERIARD (*25.06.1977 †11.05.2022), Balazs MELLAR, Kristiina MILT

Hanke-, julkaisu- ja viestintätuki: Anna Dembek, Kinga OSTApSKA, Stéphanie DUPONT, rakenne- ja koheesiopolitiikan politiikkayksikkö, Euroopan parlamentti

KIELIVERSIOT

Alkuperäinen: EN

TIETOA KUSTANTAJASTA

Ottaaksesi yhteyttä politiikkayksikköön tai tilataksesi CULT-valiokunnan työskentelyä koskevat päivitykset, pyydämme sinua lähettämään sähköpostia osoitteeseen: Poldepcohesion@ep.europa.eu

Käsikirjoitus valmistui syyskuussa 2022 © Euroopan unioni, 2022

Tämä asiakirja on saatavilla Internetissä yhteenvetona, ja sen voi ladata kokonaisuudessaan osoitteesta: <https://bit.ly/3TpqJ8e>

Tämä asiakirja on saatavilla Internetissä osoitteessa [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2022\)699648](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2022)699648)

Lisätietoja politiikkayksikön CULT-tutkimuksesta on osoitteessa: <https://research4committees.blog/cult/>

Seuraa meitä Twitterissä: @PolicyCULT

Käytä seuraavaa viittausta tämän tutkimuksen mainitsemiseen:

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, Djouvas, C, Charamboulos, A ja Bachtler, J. 2022, CULT-valiokunnan tutkimus – Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan, Euroopan parlamentti, rakenne- ja koheesiopolitiikan politiikkayksikkö, Bryssel

Käytä seuraavaa viittausta tekstiviitteisiin:

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, et al. (2022)

VASTUUVAPAUSLAUSEKE

Tässä asiakirjassa esitetyt mielipiteet ovat yksinomaan laatijoiden vastuulla, eivätkä ne välttämättä edusta Euroopan parlamentin virallista kantaa.

Kopiointi ja kääntäminen ei-kaupallisiin tarkoituksiin on sallittua edellyttäen, että lähde mainitaan ja julkaisijalle ilmoitetaan etukäteen ja lähetetään kopio. © Adobe Stockin lisenssin alla käytetty kansikuva

Sisällysluettelo

LUETTELO LYHENTEISTÄ.....	9
LUETTELO LAATIKOISTA.....	10
LUETTELO LUVUISTA.....	10
LUETTELO TAULUKOISTA.....	11
TIIVISTELMÄ.....	12
Keskeiset havainnot.....	12
Suositukset.....	13
1 JOHDANTO.....	15
2 TUTKIMUSMETODOLOGIA.....	16
3 LAINSÄÄDÄNTÖ.....	17
3.1 Johdanto.....	17
3.2 Menetelmä.....	17
3.3 Ensisijainen laki.....	18
3.4 Toissijainen oikeus.....	20
3.5 Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.....	26
3.6 Päätelmät.....	30
4 EU:N TOIMIELINTEN, ELINTEN JA VIRASTOJEN KIELIJÄRJESTELYÄ JA VERKKOSIVUSTON KIELIPOLITIIKKAA.....	31
4.1 Johdanto.....	31
4.2 Menetelmä.....	31
4.3 Kielijärjestelyt EU:n toimielimissä, elimissä ja virastoissa.....	32
4.4 Kielten käyttö EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoilla.....	39
4.5 Päätelmät.....	41
5 MONIKIELINEN TARVITSEE TYPOLOGIAA.....	42
5.1 Johdanto.....	42
5.2 Menetelmä.....	43
5.3 Verkkosivustojen viestintä- ja julkaisujärjestelmä.....	43
5.4 Verkkosivustoviestintä ja säännön nro 1 kielijärjestelyt.....	46
5.5 Harmaan alueen rajaaminen: Aineellinen lähestymistapa.....	49
5.6 Päätelmät.....	52
6. MONIKIELISYYDEN KARTOITUS EU:N VERKKOSIVUSTOILLA.....	54
6.1 Johdanto.....	54
6.2 Menetelmä.....	54
6.3 Multilingo-indeksi EU:n verkkosivustoilla.....	57

6.4 EU:n toimielimet.....	59
6.5 EU:n elimet ja virastot.....	66
6.6 EU:n toimielinten, elinten ja virastojen vertailu.....	70
6.7 Päätelmät.....	72
7. EUROOPPALAISTEN KIELITAITO.....	73
7.1 Johdanto.....	73
7.2 Menetelmä.....	73
7.3 Tulokset.....	74
7.4 EU:n verkkosivujen vierailijoiden kieliprofiili.....	81
7.5 Konekääntämisen rooli.....	82
7.6 monikielisyyden edistäminen koulutusjärjestelmässä.....	83
7.7 Päätelmät.....	85
8. PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET.....	86
REFERENSSIT.....	91
LIITE 1: EU:N TOIMIELINTEN, ELINTEN JA VIRASTOJEN VERKKOSIVUSTON KIELIPOLITIikka SEKÄ VIRASTOJEN KIELIJÄRJESTELYT.....	96
A1.1 EU:n toimielimet.....	96
A1.2 EU:n elimet.....	98
A1.3 EU:n elinten täydellinen kielipolitiikka verkkosivustolla.....	99
A1.4 EU:n virastojen kielijärjestelyt ja verkkosivuston kielipolitiikka.....	105
LIITE 2: VERKKOSIVUSTOJEN ANALYSOINTIMENETELMÄT.....	127
A2.1 Tiedonkeruu- ja analysointimenetelmät.....	127
A2.2 Verkkosivustojen tai verkko-osien valintaperusteet.....	131
A2.3 Monikielisyysindeksi.....	131
A2.4 EU:n virastojen verkkosivustot tarkastettu (heinäkuu 2021).....	134
LIITE 3: HAASTATTELUANALYYSI.....	137
A3.1 Johdanto.....	137
A3.2 Kääntämistä ja tulkkausta koskeva päätöksenteko.....	137
A3.3 Tärkeimmät trendit viimeisten viiden vuoden aikana.....	140
A3.4 Digiteknologioiden rooli.....	143
A3.5 Avoimuus ja vastuuvollisuus.....	144
LIITE 4: EUROOPAN ASUKKAIDEN KIELITAITO.....	146
LIITE 5: KONEKÄÄNNÖS.....	152
A5.1 Mikä on konekäännös?.....	152
A5.2 Konekäännöspalvelujen tarjoajat.....	153
Konekäännösten käyttö EU:n toimielimissä.....	154

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

LUETTELO LYHENTEISTÄ

ACER	European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AES	Adult Education Survey (Eurostat, 2016)
Cedefop	European Centre for the Development of Vocational Training
CEPOL	European Union Agency for Law Enforcement Training
Charter	Charter of Fundamental Rights of the European Union
CJEU	Court of Justice of the European Union
CoR	European Committee of the Regions
CULT Committee	European Parliament's Committee on Culture and Education
DGT	Directorate-General for Translation
EBA	European Banking Authority
ECA	European Court of Auditors
ECB	European Central Bank
ECHA	European Chemicals Agency
ECR	European Court Reports
EDA	European Defence Agency
EEA	European Environment Agency
EESC	European Economic and Social Committee
EFSA	European Food Safety Authority
EIB	European Investment Bank
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
ELRC	European Language Resource Coordination
EMA	European Medicines Agency
ENISA	European Union Agency for Cybersecurity
EP	European Parliament
EUIPO	European Union Intellectual Property Office
eu-LISA	European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems
EU-OSHA	European Agency for Safety and Health at Work
Eurofound	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
Eurojust	European Union Agency for Criminal Justice Cooperation
Europol	European Union Agency for Law Enforcement Cooperation
FRA	European Union Agency for Fundamental Rights
MT	Machine Translation
NMT	Neural Machine Translation
OJ	Official Journal of the European Union
Regulation No 1	Council Regulation No 1 of 15 April 1958 determining the languages to be used by the
SRB	Single Resolution Board
Staff Regulations	Staff Regulations of Officials of the European Union
TEU	Treaty on European Union
TFEU	Treaty on the Functioning of the European Union

LUETTELO LAATIKOISTA

Kohta 1: Monikielisyyttä koskevat säännökset EU:n perussopimuksissa (SEU ja SEUT).....	19
Laatikko 2 EU:n perusoikeuskirjan monikielisyyttä koskevat määräykset.....	20
Kohta 3: Sääntö nro 1 (konsolidoitu toisinto vuodelta 2013).....	22
Laatikko 4, yhteisöjen tuomioistuin, suuri jaosto, komissio v. Italia.....	29
Kohta 5: Neljä loogista askelta kohti monikielisten tarpeiden typologiaa.....	49
Kohta 6: Monikielisyys tarvitsee typologiaa.....	50
Kohta 7: A2.3: Monikielisyyden mittari.....	132

LUETTELO LUVUISTA

Kuva 1: Sisältöluokitusta koskeva multilingo-indeksi EU:n verkkosivustoilla.....	58
Kuva 2: Ryhmitelty multilingo-indeksi sisällön luokittelua varten EU:n verkkosivustoilla.....	59
Kuva 3: Euroopan parlamentin multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	60
Kuva 4: Euroopan parlamentin multilingoindeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2).....	60
Kuva 5: Euroopan komission multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	61
Kuva 6: Euroopan komission multilingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2).....	61
Kuva 7: Neuvoston multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	62
Kuva 8: Neuvoston multilingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2).....	62
Kuva 9: EKP:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	63
Kuva 10: EKP:n multilingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2).....	63
Kuva 11: Euroopan unionin tuomioistuimen multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	64
Kuva 12: Euroopan unionin tuomioistuimen multi-lingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2).....	64
Kuva 13: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	65
Kuva 14: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen multilingo-indeksi tarpeiden (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	65
Kuva 15: EU:n toimielinten ”sisältö”- ja ”Needs”-pisteiden vertailu.....	66
Kuva 16: Euroopan oikeusasiamiehen multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	66
Kuva 17: AK:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	67
Kuva 18: ETSK:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	68
Kuva 19: EU-OSHAn multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	68

Kuva 20: EFSA:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	69
Kuva 21: FRA multi-lingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan.....	69
Kuva 22: Kemikaaliviraston multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan....	70
Kuva 23: EU:n yksikön keskimääräisten monilingopisteiden vertailu (ryhmittämätön ja ryhmittämätön).....	71

LUETTELO TAULUKOISTA

Taulukko 1: Asetuksen N:o 1 artiklojenarviointi.....	23
Taulukko 2: Henkilöstösääntöjen kieliä koskevat keskeiset säännökset.....	25
Taulukko 3: Yhteenveto EUVL:n sarjasta ja alasarjasta.....	43
Taulukko 4: Sisäinen ja ulkoinen viestintä säännössä nro 1.....	46
Taulukko 5: Verkkosivuston sisällön ja monikielisten tarpeiden vastaavuus.....	56
Taulukko 6: Yksikköittäin analysoitujen verkkosivujen määrä alenevassa järjestyksessä.....	56
Taulukko 7: 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten kielitaito kielen mukaan.....	75
Taulukko 8: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kieleen EU:n viestintäpolitiikan tyyppin ja kielellisen osallisuuden määritelmän mukaan.....	77
Taulukko A3.1: Luettelo haastatteluista.....	137
Taulukko A4.1: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin, kielellisen osallisuuden määrittelyn ja maakohtaisen lähestymistavan mukaan.....	146
Taulukko A4.2: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin mukaan kielellisen osallisuuden ja ikäryhmän määrittelyyn.....	148
Taulukko A4.3: Niiden 25–64-vuotiaiden osuus eurooppalaisista, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin mukaan kielellisen osallisuuden ja menestyksekkäästi suoritettun koulutustason määrittelyyn.....	149
Taulukko A4.4: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin, kielellisen osallisuuden määrittelyn ja ammatin mukaan.....	150
Taulukko A5.1: Eri konekäännöslähestymistapojen vahvuudet ja heikkoudet.....	153

TIIVISTELMÄ

Tässä tutkimuksessa arvioidaan EU:n lähestymistapaa monikielisyyteen viestintäpolitiikassaan. Käytetään sekamuotoista lähestymistapaa, johon kuuluvat kirjallisuuskatsaus, oikeudellinen ja politiikka-analyysi, EU:n verkkosivustojen kvantitatiivinen analyysi, EU:n asiantuntijoiden haastattelut ja kyselytietojen analysointi.

Keskeiset havainnot

EU:n toimielimet, elimet ja virastot noudattavat virallisesti EU:n monikielisyysvelvoitteita. Tätä helpottaa sääntelyvelvoitteiden joustavuus ja sellaisen kattavan kehyksen puuttuminen, jolla varmistetaan digitaali-aikaan soveltuvat yhteiset standardit erityisesti EU:n verkkosivustojen osalta.

Asetus N:o 1 on EU:n monikielisyyttä koskevien velvoitteiden oikeudellinen kulmakivi. Siinä vahvistetaan säännöt, joilla määritetään EU:n toimielinten, elinten ja virastojen käyttämät kielet, ja annetaan EU:n yksiköille joustovaraa päättää, mitä kieliä käytetään erityistapauksissa, esimerkiksi työasiakirjoissa tai sisäisissä asiantuntijakokouksissa. Monikielistä digitaalista viestintää ei ole tähän mennessä käsitelty asetuksessa N:o 1 eikä Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Näin ollen paljon verkossa julkaistua sisältöä ei käännetä, koska sitä pidetään sisäisen viestinnän sivutuotteena. Tämä tarkoittaa, että julkaistut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa kansalaisiin, yrityksiin ja jäsenvaltioihin, eivät välttämättä aina ole saatavilla niiden kielellä.

Tutkimuksen mukaan monikielisyysvelvoitteita olisi sovellettava tietätyyppiseen verkkosivuston sisältöön. Tätä varten ehdotetaan monikielistä tarvetypologiaa, jolla selvennetään, minkä tyyppisiä sisältöjä kääntäminen olisi asetettava etusijalle. Tämä perustuu seuraaviin paremmuusjärjestykseen: a) keskeiset asiakirjat, jotka ovat laillisesti velvollisia olemaan saatavilla tai toimitettu kaikilla EU:n kielillä; (b) ensisijaiset asiakirjat, joiden olisi oltava saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä, koska ne ovat sisällöltään ja kansalaisten, yritysten ja viranomaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin mahdollisesti vaikuttavia, esimerkiksi valtiontukineuvontaa, EU:n rahoitusohjelmia tai tarjouspyyntöjä; ja c) toissijaiset asiakirjat, jotka ovat monikielisten tarpeiden ja saavutettavuuden kannalta alemmassa järjestyksessä etusijalla ja joissa konekäännöksiä voitaisiin käyttää, jos resursseja ei ole saatavilla henkilökäännöksiä varten.

Tutkimus paljastaa merkittäviä eroja monikielisen sisällön saatavuudessa, jonka pitäisi olla saatavilla kaikilla virallisilla kielillä. Tämä on tulosta monikielisten pistemäärien arvioinnista, joka perustuu monikielisten tarpeiden typologian soveltamiseen EU:n toimielinten verkkosivustoilla. Euroopan komission ja Euroopan keskuspankin verkkosivustot eivät toimi hyvin sellaisten osioiden julkaisemisessa, joissa on ”enimmäkseen keskeinen” ja ”enimmäkseen ensisijainen” sisältö, jonka pitäisi olla saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Sitä vastoin Eurooppa-neuvoston/Euroopan unionin neuvoston, Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustojen toiminta on erittäin hyvää. Myös Euroopan parlamentilla on suhteellisen korkeat pisteet.

Toinen tärkeä päätelmä on, että **EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyt eivät ole riittävän avoimia ja virallisia.** Joskus järjestelmiä ei ole määritelty tai ne ovat usein epäselviä. Samoin useimmat EU:n toimielimet ja elimet ovat julkaisseet verkkosivuston kielipolitiikan, mutta useimmat virastot eivät ole sitä tehneet. Tämä on ristiriidassa Euroopan oikeusasiamiehen suositusten kanssa, joissa kehoitetaan määrittelemään ja julkaisemaan selkeästi EU:n virallisten kielten käyttöä koskeva politiikka.

EU ei seuraa ja arvioi järjestelmällisesti erilaisia kielijärjestelyjä, -käytäntöjä ja verkkosivustojen kielipolitiikkaa. Tämä haittaa avoimuutta ja vastuuvollisuutta sekä vaikeuttaa monikielisen viestinnän muodollisempaa lähestymistapaa yhteisiin standardeihin.

Monikielisen sisällön tarjonnan vaihtelu EU:n verkkosivustoilla ja niiden sisällä tarkoittaa, että tämä viestintäkanava ei aina vastaa kaikkien kohdeyleisöjen tarpeita. Niiden 13 EU:n verkkosivuston analyysi, joilla on kaikkein monikielisin sisältö, osoitti, että jotkin verkkosivut suoriutuivat hyvin multilingo-indeksissä, jossa otetaan huomioon verkkosivuston eri sisältöosiöt, kun taas toiset suoriutuivat heikommin. Korkeimmat monikieliset arvosanat olivat kuudella sivustolla, joiden pistemäärä oli selvästi yli 13 verkkosivuston keskiarvon (Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan unionin neuvosto/Eurooppa-neuvosto (jaettu verkkosivusto), Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan parlamentti, Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto ja Euroopan oikeusasiamies). Toisella verkkosivustojen ryhmällä on keskitason suorituskky, ja siihen kuuluvat Euroopan komissio (lähempänä EU:n verkkosivustojen keskiarvoa) sekä Euroopan kemikaalivirasto ja Euroopan alueiden komitea (molemmat, joilla on matalammat pisteet). Viimeinen klusteri kattaa neljä verkkosivustoa, jotka toimivat huonosti ja joilla on alhainen monikielisen sisällön saatavuus (Euroopan keskuspankki, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto). Lisäksi useimmilla EU:n virastojen verkkosivustoilla (joita arvioitiin edellä mainittujen lisäksi laadullisesti) ei julkaista sisältöä kaikilla virallisilla kielillä ja ne ovat käytännössä yksikielisiä englanniksi.

Vaihtoehtoinen monikielinen indeksi, jossa tarkastellaan vain verkkosivustojen kokonaisuutta ottamatta huomioon eri sisältöluokkien eroja, parantaa kahden verkkosivuston (Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto) suorituskkyä marginaalisesti, mutta vähentää useimpien verkkosivustojen suorituskkyä erittäin dramaattisesti joissakin tapauksissa, kuten Euroopan oikeusasiamies.

Jos käytetään vain englantia, EU:n julkaiseman sisällön saatavuus on vähäistä. Eurostatin aikuiskoulutustutkimuksen (2016) analyysi osoittaa, että noin kolmannes 25–64-vuotiaista EU:n asukkaista puhuu vain äidinkieltään. Ei ole yhteistä kieltä, jota väestön enemmistö puhuu erittäin hyvällä tasolla (eli äidinkielenään puhujana tai vieraana kielenä taitavalla tasolla). Noin 20 prosenttia EU:n aikuisista kansalaisista pystyy kommunikoimaan erittäin hyvin saksaksi, minkä jälkeen tulevat ranska (noin 16 prosenttia), italia (14 prosenttia) ja englantia (13 prosenttia). Jos asiakirja julkaistaan vain englanniksi, 13–45 prosenttia EU:n aikuisväestöstä ymmärtää sitä (alue riippuen kielitaidon mittaamisessa käytetystä indikaattorista). Osuus kasvaa 43–65 prosenttiin kolmikielisessä viestintäpolitiikassa (englantia, ranska ja saksa). Täysin monikielisellä viestintäpolitiikalla varmistetaan sisällön saatavuus 97–99 prosentilla EU:n aikuisista.

Se, että monikielisyyden merkitykseen viestintäpolitiikassa ei kiinnitetä huomiota, voi mahdollisesti lisätä käsityksiä siitä, että EU on etäinen ja etäännyntynyt kansalaisista, kun otetaan huomioon nykyinen väestön kielitaidon jakautuminen. EU:n kielijärjestelyt ovat tulosta eri intressien välisestä tasapainosta, johon sisältyy huomattavia resurssirajoitteita. Tämä on EU:n toimielimille poliittinen ja toiminnallinen haaste. Vaikka monikielisyyden ei ole vapaa resurssinäkökulmasta, se on tehokkain ja helposti saatavilla oleva viestintäpolitiikka, kun otetaan huomioon EU:n asukkaiden nykyinen kielitaidon jakautuminen.

Suosituks

Tämän tutkimuksen tulosten perusteella ehdotetaan seuraavia suosituksia:

- **Suositus 1: Kehitetään yhteiset ja avoimet puitteet ja standardit monikieliselle viestinnälle, myös digitaalisella.** Jos asetuksen N:o 1 uudistamiseen ei ole poliittista tahtoa, Euroopan parlamentti voisi edistää virallisten yhteisten puitteiden ja standardien luomista toimielinten välisellä sopimuksella. EU:n internetin välityksellä tapahtuvaan viestintään olisi sovellettava monikielisyyttä koskevia velvoitteita paitsi tässä tutkimuksessa ”ydinaineeksi” määritellyn sisällön osalta myös ensisijaisen sisällön osalta.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

- **Suositus 2:** Vakiinnutetaan lainsäädännön noudattamisen, hallinnon avoimuuden ja resurssien käytön säännöllinen seuranta monikielisen viestinnän varmistamiseksi määräaikauskertomuksen avulla.
- **Suositus 3:** Perustetaan monikielisyydestä vastaava virkamies tarkastelemaan käytäntöjä, kielijärjestelyjä ja verkkosivuston kielipolitiikkaa. Virkamiehen olisi vastattava määräaikaisesta seurantakertomuksesta ja oltava vastuuvollinen Euroopan parlamentille.
- **Suositus 4:** Edistetään virallisten kielten käyttöä digitaalisessa viestinnässä esteettömyyden ja kansalaisten läheisyyden parantamiseksi.
- **Suositus 5:** Lisätään EU:n talousarviomäärärahoja monikielisyyteen. Tämä auttaa torjumaan käännös- ja tulkkauspalveluihin viime vuosina tehtyjä leikkauksia.

1 JOHDANTO

Euroopan unioni (EU) on sitoutunut kielelliseen monimuotoisuuteen ja monikielisuuden edistämiseen. EU:n viestintäpolitiikka on ratkaisevan tärkeää, koska se vaikuttaa suoraan EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden ja kansalaisten välisiin suhteisiin. Monikielisyys auttaa lähentämään EU:ta kansalaisiin helpottamalla EU:n toimielinten ymmärtämistä, kunnioittamalla kulttuurista monimuotoisuutta ja edistämällä avoimuutta ja vastuuvetovallisuutta. Se edistää eurooppalaista julkista aluetta ja helpottaa tietoisuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää EU:n yhdyntymisen tarjoamia mahdollisuuksia.

Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on **arvioida EU:n lähestymistapaa monikielisyyteen viestintäpolitiikassaan ja esittää suosituksia.** Erityistavoitteet ovat seuraavat:

1. Arvioida **EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyjen sekä niiden verkkosivustojen kielikäytäntöjen lainmukaisuutta ja avoimuutta.**
2. Tehdään **kartoitus EU:n virallisten kielten käytöstä** EU:n viestintäkanavissa ja keskitytään verkkosivustoihin.
3. **Oppia ja antaa suosituksia** EU:n poliittisille päättäjille.

Tutkimuksessa käsitellään neljää tutkimuskysymystä:

1. **Vaatimustenmukaisuus:** Noudattavatko EU:n toimielimet, elimet ja virastot asetusta N:o 1 ja EU:n kielilainsäädäntöä yleisesti ja mitä vaikutuksia niiden viestintäpolitiikkaan on?
2. **Kielijärjestelyt:** Mitkä ovat käytännössä hyväksytyjen ja noudatettujen kielijärjestelyjen piirteet? Ovatko nämä järjestelmät avoimia ja virallisia?
3. **Kielelliset käytännöt:** Vastaavatko verkkosivuston kielipolitiikan kielikäytännöt kohdeyleisön tarpeita? Miten nämä organisaatiot voisivat parhaiten sopeutua nykyisiin kielellisiin olosuhteisiin?
4. **Politiikan vaikutukset:** Mitä suosituksia EU:n poliittisille päättäjille voidaan antaa?

Käytetään sekamuotoista lähestymistapaa, johon kuuluvat kirjallisuuskatsaus, oikeudellinen ja politiikka-analyysi, huippuluokan tiedonlouhinta ja kvantitatiiviset tekniikat, joilla analysoidaan EU:n verkkosivustojen monikielisiä ominaisuuksia, käännös- ja tulkkausalalan EU-politiikan asiantuntijoiden haastattelut sekä EU:n asukkaiden kielitaitoa koskevien tietojen analysointi.

Tämä tutkimus on jäsennelty seuraavasti.

- Luvussa 2 esitetään tutkimusmenetelmät (ks. tekniset yksityiskohdat liitteissä).
- Luvussa 3 tarkastellaan monikielistä viestintää koskevaa EU:n oikeudellista kehystä ja käsitellään lainsäädännön noudattamista.
- Luvussa 4 analysoidaan EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyjä ja verkkosivustojen kielipolitiikkaa ja arvioidaan niiden avoimuutta.
- Luvussa 5 tarkastellaan monikielisen viestinnän harmaata aluetta verkkosivustojen kautta ja kehitetään monikielisten tarpeiden typologiaa.
- Luvussa 6 kartoitetaan monikielisuuden tasoa EU:n verkkosivustoilla käyttämällä monikielisyysindeksejä kielellisen monimuotoisuuden mallien vertailemiseksi.
- Luvussa 7 tarkastellaan EU:n asukkaiden kielitaidon jakamista kyselytietojen avulla sen arvioimiseksi, onko EU:n viestintäpolitiikka saatavilla.
- Luvussa 8 esitetään päätelmät ja suositukset.

2 TUTKIMUSMETODOLOGIA

Tutkimuksessa on käytetty yhdistelmämenetelmiä tutkimustavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien innovatiivinen yhdistelmä laadullisia ja määrällisiä menetelmiä.

Ensinnäkin tehtiin **kirjallisuuskatsaus, oikeudellinen ja politiikka-analyysi**, jossa tarkasteltiin monikielistä sääntelykehystä (3 luku), kielijärjestelyjä ja verkkosivuston kielipolitiikkaa (4 luku), mukaan lukien akateemisia ja poliittisia tutkimuksia ja muita tutkimuksen kannalta merkityksellisiä tuloksia, kuten EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielinormeja ja -säädöksiä. Tässä tehtävässä selvitettiin myös monikielisten tarpeiden typologian kehittämistä (5 luku) ja konekäännösten uudelleentarkastelua sekä ehdotuksia monikielisyyden parantamiseksi EU:n koulutusjärjestelmässä (luku 7).

Toiseksi **kvantitatiiviseen tiedonkeruuseen ja analysointiin** liittyi tiedonlouhintaa ja kvantitatiivisia tekniikoita EU:n verkkosivustojen monikielisten ominaisuuksien analysoimiseksi. Työryhmä kokoaa yhteen suuren tietokokonaisuuden, joka sisältää yli 1,5 miljoonaa verkkosivua 13 EU:n verkkosivustolta. Verkkosivustojen kartoitusanalyysissä (6 luku) monikielisiä ominaisuuksia arvioitiin laskemalla ”multi-lingo-indeksi”, jota sovellettiin EU:n verkkosivustojen/verkkosivujen sisältöön ja luvussa 5 kehitettyyn monikieliseen tarvetytologiaan.

Kolmanneksi **tutkimuksessa arvioitiin, missä määrin** EU:n kielijärjestely on EU:n kansalaisten käytettävissä, laskemalla sen väestön osuus, joka ymmärtää EU:n asiakirjoja EU:n viestintäpoliittisissa järjestelmissä käytetyistä kieliyhdistelmistä Eurostatin aikuiskoulutustutkimuksen perusteella (luku 7).

Lisäksi **haastateltiin** 12 EU:n virkamiestä, jotka osallistuivat kieli- ja viestintäpolitiikkaan EU:n toimielimissä, elimissä ja virastoissa. Painopisteenä olivat monikieliset viestintäaiheet, jotka liittyivät käännös- ja tulkkauskapasiteettiin, rekrytointiin, viestintään, digitaalisten välineiden käyttöön ja avoimuuteen. Haastattelut hyödynsivät kielijärjestelmien ja -käytäntöjen analysointia (4 luku). Yhteenveto haastatteluista on liitteessä 3.

Lisätietoja menetelmistä annetaan kussakin luvussa. Tekniset tiedot annetaan liitteissä EU:n verkkosivustoilla (liite 2) ja EU:n asukkaiden kielitaidosta (liite 4).

3 LAINSÄÄDÄNTÖ

KESKEISET HAVAINNOT

- Säädöstekstien, Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ja asiaa koskevan kirjallisuuden tarkastelu herättää kysymyksiä monikielisyysääntöihin liittyvien periaatteiden nykyisestä soveltamisesta, ”erityistapauksia koskevan doktriinin” määrittelystä, avoimuudesta, virkamiesten ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden palvelukseen ottamisesta sekä (virallisen) julkaisemisen käsitteestä.
- Asetus N:o 1 on kielitaidon tasa-arvon ja EU:n toimielinten rajoitettujen kielijärjestelyjen kulmakivi. Siinä vahvistetaan toimielinten ja kansalaisten välistä suoraa viestintää, julkaisuja ja yleisesti sovellettavia oikeudellisia sääntöjä koskevat monikielisyysvelvoitteet ja täsmennetään institutionaalisen kielellisen autonomian edellytys.
- Asetuksessa N:o 1 vahvistetaan yleinen kielijärjestely, jota sovelletaan elimiin ja virastoihin, ellei perustamisasetuksessa nimenomaisesti toisin säädetä.
- Asetuksen N:o 1 teksti- ja teleologinen tulkinta osoittaa, että sen päätavoitteena on edistää ymmärtämystä monikielisyiden avulla ja siten yleisön kielellistä osallistamista, kun taas poikkeuksena on valita, mitä kieliä käytetään vain ”erityistapauksissa”.
- Verkkosivuston viestintää ja monikielisyyttä ei ole käsitelty myönteisessä lainsäädännössä eikä Euroopan unionin tuomioistuimessa tähän mennessä. Unionin tuomioistuin on kuitenkin mukauttanut sovellettavaa EU:n lainsäädäntöä verkkosivustoviestinnän uuteen todellisuuteen, kun oikeus tuomioistuimessa on suojattava.

3.1 Johdanto

Tässä luvussa tarkastellaan **EU:n monikielisen viestinnän oikeudellista kehystä ja erityisesti verkkosivustoviestintää**. Erotamme toisistaan: primaarioikeus, johon sisältyvät perussopimukset ja perusoikeuskirja; ja johdetun oikeuden osalta ”Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskeva asetus N:o 1”, Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntö, unionin tuomioistuimen työjärjestys ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys sekä EU:n virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt, jäljempänä ’henkilöstösäännöt’. Vaikka EU:n toimielinten, elinten ja virastojen viestintäpolitiikkaan sovellettavan EU:n monikielisyyslainsäädännön pääasiallinen lähde on asetus N:o 1 ja sen tulkinta unionin tuomioistuimessa, unionin tuomioistuin ei ole tähän mennessä käsitellyt verkkosivustoviestintää.

3.2 Menetelmä

Tässä luvussa hyödynnetään oikeudellisia lähteitä (ensisijainen ja johdettu oikeus, Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö) ja oikeuskirjallisuutta, jotta saadaan jäsennetty yleiskuva monikielisen viestinnän oikeudellisesta kehyksestä ja ymmärretään paremmin sen soveltamista verkkosivustoviestintään. Myös voimassa olevaan myönteiseen lainsäädäntöön perustuvaa oikeudellista tulkintaa tarjotaan erityisesti silloin, kun oikeudellinen asiayhteys ei ole vakaa tai selkeä tai jos siinä on aukkoja.

3.3 Ensisijainen laki

Primaarioikeus kattaa sekä perussopimukset – Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) – ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja'.

• Unionin tavoitteet

SEU-sopimuksen 3 artikla: "[Unioni] kunnioittaa rikasta kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuuttaan ja varmistaa, että Euroopan kulttuuriperintöä suojellaan ja parannetaan."

SEUT 165 artiklan 1 kohta: "Unioni myötävaikuttaa laadukkaan koulutuksen kehittämiseen kannustamalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tarvittaessa tukemalla ja täydentämällä niiden toimintaa kunnioittaen täysin jäsenvaltioiden vastuuta opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmien järjestämisestä sekä niiden kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta."

SEUT 165 artiklan 2 kohta: "Unionin toimilla pyritään [...] kehittämään koulutuksen eurooppalaista ulottuvuutta erityisesti opettamalla ja levittämällä jäsenvaltioiden kieliä."

• Tekstien yhtä todistusvoimaisuus ja luettelo perustamissopimuksen kielistä

SEU 55 artiklan 1 kohta: "Tämä sopimus, joka on laadittu yhtenä alkuperäiskappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalil, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, talletetaan Italian tasavallan hallituksen arkistoon, joka toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen muiden allekirjoittajavaltioiden hallituksille."

SEUT-sopimuksen 358 artikla: "Tähän sopimukseen sovelletaan [SEU] 55 artiklan määräyksiä."

SEU 55 artiklan 2 kohta: "Tämä sopimus voidaan kääntää myös muille kielille, jotka jäsenvaltiot ovat määrittäneet niille kielille, joilla on valtiosääntönsä mukaisesti virallinen asema koko alueellaan tai sen osalla. Asianomaisten jäsenvaltioiden on toimitettava oikeaksi todistettu jäljennös tällaisista käännöksistä, jotka talletetaan neuvoston arkistoon."

Julistus nro 16 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 55 artiklan 2 kohdasta: "Konferenssi katsoo, että mahdollisuus tuottaa perussopimusten käännöksiä 55 artiklan 2 kohdassa mainituille kielille edistää 3 artiklan 3 kohdan neljännessä alakohdassa vahvistetun unionin rikkaan kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden kunnioittamista koskevan tavoitteen saavuttamista. Tässä yhteydessä konferenssi vahvistaa, että unioni on sitoutunut Euroopan kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja että se kiinnittää edelleen erityistä huomiota näihin kieliin ja muihin kieliin.

Konferenssi suosittaa, että ne jäsenvaltiot, jotka haluavat käyttää 55 artiklan 2 kohdassa tunnustettua mahdollisuutta, toimittavat neuvostolle kuuden kuukauden kuluessa Lissabonin sopimuksen allekirjoittamisesta sen kielen tai kielet, jolle perussopimuksista käännetään."

• EU:n kansalaisten oikeudet

SEUT-sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohta: "[Unionin kansalaisilla on] oikeus vedota Euroopan parlamenttiin, kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen puoleen, ottaa yhteyttä unionin toimielimiin ja neuvoo-antaviin elimiin millä tahansa perussopimuksen kielellä ja saada vastaus samalla kielellä."

SEUT 24 artikla: "Jokainen unionin kansalainen voi kirjoittaa mille tahansa tässä artiklassa tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklassa tarkoitetulle toimielimelle tai elimelle jollakin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 55 artiklan 1 kohdassa mainituista kielistä ja saada vastauksen samalla kielellä."

• Johdetun oikeuden kielijärjestelyt

SEUT 342 artikla: "Neuvosto vahvistaa yksimielisesti asetuksella unionin toimielinten kieliä koskevat säännöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön määräysten soveltamista."

SEUT 118 artikla: "Neuvosto vahvistaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen asetuksilla eurooppalaisia teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat kielijärjestelyt. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan."

SEUT 207 artiklan 4 kohta "Neuvosto tekee ratkaisunsa myös yksimielisesti sopimusten neuvottelemiseksi ja tekemiseksi: a) kulttuuri- ja audiovisuaalipalvelujen kaupan alalla, jos nämä sopimukset uhkaavat vahingoittaa unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta."

Lähde: oma valmistelu

Kohta 1: Monikielisyyttä koskevat säännökset EU:n perussopimuksissa (SEU ja SEUT)

Monikielisyyttä koskevat primaarioikeuden säännökset ovat hyvin erilaisia. SEU 55 artiklan 1 kohdassa luetellaan 24 kieltä, joilla SEU on laadittu ja jotka ovat todistusvoimaisia. 55 artiklan 2 kohdassa ja julistuksessa nro 16 määrätään mahdollisuudesta kääntää perustamissopimus muille kielille. Kuten SEUT-sopimuksen 358 artiklassa määrätään, SEUT-sopimus on todistusvoimainen samoilla kielillä kuin SEU, jolla on samat vaikutukset. Asetuksen 165 artiklan 2 kohdassa osoitetaan jäsenvaltioiden kielten opetuksen ja levittämisen tärkeys. SEUT-sopimuksen 342 artikla muodostaa oikeusperustan, jonka nojalla neuvosto voi hyväksyä EU:n toimielinten kieliä koskevat järjestelyt. EU:n kansalaisuutta koskevissa määräyksissä annetaan EU:n kansalaisille ehdottomia oikeuksia, kuten oikeus vedota Euroopan parlamenttiin ja kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen puoleen millä tahansa perussopimuksen kielellä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 24 artiklassa (ja vastaavasti perusoikeuskirjan 41 artiklan 4 kohdassa) määrätään, että kansalaiset voivat ”kirjoittaa” vain EU:n toimielimille, oikeusasiamiehelle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. SEUT-sopimuksen 20 artiklan soveltamisala on laajempi kuin SEUT 24 artikla: kansalaiset voivat ”osoittaa”, mikä tarkoittaa sekä kirjallista että suullista viestintää, mitä tahansa toimielintä ja neuvoo-antavaa elintä, virastot mukaan lukien.

EU:n rikkaan kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden kunnioittaminen (SEU-sopimuksen 3 artikla) toistetaan perusoikeuskirjan 22 artiklassa. **Kielen monimuotoisuuden kunnioittaminen, kun siihen viitataan toissijaisessa säädöksessä, tarkoittaa, että EU ei saa rikkoa olemassa olevaa kielellistä monimuotoisuutta toteuttaessaan politiikkaa ja että monikielisyyden edistäminen on yksi EU:n politiikoista** (SEUT:n 167 artiklan 1 kohta). Artiklalla ei sellaisenaan luoda oikeudellista velvoitetta, mutta kuten mikä tahansa perussopimusten tavoite, tämä artikla voi auttaa tulkitsemaan muiden määräysten tarkoitusta.

Kieleen perustuvan syrjinnän kiellon periaatetta (tai kielellisen yhdenvertaisuuden periaatetta) suojataan myös perusoikeuskirjan 21 artiklassa, jota sovelletaan vain, jos sovelletaan unionin oikeutta. Perusoikeuskirjan soveltamisala on unionin oikeuden soveltamisala (Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Åklagaren, 2013, 21 kohta)¹. Tämä tarkoittaa, että EU:n toimielimet ja elimet eivät saa rikkoa tätä artiklaa käyttäessään perussopimuksissa annettua toimivaltaa. **Hyvää hallintoa koskevan oikeuden** mukaan ”jokainen voi kirjoittaa unionin toimielimille jollakin perussopimusten kielellä ja hänellä on oltava vastaus samalla kielellä” (perusoikeuskirjan 41 artiklan 4 kohta).

- Syrjimättömyys

21 artiklan 1 kohta: ”Kielletään kaikenlainen syrjintä, joka perustuu muun muassa [...] kieleen”.

- Kulttuurinen, uskonnollinen ja kielellinen monimuotoisuus

22 artikla: Unioni kunnioittaa kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä monimuotoisuutta.

- Oikeus hyvään hallintoon

41 artiklan 4 kohta: ”Jokainen voi kirjoittaa unionin toimielimille jollakin perussopimusten kielellä, ja hänellä on oltava vastaus samalla kielellä.”

Lähde: oma valmistelu

Laatikko 2 EU:n perusoikeuskirjan monikielisyyttä koskevat määräykset

3.4 Toissijainen oikeus

Neuvosto säänteli johdetussa oikeudessa EU:n toimielinten kielijärjestelyjä neuvoston asetuksessa N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä ja määräsi Euroopan

¹ Unionintuomioistuimen tuomio Åklagaren, C 617/10 [2013]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?sessionid=9E6804D1FA607C57315C3FC586503F57?text=&docid=134202&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7116443>

unionin tuomioistuinta koskevasta poikkeuksesta. EU:n toimielinten ja elinten kielijärjestelyt riippuvat myös Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta annetusta asetuksesta, jäljempänä 'henkilöstösäännöt'².

3.4.1 Sääntö nro 1

Asetuksella N:o 1, joka³annettiin vuonna 1958 entisen EY:n perustamissopimuksen 217 artiklan (nykyinen SEUT 342 artikla) nojalla, toistettiin hallitustenvälinen päätös, joka tehtiin 24 päivänä heinäkuuta 1952 Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimaantumisen jälkeen. Asetusta N:o 1 on muutettu liittymisen yhteydessä vuosina 1972, 1979, 1985, 1994, 2003, 2005 ja 2013. Asetusta on myös muutettu asetuksella (EY) N:o 920/2005⁴ siten, että iirin kielelle annetaan sama asema (poikkeuksena) kuin muiden jäsenvaltioiden virallisilla kielillä.

Asetus N:o 1 on kielitaidon tasa-arvon ja rajoitettujen kielijärjestelyjen kulmakivi kussakin EU:n toimielimessä, ja siinä säädetään EU:n monikielisyyden perustuslaista. Muodollisesti neuvosto voi muuttaa säädöstä yksimielisesti. Kyseessä on tiivis asetus, joka koostuu vain kahdeksasta artiklasta (laatikko 3). Asetus ei sisällä alustavaa esitystä tekstin tavoitteista ja merkityksestä. Yleisen uudelleentarkastelun/uudistuksen kohteena ei ole koskaan ollut ottaa huomioon kansalaisten kontekstin ja tarpeiden kehitystä.

-
- 2 Asetus N:o 31 (ETY), 11 (Euratom), Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta (EYVL P 045 14.6.1962, s. 1385). Konsolidoitu teksti on saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20220101>
  - 3 Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL P 17, 6.10.1958, s. 385). Konsolidoitu teksti on saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01958R0001-20130701>
  - 4 Neuvoston asetus N:o 920/2005, 13.6.2005 (EUVL L 156, 18.6.2005, s. 3). Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32005R0920>

**Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä
EUROOPAN TALOUSYHTEISÖN NEUVOSTO,**

Ottaa huomioon perustamissopimuksen 217 artiklan, jossa määrätään, että neuvosto vahvistaa yksimielisesti yhteisön toimielinten kieliä koskevat säännöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen määräysten soveltamista,

Jokainen niistä neljästä kielestä, joilla perustamissopimus on laadittu, tunnustetaan viralliseksi kieleksi yhdessä tai useammassa yhteisön jäsenvaltiossa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla: Unionin toimielinten viralliset kielet ja työkielet ovat bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron.

2 artikla: Asiakirjat, jotka jäsenvaltio tai jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluva henkilö lähettää yhteisön toimielimille, voidaan laatia millä tahansa lähettäjän valitsemana virallisella kielellä. Vastaus laaditaan samalla kielellä.

3 artikla: Asiakirjat, jotka yhteisön toimielin lähettää jäsenvaltiolle tai jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalla henkilölle, laaditaan kyseisen valtion kielellä.

4 artikla: Asetukset ja muut yleisesti sovellettavat asiakirjat laaditaan virallisilla kielillä.

5 artikla: Euroopan unionin virallinen lehti julkaistaan virallisilla kielillä.

6 artikla: Yhteisön toimielimet voivat työjärjestyksessään määrätä, mitä kieliä käytetään erityistapauksissa.

7 artikla: Unionin tuomioistuimen menettelyissä käytettävät kielet vahvistetaan sen työjärjestyksessä.

8 artikla: Jos jäsenvaltiossa on useampi kuin yksi virallinen kieli, käytettävään kieleen sovelletaan kyseisen valtion pyynnöstä sen lainsäädännön yleisiä sääntöjä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Lähde: Sääntö nro 1

Kohta 3: Sääntö nro 1 (konsolidoitu toisinto vuodelta 2013)

Taulukossa 1 esitetään kunkin artiklan keskeiset säännöt, merkittävät oikeudelliset kysymykset ja ristiviittaukset tämän tutkimuksen asiaankuuluviin lukuihin ja jaksoihin, jotka sisältävät lisäanalyysjä.

Taulukko 1: Asetuksen N:o 1 artiklojenarviointi

Artikkelit	Keskeinen sääntö	Alustava arviointi	Ristiviittaus
1 artikla	Muodollinen yhdenvertainen asema unionin ²⁴ virkamiehelle Viittaukset ”työkieliin” ja ”virallisiin kieliin”	<ul style="list-style-type: none"> • 24 virallista kieltä ovat samat kuin SEU-sopimuksen 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut 24 virallista kieltä (van der Jeught, 2021) • Ero ”ei kovin hyödyllinen” (van der Jeught, 2021); Ei virallisen kielen ja työkielen määritelmää 	Keskustelu tästä erottelusta ja työkielestä luvussa 5
2 ja 3 artikla	Suora viestintä jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten kanssa niiden virallisella kielellä	<ul style="list-style-type: none"> • SEUT-sopimuksen 24 artiklan 4 kohdan mukaiset kansalaisten oikeudet • ”unionin oikeuden yleinen periaate, jonka mukaan jokaisella kansalaisella on oikeus saada versio kaikesta, mikä voisi vaikuttaa hänen etuihinsa, laadittuna hänen kielellään kaikissa olosuhteissa” (C.Kik, C-361/01 P, [2003], 82⁵kohta). • Hakijan on pyydettävä käännöstä, jos hän ei ymmärrä komission kanteluunsa antamaa vastausta (C-741/18 P – OPS Újpest v. komissio, 16 kohta).⁶ 	3.4 Oikeusjuridiikka Keskustelu luvussa 5
4 artikla	Asetukset ja muut yleisesti sovellettavat asiakirjat on laadittava kaikilla virallisilla kielillä.	<ul style="list-style-type: none"> • Irlannin poikkeus päättyi 1. tammikuuta 2022.⁷ • Maltan poikkeus päättyi 1. toukokuuta 2007.⁸ • Yksittäistä päätöstä ei välttämättä tarvitse tehdä kaikilla virallisilla kielillä, vaikka se voi vaikuttaa muun unionin kansalaisen kuin sen henkilön, jolle päätös on osoitettu, oikeuksiin, esimerkiksi kilpailevan talouden 	3.4 Oikeusjuridiikka Keskustelu luvussa 5

5 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Kik v. SMHV, C-361/01 P, 82 kohta. Saatavilla osoitteessa:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=48555&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1562893>

6 Unionin tuomioistuimen määräys OPS Újpest v. komissio, C-741/18 [2019]. Saatavilla osoitteessa:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=223918&doclang=EN>

7 Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2015/2264, annettu 15 päivänä huhtikuuta 1958, Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä ja asetuksella (EY) N:o 920/2005 käyttöön otetuista Euroopan atomienergiayhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä 15 päivänä huhtikuuta 1958 annettua asetusta N:o 1 koskevien väliaikaisten poikkeustoimenpiteiden voimassaolon jatkamisesta ja asteittaisesta poistamisesta (EUVL L 322, 8.12.2015, s. 1). Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015R2264>

8 Neuvoston asetus (EY) N:o 930/2004, annettu 1 päivänä toukokuuta 2004, väliaikaisista poikkeustoimenpiteistä, jotka liittyvät Euroopan unionin toimielinten säädösten laatimiseen Maltalla (EUVL L 169, 1.5.2004, s. 1). Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0930>

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

		toimijan (C.Kik, C-361/01 P [2003], 85 kohta) • Ei-selkeän oikeuden asema	
5 artikla	EUVL:n julkaiseminen virallisilla kielillä	• Irlannin ja Maltan aiemmat poikkeukset: Ks. edellä 4 artikla. • Epäselvyys ei-sitovan lainsäädännön ja osan L ja C välisen eron välillä • Julkaiseminen virallisessa lehdessä julkaisemista vastaavalla verkkosivustolla (Euroopan unionin tuomioistuin, PPG, C-625/11 P [2013], 32 kohta)	3.4 Oikeusjuridiikka Keskustelu luvussa 5
6 artikla	EU:n toimielinten työjärjestyksessä määrättyissä erityistapauksissa mahdollisuus määrätä, mitä kieliä on käytettävä	• Laillisia rajoitettuja kieliä koskevat järjestelyt • Ns. erityistapauksia koskeva doktriini (van der Jeught, 2021) • EU:n toimielinten kielellisen riippumattomuuden oikeusperusta • Kysymys tämän autonomian rajoista	3.4 Oikeusjuridiikka Keskustelu luvussa 5
7 artikla	Euroopan unionin tuomioistuimen poikkeussäännöt	• Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntö • Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestys • Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys	Laatikko 4 jäljempänä
8 artikla	Jäsenvaltioiden institutionaalinen riippumattomuus virallisen kielen valinnassa Asetuksen pakollinen ja välitön sovellettavuus		

6 artikla näyttää olevan vastakohta 1–5 artiklalle. Voidaan katsoa, että monikielisyysvelvoitteiden noudattaminen on sääntö ja mahdollisuus käyttää yhtä tai muutamaa kieltä poikkeuksena (Clément-Wilz, 2022b). Lisäksi voitaisiin esittää toimiva (tai teleologinen) tulkinta, joka perustuu SEU-sopimuksen 3 artiklan mukaisesti EU:n tavoitteisiin, jotta voidaan ottaa huomioon kielellinen monimuotoisuus ja kansalaisten tarpeet. Asetuksen N:o 1 soveltamisala rajoittuu muodollisesti unionin toimielimiin. Koska asetus N:o 1 on perustuslaillinen merkitys ja se on hyväksytty ennen erillisvirastojen perustamista, kaikkia periaatteita olisi sovellettava EU:n elimiin ja virastoihin, kuten oikeuskäytännössä ja kaikkein arvovaltaisimmassa oikeuskirjallisuudessa todetaan. Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että 6 artiklan nojalla myönnettyä toimivaltaa sovelletaan unionin elimiin (unionin tuomioistuin, Italia v. ETSK, 2011, 42 kohta).⁹ Asetuksessa N:o 1 otetaan nimittäin käyttöön yleinen kielijärjestely, ja vain siinä tapauksessa, että asetuksessa säädetään erityisestä kielijärjestelystä, joka poikkeaa nimenomaisesti asetuksen N:o 1 säännöistä, viimeksi mainittua ei sovelleta (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021). Toisin sanoen se on ”täsmällisesti asetuksen yhteisymmärrys, joka vahvistaa ja laajentaa sen yleistä soveltamisalaa” (Gozzi, 2004). Joka

9 Unionin tuomioistuin, unionin yleisen tuomioistuimen tuomio Italia v. ETSK, T-117/08 [2011]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=81894&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1270101>

tapauksessa EU:n neuvoo-antaviin elimiin ja Euroopan oikeusasiamieheen sovelletaan joka tapauksessa myös unionin neuvoo-antavia elimiä ja Euroopan oikeusasiamiestä koskevia perussopimuksen määräyksiä, jotka koskevat kielenkäyttöä viestinnässä kansalaisten kanssa (ks. edellä oleva alaluku 3.3).

3.4.2 Kielijärjestelyt Euroopan unionin tuomioistuimessa käytäviä menettelyjä varten¹⁰

Kuten alustavissa lausumissa ja asetuksen N:o 17 artiklassa todetaan, unionin tuomioistuimelle (joka muodostuu unionin tuomioistuimelta ja unionin yleiseltä tuomioistuimelta) sovelletaan poikkeussääntöä. Kuten luvussa 4 selitetään, oikeudenkäyntikieli määritetään kunkin unionin tuomioistuimessa vireillä olevan kanteen osalta. Oikeudenkäyntikieli on yksi 24 virallisesta kielestä. Ennakkoratkaisumenettelyssä käytetään aina ennakkoratkaisupyynnön esittäneen kansallisen tuomioistuimen käyttämää kieltä. Suorissa kanteissa hakijat voivat valita oikeudenkäyntikielen. Heitä ei sido heidän oma kansalaisuutensa eikä heidän asianajajansa kansalaisuus. Jos vastaaja on kuitenkin jäsenvaltio, oikeudenkäyntikieli on kyseisen valtion kieli tai jokin sen kielistä. Kun oikeudenkäyntikieli on määritetty, sitä on käytettävä koko asian käsittelyn ajan sekä kirjallisessa että suullisessa käsittelyssä. Käytettävän kielen valinta ei sido ainoastaan asianosaisia vaan myös kolmansia osapuolia, jotka voidaan hyväksyä väliintulijoiksi, lukuun ottamatta jäsenvaltioita, jotka saavat 38 artiklan 4 kohdan nojalla käyttää omaa kieltään (ks. jäljempänä 4 luvun 4.3.4 jakso).

3.4.3 Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt

Henkilöstösääntöihin sisältyy myös monikielisyyttä koskevia säännöksiä, jotka koskevat syrjimättömyyttä, kielitaitoa ja palvelukseenottoilmoituksissa vaadittua kielitaitoa, kun otetaan huomioon täytettävien virkojen erityisluonne. Taulukossa 2 esitetään kunkin asianomaisen artiklan keskeiset säännökset ja viitataan ristiin muihin säännöksiin ja oikeuskäytäntöön.

Taulukko 2: Henkilöstösääntöjen kieliä koskevat keskeiset säännökset¹¹

Artikkelit	Keskeiset säännökset	Kommentit ja ristiviittaukset
1 artiklan d alakohdan 1 alakohta	”Kielletään sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä.”	Ks. oikeuskäytäntö 3.4.2 kohdassa.
1 artiklan d alakohdan 6 alakohta	”Syrjintäkiellon periaatetta ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen kaikkien niiden soveltamisen rajoittamisen on oltava objektiivisia ja kohtuullisia ja niillä on pyrittävä henkilöstöpolitiikan puitteissa yleisen edun mukaisiin oikeutettuihin tavoitteisiin. [...]”	Ks. oikeuskäytäntö 3.4.2 kohdassa.

10 Euroopan unionin tuomioistuimenperussääntö, EUVL C 202, 7.6.2016, s. 210–229. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>; Unionin tuomioistuimen työjärjestys, EUVL L 265, 29.9.2012, s. 1–42. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>; Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys, EUVL L 105, 23.4.2015, s. 1–66. Saatavilla osoitteessa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG

11 Asetus N:o 31 (ETY), 11 (Euratom), Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta (EYVL P 045 14.6.1962, s. 1385). Konsolidoitu teksti on saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>

28 artiklan f alakohta	"Virkamies voidaan nimittää ainoastaan sillä edellytyksellä, että hän [...] esittää todisteet siitä, että hänellä on perusteellinen jonkin unionin kielen taito ja toisen unionin kielen tyydyttävä taito siinä määrin kuin tämä on tarpeen hänen tehtäviensä hoitamiseksi."	Väliaikaisia toimihenkilöitä (12 artiklan 2 kohdan e alakohta) ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä koskevat samat säännökset (82 artiklan 2 kohdan e alakohta)
Liite III (Kilpailu), 1 artiklan 1 kohdan f alakohta	"Kilpailuja koskevassa ilmoituksessa on mainittava: [...] tarvittaessa täytettävän viran erityisluonteen edellyttämä kielitaito."	Ks. oikeuskäytäntö kohdassa 3.4.2.
Lähde: Oma valmistelu		

3.5 Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä voidaan todeta, että EU:n toimielinten viestintäpolitiikkaan voi liittyä useita oikeudellisia kysymyksiä, kuten monikielisyyteen liittyvien periaatteiden soveltaminen, "erityistapauksia koskevan doktriinin" määrittely, avoimuus sekä virkamiesten ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden palvelukseen ottaminen.

3.5.1 EU:n oikeuden periaatteet ja monikielisyys

Unionin tuomioistuin totesi johtavassa asiassa, että " **oikeusvarmuuden** periaate edellyttää, että yhteisön lainsäädännössä annetaan asianomaisille oikeussubjekteille mahdollisuus tutustua niille asetettujen velvoitteiden täsmälliseen laajuuteen, joka voidaan taata ainoastaan julkaisemalla kyseinen lainsäädäntö asianmukaisesti niiden virallisilla kielillä, joihin sitä sovelletaan" (unionin tuomioistuin, Skoma-Lux, C-161/06, 2007, 38¹²kohta). On osoitettu, että monikielisyys on seurausta muista unionin oikeuden periaatteista, kuten **unionin oikeuden välittömästä vaikutuksesta, ensisijaisuudesta ja tehokkuudesta** (Ziller, 2018).

Unionin oikeuden yhdenmukainen soveltaminen perustuu myös monikielisyyteen, koska unionin toimen kaikilla kieliversioilla on lähtökohtaisesti oltava sama arvo (unionin tuomioistuimen tuomio Srl CILFIT ja Lanificio di Gavardo SpA, 1982 ja unionin tuomioistuimen tuomio Belgia v. komissio, 2018).¹³

Tuomioistuin korosti myös seuraavaa: "[I] on erityisen tärkeä Euroopan unionin toteuttamien toimien **avoimuuden ja demokraattisen legitimiuden** kannalta, mikä edellyttää, että parlamentin keskustelu ja äänestys perustuvat tekstiin, joka on toimitettu jäsenten saataville hyvissä ajoin ja joka on käännetty kaikille EU:n virallisille kielille" (Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Ranska v. EP, 2018, 57 kohta).¹⁴ Siksi politiikan läpinäkyvyys liittyy läheisesti monikielisyyteen. Se on myös linjassa SEU-sopimuksen 1 artiklan kanssa, jonka mukaan "prosesissa, jossa luodaan yhä tiiviimpi Euroopan kansojen välinen liitto, [...] päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia".

12 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Skoma-Lux, C-161/06 [2007]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

13 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Srl CILFIT ja Lanificio di Gavardo SpA, C-283/81, s. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61981CJ0283> ; Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Belgia v. komissio, C-16/16 P [2018]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62016CJ0016>

14 Euroopan unionin tuomioistuin, Ranska v. Euroopan parlamentti, C-73/17 [2018]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-73/17>

Vaikka monikielisyys on tärkeää unionin oikeuden varmuuden ja tehokkuuden kannalta, unionin tuomioistuin on **hylännyt sellaisen yhteisön oikeuden/unionin oikeuden yleisen periaatteen olemassaolon, jonka mukaan jokaisella kansalaisella on oikeus saada versio kaikesta, joka voisi vaikuttaa hänen intresseihinsä kaikissa olosuhteissa** (tuomio Kik v. SMHV, 2003, 82 kohta).¹⁵

Lopuksi unionin tuomioistuin katsoo tietyissä olosuhteissa, että julkaiseminen virallisilla verkkosivustoilla vastaa julkaisemista. Esimerkiksi televiestinnän yhteenliittämisestä annetun direktiivin 97/33/EY osalta yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että tässä tekstissä ”ei anneta ohjeita siitä, mikä julkaisutapa on suunniteltu määritellyille tiedoille [...]. Näin ollen nykyaikaisen televiestinnän alalla internetin välityksellä julkaisemista voidaan pitää asianmukaisena [...]” (tuomio komissio v. Belgia, 2002, 44 kohta).¹⁶

Lisäksi silloin, kun julkaisemispäivä on alkamassa kanteen nostamiselle sitä vastaan asetetusta määräajasta, unionin tuomioistuin on todennut, että sääntö, jonka mukaan **määräaika kanteen nostamiselle toimielimen toimesta alkaa kulua ”sen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä”**, voi viitata toimen riitauttamiseen yleisesti. **Unionin tuomioistuimen mukaan ”viittaus Euroopan unionin viralliseen lehteen voi siis selittyä pelkästään sillä, että julkaiseminen virallisessa lehdessä oli ainoa mahdollinen julkaisemisen muoto työjärjestyksen hyväksymisajankohtana”.** Näin ollen ”ei voida sulkea pois sitä, että [tätä määräaika] sovelletaan toimenpiteeseen, joka julkaistaan ainoastaan internetissä, kuten riidanalainen päätös” (unionin tuomioistuimen tuomio PPG ja SNF v. ECHA, 2013 31 kohta).¹⁷ Asiassa *Bilbaina de Alquitranes ja o vastaan ECHA* unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että ECHA:n päätökset tiettyjen aineiden tunnistamisesta ovat päätöksiä, joilla on tarkoitus tuottaa oikeusvaikutuksia tietyn henkilöryhmän osalta yleisesti ja abstraktisti tarkasteltuna. Näitä päätöksiä ei koskaan julkaista vaan ECHAN verkkosivustolla (tuomio *Bilbaina de Alquitranes ja o. v. ECHA*, 2013, 31 kohta).¹⁸ Näin ollen **unionin tuomioistuin mukauttaa sovellettavaa unionin oikeutta verkkosivuston viestinnän uuteen todellisuuteen, kun oikeus tuomioistuimessa on suojattava.**

3.5.2 Kielijärjestelmää ja erityistapauksia koskeva oikeuskäytäntö

Unionin tuomioistuin on todennut johtavassa asiassa *Kik*, että ”[sisämarkkinoiden harmonisointiviraston] kaltaisen elimen kielijärjestely on tulosta vaikeasta prosessista, jolla pyritään saavuttamaan tarvittava tasapaino taloudellisten toimijoiden etujen ja yleisen edun välillä oikeudenkäyntikulujen osalta, mutta myös yhteisön tavaramerkkien hakijoiden ja muiden taloudellisten toimijoiden etujen välillä, jotka koskevat oikeutta oikeuttavien asiakirjojen käännöksiin, tai menettelyihin, joissa on osallisena useampi kuin yksi talouden toimija, kuten väite-, menettämisen- ja mitättömyysmenettelyihin” (tuomio *Kik v. SMHV*, 2003, 92 kohta).¹⁹ Toisin sanoen tämä oikeuskäytäntö osoittaa, että EU:n toimielimen tai elimen kielijärjestely perustuu ristiriitaisten etujen väliseen herkkään tasapainoon, joka edellyttää kielellisesti sopivia ratkaisuja käytännön vaikeuksiin (ks. myös unionin tuomioistuimen tuomio *Espanja v. neuvosto*, 2005).²⁰ Tämä on niin sanottu ”erityistapauksia koskeva doktriini”, joka perustuu asetuksen N:o 16 artiklaan, jonka

15 Edellä mainittu unionin tuomioistuimen tuomio *Kik*.

16 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio komissio v. Belgia [2002]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62001CJ0221&from=fr>

17 Unionin tuomioistuimen tuomio PPG ja SNF v. ECHA [2013], C-625/11 P. Saatavilla osoitteessa <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

18 Unionin tuomioistuimen tuomio PPG ja SNF v. ECHA [2013], C-625/11 P. Saatavilla osoitteessa <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

19 Edellä mainittu unionin tuomioistuimen tuomio *Kik*.

20 Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio *Espanja v. neuvosto*, asia C-147/13 [2015]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62013CJ0147>

mukaan kukin toimielin, elin tai virasto ”voi määrätä työjärjestyksessään, mitä kieliä on käytettävä erityistapauksissa”.

Kysymys otettiin uudelleen esille, kun kielijärjestelyä rajoitettiin yhtenäisen patenttiasetuksen osalta SEUT 118 artiklan perusteella. Kielijärjestelmän rajoittava luonne oli hyvin samankaltainen kuin Kikissä tai jopa rajoitetumpi, sillä yhtenäisen patenttiasetuksen mukaan käytössä oli vain kolme kieltä (englanti, ranska ja saksa). Espanja (asia C-147/13, Espanja v. neuvosto) nosti kielijärjestelyä koskevasta asetuksesta kumoamiskanteen, jossa se väitti, että kielijärjestely aiheuttaa eriarvoisuutta yhtäältä unionin kansalaisten ja yritysten välillä, joilla on tietyn tasoinen asiantuntemus, Euroopan patenttiviraston (EPO) kolmella virallisella kielellä laadittuja asiakirjoja ja toisaalta niitä, joilla ei ole tätä kapasiteettia ja jotka joutuvat tekemään käännökset omalla kustannuksellaan. Kaikissa Espanjan esittämissä perusteluissa keskityttiin kielijärjestelmän haitalliseen vaikutukseen kansalaisiin ja yrityksiin.

Unionin tuomioistuin totesi Kik-oikeuskäytännön mukaisesti, että valitulla unionin virallisten kielten eriyttämisellä on oikeutettu tavoite eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen. Ensinnäkin se korosti, että kaikkien jäsenvaltioiden alueen kattavat eurooppapatentit muodostavat esteen patenttisuojalle unionissa, minkä vuoksi on välttämätöntä, että asetuksen käännojärjestelyt ovat todistettavasti kustannustehokkaita. Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin korosti, että asetuksella otettiin käyttöön useita mekanismeja, joilla pyritään varmistamaan tarvittava tasapaino yhtenäisen patentin hakijoiden etujen ja muiden taloudellisten toimijoiden etujen välillä käännosten saatavuuden osalta, kuten käännoskustannusten korvaaminen, erityiset käännojärjestelyt siirtymäkauden aikana ja käännosvaatimukset riita-asioissa (ks. Somssich, 2016).

Toisessa tärkeässä asiassa Espanja v. Euroopan parlamentti tuomioistuin muistutti Euroopan parlamenttia siitä, että on tärkeää hyväksyä sen kielijärjestelyjen soveltamista koskevat sisäiset menettelysäännöt. Se katsoi, että ”siltä osin kuin Euroopan parlamentti ei ole antanut asetuksen N:o 16 artiklan nojalla sisäisiä menettelysääntöjä, jotka koskevat sen kielisääntöjen soveltamista, ei voida niiden tehtävien osalta, joita palvelukseen otetut henkilöt tosiasiallisesti joutuvat hoitamaan, todeta, että [englanti, ranska ja saksa] ovat välttämättä kaikkein hyödyllisimpiä kieliä kaikissa tämän toimielimen tehtävissä” (Euroopan unionin tuomioistuin, Espanja v. Euroopan parlamentti, 2019, C-377/2016, 73 kohta).²¹

3.5.3 Rekrytointia koskeva oikeuskäytäntö

Rekrytointikilpailujen kieli on erotettava hakijoiden kielitaitovaatimuksista. Unionin tuomioistuimen suuri jaosto antoi vuonna 2019 kaksi tuomiota näistä seikoista.

Kilpailun kielen osalta unionin tuomioistuin sisällytti asetuksen N:o 1 soveltamisalaan toimielinten ja ulkoiseen kilpailuun ehdokkaiden välisen suhteen (Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Italian tasavalta v. Euroopan komissio, 2012, 68 kohta)²², jossa määrätään ”monikielisyyden tiukasta kunnioittamisesta valintamenettelyissä” (van der Jeught, 2015, s. 139). Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että ”kilpailuilmoituksia ei voida pitää asetuksen N:o 16 artiklassa tarkoitettuna työjärjestyksenä” (67 kohta) ja että ”riidanalaiset kilpailuilmoitukset olisi pitänyt julkaista kokonaisuudessaan kaikilla virallisilla kielillä” (71 kohta).

21 Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Espanja v. Euroopan parlamentti, C-377/2016 [2019]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

22 Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Italia v. Euroopan komissio, C-566/10 [2012]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=130402&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4896079>

Laatikko 4: Unionin tuomioistuin, suuri jaosto, komissio v. Italia, 2019²³ ²⁴

Komissio teki unionin tuomioistuimelle valituksen, jossa se vaati kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen tuomion, jolla unionin yleinen tuomioistuin oli Italian nostamien kanteiden johdosta kumonnut kaksi Euroopan unionin henkilöstövalintatoimiston (EPSO) avointa kilpailua koskevaa ilmoitusta sillä perusteella, että oli lainvastaista rajoittaa kilpailun ”kielen 2” valinta koskemaan englantia, ranskaa ja saksaa ja rajoittaa hakijoiden ja EPSOn välisen viestinnän kielen valinta näihin kolmeen kieleen.

Vaikka kilpailuilmoitukset on julkaistava kokonaisuudessaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä kaikilla EU:n virallisilla kielillä, EPSOlla ei ole velvollisuutta kommunikoida kilpailun yhteydessä hakijan kanssa tämän vapaasti valitsemalla kielellä.

EPSOn kanssa käytävän viestinnän kieli voidaan kuitenkin rajoittaa joihinkin kieliin: tuomioistuin myönsi, että ”kilpailujen kielijärjestelyjen erilainen kohtelu voidaan hyväksyä henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 6 kohdan nojalla, jos ne ovat objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltuja henkilöstöpolitiikan yleisen edun mukaisella oikeutetulla tavoitteella”.

Tässä tapauksessa EPSO ei ole esittänyt tällaista perustelua.

Lähde: Oma valmistelu

Laatikko 4, yhteisöjen tuomioistuin, suuri jaosto, komissio v. Italia

Jos kilpailu ei ole avoin kaikille kansalaisille, vaan se on **sisäinen**, sitä ei tarvitse julkaista EU:n virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä. Tässä tapauksessa se voidaan julkaista vain joillakin kielillä (unionin tuomioistuimen unionin yleisen tuomioistuimen tuomio JM Barata v. Euroopan parlamentti, 2018, 122 kohta).²⁵

Kielitaidon osalta unionin tuomioistuin täsmensi, että henkilöstösäännöissä kielletään kaikenlainen syrjintä, mukaan lukien kieleen perustuva syrjintä, ottaen huomioon, että kieleen perustuva erilainen kohtelu voidaan sallia, jos se on perusteltua yleistä etua koskevalla oikeutetulla tavoitteella, kuten yksikön edulla tai jopa niillä todellisilla tarpeilla, jotka liittyvät tehtäviin, jotka palvelukseen otettujen henkilöiden on suoritettava (unionin tuomioistuimen tuomio Küster, 1975, 22 kohta)²⁶. Toisessa johtavassa asiassa unionin yleinen tuomioistuin totesi, että valintamenettelyssä toimielimillä on laaja harkintavalta huomioon otettavien hakijoiden pätevyyden ja ansioiden arvioinnissa. Niiden on kuitenkin paitsi varmistettava, että kieleen perustuva erilainen kohtelu on yksikön edun mukaista ja oikeasuhteista, myös perusteltava tällainen ero selkeillä, objektiivisilla ja ennakoitavissa olevilla kriteereillä, joiden avulla hakijat voivat ymmärtää tämän erilaisen kohtelun syyt ja unionin tuomioistuimet voivat valvoa sen laillisuutta (Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Espanja v. Euroopan parlamentti, 2019)²⁷.

23 23 Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio komissio v. Italia, C-621/16 P [2019]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-621/16>

24 Unionin tuomioistuin, unionin yleisen tuomioistuimen tuomio Italia v. komissio, T-353/14 ja T-17/15 [2016]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62014TJ0353>

25 Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa JM Barata v. Euroopan parlamentti, T-723/18 [2021]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-723/18&language=EN>

26 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa Küster v. Euroopan parlamentti, C-79/74 [1975]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61974CJ0079&from=nl>

27 Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio Espanja v. Euroopan parlamentti, C-377/16 [2019]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

3.6 Päätelmät

Tässä luvussa tarkasteltiin EU:n monikielisen viestinnän oikeudellista kehystä ja erityisesti EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoviestintää. Oikeudellinen kehys, joka käsittää primaarioikeuden, johdetun oikeuden ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, sisältää erityisiä velvoitteita, jotka koskevat kansalaisten oikeuksia pitää yhteyttä suoraan EU:n toimielimiin. EU:n kansalaiset voivat kääntyä mihin tahansa toimielimiin ja neuvoa-antaviin elimiin, myös virastoihin, valitsemallaan kielellä. He voivat myös käyttää oikeuttaan vedota Euroopan parlamenttiin, kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen puoleen ja rekisteröidä kansalaisaloitteen millä tahansa EU:n kielellä²⁸. Lisäksi kaikki yleisesti sovellettavat säädöstekstit on julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä 24 virallisella kielellä.

Asetuksessa N:o 1 vahvistetaan monikielisyyden perustuslaki ja luodaan yleiset oikeudelliset puitteet toimielinten kielijärjestelyille (Euroopan unionin tuomioistuinta lukuun ottamatta) ja, kuten tästä luvusta käy ilmi, EU:n elimille ja virastoille. Toimielimet, elimet ja virastot voivat toimia kaikilla 24 virallisella kielellä, joilla on sama asema. Kukaan toimielin, elin tai virasto ”voi kuitenkin määrätä työjärjestyksessään, mitä kieliä käytetään erityistapauksissa” (asetuksen N:o 1 6 artikla). Tätä niin sanottua erityistapauksia koskevaa doktriinia olisi tulkittava suppeasti, koska se tarjoaa monikielisyydestä poikkeavan aseman, vaikka unionin tuomioistuin myöntää, että EU:n toimielimen, elimen tai viraston kielijärjestely on seurausta ristiriitaisten etujen välisestä hienovaraisesta tasapainosta, joka edellyttää kielellisesti sopivien ratkaisujen suunnittelua käytännön ongelmiin. Euroopan unionin tuomioistuin toistaa pääasiassa palvelukseen ottamista koskevat monikielisyysvelvoitteensa, ja nämä velvoitteet täytetään, jos toimielimet, elimet tai virastot määrittelevät selkeästi kielijärjestelynsä. Euroopan unionin tuomioistuin muistuttaa toimielimiä myös niiden velvollisuudesta kielitaitovaatimusten arvioinnin avoimuudessa. Unionin tuomioistuin on joissakin tapauksissa katsonut säädöksen julkaisemista koskevassa oikeuskäytännössä, että tällainen velvoite täytetään, kun julkaiseminen tapahtuu verkossa, vaikka alkuperäisessä säädöstekstissä viitattaisiinkin julkaisemiseen.

---

28 Euroopan parlamentin ja neuvostonasetus (EU) 2019/788, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55). Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R0788>

4 EU:N TOIMIELINTEN, ELINTEN JA VIRASTOJEN KIELIJÄRJESTELYÄ JA VERKKOSIVUSTON KIELIPOLITIIKKAA

KESKEISET HAVAINNOT

- Asetuksen N:o 16 artiklan mukaan EU:n toimielimet voivat säätää, mitä kieliä erityistapauksissa käytetään. Tämän seurauksena on olemassa erilaisia kielijärjestelyjä.
- Euroopan parlamentti, Euroopan unionin tuomioistuin, Eurooppa-neuvosto, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan keskuspankki sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuin ovat määritelleet kielijärjestelynsä virallisesti, kun taas Euroopan komissio ei ole tehnyt niin.
- Kaikkia asetuksessa N:o 1 säädettyjä periaatteita olisi sovellettava EU:n elimiin ja virastoihin, jollei elimen tai viraston perustamisesta annetussa asetuksessa nimenomaisesti toisin säädetä.
- Joidenkin elinten tai virastojen perustamisasiakirjassa säädetään kielijärjestelyistä, joissa viitataan nimenomaisesti asetukseen N:o 1 tai tällaisen järjestelyn perustamiseen tai sisäisten kielijärjestelyjen käyttöönottoon. Joissakin elimissä tai virastoissa ei säädetä kielijärjestelyistä.
- Elinten ja virastojen kielijärjestelyt ovat usein epäselviä, ne eivät noudata vertailukelpoista rakennetta ja perustuvat suurimman osan ajasta implisiittisiin sääntöihin ja käytäntöihin.
- Euroopan oikeusasiamies antoi vuonna 2019 suosituksia EU:n 24 virallisen kielen käytöstä yleisölle tiedottamisessa. Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoittaa, että erityisesti elimissä ja virastoissa on parantamisen varaa näiden suositusten täytäntöönpanossa. Useimmilla toimielimillä ja elimillä on verkkosivuston kielipolitiikka, kun taas useimmilla virastoilla ei ole.
- Sisäisten työkielien valinta vaikuttaa virastojen verkkosivustoilla julkaistujen asiakirjojen saatavuuteen ja viestintäpolitiikkaan.

4.1 Johdanto

Tässä luvussa esitellään EU:n toimielinten, elinten ja virastojen sisäiset kielisäännöt ja verkkosivuston kielipolitiikka. Keskustelu verkkosivuston kielipolitiikasta on tärkeää, koska monet sisäiset työasiakirjat, mietintöluonnokset ja kirjatut suulliset tiedonannot voidaan julkaista verkossa (eli julkaista). Sisäisiin tarkoituksiin laadittuja ja myöhemmin verkossa julkaistuja asiakirjoja pidetään käytännössä sisäisen viestinnän sivutuotteena, joten jollei asetuksen N:o 16 artiklasta muuta johdu (ks. ”erityistapauksia koskeva doktriini”, 3 luku). Tästä seuraa, että näihin asiakirjoihin ei useinkaan sovelleta käännösvaatimuksia unionin oikeuden tietyn tulkinnan mukaan, vaikka ne voivat käytännössä olla erotettavissa virallisista julkaisuista. Tätä näkemystä arvioidaan kriittisesti luvussa 5.

4.2 Menetelmä

Tässä luvussa analysoidaan EU:n toimielinten, elinten ja virastojen sisäisiä menettelysääntöjä tai asetuksia, niiden verkkosivustojen asiaankuuluvia osia sekä EU:n kielipolitiikkaa koskevaa tieteellistä ja poliittista kirjallisuutta²⁹. Siinä esitellään ja käsitellään myös toimielinten, elinten ja virastojen omaksumaa politiikkaa (jos se on olemassa), joka koskee kielten käyttöä niiden verkkosivustolla (käytämme termiä ”verkkosivuston kielipolitiikka”). On kuitenkin olemassa monia erilaisia lähestymistapoja ja formaatteja. Verkkosivut voivat sisältää yhdistettyä sisältöä, kuten tietoa sisäisistä säännöistä ja samalla verkkosivuston viestintää. Siksi tässä luvussa käytetään termejä verkkosivuston kielipolitiikka sisällyttääksemme toimielinten, elinten ja virastojen

²⁹ Tämän tutkimuksen tekijät haluavat kiittää Petros Katsoulasia (Pariisin yliopisto II Panthéon-Assas) ja tohtori Marco Civicoa (Geneven yliopisto) arvokkaasta avusta tämän luvun valmistelussa.

verkkosivustollaan antamat lausunnot verkkosivustolla käytettävistä kielistä (esim. mitä asiakirjoja on saatavilla millä kielillä) ja yleisemmin siitä, mitä kieliä käytetään yleisön kanssa. Verkkosivua, jolla yksinkertaisesti ilmoitetaan toimielimen menettelysääntöihin sisältyvä sisäinen kielijärjestely, ei voida pitää asianmukaisena verkkosivuston kielipolitiikana.

4.3 Kielijärjestelyt EU:n toimielimissä, elimissä ja virastoissa

On monenlaisia kielijärjestelyjä. Tämä luku osoittaa, että joissakin tapauksissa kielijärjestelyihin sisältyy muodollisesti rajoitettu määrä työkieliä, kun taas useimmissa tapauksissa muutaman tai yhden työkielen käyttö on seurausta käytännön käytännöistä.

4.3.1 Euroopan parlamentti

Monikielinen viestintä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan menestyksekkäästi toimia vaaleilla valittuna toimielimenä, joka edustaa kansalaisia, jotka puhuvat eri kieliä. EP:n työjärjestyksessä (Euroopan parlamentti, 2021) määrätään, että kaikki asiakirjat laaditaan virallisilla kielillä ja että kaikilla parlamentin jäsenillä on oikeus ilmaista kantansa ja tulla käsiteltäviksi kaikilla virallisilla kielillä tai pienemmissä kokouksissa osallistujien pyytämällä virallisilla kielillä.³⁰ Työjärjestyksen 167 artiklassa määrätään erityisesti seuraavaa:

- ”1. Kaikki parlamentin asiakirjat laaditaan virallisilla kielillä.
2. Kaikilla jäsenillä on oikeus puhua parlamentissa valitsemallaan virallisella kielellä [...]
3. Tulkkaus järjestetään valiokuntien ja valtuuskuntien kokouksissa niille virallisille kielille, joita kyseisen valiokunnan tai valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet käyttävät ja pyytävät.
4. Valiokuntien ja valtuuskuntien kokouksissa tavanomaisen toimipaikan ulkopuolella tulkkaus järjestetään niiden jäsenten kielille, jotka ovat vahvistaneet osallistuvansa kokoukseen. Näistä järjestelyistä voidaan poikkeuksellisesti tehdä joustavampia. Työvaliokunta hyväksyy tarvittavat määräykset.
5. Kun äänestystulos on ilmoitettu, puhemies ratkaisee kaikki eri kielitoisintojen väitetyt eroavaisuuksia koskevat pyynnöt.”

EP:n kirjallisten asiakirjojen lähdekieli on yleensä englanti. Van der Jeught (2021) ilmoitti, että vuosina 2015–2019 (luvut pyöristetään yksikköön alkuperäisessä lähteessä) englanti oli 72 prosenttia lopulta käännettyistä asiakirjoista, ja seuraavina olivat ranska (13 %), italia (4 %), saksa (3 %), espanja (3 %) ja 6 % kaikilla muilla kielillä.

Suullinen viestintä virallisissa tapaamisissa on monikielistä, mutta yksittäiset puhujat käyttävät enimmäkseen kotimaansa virallista kieltä (tai yhtä virallisista kielistä) tulkkauspalvelun avulla. Kielitaidon ansiosta parlamentin jäsenillä on korkeammat perusteet argumentissa, ja konsensuksen tai yhteisymmärryksen luominen edellyttää, että osapuolet tekevät kantansa selväksi. Tästä huolimatta on havaittu, että puhujat joskus mieluummin vaihtavat englantiin puhuakseen suoraan joillekin heidän keskustelukumppaneilleen keskustelun aikana, jolloin he ohittavat kielisovittelujärjestelmät. Tutkimukset osoittavat, että viestintä yhdellä tai muutamalla laajalti puhutulla kielellä Euroopan parlamentissa on kannattavaa, koska parlamentin jäsenet tietävät, että he voivat tarvittaessa turvautua luotettavaan tulkkaukseen ja kääntämiseen äidinkielellään (Ringe, 2022). Toisin sanoen monikielisyys on turvaverkko, joka mahdollistaa poliittisesti yhden tai muutaman työkielen käytön joissakin kokouksissa. Se, että EU:n toimijat voivat luottaa äidinkieleensä, on tärkeä tekijä, joka lieventää yhden tai muutaman lingua francasin käytöstä aiheutuvaa eriarvoisuutta ja kielellistä epävarmuutta (Ringe, 2022).

30 Lisätietoja on myös monikielisyyttä koskevista käytännösäännöissä (Euroopan parlamentti, 2019). Saatavilla osoitteessa: https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct_en.pdf

4.3.2 Eurooppa-neuvosto ja Euroopan unionin neuvosto

Eurooppa-neuvosto jakaa verkkosivustonsa Euroopan unionin neuvoston kanssa, ja siksi käsittelemme niitä yhdessä täällä. Tästä seuraa, että neuvoston tuki monikielisyydelle on tärkeää jäsenvaltioiden ja niiden edustajien välisen tasa-arvon ja yhteisymmärryksen paikkansapitävyyden vuoksi erityisesti siksi, että lainsäädäntö on hyväksyttävä eri kieliversioissa, jotka ovat kaikki yhtä todistusvoimaisia ja sitovia. Näiden kahden toimielimen sisäisistä kielijärjestelyistä päätetään neuvoston työjärjestyksen vahvistamisesta 1. joulukuuta 2009 tehdyssä neuvoston päätöksessä (2009/937/EU)³¹. Direktiivin 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei neuvosto toisin päättä kiireellisissä tapauksissa yksimielisesti, neuvosto käsittelee ja tekee päätöksensä ainoastaan niiden asiakirjojen ja ehdotusten perusteella, jotka on laadittu voimassa olevissa kielissä koskevilla säännöillä täsmennetyillä kielillä.

2. Kuka tahansa neuvoston jäsen voi vastustaa keskustelua, jos muutosehdotusten tekstiä ei ole laadittu hänen täsmentämillään 1 kohdassa tarkoitetuilla kielillä.”

”Kieliä koskevat voimassa olevat säännöt” on sääntö N:o 1. Hanzl ja Beaven (2017) ilmoittivat, että neuvoston käännöspalvelu on jaettu 24 yksikköön (yksi kutakin virallista kieltä kohti) ja että lähdeasiakirjojen kieli on pääasiassa englanti. Van der Jeught (2021) toimitti tietoja käännettyjen asiakirjojen jakelusta lähdekielen mukaan neuvostossa. Vuonna 2019 käännettyistä asiakirjoista 90,5 prosenttia laadittiin alun perin englanniksi, 4,4 prosenttia ranskaksi ja 0,6 prosenttia saksaksi. Tämä oli englantia enemmän kuin vuonna 2017, jolloin luvut olivat 86,4 prosenttia, 6,1 prosenttia ja 1 prosentti.

4.3.3 Euroopan komissio

Euroopan komission sisäisessä työjärjestyksessä ei määritellä virallisesti sen kielijärjestelyä. Komission työjärjestyksen [K(2000) 3614] 17 artiklassa, sellaisena kuin se on³² kodifioituna, määrätään ainoastaan seuraavaa:

”Edellä 1–3 kohta Komission [kokouksen aikana, kirjallisella menettelyllä, valtuutusmenettelyllä, valtuutusmenettelyllä tai edelleenvaltuutuksella] hyväksymät säädökset liitetään todistusvoimaisella kielellä tai todistusvoimaisilla kielillä siten, että niitä ei voida erottaa toisistaan, tiivistelmään, joka on laadittu sen kokouksen lopussa, jossa ne hyväksyttiin.

Ne todennetaan puheenjohtajan ja pääsihteerin allekirjoituksella tiivistelmän viimeisellä sivulla.

4 kohdassa (...) ’välineillä’ tarkoitetaan mitä tahansa SEUT-sopimuksen 288 artiklassa tarkoitettua välinettä.

5 kohdassa ’virallisella kielellä tai virallisilla kielillä’ tarkoitetaan yleisesti sovellettavien säädösten osalta Euroopan unionin virallisia kieliä ja muissa tapauksissa niiden henkilöiden kieltä tai kieliä, joille ne on osoitettu.”

Ottaa huomioon, että ”komissio ei ole soveltanut asetusten 6 artiklassa säädettyä poikkeuslauseketta, mutta näyttää siltä, että se on kääntänyt käänteisesti asetuksissa säädetyn periaatteen sen sijaan, että se olisi maininnut erityistapaukset, joissa poiketaan kaikkien virallisten kielten yhdenvertaisuuden yleisestä periaatteesta, se käyttää pääsääntöisesti kolmea työkieltä, lukuun ottamatta erityistapauksia, joissa muut kielet ovat todistusvoimaisia, ja niiden käyttö on näin ollen tarpeen” (van der Jeught, 2015: 132).

31 EUVL L 325, 11.12.2009, s. 35–35. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009D0937>

32 EYVL L 308, 8.12.2000, s. 26–34. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000Q3614-20111116&from=EN#page=13>

Kolme perinteistä työkieltä (tai menettelykielet) ovat englanti, ranska ja saksa, mutta käytännössä englannista on vähitellen tullut tärkein työkieli. Tämä prosessi nopeutui laajentumisen jälkeen vuonna 2004 (Leal, 2021). Lequesnen mukaan vuonna 2007 73,5 prosenttia Euroopan komission laatimista asiakirjoista oli englanniksi, 12,3 prosenttia ranskaksi ja 2,4 prosenttia saksaksi. Vuonna 2019 niiden asiakirjojen osuus, joiden lähdekieli oli englanti, kasvoi 85,5 prosenttiin, kun taas ranskankielinen osuus laski 3,7 prosenttiin (ks. myös van der Jeught 2021).

Tämä ei tarkoita sitä, että työasiakirjojen käännöksiä kielille ei olisi saatavilla sisäisiin kokouksiin. Komissio on antanut ohjeet siitä, minkä tyyppisiä asiakirjoja on käännettävä, kuinka monella kielellä ja odotetulla aikataululla (Euroopan komissio, 2016).³³ Joidenkin asiakirjojen on oltava saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi (esim. esityslista ja kollegion kokousten pöytäkirjat). Toisten asiakirjojen on oltava saatavilla kaikilla virallisilla kielillä (esim. vihreä kirja/valkoinen kirja). Käännöspolitiikan täytäntöönpanossa on jonkin verran harkintavaltaa. Esimerkiksi tarjouspyynnöt, ehdotuspyynnöt ja Europa-sivuston verkkosivut on käännettävä tarvittaessa (Euroopan komissio, 2016, liite 1). Tätä tutkimusta varten tehdyt haastattelut osoittavat myös, että vuodesta 1972 lähtien on olemassa sisäisiä tulkintaohjeita, joiden mukaan tulkkaukspalvelujen tarjoamisen on perustuttava ”todellisiin tarpeisiin”.

4.3.4 Euroopan unionin tuomioistuin

Euroopan unionin tuomioistuimen erityisasema kielipolitiikan alalla tunnustetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa: ”Neuvosto vahvistaa yksimielisesti asetuksella unionin toimielinten kieliä koskevat säännöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön määräysten soveltamista” (SEUT: 342 artikla; kursivointi lisätty) ja asetuksen N:o 17 artiklassa: ”Unionin tuomioistuimen työskentelyssä käytettävät kielet vahvistetaan sen työjärjestyksessä”. Unionin tuomioistuimen kielijärjestely vahvistetaan Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 64³⁴ artiklassa, unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 36–42 artiklassa³⁵ ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44–49 artiklassa.³⁶ Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 64 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Euroopan unionin tuomioistuimessa sovellettavia kielijärjestelyjä koskevat säännöt vahvistetaan neuvoston asetuksella yksimielisesti. Tämä asetusta annetaan joko unionin tuomioistuimen pyynnöstä ja komissiota ja Euroopan parlamenttia kuultuaan tai komission ehdotuksesta sekä unionin tuomioistuinta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Kunnes nämä säännöt on annettu, sovelletaan edelleen unionin tuomioistuimen työjärjestyksen ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen kielijärjestelyjä koskevia määräyksiä. Poiketen siitä, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 253 ja 254 artiklassa määrätään, kyseisiä määräyksiä voidaan muuttaa tai kumota ainoastaan neuvoston yksimielisellä suostumuksella.”

Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 36–42 artiklassa käsitellään oikeudenkäyntikielten käyttöä ja julkaisemisessa käytettäviä kieliä. Erityisesti 36 artiklassa (”asian kieli”) säädetään, että ”asian kieli on bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin tai viron kieli”. Asetuksen 40 artiklassa (”Tuomioistuimen julkaisujen kielet”) säädetään, että ”tuomioistuimen julkaisut julkaistaan neuvoston asetuksen N:o 11 artiklassa tarkoitetuilla kielillä”. Vuodesta 2004 lähtien monet tuomiot on julkaistu

33 Saatavilla osoitteessa: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000 &lang=fi](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000 &lang=fi)

34 EUVL C 202, 7.6.2016, s. 210–229. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>

35 EUVL L 265, 29.9.2012, s. 1–42. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>

36 EUVL L 105, 23.4.2015, s. 1–66. Saatavilla osoitteessa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG

kokonaisuudessaan ECR-rekisterissä (Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen kertomukset) kaikilla julkaisukielillä, tietyt tuomiot julkaistaan otteina kaikilla kielillä ja ”julkaisemattomiin” tuomioihin viitataan vain ECR-rekisterissä kaikilla julkaisukielillä (Wright, 2018).

Lopuksi on todettava, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44–49 artiklan sisältö on sama kuin unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 36–42 artiklan sisältö ja mukauttaminen unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Euroopan unionin tuomioistuimen kielijärjestelyjen täytäntöönpano tekee Euroopan unionin tuomioistuimesta kaikkein monikielisimmän EU:n toimielimen yhdessä Euroopan parlamentin kanssa (Clément-Wilz, 2022a). Clément-Wilzissä (2022a) esitetyllä Curia-verkkosivustolla tehty tutkimus osoittaa, että vuosina 2014–2021 29,5 prosenttia päätöksistä käytti oikeudenkäyntikielenä englantia, 18,5 prosenttia saksaa, 17,6 prosenttia ranskaa, 7,7 prosenttia italiaa, 6,7 prosenttia espanjaa ja 3,6 prosenttia hollantia. Englannin yleisyys oikeudenkäyntikielenä selittyy sillä, että virkamiestuomioistuimessa on nostettu tällä kielellä lukuisia suoria kanteita. Jos keskitymme yksinomaan yhteisöjen tuomioistuimeen, prosentiosuudet kuitenkin muuttuvat: Tuomioista 22,4 prosenttia käyttää oikeudenkäyntikielenä saksaa, 16,1 prosenttia englantia, 10,4 prosenttia ranskaa, 9,2 prosenttia italiaa, 8,1 prosenttia espanjaa, 6,7 prosenttia hollantia ja 4,4 prosenttia puolaa, ja ennakkoratkaisuasioissa 25 prosenttia saksaa, 10,6 prosenttia italiaa, 9,1 prosenttia hollantia, 8,6 prosenttia ranskaa, 7,8 prosenttia espanjaa, 5,6 prosenttia englantia ja 4,4 prosenttia puolaa (Clément-Wilz, 2022a).

Kaikki asiaankuuluvat asiakirjat käännetään ranskaksi. Keskustelut ovat myös ranskankielisiä (joskin joskus englanniksi) ja ilman tulkkausta (Ringe, 2022). Sekä alustavat että lopulliset tuomiot laaditaan ranskaksi, ja jälkimmäiset käännetään menettelyn alkuperäiselle kielelle sekä muille EU:n virallisille kielille (McAuliffe, 2016; Pingel, 2018). Tämä käytäntö ranskan kielenä Euroopan unionin tuomioistuimessa on ristiriidassa muiden EU:n toimielinten kanssa, joissa englanti on hallitseva työkieli. Syy tähän erikoisuuteen voidaan jäljittää 1950-luvulle (Horspool, 2006), jolloin englanti ei ollut unionin virallinen kieli, ja ranska oli eurooppalaisten juristien yleisesti käytetty kieli.

4.3.5 Euroopan keskuspankki

Lissabonin sopimuksen voimaantulosta lähtien Euroopan keskuspankkiin (EKP) on sovellettu asetuksessa N:o 1 säädettyjä sääntöjä. EKP:n työjärjestyksen (2004/257/EY) 17³⁷ artiklassa tunnustetaan nimenomainen poikkeus asetuksesta:

”Par. 2. EKP:n neuvosto hyväksyy EKP:n suuntaviivat, jotka sen jälkeen annetaan tiedoksi jollakin Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä, ja pääjohtaja allekirjoittaa ne EKP:n neuvoston puolesta. Niiden on perusteltava päätöksensä. Kansallisille keskuspankeille voidaan antaa ilmoitus faksilla, sähköpostilla, teleksillä tai paperimuodossa. EKP:n suuntaviivat, jotka on määrä julkaista virallisesti, käännetään Euroopan yhteisöjen virallisille kielille [kursivointi tässä].

Kohta 6. Johtokunta hyväksyy EKP:n ohjeet, jotka sen jälkeen annetaan tiedoksi jollakin Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä, ja johtokunnan puheenjohtaja tai kaksi johtokunnan jäsentä allekirjoittavat ne johtokunnan puolesta. Kansallisille keskuspankeille voidaan antaa ilmoitus faksilla, sähköpostilla, teleksillä tai paperimuodossa. EKP:n ohjeet, jotka on määrä julkaista virallisesti, on käännettävä Euroopan yhteisöjen virallisille kielille.

8 kohta. Euroopan talousyhteisössä käytettävää kieltä koskevista järjestelyistä 15 päivänä huhtikuuta 1958 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1 (1) periaatteita sovelletaan perussäännön 34 artiklassa tarkoitettuihin säädöksiin [eli sen antamiin asetuksiin, päätöksiin, suosituksiin ja lausuntoihin].”

Athanassiou (2006) toteaa, että samalla kun noudatetaan asetuksen N:o 1 yleisiä sääntöjä (ks. Hanf ym. 2010) EKP käyttää joustavaa kielijärjestelyä, joka riippuu viestinnän tyypistä. Sisäinen

37 EUVL L 80, 18.3.2004, s. 33–41. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004D0002>

työkieli on englanti. Tämä kuvastaa sitä, että englanti on taloustieteen ja rahoitusmarkkinoiden tutkimuksen hallitseva kieli. Sisäiset tulkkaukset ovat tarpeen vaatiessa hyvin rajallisia ja tilapäisiä. Talossa ei ole tulkkeja, ja keskeisissä lehdistötilaisuuksissa tulkkaus rajoittuu saksaan ja ranskaan, ja sitä tarjoaa ulkoistettu palvelu.

Yhteydenpito muiden kansallisten elinten kanssa voi tapahtua muilla EU:n kielillä. Marraskuussa 2004 EKP otti suorat valvontatehtävät euroalueen suurimpiin pankkeihin ja jätti pienempien pankkien valvonnan kansallisille elimille (Buell, 2014a). Tätä varten EKP julkaisi kansallisille laitoksille luonnoksen valvontaelimenä harjoittamansa toiminnan oikeudellisesta perustasta. Tämän asiakirjan ensimmäistä versiota tarkastelivat huolestuneena eräät EU:n suurimmista pankeista, jotka muun muassa valittivat kielestä, jolla ne voisivat kommunikoida, kuten EKP pyysi, että viestintä tapahtuu yksinomaan englanniksi (Lawton, 2014). Kantelujen jälkeen EKP suostui päättämään viestintäkielestään ja valitsi oman maan kielensä. Monet pankit tekivät tämän päätöksen varmistaakseen, että teknisiä termejä ja käsitteitä käytetään oikein (Buell, 2014b). Tällä hetkellä suurimpien pankkien kanssa käytävässä viestinnässä käytetään kuutta kieltä: Englanti, saksa, suomi, ranska, italia ja espanja.

4.3.6 Euroopan tilintarkastustuomioistuimien kielijärjestely

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kielijärjestely määrittää sen työjärjestyksessä.³⁸ Direktiivin 28 artiklassa säädetään seuraavaa:

- ”1. Kertomukset, lausunnot, huomautukset, tarkastuslausumat ja muut julkaistavat asiakirjat on laadittava kaikilla virallisilla kielillä.
2. Asiakirjat todistetaan oikeaksi puhemiehen allekirjoituksella kaikissa kieliversioissa.”

Tilintarkastustuomioistuimen sisäinen viestintä perustuu ”rajoitetun monikielisyyden” politiikkaan, joka perustuu englantiin ja ranskaan.³⁹ Vaikka molempia kieliä käytetään joissakin sisäisissä muodollisissa viestinnöissä, käytännössä englannista on viime vuosina tullut lingua franca, jonka taustalla on vuoden 2004 laajentuminen, jossa ranskalainen hallitsee aiemmin. Sisäisten asiakirjojen kääntämisen tarve on hyvin rajallinen – lähinnä silloin, kun jäsenvaltioilta saadaan tiedonantoja (esim. vastaukset tarkastuskertomuksiin), jotka käännettäisiin englanniksi sisäiseen käyttöön. Tilintarkastustuomioistuimen haastattelut vahvistavat, että ulkoinen viestintä keskittyy pääasiassa tarkastuskertomusten ja lausuntojen julkaisemiseen kaikilla EU:n kielillä.

4.3.7 EU:n elinten ja virastojen kielijärjestelyt

EU:n elimiin ja virastoihin voidaan soveltaa erilaisia sääntöjä kuin ne, jotka koskevat viestintää EU:n toimielimissä. Kuten luvussa 3 todetaan, kaikkia asetuksessa N:o 1 vahvistettuja periaatteita olisi sovellettava EU:n elimiin ja virastoihin. Jos elimen tai viraston perustamisesta annetussa asetuksessa kuitenkin säädetään erityisestä kielijärjestelystä, joka poikkeaa nimenomaisesti asetuksen N:o 1 säännöistä, viimeksi mainittua ei sovelleta (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021, ks. luku 3). **EU:n kielilainsäädännön noudattamisen osalta virastojen ja elinten olisi noudatettava asetusta N:o 1, jollei elimen tai viraston perustamisesta annetussa asetuksessa nimenomaisesti toisin säädetä.**

Tässä osiossa esitellään EU:n elinten ja virastojen kielijärjestelyt. Liitteessä 1.4 on luettelo 42 viraston menettelysäännöistä ja sisäisistä säännöistä. Tästä kohdasta käy ilmi, että joidenkin elinten tai virastojen perustamisasiakirjassa säädetään kielijärjestelystä, joissa viitataan nimenomaisesti asetukseen N:o 1 tai tällaisen järjestelmän perustamiseen tai sisäisten

38 EUVL L 103, 23.4.2010, s. 1–6. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010Q0423%2801%29>

39 Ks. tilintarkastustuomioistuimen viestintäperiaatteet ja -standardit. Saatavilla osoitteessa: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

kielijärjestelyjen käyttöönottoon. Joissakin elimissä tai virastoissa ei säädetä kielijärjestelyistä. Yleisesti ottaen elinten ja virastojen kielijärjestelyt ovat usein epäselviä, ne eivät noudata vertailukelpoista rakennetta ja perustuvat suurimman osan ajasta implisiittisiin sääntöihin ja käytäntöihin.

EU:n elimet

Euroopan ulkosuhdehallinnolla ei ole nimenomaista kielijärjestelyä.⁴⁰ **Euroopan talous- ja sosiaalikomitea** (ETSK) ei käsittele työjärjestyksessään kielijärjestelyä. Työjärjestyksen 64 artiklan 3 kohdassa määrätään yksinkertaisesti, että EU:n kansalaiset kirjoittavat komitealle virallisella kielellä ja saavat vastauksen samalla kielellä (SEUT:n 24 artiklan mukaisesti).⁴¹

Euroopan alueiden komitean (AK) työjärjestyksessä on tulkkausjärjestelyjä koskeva sääntö (80 artikla), jonka mukaan ”tulkkausjärjestelyjen osalta noudatetaan mahdollisuuksien mukaan seuraavia periaatteita:⁴²

a) Komitean keskustelut ovat saatavilla virallisilla kielillä, jollei työvaliokunta toisin päättä.

b) Kaikilla jäsenillä on oikeus puhua täysistunnolle valitsemallaan virallisella kielellä. Lausumat jollakin virallisella kielellä tulkitaan muille virallisille kielille ja muille kielille, joita työvaliokunta pitää tarpeellisina. Tämä koskee myös kieliä, joiden osalta tästä mahdollisuudesta on määrätty komitean ja eri jäsenvaltioiden välisissä hallinnollisissa sopimuksissa.

c) Työvaliokunnan, valiokunnan ja työryhmän kokouksissa tulkkaus on saatavilla niiden jäsenten käyttämille kielille, jotka ovat vahvistaneet osallistuvansa kokoukseen.”

Euroopan investointipankin työjärjestyksessä (9 artikla) määrätään, että ”jokaisella hallintoneuvoston jäsenellä on oikeus käyttää jotakin unionin virallisista kielistä. Hän voi vaatia, että kaikki tietosuojaneuvoston tarkasteltavaksi laaditut asiakirjat laaditaan hänen valitsemallaan kielellä.”⁴³ **Euroopan oikeusasiamiehen** kielijärjestely on vahvistettu Euroopan oikeusasiamiehen päätöksessä, jolla hyväksytään täytäntöönpanosäännöksiä⁴⁴:

”3.1. Kuka tahansa voi kirjoittaa oikeusasiamiehelle millä tahansa perussopimuksen kielellä mistä tahansa oikeusasiamiehen toimivaltaan kuuluvasta asiasta. Oikeusasiamies laatii vastauksen tällä perustamissopimuksen kielellä.

13.2. Kantelu voidaan tehdä oikeusasiamiehelle millä tahansa perustamissopimuksen kielellä. Oikeusasiamies on yhteydessä kantelijan kanssa tällä kielellä.

13.3. Poikkeustapauksissa oikeusasiamies voi pyytää toimielimiä toimittamaan jäljennökset asiaankuuluvista asiakirjoista kantelun kielellä. Tällaista pyyntöä esittäessään oikeusasiamies toimii oikeassa suhteessa kantelijan tarpeisiin ja toimielinten resursseihin nähden.”

Euroopan tietosuojavaltuutetun kielijärjestely perustuu työjärjestykseen.⁴⁵

40 Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30–40). Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010D0427>

41 Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työjärjestyksen konsolidoitu toisinto. EUVL L 324, 9.12.2010, s. 52–68. Saatavilla osoitteessa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209(01))

42 Ks. EUVL L 472/1, 30.12.2021. Saatavilla osoitteessa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230(01))

43 Euroopan investointipankin työjärjestys. Saatavilla osoitteessa: <https://www.eib.org/en/publications/rules-of-procedure>

44 Euroopan oikeusasiamies: Euroopan oikeusasiamiehen päätös täytäntöönpanosäännösten hyväksymisestä (2016/C 321/01). Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016D0901%2801%29>

45 Ks. EUVL L 204/49, 26.6.2020, ”Euroopan tietosuojavaltuutetun päätös, tehty 15. toukokuuta 2020, Euroopan tietosuojavaltuutetun työjärjestyksen hyväksymisestä”. Saatavilla osoitteessa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2020.204.01.0049.01.ENG

”16 artiklan 2 kohta: Euroopan tietosuojavaltuutettu käsittelee kirjallisesti, myös sähköisessä muodossa, millä tahansa unionin virallisella kielellä tehdyt valitukset, joissa annetaan valituksen ymmärtämistä varten tarvittavat tiedot.

31 artikla:

1. Euroopan tietosuojavaltuutettu on sitoutunut monikielisyyden periaatteeseen, sillä kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus on yksi Euroopan unionin kulmakivistä ja vahvuuksista. Euroopan tietosuojavaltuutettu pyrkii löytämään tasapainon monikielisyyden periaatteen ja Euroopan unionin talousarvion moitteettoman varainhoidon ja säästöjen varmistamista koskevan veloitteen välillä. Näin Euroopan tietosuojavaltuutettu käyttää käytännöllisesti katsoen rajallisia resurssejaan.

2. Euroopan tietosuojavaltuutettu vastaa kaikille henkilöille, jotka käsittelevät sen toimivaltaan kuuluvaa asiaa jollakin Euroopan unionin virallisella kielellä samalla kielellä, jota käytetään sen käsittelemiseen. Kaikki valitukset, tietopyynnot ja muut pyynnot voidaan lähettää Euroopan tietosuojavaltuutetulle millä tahansa Euroopan unionin virallisella kielellä, ja niihin on vastattava samalla kielellä.

3. Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivusto on saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiset asiakirjat, kuten Euroopan tietosuojavaltuutetun toimeksiantostrategia, julkaistaan englanniksi, ranskaksi ja saksaksi.”

Euroopan tietosuojaneuvoston työjärjestyksessä määrätään nimenomaisesti, että ”neuvoston työkieli on englanti. Suora tulkkaus olisi järjestettävä kaikilla EU:n virallisilla kielillä hallintoneuvoston sääntömääräisissä täysistunnoissa” (23 artikla).⁴⁶

EU:n virastot

EU:n virastojen kielijärjestelyjä koskevien säännösten tai muiden lähteiden analyysi osoittaa, että perustamisasetuksessa 24 virastosta 42:sta todetaan⁴⁷ nimenomaisesti, että sovelletaan asetuksen N:o 1 säännöksiä (liite 1.4). Kahdeksassa näistä säädöksistä säädetään myös, että hallintoneuvosto voi päättää tai päättää sisäisessä toiminnassa käytettävistä kielistä, sisäisistä kielijärjestelyistä tai työkielestä. Kuten luvussa 3 selitetään, tämä ei tarkoita sitä, että muut virastot eivät periaatteessa kuuluisi asetuksen N:o 1 soveltamisalaan. 15 virastoa ilmoittaa nimenomaisesti, että sisäinen työkieli on englanti riippumatta siitä, onko se nimenomaisesti ilmoittanut viraston hallintoneuvoston tai esiteltyt sen verkkosivustolla. Muut virastot ovat hyväksyneet enemmän sisäisiä työkieliä (ks. liite 1.4). Euroopan koulutussäätiön hallintoneuvoston päätöksessä todetaan, että ”työkielet ovat englanti, ranska, saksa, italia ja espanja”, jotka ovat samat Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston työkielet. Eryyistapaus on EU:n elinten käännöskeskus. Eryyispiirteensä vuoksi se on monikielinen. Neuvoston ja komission yhteisessä lausumassa, joka liittyy keskuksen perustamista koskevaan asetukseen, todetaan seuraavaa: ”Käännöskeskuksen perustamisen yhteydessä neuvosto ja komissio vahvistavat, että käännöskeskus olisi järjestettävä siten, että Euroopan yhteisöjen virallisia kieliä voidaan kohdella yhdenvertaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden eri elinten kielenkäyttöä koskevien erityissäännösten soveltamista, joiden puolesta keskus toimii.”

46 Saatavilla osoitteessa: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/rules-procedure/current-rules-procedure_en

47 Tähän kuuluu 40 hajautettua organisaatiota (virastoja), myös yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyviä organisaatioita, sekä kaksi Euratomin virastoa ja elintä. Toimeenpanovirastoja ei ole otettu mukaan, koska ne ovat osa Euroopan komission hallintorakennetta.

4.4 Kielten käyttö EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoilla

Euroopan oikeusasiamies (2019) on antanut suosituksia EU:n hallinnon ohjeistamiseksi EU:n 24 virallisen kielen käytöstä yleisölle tiedottamisessa.⁴⁸ Suosituksissa annetaan ohjeita siitä, miten ja milloin kommunikoida millä kielillä ja mitä yleisiä käytännön toimia on toteutettava. Suositusten mukaan kunkin EU:n toimielimen, elimen ja laitoksen olisi

1. Laaditaan EU:n virallisten kielten käyttöä koskeva selkeä politiikka, jossa määritellään, mitä kieliä käytetään missä tahansa tilanteessa (esimerkiksi julkisissa kuulemisissa, hallinnollisissa menettelyissä, lehdistösuhteissa tai sosiaalisen median käytössä).
2. Julkaise tämä käytäntö verkkosivustollaan kaikilla virallisilla kielillä helposti saatavilla olevassa muodossa.
3. On huolehdittava siitä, että toimintaperiaatteita noudatetaan ja että niitä sovelletaan johdonmukaisesti koko organisaatiossa esimerkiksi osoittamalla tämä tehtävä yksikölle tai tiimille, luomalla nimetty ”kielivirkamies” tai laatimalla vuosikertomuksessa erityinen osio.
4. Varmistettava, että virallisten kielten käyttöä koskevat rajoitukset ovat puolueettomia, oikeasuhteisia ja avoimia. Kielirajoituksia ei pitäisi asettaa yksinomaan kustannus- tai aikaongelmien vuoksi vaan ensisijaisesti sen jälkeen, kun on arvioitu tietojen vaikutusta ja merkityksellisyyttä tietyille sidosryhmille ja yleisölle.
5. Julkaise yhteenvedot keskeisistä kysymyksistä kaikilla tai mahdollisimman monilla virallisilla kielillä, jos kielirajoituksia sovelletaan.
6. Asettaa saataville kaikilla virallisilla kielillä ne verkkosivustonsa osat, jotka ovat erityisen kiinnostavia yleisölle. Tähän olisi sisällyttävä ainakin kotisivut ja sivut, joilla annetaan tietoa sen roolista ja yhteystiedot.
7. Varmistettava, että kansalaiset, jotka kirjoittavat EU:n hallinnolle valitsemallaan virallisella kielellä, saavat vastauksen samalla kielellä kohtuullisessa ajassa.
8. Tavoitteena on saattaa julkiset kuulemiset saataville kaikilla virallisilla kielillä kuulemisprosessin alussa. Jos kaikkia kuulemisasiakirjoja ei voida julkaista kaikilla virallisilla kielillä, on tehtävä selväksi, että vastaukset hyväksytään kaikilla virallisilla kielillä.
9. Yhdistää käännösresurssit mahdollisuuksien mukaan kustannusten vähentämiseksi ja sen varmistamiseksi, että kansalaiset saavat enemmän tietoa useammalla kielellä.
10. Hyödynnettävä mahdollisimman tehokkaasti kaikkia saatavilla olevia käännöstyökaluja ja -teknologioita.”

EU:n erillisvirastojen osalta vuonna 2012 julkaistussa Euroopan parlamentin, EU:n neuvoston ja Euroopan komission yhteisessä julkilausumassa ja yhteisessä lähestymistavassa erillisvirastoista⁴⁹ korostetaan avoimuuden merkitystä suhteissa sidosryhmiin ja suositellaan, että ”virastojen verkkosivustot olisi tehtävä mahdollisimman monikieliseksi, jotta kaikkien jäsenvaltioiden kansalaiset voivat helpommin kuulla niitä. Virastojen olisi toimitettava verkkosivustojensa kautta avoimuuden varmistamiseksi tarvittavat tiedot, mukaan lukien rahoituksen avoimuus.”

Oikeusasiamiehen suosituksia ei siis voida täyttää julkaisemalla verkossa toimielinten, elinten tai virastojen sisäisessä toiminnassa käytettäviä kieliä koskevat menettelysäännöt. Ne ehdottavat pidemmälle menemistä ja julkaisemista kunkin toimielimen, elimen ja viraston verkkosivustolla siitä, minkä tyyppisiä kieliä käytetään, mukaan lukien yleisölle, kuten lehdistölle tai suurelle yleisölle suunnattu viestintä, riippumatta siitä, ovatko julkaistut asiakirjat saatavilla Euroopan

48 Saatavilla osoitteessa: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/129519>

49 Saatavilla osoitteessa: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11450-2012-INIT/en/pdf>

unionin virallisessa lehdessä. Tähän sisältyy myös selostus siitä, mitä kieliä verkkosivustolla käytetään ja mihin tarkoitukseen tai asiakirjan tyyppiin. ”Verkkosivuston kielikäytäntö” voidaan nähdä kuvauksena siitä, miten toimielin, elin tai virasto hallinnoi asiakirjojen ja sivujen julkaisemista verkkosivustollaan ja yleisemmin niiden viestintätapaa.

Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoittaa, **että erityisesti elimissä ja virastoissa on parantamisen varaa näiden suositusten täytäntöönpanossa**. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että useimmilla toimielimillä ja elimillä on verkkosivuston kielipolitiikka, kun taas useimmilla virastoilla ei ole. Toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivuston kielipolitiikan täydellinen transkriptio on saatavilla liitteissä 1.1, 1.2, 1.3 ja 1.4. Tärkeimmät havainnot voidaan tiivistää seuraavasti.

- **EU:n toimielimet:** Euroopan parlamentilla ei ole verkkosivuston kielipolitiikkaa, mutta sillä on verkkosivusto, jossa esitetään yhteenveto EU:n kielipolitiikasta yleisesti.⁵⁰ Eurooppa-neuvosto ja Euroopan unionin neuvosto selittävät, miten ne käyttävät kieliä verkkosivuillaan.⁵¹ Euroopan komission verkkosivuston kielipolitiikka sisältyy verkkosivulle ”Kielet verkkosivustoillamme”. Euroopan unionin tuomioistuimen⁵² verkkosivustolla ei ole osiota, joka koskee monikielisyyden hallintaa ulkoisessa viestinnässä, vaan ainoastaan verkkosivua, jossa esitetään yhteenveto edellä käsiteltyihin työsääntöihin sisältyvistä kielijärjestelyistä⁵³. EKP selventää verkkosivustonsa kielipolitiikkaa, ks. verkkosivu ”Language policy of this website”⁵⁴. Tilintarkastustuomioistuimen kielipolitiikkaa selitetään sen viestintäpolitiikoissa ja -standardeissa sekä viestintäpolitiikassa⁵⁵ ja -periaatteissa⁵⁶. Ensimmäisessä asiakirjassa esitetään vain yhteenveto tilintarkastustuomioistuimen virallisista kielijärjestelyistä, eikä se koske Internetin välityksellä tapahtuvaa viestintää. Toinen asiakirja sisältää kuvauksen tilintarkastustuomioistuimen lähestymistavasta digitaaliseen viestintään.
- **EU:n elimet:** Neljä seitsemästä EU:n elimestä on julkaissut verkkosivuston kielipolitiikan: Euroopan ulkosuhdehallinto;⁵⁷ Euroopan alueiden komitea,⁵⁸ Euroopan investointipankki⁵⁹ ja Euroopan oikeusasiamies, joista⁶⁰ jälkimmäinen on EU:n elinten kattavin kielipolitiikka. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, Euroopan tietosuojavaltuutetun ja Euroopan tietosuojaneuvoston verkkosivustoilla ei ole tietoja näiden elinten kielten käytöstä.
- **EU:n virastot:** Vain 11 virastoa 42:sta esittelee kielipolitiikkaansa verkkosivuillaan. Viraston ulkoinen viestintäpolitiikka, joka mainitaan verkkosivustolla, on liitteessä 1.4 yhdessä niiden kielijärjestelyjen kuvauksen kanssa, sillä viimeksi mainittu auttaa selventämään jälkimmäistä. 11 virastoa ovat: Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto; Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus; Euroopan ympäristökeskus; Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen; Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö Euroopan meriturvallisuusvirasto; Euroopan huumeaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus Euroopan unionin

50 Saatavilla osoitteessa: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

51 Saatavilla osoitteessa: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/>

52 Saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en

53 Saatavilla osoitteessa: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_10739/en/

54 Saatavilla osoitteessa: <https://www.ecb.europa.eu/services/languagepolicy/html/index.en.html>

55 Saatavilla osoitteessa: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

56 Saatavilla osoitteessa: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

57 Saatavilla osoitteessa: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en

58 Saatavilla osoitteessa: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

59 Saatavilla osoitteessa: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

60 Saatavilla osoitteessa: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

rikosoikeudellisen yhteistyön virasto; Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto; Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto; ja Euroopan puolustusvirasto.

Toinen keskeinen havainto on, että **joillakin verkkosivustoilla on yksityiskohtaista ja kattavaa tietoa toimielimen, elimen tai viraston monikielisestä viestinnästä, kun taas toisilla sivuilla sisältö on minimaalinen.** Virastojen tapauksessa käytettävää kieltä koskeviin valintoihin vaikuttavat hyvin usein yleisön tyyppi, ja yleisesti suositaan englanninkielistä yksikielistä viestintää, kun viestintä ohjataan ”asiantuntijoille” tai ”medialle”. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta heidän verkkosivustollaan ei ole juurikaan näyttöä tällaisten toimijoiden kielitaidosta ja mieltymyksistä.

Kolmanneksi **sisäisten työkielien valinta vaikuttaa virastojen verkkosivustoilla julkaistujen asiakirjojen saatavuuteen ja viestintäpolitiikkaan.** Euroopan puolustusviraston ja Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (ks. liite 1.4) esimerkit valottavat sisäisten viestintäkäytäntöjen ja ulkoisen viestintäpolitiikan välisiä suhteita, sillä yksikielinen työympäristö oikeuttaa ja edistää yksikielistä ulkoista viestintää.

4.5 Päätelmät

Unionin toimielimet voivat hyväksyä kielijärjestelyjä itsenäisesti asetuksen N:o 1 6 artiklan nojalla, mikä johtaa käytäntöjen vaihteluun. Kuuden EU:n toimielimen kielijärjestelyt määritellään virallisesti (Euroopan parlamentti, Eurooppa-neuvosto, Euroopan unionin neuvosto, Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan keskuspankki, Euroopan tilintarkastustuomioistuin), kun taas Euroopan komission sisäisessä työjärjestyksessä ei määritellä virallisesti sen kielijärjestelyä.

Elinten ja virastojen kielijärjestelyä ei ole joskus täsmennetty, se on usein epäselvä, se ei noudata vastaavaa rakennetta ja tukeutuu suurimman osan ajasta implisiittisiin sääntöihin ja käytäntöihin. Kaikkia asetuksessa N:o 1 säädettyjä periaatteita olisi kuitenkin sovellettava EU:n elimiin ja virastoihin, jollei elimen tai viraston perustamisesta annetussa asetuksessa nimenomaisesti toisin säädetä. Lisäksi hyvän hallintotavan osalta, kuten oikeusasiamies suosittelee, olisi parempi määritellä nimenomaisesti kielijärjestely. Jos joidenkin elinten ja virastojen sisäiset kielijärjestelyt määriteltäisiin paremmin, niiden täytäntöönpanon ja asetuksen N:o 1 noudattamisen tarkastaminen olisi helpompaa.

EU:n viestinnän avoimuutta voitaisiin parantaa, jos kielten käyttöä verkkosivustoilla koskeva politiikka määriteltäisiin selkeämmin Euroopan oikeusasiamiehen ohjeiden mukaisesti ja jos toimielinten, elinten ja virastojen sisäiset kielijärjestelyt olisivat selkeämpiä niiden verkkosivustoilla julkaistaviin sisäisiin työasiakirjoihin sovellettavista säännöistä.

5 MONIKIELINEN TARVITSEE TYPOLOGIAA

KESKEISET HAVAINNOT

- Monikielinen viestintä EU:n verkkosivustoilla toimii oikeudellisen harmaalla alueella, koska virallisia sääntelyvelvoitteita ei ole, vaikka EU:n verkkosivustot ovat ratkaisevan tärkeitä ja yhä tärkeämpiä tiedon levittämisessä.
- Verkkosivustoviestintä ei sovi helposti asetuksessa N:o 1 säädettyihin muodollisiin oikeudellisiin luokkiin, kuten sisäisen ja ulkoisen viestinnän väliseen erotteluun tai erityistapauksia koskevaan doktriiniin.
- Perinteinen ero oikeudellisesti sitovan säädöksen – tai oikeuksia ja velvollisuuksia luovan säädöksen – ja ei-oikeudellisesti sitovan säädöksen välillä voitaisiin mukauttaa verkkosivuston sisältöön ja erityisesti ei-sitovaan sisältöön.
- Sellaisten sisältöjen julkaiseminen, joilla on merkittäviä vaikutuksia joko kansalaisten oikeuksiin ja/tai velvoitteisiin (ei-sitova lainsäädäntö), EU:n yritysten ja kansallisten viranomaisten tai EU:n toimielinten suoraan rahoittamien ohjelmien tai erityisten ehdotuspyyntöjen julkaiseminen ovat konkreettista sisältöä. Näin ollen ne voidaan luokitella ns. ”primaariasiakirjoiksi”.
- Ensisijaiset asiakirjat ovat monikielisten tarpeiden typologian kulmakiviä, koska ne perustuvat ajatukseen siitä, että niiden olisi kuuluttava monikielisyyksvelvoitteiden oikeudellisen suojan piiriin.

5.1 Johdanto

Monikielistä viestintää EU:n verkkosivustoilla ei säännellä oikeudellisesti, vaikka se on ratkaisevan tärkeä ja yhä tärkeämpi EU:n toimielinten, elinten ja virastojen tiedonlevityksen kannalta. EU:n toimielimille, elimille ja virastoille ei ole annettu säännöksiä tai virallisia sääntöjä, jotka olisi tarkoitettu verkkosivustojen kautta tapahtuvaan viestintään. Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivuston julkaisemista koskevassa oikeuskäytännössä käsitellään pääasiassa määräaika, jonka kuluessa viraston päätöksistä, joita ei ole koskaan julkaistu virallisessa lehdessä vaan sen verkkosivustolla, voidaan nostaa kanne. Monikielisen verkkosivustoviestinnän roolille EU:n toimielinten kielijärjestelmässä on myös ominaista muodollisuuden puute ja selkeiden kriteerien puuttuminen. Näin ollen verkkosivuston viestintä toimii laillisella harmaalla alueella. Tämä luku osoittaa, että EU:n verkkosivustojen kautta tapahtuvaa monikielistä viestintää varten tarvitaan yhteiset puitteet ja standardit, joita voitaisiin edistää lisäämällä tämän harmaan alueen muodollisuutta ja rajaamista.

Luku ja argumentti etenevät seuraavasti. Verkkosivustoviestintä voi heikentää asetuksen N:o 1 monikielisiä julkaisuvelvollisuuksia (kohta 5.3), vaikka verkkosivustoviestintä ei soviukaan asetuksessa säädettyihin muodollisiin oikeudellisiin luokkiin (5.4 jakso). Internetin välityksellä levitetyn tiedon sääntelemiseksi väitetään, että perinteinen ero oikeudellisesti sitovan säädöksen – tai oikeuksia ja velvollisuuksia luovan säädöksen – ja ei-oikeudellisesti sitovan säädöksen välillä voitaisiin mukauttaa verkkosivuston sisältöön ja erityisesti ei-sitovaan lainsäädäntöön ja sisältöön, joka vaikuttaa kansalaisten oikeuksiin. Tämän harmaan alueen täsmentämiseksi ja rajaamiseksi monikielisessä viestinnässä laaditaan ns. aineellista lähestymistapaa noudattaen typologia, jossa erotetaan monikielisten tarpeiden vaihtelut oikeudellisten muodollisten perustelujen ja kielipoliittisten valintojen aineellisia vaikutuksia koskevien perustelujen perusteella (kohta 5.5).

5.2 Menetelmä

Tässä luvussa hyödynnetään oikeudellisia lähteitä (ensisijainen oikeus, johdetun oikeuden oikeuskäytäntö, Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö) ja oikeuskirjallisuutta, jotta voidaan analysoida EUVL:n julkaisemisen (oikeudellinen velvollisuus julkaista 24 kielellä) ja verkkosivustoviestinnän välistä suhdetta (ei asetuksen N:o 1 mukaista virallista velvoitetta) ja ymmärtää, missä verkkosivuston viestintä kuuluu asetukseen N:o 1. Voimassa olevaan myönteiseen lainsäädäntöön perustuvaa oikeudellista tulkintaa tarjotaan erityisesti silloin, kun oikeudellinen asiayhteys ei ole vakaa tai selkeä tai jos siinä on aukkoja. Tämä tutkiva tutkimus perustuu sekä tähän oikeudelliseen lähestymistapaan että EU:n julkaisemien asiakirjojen sisällön analysointiin ja tarjoaa uuden monikielisen tarpeiden typologian.

5.3 Verkkosivustojen viestintä- ja julkaisujärjestelmä

5.3.1 Julkaisu ja sääntö nro 1

SEUT 297 artiklan 1 kohdassa määrätään, että lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja 297 artiklan 2 kohdassa säädetään, että ”kaikkille jäsenvaltioille osoitetut asetukset ja direktiivit sekä päätökset, joissa ei täsmennetä, kenelle ne on osoitettu, julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä”. SEUT 297 artiklan lisäksi SEUT 249 artiklan 1 kohdassa määrätään komission työjärjestyksen julkaisemisesta. Myös muita asiakirjoja on julkaistava (tai ei), kuten komission yleiskertomus unionin toiminnasta (SEUT:n 249 artiklan 2 kohta) tai tietyt tilintarkastustuomioistuimen asiakirjat (eli tarkastuslausuma tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta sekä vuosikertomus kunkin varainhoitovuoden päättymisen jälkeen), jotka on julkaistava (SEUT:n 287 artikla). SEUT 232 artiklan mukaan ”Euroopan parlamentin työskentely julkaistaan perussopimuksissa ja sen työjärjestyksessä määrättyllä tavalla”. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 132 artiklassa määrätään, että Euroopan keskuspankki voi päättää julkaista päätöksensä, suosituksensa ja lausuntonsa ilman viittausta.

Kuten asetuksen N:o 15 artiklassa säädetään, monikielisyyssvelvoitteita sovelletaan julkaisemiseen, ja EUVL on julkaistava 24 virallisella kielellä. EUVL:n sähköiset versiot, jotka on julkaistu 1. heinäkuuta 2013 jälkeen, ovat todistusvoimaisia, eli ne ovat oikeudellisesti päteviä (ks. asetus (EU) N:o 216/2013). Euroopan unionin virallisen lehden verkkosivuilla todetaan, että on kaksi sarjaa: L-sarja (lainsäädäntö); C-sarja (tiedot ja ilmoitukset). Julkaisutoimisto esittää kuitenkin EUVL:n, joka koostuu kolmesta sarjasta: L-sarja (lainsäädäntö); C-sarja (Tiedot ja ilmoitukset); ja S-sarja (Euroopan unionin virallisen lehden täydennys). Viimeksi mainittu on saatavilla Internetissä (TED-tietokanta).

Taulukko 3: Yhteenveto EUVL:n sarjasta ja alasarjasta

Sarja	Luomispäivä	Sisältö	Kommentit
L	1952	1. luokka: Säädökset ⁶¹ 2. luokka: Muut kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset: — sitovat toimet, jotka eivät perustu	Ks. SEUT 297 artikla: ”Säädökset julkaistaan ” (SEUT 297 artiklan 1 kohta). Muista kuin

61 SEUT-sopimuksen 289 artiklan mukaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset ovat päätöksiä, jotka hyväksytään tavallista tai erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen. Tietyissä perussopimuksissa määritellyissä erityistapauksissa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset voivat sisältää seuraavia säädöksiä: EU-maiden ryhmän tai Euroopan parlamentin aloitteesta; Euroopan keskuspankin suosituksesta; tai unionin tuomioistuimen tai European investmentin pankin pyynnöstä.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

		<p>lainsäädäntömenettelyyn, kuten kansainväliset sopimukset, asetukset, direktiivit ja päätökset⁶²</p> <p>— ei-sitovat toimet, kuten suositukset ja suuntaviivat sekä työjärjestys, kansainvälisillä sopimuksilla ja toimielinten välisillä sopimuksilla perustettujen elinten hyväksymät toimet.</p>	<p>lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävistä säädöksistä ”kaikille jäsenvaltioille osoitetut asetukset ja direktiivit sekä päätökset, joissa ei täsmennetä, kenelle ne on osoitettu, julkaistaan ” (SEUT:n 297 artiklan 2 kohta).</p> <p>Säädösten julkaiseminen on ennakkoodellytys säädösten täytäntöönpanokelpoisuuden kannalta (<i>yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Racke, 1979</i> ja Euroopan yhteisöjen <i>tuomioistuimen tuomio Skoma-Lux, 2007, C-161/06</i>).⁶³</p> <p>Joitakin yleisesti sovellettavia säädöksiä ei julkaista vaan asianomaisen viraston verkkosivustolla (unionin tuomioistuimen tuomio PPG ja SNF v. ECHA, 2013, ks. edellä 3 luku, 3.4.4).</p>
C	1968	<p>Osa I: Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot,</p> <p>Osa II: Tiedot, kuten toimielinten väliset sopimukset, yhteiset julistukset, Euroopan unionin toimielinten, elinten ja laitosten antamat tiedot,</p> <p>III osa: Toimielinten, elinten ja laitosten antamat valmistelusäädökset, IV osa: Euroopan unionin toimielinten, elinten ja laitosten ilmoitukset, jäsenvaltioiden ilmoitukset ja Euroopan talousalueen V osaa koskevat ilmoitukset a) Hallinnolliset menettelyt b) tuomioistuinmenettelyt c) yhteisen kauppapolitiikan täytäntöönpanoon liittyvät menettelyt d) kilpailupolitiikan täytäntöönpanoon liittyvät menettelyt e) Muut säädökset.</p>	<p>Alasarja CA (esim. C019A), jonka numero on sama kuin samana päivänä julkaistu C-sarja, sisältää kiinnostuksenilmaisupyynnöt, avoimia toimia koskevat ilmoitukset: CA-painoksia voi olla yhdellä, useammalla tai kaikilla virallisilla kielillä.</p>
S	1978	<p>Eurooppalaiset julkiset hankinnat</p> <p>Julkaistu alun perin Euroopan unionin virallisessa lehdessä</p> <p>Vuodesta 2003 lähtien S-sarja löytyy TED-tietokannasta.</p> <p>Ted (Tenders Electronic Daily) on EU:n</p>	<p>”Tiedot jokaisesta hankinta-asiakirjasta julkaistaan EU:n 24 virallisella kielellä. Kaikki EU:n toimielinten ilmoitukset julkaistaan kokonaisuudessaan näillä kielillä” (ks. TED-sivusto).</p> <p>TED-tietokanta noudattaa kuitenkin</p>

62 Asetukset ovat SEUT-sopimuksen 288 artiklassa määriteltyjä säädöksiä. Niitä sovelletaan yleisesti, ne ovat kaikilta osiltaan sitovia ja niitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Direktiivi on EU:n toimielinten EU:n jäsenvaltioille antama säädös, joka sitoo saavutettavaa tulosta. Päätös on sitova säädös, joka voi olla yleisesti sovellettava tai jolla voi olla tietty adressaatti.

63 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Racke, 98/78 [1979]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61978CJ0098> ; Unionin tuomioistuimen tuomio Skoma-Lux, C-161/06 [2007]. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

	virallisen lehden täydennyksen verkkoversio, joka on omistettu eurooppalaisille julkisille hankinnoille.	<p>myös omia sääntöjään ja käytäntöjään, jotka koskevat kielen käyttöä kussakin maassa.</p> <p>EU:n sääntöjen soveltamisalaan kuuluvat julkisia hankintoja koskevat tarjoukset on pääsääntöisesti julkaistava TED-portaalissa.</p> <p>TED-muodossa tarjousten perustiedot ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä.</p>
--	--	--

Asetuksen N:o 15 artiklaa sovelletaan koko erottelematta sarjaa ja alasarjaa. Kuten EUR-Lex-verkkosivustolla todetaan, ”alasarja CA (esim. C019A), jonka numero on sama kuin samana päivänä julkaistu C-sarja (esimerkiksi C019A), sisältää kiinnostuksenilmaisupyynnöt, avoimia toimia koskevat ilmoitukset jne., jotka voivat ilmestyä yhdellä, useammalla tai kaikilla virallisilla kielillä”. TED-tietokannan kielen käyttö vaihtelee kunkin maan osalta, toisin sanoen muiden maiden yrityksille avoimet tarjouskilpailut löytyvät yksinomaan kotikielestä, jos TED-järjestelmässä ei käytetä monikielistä ominaisuutta. Yksi kysymys on, miksi CA-painos ei kuulu monikielisyysvelvoitteiden piiriin. Sama kysymys voidaan esittää S-sarjasta, joka mahdollistaa monikielisyden vain perustiedotuksen osalta.

Mikä tärkeintä, **ei-sitovalla lainsäädännöllä ei ole selkeää oikeudellista kehystä (monikielisille) julkaisuille**. Soft law -säännöissä on kaksi ominaisuutta (ks. kohta 5.5.3). Ensinnäkin ne eivät itse luo suoria oikeuksia eivätkä aseta suoria velvoitteita niille, joille ne on osoitettu. Niiden tarkoituksena on muuttaa tai vaikuttaa niiden aiheiden toimintaan, joille ne on osoitettu. Toiseksi he esittävät sisältönsä ja valmistelutapansa kautta muodollistamis- ja strukturointiastetta, joka muistuttaa kovan oikeuden sääntöjä. Ei-sitovat säädökset julkaistaan yleensä C-sarjassa, mutta suositukset ja ohjeet voidaan julkaista L-sarjassa. Tämä osoittaa toimielinten liikkumavaraa ei-sitovan lainsäädännön julkaisemisessa. Lisäksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaisemista koskeva käytäntö vaikuttaa johtuvan tämän julkaisun tarkoituksesta eli siitä, että säädöksen vastaanottajalle on ilmoitettava asiasta, eikä se liity säädöksen voimaantuloon (Dero 2017). Sama pätee oikeudellisiin valmistelutöihin: vaikka vihreät ja valkoiset kirjat ovat usein monikielisiä ja useimmat Euroopan komission ehdotukset ovat saatavilla Eur-lex-sivustolla kaikilla virallisilla kielillä, jotkin vihreät ja valkoiset kirjat, tiedonannot tai suuntaviivat ja useimmat komission yksiköiden valmisteluasiakirjat eivät ole saatavilla.

5.3.2 Missä verkkosivuston viestintä on?

Seuraava kysymys on kriittinen kysymys verkkosivustoviestinnän tilasta julkaisumuotona. Koska asetuksen N:o 15 artiklaa sovelletaan muodollisesti ainoastaan julkaisemiseen virallisessa lehdessä, ”julkaisun” määritelmää on arvioitava tarkemmin. Kun otetaan huomioon, että ”[unionin] toimielimen [...] antamaa säädöstä ei voida panna täytäntöön jäsenvaltiossa olevia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä vastaan ennen kuin niillä on mahdollisuus tutustua siihen julkaisemalla se asianmukaisesti Euroopan unionin virallisessa lehdessä” (asia C-161/06, Skoma-Lux, C-161/06, 37 kohta),⁶⁴ voitaisiinko tätä päättelyä soveltaa yleiseen julkaisemiseen, johon voisi sisältyä mikä tahansa julkinen viestintä, erityisesti verkkosivustolla? Onko Euroopan unionin virallisessa lehdessä edelleen sama keskeinen rooli internetin kehittämisen jälkeen, joka on jo sisällytetty unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön (unionin tuomioistuimen tuomio PPG ja SNF v. ECHA, 2013, 31 kohta ja unionin tuomioistuimen tuomio Bilbaína de Alquitranes ja o. v. ECHA, 2013, 31 kohta, ks. luku 3), ja kun otetaan huomioon, että kukin toimielin, elin tai jopa näiden organisaatioiden yksittäiset henkilöt julkaisevat näin sujuvasti ja helposti? Miksi komissio antaisi

64 Edellä mainittu yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Skoma-Lux.

tiedonannon tai suuntaviivat, jos asianomaisille sidosryhmille ei ilmoiteta asiasta? Tässä yhteydessä on korostettava, että virallisen lehden etuna on edelleen se, että se on vähemmän sujuvaa ja antaa toimitetuille tiedoille enemmän (oikeudellista) varmuutta.

5.3.3 Harmaan alueen rajaamisen tarve

EU:n toimielimet ja elimet päättävät julkaista ei-sitovan lainsäädännön virallisessa lehdessä tehdäkseen sen tunnetuksi, kuten silloin, kun ne julkaisevat asiakirjan suoraan verkkosivustollaan. Esimerkiksi ”henkilöstön valmisteluasiakirjoja” (vaikutusarvioinnit, yhteenvedot vaikutustenarvioinneista, komission yksiköiden valmisteluasiakirjat) ei koskaan julkaista virallisessa lehdessä. Ne löytyvät kuitenkin komission verkkosivustolta toimintapoliittisilta sivuilta, sääntelyntarkastelulautakunnan verkkosivustolta tai EUR-Lexistä, eikä niihin sovelleta monikielisyysvelvoitetta. Vihreät kirjat tarjoavat samanlaisen esimerkin. EUR-Lex määrittelee vihreän kirjan komission julkaisemaksi asiakirjaksi, jonka tarkoituksena on edistää sidosryhmien keskustelua tietyistä aiheista Euroopan tasolla. Vihreät kirjat voivat johtaa lainsäädäntökehitykseen, jota sitten hahmotellaan valkoisessa kirjassa, ja niiden julkaiseminen näyttää olevan myös sattumanvaraista. Komission vihreät kirjat julkaistaan usein ”Eur-lex”, mutta ei (kuten vihreä kirja alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta audiovisuaalisissa tietopalveluissa (KOM(96) 483 lopullinen), vihreä kirja hyödyllisyysmallien suojaamisesta sisämarkkinoilla (KOM(95) 370 lopullinen), ja vihreä kirja keskinäisen luottamuksen vahvistamisesta Euroopan oikeusalueella – Vihreä kirja EU:n rikosoikeudellisen lainsäädännön soveltamisesta säilöönoton alalla (KOM(2011) 327 lopullinen). Komission asiakirjat – joihin kuuluvat lainsäädäntömenettelyn yhteydessä hyväksytyt ehdotukset ja muut säädökset” ja ”tiedonanto, suositukset, raportit, valkoiset kirjat, vihreä kirja” (EUR-Lex) eivät näytä noudattavan julkaisulogiikkaa.

Julkaiseminen verkkosivustolla antaa EU:n toimielimille runsaasti liikkumavaraa julkaista eri kielillä. Ne voivat hyväksyä asiakirjoja, jotka eivät kuulu 5 artiklan soveltamisalaan, eikä niihin sovelleta virallisesta näkökulmasta monikielisiä velvoitteita. Jos kuitenkin otetaan vakavasti verkkosivujen viestintä, kuten Euroopan unionin tuomioistuin on jo tehnyt kantajien oikeudesta tuomioistuimessa, on kiistatta tarpeen organisoida paremmin EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustojen sisältöä monikielisyysvelvoitteiden valossa.

5.4 Verkkosivustoviestintä ja säännön nro 1 kielijärjestelyt

5.4.1 Sisäinen ja ulkoinen viestintä säännön nro 1 mukaisesti

Asetuksen N:o 1 1 artiklassa säädetään, että ”unionin toimielinten viralliset kielet ja työkielet ovat [24 tunnustettua kieltä]”. Tätä lausetta on tulkittu siten, että siinä tehdään ero ”työkielten” ja ”virallisten kielten” välillä ja vahvistetaan sääntö, jonka mukaan ainoastaan ulkoinen viestintä olisi tehtävä kaikilla 24 virallisella kielellä (Labrie, 1993, 82; Fenet, 2001, 239; O'Regan, 2010, 117). Työkielten ja virallisten kielten välillä ei sitä vastoin ole toiminnallista oikeudellista eroa (Cosmai, 2014; Sommsich, 2016). Ensinnäkin tekstissä säädetään, että työkielet ovat 24 virallista kieltä. Toimielimet, elimet ja virastot voisivat mahdollisesti työskennellä millä tahansa näistä 24 kielestä. Toiseksi EHTY:n perustamissopimuksessa ei tehty eroa työkielten ja virallisten kielten välillä. Kolmanneksi kaikkea ulkoista viestintää ei tarvitse tehdä kaikilla 24 virallisella kielellä. Termi ”työkielet” on kuitenkin laajalle levinnyt. Toiminnallisesti ”työkieliä” voidaan pitää ”sisäisen viestinnän kielten” synonyyminä. Säännön N:o 1 läheinen tulkinta osoittaa, että tässä säädöksessä erotetaan toisistaan sisäinen viestintäkieli ja ulkoinen viestintäkieli (taulukko 4).

Taulukko 4: Sisäinen ja ulkoinen viestintä säännössä nro 1

Sääntö nro 1	Relevantti sisältö	Suhde <u>sisäiseen</u> viestintään	Kielisäännöt
--------------	--------------------	------------------------------------	--------------

1 artikla	Viittaus ”työkieliin”	Työkieltä ja sisäistä viestintäkieltä voidaan pitää synonyyminä.	Tekstissä työkielet voivat olla mikä tahansa tai kaikki 24 kieltä.
6 artikla	Vahvistetaan kielijärjestelyt erityistapauksissa	Sisäinen viestintä kuuluu institutionaalisen autonomian periaatteen piiriin (Shuibhne, 2002, 126).	Kukin toimielin voi valita sisäisen viestintäkielensä (ks. luku 4).
Sääntö nro 1	Relevantti sisältö	Suhde <u>ulkoiseen viestintään</u>	Kielisäännöt
2 ja 3 artikla	Suora viestintä jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten kanssa niiden virallisella kielellä	Niissä viitataan joihinkin toimielinten ulkoisen viestinnän näkökohtiin.	24 virallista kieltä
5 artikla	EU:n lainsäädännön julkaiseminen 24 virallisella kielellä Euroopan unionin virallisessa lehdessä	Virallisen julkaisun ansiosta teksti saatetaan vastaanottajan ja kansalaisten tietoon.	24 virallista kieltä

Näistä kahdesta erillisestä oikeudellisesta järjestelmästä huolimatta sisäisen ja ulkoisen viestinnän välinen ero on kaukana selvästä, ja ”sisäistä kielijärjestelyä ei voida täysin erottaa toimielinten ulkoista viestintää koskevista säännöistä” (asia AG Maduro, Espanjan kuningaskunta v. Eurojust, 2004, 47 kohta).⁶⁵ Tutkijat osoittivat myös, että työkielen valinta vaikuttaa ulkoiseen viestintään (Shuibhne, 2002, O’Regan, 2010, van der Jeught, 2020). Lisäksi verkkosivuston viestintä ei sovi siististi kumpaankaan kategoriaan.

5.4.2 Missä verkkosivuston viestintä on?

Käytännössä työkielet eivät rajoitu pelkästään sisäisiin kysymyksiin, vaan niitä käytetään EU:n toimielinten ja elinten verkkosivustoilla uutisissa, erityyppisissä julkaisuissa ja ohjeissa. Toisin sanoen sisäisesti käytetyt asiakirjat päätyvät usein verkkosivustoille. Näin ollen monet asiakirjat, jotka ovat saatavilla vain työkielellä, asetetaan yleisön saataville (eli julkaistaan) ainoastaan kyseisellä kielellä. Kuten luvussa 4 analysoidaan, jotkin virastot totesivat selvästi, että englannin käytöllä työkielenä on suora vaikutus niiden verkkosivustojen viestintäpolitiikkaan. Oikeusasiamies huomautti lisäksi, että koska sisäiset asiakirjat ovat olemassa vain sillä kielellä, jolla ne on laadittu, ne voidaan julkaista tällä kielellä (EO, dec. 3191/2006, tutkimus). Näin ollen oikeusasiamies yhdistää tiedonlevityksen sisäiseen valmisteluun.

Vakiintuneen lain mukaan monikielisyysohjeet eivät koske verkkosivustoviestintää. Verkkosivuston viestintään ei nimittäin viitata asetuksessa N:o 1 eikä perustamissopimuksen määräyksissä, jotka koskevat suoraa yhteydenpitoa kansalaisten kanssa, ja näin ollen se jää muodollisesta näkökulmasta unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle. Kuten edellä on todettu (ks. 3 luku), **unionin tuomioistuin on nimenomaisesti hylännyt sellaisen unionin oikeuden yleisen periaatteen olemassaolon, jonka mukaan jokaisella kansalaisella on oikeus saada kaikissa olosuhteissa sellainen versio kaikesta, mikä voisi vaikuttaa heidän intresseihinsä**

⁶⁵ AG Maduron lausunto asiassa C-160/03, Espanja v. Eurojust, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-160/03 [2005]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=49769&doclang=en>

(tuomio Kik v. SMHV, 2003, 82 kohta).⁶⁶ Tarkemmin sanottuna oikeusoppineet tulkitsevat 6 artiklaa siten, että jokainen toimielin voi säätää omasta kielijärjestelmästä, erityisesti mutta ei yksinomaan puhtaasti sisäisistä asioista (van der Jeught, 2021). Itse asiassa ”ei ole selvää, miksi ”erityistapaukset” rajoittuisivat sisäiseen viestintään” (O’ Regan, 2010).

Lisäksi asetuksessa N:o 1 viitataan ainoastaan suoraan unionin toimielinten ja unionin jäsenvaltion väliseen viestintään tai ”tämän valtion lainkäyttövaltaan kuuluvaan henkilöön” (2 ja 3 artikla). Lainsäädännön julkaiseminen (4 artikla) tai Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistut tiedot (5 artikla) ei tarkoita levittämistä virallisen lehden ulkopuolella. Vain, jos noudatamme asetuksen N:o 1 suppeaa ja muodollista tulkintaa, ”erityistapauksia koskeva doktriini” voidaan ymmärtää sovellettavaksi ulkoiseen viestintään, kuten verkkosivustoilla saatavilla oleviin tietoihin, tiedotusvälineisiin, julkisiin kuulemisiin tai jopa viestintään kansallisten viranomaisten kanssa, mikä antaa toimielimille, elimille ja virastoille tärkeää liikkumavaraa. Tutkimuksessa tarkastellaan kuitenkin julkaisujen sisällön sisältöä ja katsotaan, että jotkin verkkosivustojen viestintäsisällöt kuuluvat monikielisyysvelvoitteiden piiriin.

5.4.3 Tavoitteena monikielisten tarpeiden typologia

EU:n toimielimille myönnetty joustavuus monikielisessä viestinnässä verkkosivustoilla on ristiriidassa käytännön realiteettien kanssa, eikä siinä oteta huomioon viestintämaailman valtavaa muutosta. Asetus N:o 1 on laadittu ennen internetin olemassaoloa, eikä sitä ole koskaan päivitetty digitaaliteknologioiden laajasta käytöstä johtuvien muutosten huomioon ottamiseksi. Vastaavasti Euroopan unionin tuomioistuin mukautti tekstejä, joissa viitattiin julkaisemiseen uuteen digitaaliseen todellisuuteen (ks. edellä oleva luku 3). Internetin kehittäminen, EU:n toimielinten, virastojen ja elinten tai jopa yksittäisten Euroopan parlamentin jäsenten intensiivinen julkaisutoiminta hämärtää työ- ja sisäkielen eroa ja joitakin asetuksen N:o 1 2, 3 ja 5 artiklassa säännellyjä ulkoisen viestinnän kielen näkökohtia. Kuten edellä on todettu, on selvää logiikan puutetta tarkasteltaessa verkkosivuston viestintää osana erityistapauksia koskevaa doktriinia, joka rajoittuu sisäiseen viestintään. Muut tutkijat, kuten Herbillon (2003), menevät pidemmälle väittäen, että on kielellisten oikeuksien vastaista, että EU:n toimielinten verkkosivustot ovat joskus saatavilla vain englanniksi. Verkkosivustot tekevät tietoa julkisesti ja ulkoisesti. Sanan ”viestintä” latinankieliset juuret merkitsevät ulkoisvaikutuksia ja jakamista (eli yhteistä). Tässä mielessä viestintä edellyttää tulosten levittämistä, ja sen tulkitaan usein käsittävän kaksisuuntaista vaihtoa ulkoisen toimijan kanssa. Unionin tuomioistuin on jopa katsonut, että yleisesti sovellettavat säännöt julkaistaan laillisesti viraston verkkosivustolla, jotta voidaan suojata kanneoikeutta tuomioistuimessa (ks. edellä 3 luku).

Oikeudellisesti katsomme myös, että EU:n toimielimillä, elimillä ja virastoilla olisi oltava vain rajallinen harkintavalta viestintäpolitiikkansa täytäntöönpanossa. Erilaiset oikeudelliset perustelut puoltavat tätä näkemystä. Kirjaimellisen tulkinnan ja asetuksen N:o 1 tarkoituksen mukaisesti asetuksen N:o 1 6 artikla on poikkeus monikielisyyden periaatteesta (Clément-Wilz, 2022 b). Tulkintasääntöjä on tulkittava suppeasti. Lisäksi voitaisiin esittää toimiva (tai teleologinen) tulkinta, joka perustuu SEU-sopimuksen 3 artiklan mukaisiin EU:n tavoitteisiin, jotta voidaan ottaa huomioon kielellinen monimuotoisuus ja kansalaisten tarpeet. Tässä mielessä erityistapauksia koskevaa doktriinia voitaisiin tulkita suppeammin kuin unionin tuomioistuin on tähän asti noudattanut. ”Ne eivät saa käyttää sitä muutoin kuin sisäisiin operatiivisiin tarpeisiinsa” (AG Maduro, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomio Espanjan kuningaskunta v. Eurojust, 2004, 49 kohta). EU:n toimielinten autonomia on poikkeusasema, ja sitä voitaisiin rajoittaa. Lopuksi ja mikä tärkeintä, kun tarkastellaan verkkosivuston sisältöä, jotkin sisällöt näyttävät kuuluvan monikielisyysvelvoitteiden piiriin. Yleisölle tarkoitettujen komission julkaisujen ja viestien osalta oikeusasiamies viittasi asetuksen N:o 1 2 artiklaan ja totesi, että jotta ulkoinen viestintä olisi tehokasta, kansalaisten on ymmärrettävä heille annetut tiedot (ks. myös luku 7). Ihannetapauksessa kansalaisille tarkoitettu aineisto olisi julkaistava kaikilla virallisilla kielillä (EO,

66 Edellä mainittu unionin tuomioistuimen tuomio Kik.

decis). 3191/2006, pt 2.6). Kuten edellisestä jaksosta käy ilmi, jotkin verkkosivuston sisällöt kuuluvat asetuksen N:o 1 monikielisyysvelvoitteiden soveltamisalaan, jotka koskevat julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

5.5 Harmaan alueen rajaaminen: Aineellinen lähestymistapa

5.5.1 Typologian selitykset

Koska EU:n verkkosivustojen merkitys institutionaalisessa viestinnässä ja tiedon levittämisessä kasvaa, on tärkeää keskittyä verkkosivustojen sisältöön. Kuten tämän tutkimuksen luvusta 7 käy ilmi, ei tällä hetkellä ole yhteistä kieltä, jota suurin osa väestöstä ymmärtää, eikä yli 20 prosenttia EU:n asukkaista puhu yhtäkään EU:n 24 kielestä äidinkiellellä tai taitavalla tasolla. Yksikielinen lähestymistapa verkkosivustojen viestinnässä on näin ollen todennäköisesti tehoton ja erittäin syrjäyttävä.

Jotta voidaan ratkaista ongelma, joka liittyy digitaalisen viestinnän virallisen oikeudellisen kehyksen puuttumiseen, tässä jaksossa esitetään ehdotuksia siitä, miten voidaan kehittää **realistiset puitteet ja standardit monikieliselle viestinnälle verkkosivustoilla, jotka voivat olla yhteensopivia budjettirajoitteiden kanssa**. Siinä laaditaan monikielisten tarpeiden typologia noudattaen niin sanottua ”aineellista lähestymistapaa”, jossa erotetaan monikielisten tarpeiden vaihtelut oikeudellisten muodollisten perustelujen ja kielipoliittisten valintojen aineellisia vaikutuksia koskevien perustelujen perusteella.

- 1) EU:n lainsäädännössä annetaan EU:n kansalaisille, yrityksille ja jäsenvaltioille tiettyjä kielellisiä oikeuksia.
- 2) Näitä oikeuksia on kunnioitettava myös verkkosivustoilla julkaistavissa julkaisuissa.
- 3) institutionaalisten verkkosivustojen olisi kuuluttava joidenkin monikielisyysvelvoitteiden piiriin.
- 4) Aiheellinen lähestymistapa auttaa määrittelemään EU:n verkkosivuston sisällön luokittelussa ja analysoinnissa käytettävän typologian, jotta voidaan löytää tasapaino monikielisen viestinnän tarpeen ja budjettirajoitteiden välillä.

Kohta 5: Neljä loogista askelta kohti monikielisten tarpeiden typologiaa

Ehdotamme monikielistä tarvetypologiaa, joka on järjestetty seuraavien kolmen luokan tai ”tyyppien” mukaan: 1) perusasiakirjat 2) perusasiakirjat ja 3) toissijaiset asiakirjat. Näihin kolmeen luokkaan tai ”tyyppisiin” sisältyy 6 luvussa esitettyä erityyppistä sisältöä, joka on saatavilla EU:n verkkosivustoilla. Yksityiskohtaisempi kuvaus ensisijaisista asiakirjoista annetaan myöhemmin tässä luvussa. Tässä lyhyessä yhteenvedossa määritellään kolme tyyppiä seuraavasti (laatikko 6).

Keskeisiin asiakirjoihin kuuluvat ensinnäkin kaikki asiakirjat, jotka ovat muodollisesti oikeudellisesti sitovia, joilla on oikeusvaikutuksia (”kova laki”) ja jotka liittyvät palvelukseenottoilmoituksiin. Nämä asiakirjat on käännettävä perussopimusten määräysten, asetuksen N:o 1 tai Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön nojalla, kuten edellä luvussa 3 selitetään. Tällaisia ovat esimerkiksi Euroopan unionin virallisen lehden L osassa ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä julkaistut asiakirjat. Toiseksi tähän ryhmään kuuluvat eurooppalaiset kansalaisaloitteet, vetoamukset Euroopan parlamentille, valitukset Euroopan oikeusasiamiehelle ja vastaukset kansalaisten kirjeisiin, sillä monikielisyyttä sovelletaan SEUT-sopimuksen 24 ja 20 artiklan ja eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annetun asetuksen mukaisesti. Nämä neljä asiakirjatyyppeä kuuluvat tähän luokkaan, koska ne voidaan toimittaa millä tahansa virallisella kielellä. Monikielisyyden puute (esim. tarkkojen käänntösten puute) rikkoo muodollisesti ja vakavasti tasa-arvoa ja voimassa olevia sääntöjä.

Ensisijaisiin asiakirjoihin kuuluvat asiakirjat, jotka eivät ole muodollisesti oikeudellisesti sitovia, ja asiakirjat, joihin ei liity virallisia monikielisyysvelvoitteita. Kuten edellä on selitetty (jakso 5.4), verkkosivustot ovat ensisijaisesti ulkoinen viestintäväline, ja ne voivat sisältää asiakirjoja, joilla on merkittäviä vaikutuksia kansalaisten, EU:n yritysten ja kansallisten viranomaisten oikeuksiin ja/tai velvollisuuksiin (pehmeä lainsäädäntö) tai EU:n toimielinten suoraan rahoittamiin ohjelmiin tai erityisiin ehdotuspyyntöihin tai oikeudellisiin valmisteluasiakirjoihin. Tällaisia ovat esimerkiksi tarjouskilpailut ja hanke-ehdotukset; valtiontukiohjeistusta koskevat asiakirjat; tiedonannot ja suositukset esimerkiksi valtiontuista, elintarviketurvallisuudesta tai lääkkeistä. Tällä alalla toimielimillä näyttää olevan jonkin verran joustavuutta ja liikkumavaraa: ne voivat halutessaan julkaista osan C, jossa sovelletaan täyttä monikielisyyttä, kuten asetuksen N:o 1 5 artiklassa säädetään, tai päättää olla soveltamatta sitä. Näin ollen se, että näissä asiakirjoissa ei ole tarkkaa monikielistä viestintää, voi merkitä monikielisyysvelvoitteiden rikkomista. 6 artiklaa on tulkittava suppeasti, ja jotkin sisällöt voivat kuulua 2–5 artiklan mukaisten monikielisyysvelvoitteiden piiriin, kuten edellä on selitetty (5.4.3 jakso). Niillä voi myös olla merkittävä vaikutus kansalaisten väliseen tasa-arvoon.

Toissijaisiin asiakirjoihin kuuluvat asiakirjat, jotka eivät ole muodollisesti oikeudellisesti sitovia, joita ei tarvitse käänntää tai tulkita perussopimusten tai asetuksen N:o 1 määräysten tai Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön nojalla ja joilla ei yleensä ole aineellisia vaikutuksia kansalaisten, EU:n yritysten ja kansallisten viranomaisten oikeuksiin ja/tai velvollisuuksiin ja joihin ei liity EU:n toimielinten suoraan rahoittamia ohjelmia tai erityisiä ehdotuspyyntöjä. Yksinkertainen esimerkki on informatiiviset verkkosivut EU:n toimielinten historiasta tai EU-komissaarien haastattelut. Toissijaiset asiakirjat muodostavat jäännösluokan, jossa monikielisyysvelvoitteita ei sovelleta eikä niitä pitäisi soveltaa. Tämä ei tarkoita sitä, että nämä asiakirjat olisivat merkityksettömiä informatiivisesta tai symbolisesta näkökulmasta, vaan ainoastaan sitä, että virheellisten käänntösten tai tulkkausten puutteella olisi vähemmän merkittäviä vaikutuksia tasa-arvoon kuin perusasiakirjoihin ja ensisijaisiin asiakirjoihin. Adjektiivia ”tarkkuus” käytetään tässä tarkoituksella. Toissijaisten asiakirjojen osalta konekäänntösten soveltaminen kirjallisiin asiakirjoihin tai tekstityksiin, jotka tietokone luo automaattisesti suullisen puheen aikana, voi tuottaa monikielisiä asiakirjoja halvoin kustannuksin ja jos epätarkkuus voi olla helpompi hyväksyä ja perustella.

Kohta 6: Monikielisyys tarvitsee typologiaa

Ensisijaiset asiakirjat ovat monikielisten tarpeiden typologian kulmakivi, jonka olisi edellä esitetyistä syistä kuuluttava monikielisyyttä koskevan lainsäädännön suojaavaan oikeudelliseen kattoon. Itse asiassa ei ole keskustelua, vaan myös vähemmän tilaa (inhimillisille) virheille ydinasiakirjojen ja toissijaisten asiakirjojen osalta. Keskeiset asiakirjat perustuvat selkeästi ilmoitettuihin monikielisyyden velvoitteisiin. Nykyiset monikielisyydenvelvoitteet muodostavat primaarioikeuden, johdetun oikeuden ja oikeuskäytännön. Toissijaiset asiakirjat ovat jäännösluokka, jossa monikielisyyttä koskevaa lainsäädäntöä ei sovelleta eikä sitä välttämättä pitäisi soveltaa ja jossa konekäännösten soveltaminen (ks. luku 8) ei aiheuta ongelmia.

5.5.3 Perusasiakirjat monikielisten tarpeiden typologian kulmakivenä

Työkielellä saatavilla olevat asiakirjat ovat usein saatavilla vain tällä kielellä. Voidaan väittää, että on parempi saada tutustua sisäiseen asiakirjaan vain yhdellä tai muutamalla kielellä kuin ei lainkaan (Euroopan oikeusasiamiehen päätös 281/1999, 5 kohta). Vaikka Euroopan oikeusasiamies tunnusti, että kukin toimielin voi joustavasti julkaista verkkosivuillaan ”asiakirjat kielellä, jolla ne on laadittu”, se korosti myös yleistä suuntausta kohti ”edistyksellistä kehitystä tietojen toimittamisessa sen verkkosivuilla muilla yhteisön kielillä” (Ibid. 4 kohta). Se ei kuitenkaan pitänyt EKP:n käytäntöä julkaista tietoja lähinnä englanniksi verkkosivuillaan hallinnollisena epäkohtana. Ongelmana on se, että kun nämä asiakirjat on julkaistu, ne tuottavat samat vaikutukset kuin ei-sitovat säädökset, kuten julkaistut: oikeutettu luottamus ja oikeusturvan tarve. **Lainsäädännön, sellaisena kuin se on vahvistettuna ja tulkituna, ja toimielinten kielijärjestelyjen välillä on selvä ristiriita Internet-viestinnän osalta.** Näin ollen katsomme, että on tarpeen mennä tätä muodollista lähestymistapaa pidemmälle ja tarkastella verkkosivustojen sisältöä ja erityisesti ei-sitovaa lainsäädäntöä, valmistelevia säädöksiä ja asiakirjoja, joilla on merkittäviä vaikutuksia kansalaisiin.

Monikielisyyden on vähemmän muodollisesti olennaisen tärkeää, jotta kansalaisten demokraattista oikeutta saada tietoa asioista ja asioista, jotka voivat johtaa lainsäädäntötoimiin (Euroopan oikeusasiamies, 640/2006, s. 29), edistää EU:n legitimitettiin (Kraus, 2011) ja helpottaa toimielinten ja EU:n kansalaisten välistä vuorovaikutusta (Athanassiou, 2006). Joitakin kansalaisten oikeuksia voidaan käyttää heidän valitsemallaan virallisella kielellä (SEUT-sopimuksen 2 ja 3 artikla, 20 ja 24 artikla sekä kansalaisaloite), jotka edellyttävät pääsyä sisältöön samalla kielellä.

Ensisijaiset asiakirjat kattavat ei-sitovan lainsäädännön, mutta myös tässä esitetyistä syistä kiinnostuksenilmaisupyynnöt, julkiset kuulemiset, tarjouskilpailut, hankintamenettelyt, hankeehdotukset, oikeudelliset valmisteluasiakirjat ja valtioneuvoston koskevat asiakirjat.

a. Pehmeä laki

Ei-sitovissa normeissa yhdistyvät kolme tekijää: normatiivinen arvo, joka vastaa normin oikeudellisesti sitovaa luonnetta; normatiivinen takuu eli normin noudattamisen valvonta- ja seuraamusmekanismi; ja normatiivinen soveltamisala, jossa kuvataan sen tosiasiallista soveltamista asianomaisten toimijoiden toimesta (Abbott ym. 2000). Ranskan Conseil d'Etat'n antaman ei-sitovan lainsäädännön määritelmän mukaan⁶⁷ ei-sitovien oikeussääntöjen peruspiirteet ovat seuraavat: ne eivät itsessään luo suoria oikeuksia tai aseta suoria velvoitteita niille, joille ne on osoitettu, mutta niiden tarkoituksena on muuttaa tai vaikuttaa niiden aiheiden toimintaan, joille ne on osoitettu; he esittävät sisällöltään ja valmistelutavallaan jonkinasteista muodollistamista ja jäsentämistä, joka muistuttaa kovan lain sääntöjä. Näin ollen kovan ja ei-sitovan lainsäädännön välinen ero ei aina pidä paikkaansa. Tästä syystä ei-sitovaan lakiin on suhtauduttava vakavasti.

EU:n oikeusjärjestyksessä ei-sitova lainsäädäntö on ajan mittaan laajentunut nopeasti (Clément-Wilz, 2015). Kuten unionin tuomioistuin on todennut, sellaisen säädöksen normatiivisuus, jonka ei ole muodollisesti tarkoitus tuottaa lakia, riippuu siitä, ”selvitetäänkö siinä vain valtiosopimuksen

67 Conseil d'Etat, Le droit keitto, 2013, s. 9. Saatavilla osoitteessa: <https://www.vie-publique.fr/rapport/34021-etude-annuelle-2013-du-conseil-detat-le-droit-souple>

määräyksiä” vai ”onko sillä tarkoitus tuottaa omia, erillisiä oikeusvaikutuksia, joista on jo määrätty valtiosopimuksessa”. Unionin tuomioistuin tunnusti EU:n toimielinten kyvyn asettaa oikeudellinen kehys käyttämällä vaihtoehtoisia toimia, kuten suuntaviivoja (yleisen tuomioistuimen tuomio Saksa v. komissio, 2010, 151 kohta).⁶⁸ Näin ollen EU:n toimielimet ja elimet eivät voi käyttää epäselvää terminologiaa välttääkseen toimivaltaa ja menettelysääntöjä säädöksen antamisessa. Katsomme, **ettähänen sääntöään sovelletaan näiden toimielinten verkkosivustoilla julkaistuihin toimiin.** Merkitystä on ei-sitovan lainsäädännön sisällöllä eikä teknisillä välineillä, joita käytetään sen saattamisessa yleisön saataville.

Unionin toimielinten ja elinten verkkosivustot sisältävät itse asiassa sisältöä, joka voidaan luokitella ei-sitovaksi oikeudeksi, mutta niitä ei tarvitse välittää kaikilla 24 kielellä, kuten asetuksen N:o 15 artiklassa säädetään. Riippumatta siitä, julkaistaanko ne myös EUVL:n C-osassa vai ei, **EU:n toimielinten verkkosivustoilla julkaistun ei-sitovan lainsäädännön olisi kuuluttava monikielisyysvelvoitteeseen ja kuuluttava näin ollen ensisijaisten asiakirjojen luokkaan.**

B. Kiinnostuksenilmaisupyynnöt

Euroopan oikeusasiamies vahvisti, että 2 artiklaa sovelletaan kiinnostuksenilmaisupyyntöihin (EO, decis). 259/2005, s. 5) ja että tämän oikeuden rajoittamisen on perustuttava päteviin syihin, jotka ovat välttämättömiä tavoitellun oikeutetun päämäärän saavuttamiseksi ja oikeasuhteisia (Ibid., s. 7). Se katsoi myös, että yleinen rajoitus, joka koskee kieliä, joita voidaan käyttää ehdotuksia tehtäessä, edellyttäisi lainsäätäjän päätöstä asiasta (Ibid., s. 3.15).

C. Julkiset kuulemiset

Julkisten kuulemisten osalta Euroopan oikeusasiamies totesi myös, että ihannetapauksessa kaiken ulkoisen viestinnän olisi tapahduttava kaikilla EU:n virallisilla kielillä, mutta siitä tulee olennainen edellytys, kun viestintä on keino, jolla kansalaiset voivat osallistua päätöksentekoon (EO, dec. 640/2011, s. 28–29). Euroopan parlamentti kehotti vuonna 2012 komissiota varmistamaan, että julkiset kuulemiset ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä (Euroopan parlamentin 14. kesäkuuta 2012 antama päätöslauselma julkisista kuulemisista ja niiden saatavuudesta kaikilla EU:n kielillä, 2 kohta).

D. Tarjouspyynnöt, hankintamenettelyt, hanke-ehdotukset, oikeudelliset valmisteluasiakirjat ja valtiontukiohjeistusta koskevat asiakirjat

Asiakirjojen oikea-aikaisten käännösten puute voi vaikuttaa merkittävästi kansalaisten, EU:n yritysten (erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten), kansalaisjärjestöjen ja kansallisten viranomaisten väliseen tasa-arvoon, jotka ovat kiinnostuneita EU:n toimielinten rahoitusohjelmista EU:n talousarvion kautta. Osallistumisehtojen avoimuus ja oikeudenmukaisuus edellyttävät, että kaikki asianomaiset hakijat ovat tasavertaisessa asemassa. Sisällytämme tällaiset asiakirjat ”ensisijaisiin asiakirjoihin” sidosryhmien yhdenvertaisen kohtelun yleisen periaatteen mukaisesti, erityisesti niiden, joilla ei välttämättä ole resursseja vastata yksityisistä käännöskustannuksista EU:n asiakirjojen ymmärtämiseksi. Valtiontukiohjeistuksen osalta monikielisyyttä tarvitaan, jotta voidaan varmistaa yritysten välisen kilpailun oikeudenmukaisuus ja avoimuus kaikkialla.

5.6 Päätelmät

Monikielisyysvelvoitteita sovelletaan nimenomaisesti ainoastaan yleisesti sovellettaviin asetuksiin ja muihin asiakirjoihin, jotka julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja jotka koskevat EU:n toimielinten suoraa viestintää jäsenvaltioiden ja niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien henkilöiden tai Euroopan kansalaisten kanssa. Käytännössä verkkosivustolla tapahtuva viestintä tarjoaa EU:n toimielimille huomattavaa joustavuutta julkaista niiden valitsemilla kielillä, mikä

68 Unionin tuomioistuin, unionin yleisen tuomioistuimen tuomio Saksa v. komissio, T-258/06, [2010]. Saatavilla osoitteessa: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=80961&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1306035>

herättää määrittelykysymyksen siitä, mitä ”julkaisu” tarkoittaa. Ne voivat levittää sisältöä ja dokumentaatiota soveltamatta monikielisiä julkaisuvelvoitteita. Toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoviestinnän oikeuskirjallisuudessa nykyistä kohtelua sisäisenä viestinnänä ei kuitenkaan tueta selkeällä perustelulla tai logiikalla. EU:n toimielimille jätettyä joustovaraa olisi tulkittava suppeasti, ja monikielisyysvelvoitteiden täytäntöönpano edellyttää sisällöllistä lähestymistapaa, jossa keskitytään verkkosivuston sisältötyyppeihin.

Koska sekä toimielimissä että elimissä ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei ole oikeudellista muodollisuutta, on tarpeen tarkastella verkkosivustojen sisältöä. Tässä ”merkittävässä lähestymistavassa” erotetaan monikielisten tarpeiden vaihtelut sekä oikeudellisen sisällön (ei-sitovan lainsäädännön) että viestinnän sisällön aineellisten vaikutusten mukaan. Lyhyesti sanottuna määrittelemme monikielisten tarpeiden typologian, joka sisältää seuraavat kolme tyyppiä: keskeiset asiakirjat; ensisijaiset asiakirjat; toissijaisia asiakirjoja. Vaikka kahteen ensimmäiseen asiakirjatyyppiin olisi sovellettava monikielistä järjestelmää, kolmannelle voidaan hyväksyä muutaman kielen käyttö (mahdollisesti konekäännösmahdollisuus).

6. MONIKIELISYYDEN KARTOITUS EU:N VERKKOSIVUSTOILLA

KESKEISET HAVAINNOT

- Tässä luvussa kartoitetaan EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustojen monikielisyyden nykyinen taso, joka perustuu sisällön luokittelujärjestelmään ja monikielisten tarpeiden typologiaan ja joka perustuu yli 1,5 miljoonan verkkosivun analyysiin 13 verkkosivustolla.
- Monikielisen suorituskyvyn osalta kuudella EU:n verkkosivustolla on yli 13 analysoidun verkkosivuston keskiarvoa (Euroopan unionin tuomioistuimien, Euroopan unionin neuvosto/Eurooppa-neuvosto (jaettu verkkosivusto), Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan parlamentti, Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto ja Euroopan oikeusasiamies).
- Toisella verkkosivustojen ryhmällä on keskitason suorituskyky, ja siihen kuuluvat Euroopan komissio (lähempänä EU:n verkkosivustojen keskiarvoa) sekä Euroopan kemikaalivirasto ja Euroopan alueiden komitea (molemmat, joiden pisteet ovat alhaisemmat).
- Viimeinen klusteri käsittää neljä verkkosivustoa, jotka toimivat huonosti ja joilla on alhainen monikielisen sisällön saatavuus (Euroopan keskuspankki, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto). Jotkut näistä sivustoista ovat sitoutuneet tuomaan konekäännettyä sisältöä monille verkkosivuille ja osioille.
- Vaihtoehtoinen monikielinen indeksi, jossa tarkastellaan vain verkkosivustojen kokonaismäärää ottamatta huomioon eri sisältöluokkien eroja, parantaa kahden verkkosivuston (Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto) suorituskykyä marginaalisesti, mutta vähentää useimpien verkkosivustojen suorituskykyä erittäin dramaattisesti joissakin tapauksissa, kuten Euroopan oikeusasiamies.

6.1 Johdanto

EU:n verkkosivustoilla on ratkaiseva ja yhä tärkeämpi rooli EU:n toimielinten, elinten ja virastojen tiedon levittämisessä kohdeyleisöille, erityisesti ulkopuolisille sidosryhmille ja suurelle yleisölle. Vertailevaa tutkimusta, jossa arvioidaan EU:n verkkosivustojen monikielistä sisältöä, ei kuitenkaan ole saatavilla. Tässä luvussa kartoitetaan EU:n verkkosivustojen monikielisyyden tasoa soveltamalla monikielistä mittaria 13 EU:n verkkosivustoon, joilla on monikielistä sisältöä. Seuraavassa jaksossa esitetään menetelmät, tiedot ja varaukset (ks. myös tekniset yksityiskohtat liitteessä 2). Empiirinen analyysi alkaa esittämällä mittareita, tarkastelemalla analyysin tuloksia kunkin yksikön verkkosivuston osalta itsenäisesti, ennen kuin esitetään vertailevia tuloksia EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoilla.

6.2 Menetelmä

Metodologisen ja empiirisen keskeisenä tehtävänä oli tarkistaa, olivatko EU:n verkkosivustojen URL-osoitteet oletuskielellä saatavilla kaikilla virallisilla kielillä. Käytetyt menetelmät, mukaan lukien monikielisen sisällön saatavuutta mittaavan ryhmän kehittämät **multi-lingo-indeksien** laadinnassa käytettävät kaavat, esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 2. Empiirisessä analyysissä kullekin EU:n verkkosivustolta poimitulle oletussivulle (URL) osoitettiin binääritulos, jossa "1" tarkoittaa, että sisältö oli saatavilla kohdekielellä (eli yhdellä EU:n virallisista kielistä) ja "0", joka osoitti, että sisältöä ei ollut saatavilla kohdekielellä. Kaikkien näiden tulosten summan keskiarvo, joka voidaan

tehdä eri tasoilla, kuten verkkosivuston osiossa tai koko verkkosivustolla, tarjoaa yksinkertaisen indikaattorin monikielisuuden tason arvioimiseksi. Sitä voidaan pitää liitteessä A2.3 matemaattisesti määrittelyillä yhteisön verkkosivuston virallisilla kielillä saatavilla olevien asiakirjojen (verkkosivujen) keskimääräisenä osuutena. Kuten jäljempänä käy ilmi, keskiarvojen laskemisessa käytetään kahta mittaria. Ensimmäisessä mittarissa tarkastellaan verkkosivujen kokonaismäärää ja jätetään huomiotta kaikki tietojen ryhmittelyt, kuten se, että verkkosivustolla on eri sisältöosioita. Tätä kutsutaan ”ryhmittämättömänä” keskiarvona. Toisessa mittarissa otetaan huomioon ryhmien erot, kuten verkkosivuston eri sisältöosioiden pisteet, kun lasketaan tuloksia, ja sitä kutsutaan ”ryhmitellyksi” keskiarvoksi.

Multilingo-indeksejä sovellettiin kullakin EU:n verkkosivustolla yhteisen sisältöluokitusjärjestelmän ja siihen liittyvän monikielisten tarpeiden typologian mukaisesti EU:n toimielimissä. Ensimmäisessä vaiheessa yhdenmukaistettiin EU:n verkkosivustojen eri osiot sellaisen yhteisen järjestelmän mukaisesti, jossa **sisältö** luokiteltiin seuraavasti:

- Tietoa organisaatiosta: Organisaatiotiedot, kuten rakenne, rooli EU:n päätöksenteossa, poliittiset vastuut, yhteydenotot ja verkkosivustopolitiikka.
- Käytännöt: EU:n politiikkoja tai politiikan ryhmiä käsittelevät jaostot.
- Uutiset/tapahtumat/puheet: Luettelo sivuista, jotka sisältävät uutisia, tapahtumia tai puheita.
- Tarjouskilpailujen rahoittaminen. Rahoitusmahdollisuuksia ja tarjouspyyntöjä käsittelevät osiot.
- Rekrytointi: Avoimet työpaikat ja mahdollisuudet; tiedot meneillään olevista valintamenettelyistä; ja tietoa työurista, rekrytoinnista ja harjoittelusta.
- Dokumentaatio: kaikki asiakirjat, julkaisut, resurssit, mukaan lukien lait, tutkimukset, arvioinnit, tilastot, esitteet, infografiikat, tietosivut, lait, muut resurssit.
- Yleistä tietoa: Yleiset tiedot, jotka eivät kuulu muihin luokkiin, mukaan lukien hyvin yleiset tiedot politiikoista (esim. tiedot monista politiikoista ja portaali- ja porttisivuista). • Kansalaiset: Tällä tarkoitetaan yleisön osallistumista, mukaan lukien kuulemiset mistä tahansa EU:n politiikasta tai aiheesta, vetoamuksia Euroopan parlamentille, vastauksia kansalaisten kirjeisiin, kansalaisaloitetta, Euroopan oikeusasiamiehelle tehtyjä valituksia sekä julkisia kuulemisia mistä tahansa EU:n politiikasta tai aiheesta.
- Kokoukset/valiokunnat: Viralliset viralliset EU:n kokoukset ja valiokunnat, jotka käsittelevät päätöksentekoa verkkosivustoilla olevien vakiotilaisuuksien luetteloista erillään.

Edellä mainitun sisältöjärjestelmän perusteella oli mahdollista selvittää tarkemmin 5 luvussa laaditusta typologiasta, jossa erotetaan toisistaan ”ydin”, ”ensisijaiset” ja ”toissijaiset” asiakirjat, monikieliset erityistarpeet. Taulukossa 5 esitetään yleiskatsaus siitä, miten sisältöosiot liitetään monikielisten tarpeiden typologiaan. Joissakin tapauksissa kartoitus on suoraviivaista, koska joissakin sisältötyypeissä on erityinen ja näkyvä verkko-osa, joka vastaa typologiaa, esim. tarjouspyyntöjä, jotka luokiteltiin ”ensisijaisiksi” asiakirjoiksi. Toisissa tapauksissa on olemassa oikeuskäytäntöön perustuva monikielisyysvelvoite, esimerkiksi palvelukseenottoilmoitusten osalta (ks. luku 3), mikä selittää, miksi ”rekrytointi”-luokkaan luokitellun verkko-osan katsotaan olevan pääasiassa ”Core”. Verkko-osissa, jotka sisälsivät yhdistelmän ydinsisältöä, ensisijaista ja toissijaista sisältöä (esim. toimintatavat, dokumentointi ja kansalaiset), tehtiin manuaalinen tarkistus, jossa määritettiin yksilöllinen tarveluokka. Tässä tarkastuksessa sovellettiin ”gravitational”-sääntöä ennalta varautumisen logiikan mukaisesti: jos verkkosivu sisältää ainakin jonkin ytimen tai ensisijaisen sisällön, se gravitoituu kohti ydintä (tai ensisijaista), vaikka se on ensisijainen.⁶⁹ On

69 Huomaa, että jos EU:n toimielin osallistuu päätöksentekoprosessiin, verkkosivuston osio voi raportoida valiokuntien kokouksista, erityisesti Euroopan parlamentista ja Euroopan unionin neuvostosta, peräisin olevasta materiaalista, joka sisältää ei-sitovaa lainsäädäntöä, julkisia oikeudellisia valmisteluasiakirjoja tai asiakirjoja, jotka voivat vaikuttaa kansalaisten, yritysten ja jäsenvaltioiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Tästä syystä tämän tyyppinen sisältö on koodattu osaksi ensisijaisia asiakirjoja. Muistutetaan, että Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston kielijärjestelyissä on säännöksiä, jotka koskevat tarvetta

huomattava, että jos EU:n toimielin osallistuu päätöksentekoprosessiin, verkkosivuston osio voi raportoida valiokuntien kokousten – erityisesti Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston – aineistosta, joka sisältää ei-sitovaa lainsäädäntöä, julkisia oikeudellisia valmisteluasiakirjoja tai asiakirjoja, jotka voivat vaikuttaa kansalaisten, yritysten ja jäsenvaltioiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Tästä syystä tämän tyyppinen sisältö on koodattu osaksi ensisijaisia asiakirjoja. Muistutetaan, että Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston kielijärjestelyissä on säännöksiä, jotka koskevat tarvetta asettaa saataville kaikilla asian käsittelyn kannalta merkityksellisillä virallisilla kielillä (ks. luku 4).

Taulukko 5: Verkkosivuston sisällön ja monikielisten tarpeiden vastaavuus

Sivuston osion sisältö	Monikieliset tarpeet typologia		
	Ydin	Ensisijainen	Toissijainen
Tietoa/Organisaatiosta			
Politiikat			
Uutiset/Tapahtumat/Puhelimet			
Rahoitustarjoukset			
Rekrytointi			
Dokumentaatio			
Yleistä tietoa			
Kansalaiset			
Kokoukset/valiokunnat			
Lähde: oma valmistelu			

Tarvetytologian soveltaminen oli resurssi-intensiivinen, tutkiva harjoitus, joka edellytti tuhansien verkkosivujen manuaalista tarkistamista. Kun otetaan huomioon hankkeen resurssirajoitukset, typologiaa voitiin soveltaa vain EU:n toimielimiin, joilla on SEU-sopimuksen 13 artiklan nojalla ainutlaatuinen oikeudellinen asema ja jotka ovat selvästi näkyvimät EU:n verkkosivustot kansalaisille.

Analysoitujen EU:n verkkosivustojen otoksen osalta taulukossa 6 luetellaan EU:n yksiköt, jotka täyttivät analyysin sisällyttämiskriteerit, ja niiden tietojen määrä (verkkosivut tarkastettu). Yhteensä 13 EU-yksikköä sisälsi riittävästi sisältöä useilla kielillä, ja ne täyttivät valintakriteerit monikielisen kartoituksen suorittamiseksi (ks. liite 2). Verkkosivustoilla, jotka ovat tosiasiallisesti yksikielisiä, ei ole eroja monikielisyysindeksissä, joten niitä ei ole kartoitettu.

Taulukko 6: Yksikköittäin analysoitujen verkkosivujen määrä alenevassa järjestyksessä

Yhteisö	Web-sivujen määrä	Prosenttia
---------	-------------------	------------

asettaa saataville kaikilla asian käsittelyn kannalta merkityksellisillä virallisilla kielillä (ks. luku 4).

		kokonaismäärästä
Euroopan parlamentti	475 183	31.1
Euroopan komissio	266 535	17.5
Euroopan kemikaalivirasto	159 409	10.4
Euroopan keskuspankki	133 697	8.8
Euroopan unionin neuvosto/Eurooppa-neuvosto (yhteinen verkkosivusto)	132 371	8.7
Euroopan tilintarkastustuomioistuin	122 688	8.0
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea	87 654	5.7
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	45 057	3.0
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	36 443	2.4
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	32 448	2.1
Euroopan oikeusasiamies	22 438	1.5
Euroopan alueiden komitea	8 326	0.5
Euroopan unionin tuomioistuin	4 512	0.3
Yhteensä	1 526 761	100

Kaikki EU:n toimielimet täyttivät monikieliset sisältökriteerit. Tämä ei koskenut suurinta osaa EU:n elimistä ja virastoista. Erityisesti useimpien EU:n virastojen verkkosivustot ovat käytännössä yksikielisiä (ks. liite A2.4).

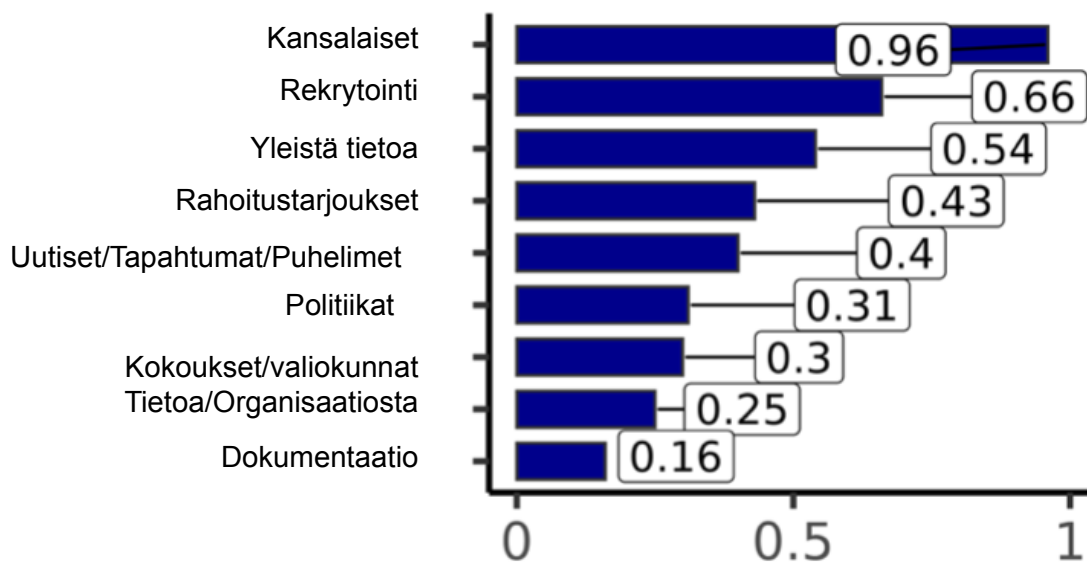
Tietojen määrän osalta tarkistettiin yli 1,5 miljoonaa verkkosivua niiden monikielisten ominaisuuksien osalta. Kuten taulukosta 6 käy ilmi, Euroopan kemikaalivirastoa lukuun ottamatta EU:n tärkeimmillä toimielimillä on yleensä huomattavasti suuremmat verkkosivustot kuin EU:n virastoilla ja elimillä. Tämä koskee erityisesti Euroopan parlamenttia ja Euroopan komissiota, kun taas muut toimielimet ovat samankokoisia. Yksi toimielinten merkittävimmistä eroista on Euroopan unionin tuomioistuin. Sen verkkosivustolla on erilainen rakenne kuin kaikilla muilla EU:n toimielinten verkkosivustoilla, jotka sijaitsevat Europa-portaalissa ja joissa on suhteellisen vähän verkkosivuja, koska suurin osa sen sisällöstä (esim. oikeuskäytäntö ja asiakirjat) on sijoitettu erillisiin tietokantoihin, kuten EUR-Lexiin, jota ei voitu indeksoida.

6.3 Multilingo-indeksi EU:n verkkosivustoilla

Empiirinen analyysi alkaa soveltamalla liitteessä A2.3 kuvattuja kahta monilingometriikkaa analysoitujen EU:n verkkosivujen koko otokseen. Tämä tuottaa keskiarvon (kutsutaan myös ”keskiarvoksi”) kullekin mittarille. EU:n verkkosivustojen sisältöluokkien luokittelun tulokset esitetään kaavioissa 1 ja 2 alenevassa järjestyksessä. Horisontaalisen akselin pistemäärät antavat sijoituksen Sisältöluokat, sitä korkeampi pistemäärä, sitä monikielisempi sisältö havaittiin. Kuten kuvista 1 ja 2 käy ilmi, eri sisältöluokkien luokittelussa EU:n verkkosivustoilla on eroja käytetystä metriikasta riippuen.

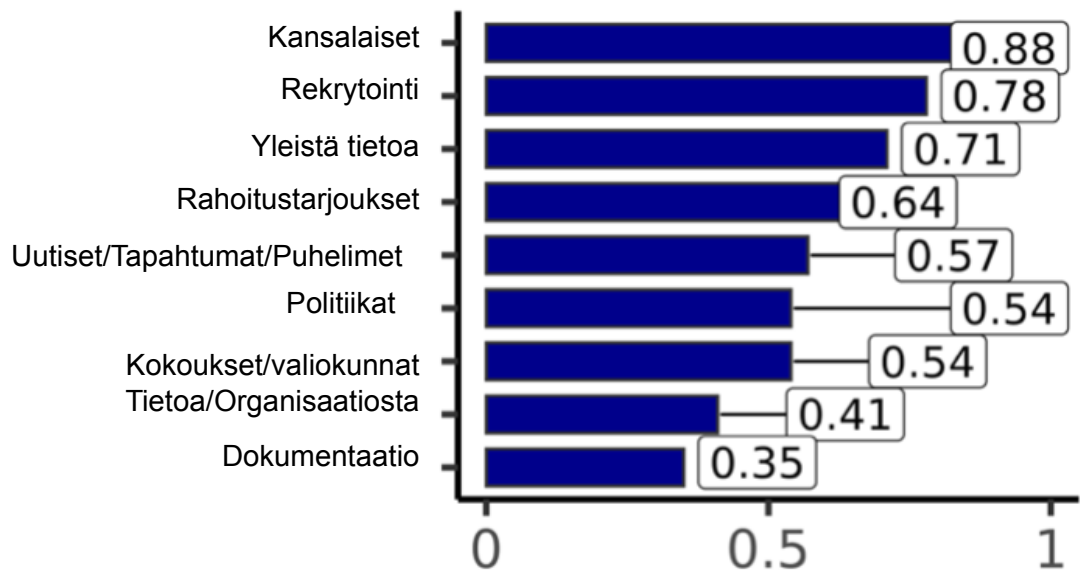
Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

Ensimmäinen kaaviossa 1 esitetty mittari on kaikkien analysoitujen verkkosivujen ryhmittämätön ”keskimääräinen” multi-lingo-pistemäärä. Kuten edellä taulukossa 6 todetaan, analysoitujen EU:n verkkosivustojen koossa on suuria eroja. Joillakin EU:n verkkosivustoilla on lähes puoli miljoonaa verkkosivua ja toisilla alle 5 000 sivua. Näin ollen kaaviossa 1 esitetty (ryhmittämätön) keskimääräinen multi-lingo-pistemäärä **antaa suuremman painoarvon verkkosivustoille, joilla on suurempi määrä verkkosivuja**. Käytännössä tämä tarkoittaa, että multilingo-pisteet perustuvat suurelta osin suuremmille sivustoille, kuten Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio.

Kuva 1: Sisältöluokitusta koskeva multilingo-indeksi EU:n verkkosivustoilla

Tämän epätasapainon torjumiseksi kuvassa 2 esitetään myös ryhmitelty keskiarvo (sellaisena kuin se on määritelly liittessä A2.3 olevassa toisessa metrissä). Ryhmitelty keskiarvo tarkoittaa yksinkertaisesti kunkin EU:n verkkosivuston mittareiden laskemista itsenäisesti ja sen jälkeen keskiarvon laskemista. Tämä kohtelee kaikkia ryhmiä (EU:n verkkosivustoja) tasapuolisesti. Tämä lähestymistapa on yleensä parempi silloin, kun ryhmäpoikkeama on suuri, kuten monilingo-aineistossa.

Kuva 2: Ryhmitelty multilingo-indeksi sisällön luokittelua varten EU:n verkkosivustoilla

Kaaviossa 2 esitetyt ryhmitetyt keskiarvot kuvastavat yleensä tasapainoisempaa arviota EU:n verkkosivustojen vaihteluista, joita analysoitiin monikielisuuden tasolla eri sisältöluokissa. Erityisesti kansalaisten luokka sijoittuu ensimmäiseksi käytetystä mittarista riippumatta. Molemmat mittarit raportoidaan läpi empiirisen analyysin.

Kunkuitenkin otetaan huomioon, että verkkosivustojen koossa on suuria eroja, **parempi lähestymistapa on välttää keskiarvojen laskeminen EU:n verkkosivustoilla kokonaisuudessaan ja analysoida kunkin EU:n elimen verkkosivustoa riippumattomasti.** Tätä lähestymistapaa on noudatettu jäljempänä esitettyssä kartoitusanalyysissä.

Kartoitusanalyysi on jäsenelty EU:n protokollajärjestyksen mukaisesti yksikkötyypin eli toimielinten, elinten ja virastojen hierarkian mukaan. Ryhmäsisäisessä analyysissä luetteloon merkitsemiseen sovelletaan kuitenkin aineellista lähestymistapaa, ei hallinnollista luettelointia. Tämä johtuu siitä, että ryhmäsisäisen analyysin tavoitteena on tuoda esiin yhtäläisyyksiä ja eroja verkkosivustojen välillä. Kartoitusanalyysissä luutellaan ensin suurimmat volyyymisivustot tai jäsennetään listaus järjestyksessä, joka mahdollistaa tulosten kontrastin.

6.4 EU:n toimielimet

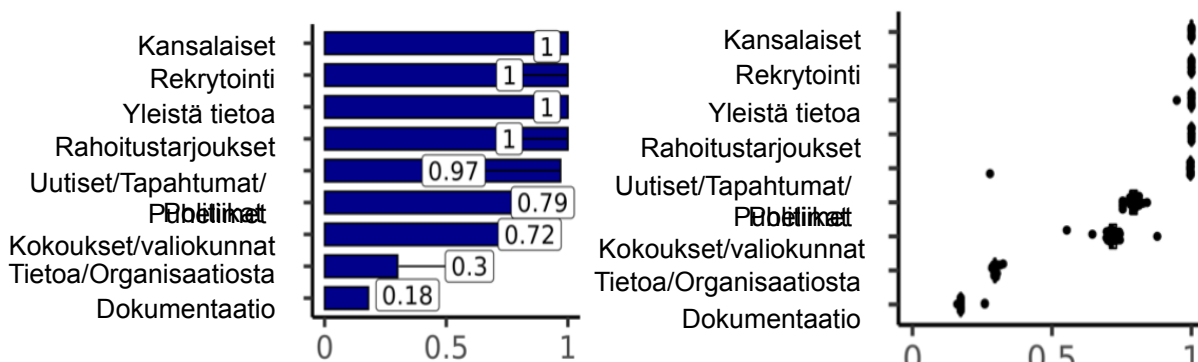
On virallisesti seitsemän toimielintä, mutta vain kuusi institutionaalista verkkosivustoa. Tämä johtuu siitä, että kaksi EU:n toimielintä, Euroopan unionin neuvosto ja Eurooppa-neuvosto, jakavat saman verkkosivuston: www.consilium.europa.eu. Näitä kahta toimielintä voidaan siis analysoida vain yhdessä, ja niistä käytetään nimitystä Euroopan unionin neuvosto/Eurooppa-neuvosto. Seuraavassa esitellään EU:n kuuden toimielimen verkkosivuston analyysin tulokset.

6.4.1 Euroopan parlamentti

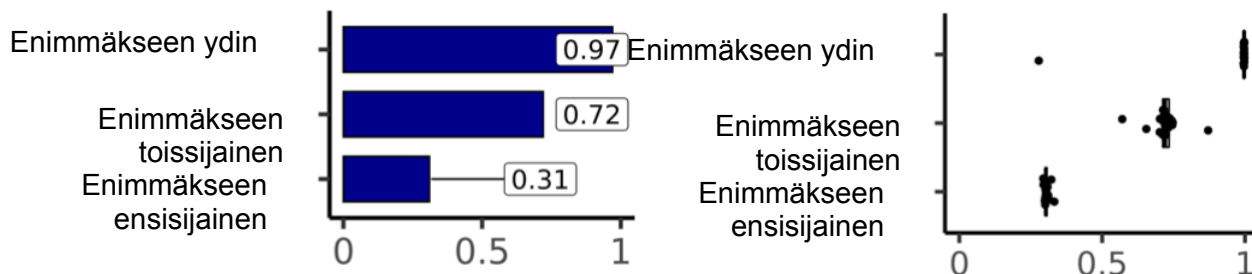
Parlamentilla on suurin verkkosivusto multi-lingo-aineistossa. Kuten kaaviosta 3 (paneeli 1) käy ilmi, parlamentti kattaa laajan joukon sisältöosioita. Suurin osa Sisältö-osioista tallentaa lähes täydelliset pisteet multi-lingo-indeksissä. Erityisesti kahdella osastolla on suhteellisen alhaiset pisteet multi-lingo-indeksissä: "Kokoukset/valiokunnat" ja "Yleinen tiedotus". Kuvion 3 paneelissa 2 pistekaaviossa sisältöosiot eritellään kielen mukaan. EU:n kieliä edustaa 23 pistettä (esim. englantia, oletuskieli, ei sisälly). Kuten paneelissa 1, korkeammat pisteet vaaka-akselilla osoittavat monikielisempää sisältöä.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

Kuvion 3 paneelissa 2 oleva pistekaavio viittaa siihen, että kielten välillä on vain vähän vaihtelua. Esimerkiksi kolme huippuluokkaa (rekrytointi, politiikat, dokumentointi) saavat maksimipisteet, joita edustaa hyvin tiukka päällekkäisten pisteiden ryhmä. Näitä tiukkoja klustereita voidaan verrata osioon ”Uutiset/tapahtumat/puheet”, joka on hajanaisempi, mikä viittaa jonkin verran vaihtelevaan kieleen tässä ulottuvuudessa. Mielenkiintoinen tapaus, joka paljastui kuvion 3 paneelin 2 pisteestä, on ”kansalaisten” luokka, jossa on tiukka kieliryhmä, jolla on maksimipisteet ja yksinäinen outlier kieli (irlantilainen). Parlamentin pistemäärä ”Kansalaiset”-luokan multi-lingo-indeksissä on suurelta osin tästä poikkeavasta syystä 0,97 eikä yksi kuvion 3 paneelissa 1.

Kuva 3: Euroopan parlamentin multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

Kuva 4: Euroopan parlamentin multilingoindeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2)

Kuvassa 4 on nyt otettu käyttöön Needs-typologian kolmen ulottuvuuden multi-lingo-pisteet. Tämän typologian osalta Euroopan parlamentin korkeimmat multilingopisteet ovat ulottuvuudessa ”Usein ydin”. Näitä tuloksia ohjaavat joidenkin sisältöluokkien, kuten kansalaisten, rekrytointien ja politiikkojen, korkeat pisteet, jotka vaikuttavat tarpeiden typologian ”useimmiten” ulottuvuuteen. Toisaalta parlamentin suhteellisen heikko suoriutuminen ”enimmäkseen ensisijaisen” tyyppin osalta johtuu sen huonommista pistemäärästä ”kokoukset/valiokunnat” -tyyppisessä sisällössä. Jälkimmäinen on osa ”Enimmäkseen ensisijaista” tyyppiä Needs typologiassa.

Tarpeiden typologiaa on mahdollista yhdistää edelleen romahtamalla nämä kaksi tyyppiä, ”enimmäkseen ydin” ja ”enimmäkseen ensisijainen”, esimerkkeinä sisällöstä, jonka ”enimmäkseen pitäisi olla saatavilla kaikilla kielillä”. Koska tämä muodostaa yhden sisällön luokan yksinkertaisen laskelman, keskimääräinen monikielinen pistemäärä kaikille verkkosivuille, jotka ”enimmäkseen pitäisi kääntää”, on paljastava tilasto. Parlamentin osalta tämä pistemäärä on erittäin korkea 0,89.

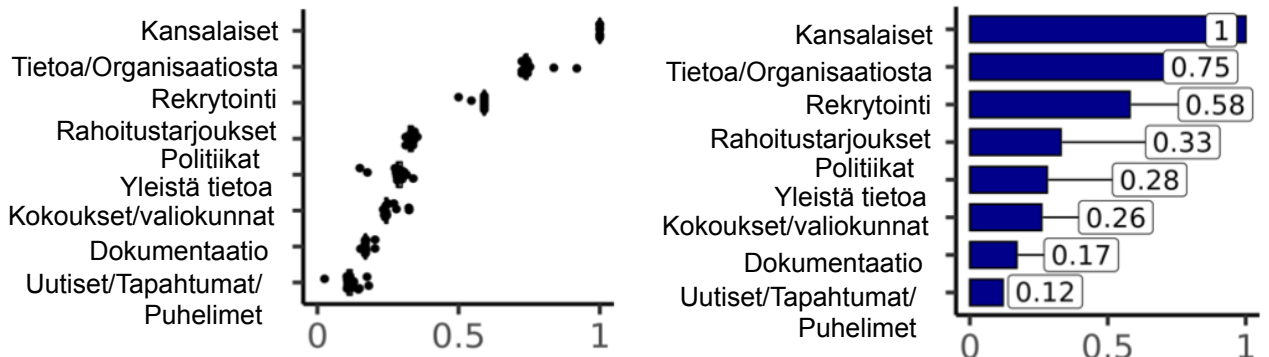
Yleisesti ottaen parlamentti tarjoaa hyödyllisen vertailukohdan monikielisyyden mittaamiselle EU:n toimielimille. Vaikka se tarjoaa valtavan määrän verkkosisältöä, se on kuitenkin onnistunut ylläpitämään suurta monikielisyyttä. Parlamentin monikielisiä pisteitä voidaan mitata kolmella tavalla: (a) sen (ryhmittämätön) kokonaiskeskiarvo on 0,84 sen toimenpiteen mukaan, jossa ei oteta huomioon sisällön luokittelujärjestelmää ja annetaan siten enemmän painoarvoa

verkkosivustojen määrälle; (b) sen ryhmitelty keskiarvo, joka antaa saman painoarvon eri sisältöosioille, laskee hieman 0,77; ja c) sen monikieliset pisteet sisällöstä, joka olisi enimmäkseen käännettävä, 0,89, on erittäin korkea. Toisin kuin jotkut muut alla analysoidut verkkosivustot, näiden eri mittareiden välillä ei ole dramaattisia eroja.

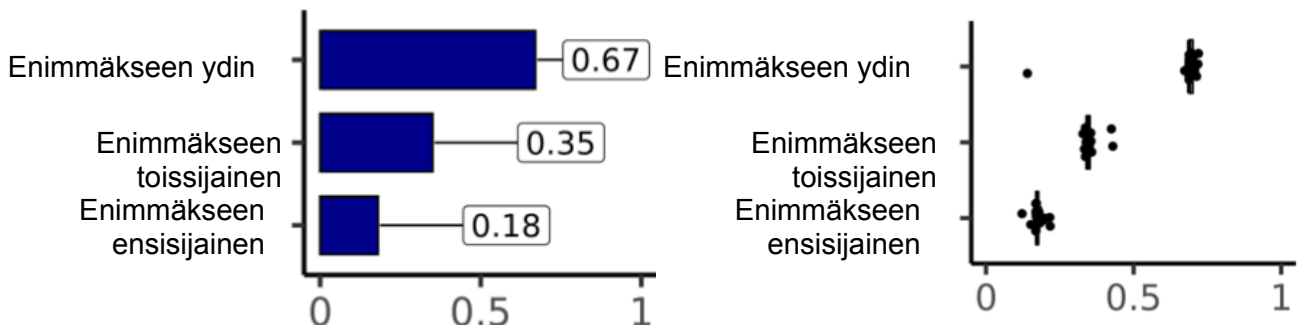
6.4.2 Euroopan komissio

Euroopan komission verkkosivusto muodostaa toiseksi suurimman osan monikielisten tietoaineistojen verkkosivuista. Parlamentin tavoin se on myös hyvin edustettuna eri sisältötyypeissä, kuten kaavion 5 paneelissa 1 on esitetty. Komission verkkosivustolla, toisin kuin parlamentin verkkosivustolla, on sisältöluokkia, jotka jakautuvat korkeiden, keskitason ja matalien pistemäärien kirjoon. Kuten parlamentinkin tapauksessa, kuvion 5 paneelissa 2 olevien kielten tiukka ryhmittely viittaa siihen, että komission verkkosivustolla on vain vähän eroja eri kielten välillä. Toisin sanoen eri sisältöosioissa kielillä on yleensä samanlaiset monikielisyyspisteet.

Kun siirrytään kaavion 6 paneelin 1 Needs typologiaan, noin kaksi kolmasosaa analysoituun ”useimmiten ydin” -tyyppiin kuuluvista verkkosivuista on monikielisiä. ”Enimmäisluokka” on noin kolmannes. Kuten parlamentinkin kohdalla, komissiolla on kansalaisten sisältöä koskevan osion enimmäispistemäärä, joka voi nostaa ”enimmäkseen ydin” -pisteet ylöspäin.

Kuva 5: Euroopan komission multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

Kuva 6: Euroopan komission multilingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2)

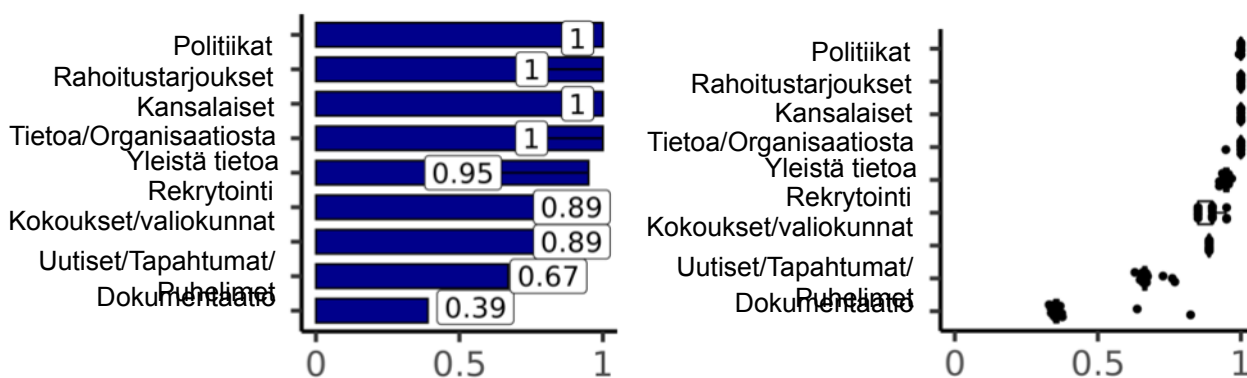
Kolmen yleisen mittarin osalta komission kokonaiskeskiarvo on 0,19 erityyppisten sisältöjen saatavuudessa. Tämä ei ole yllättävää, koska suuri määrä verkkosivuja liittyy kahteen alimpaan pisteytys sisältöosioon: ”Dokumentaatio” ja ”Uutisia, tapahtumia ja puheita”. Kun otetaan tasapainoisempi ryhmitelty keskiarvo, pisteet paranevat 0,43. Lopuksi monikieliset pisteet sisällölle, joka ”enimmäkseen pitäisi kääntää”, on lähes puolet kaikista verkkosivuista, 0,46.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

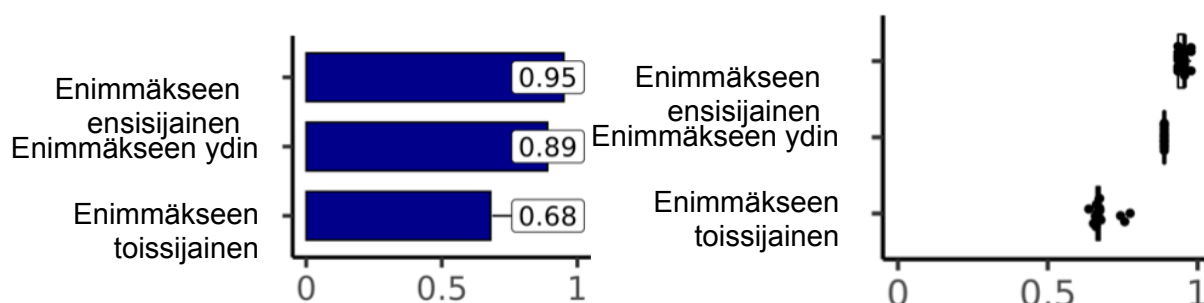
Pisteiden hyvin vähäinen hajaantuminen kaavion 6 paneelissa 2 viittaa siihen, että käännosten osalta kielten välillä ei ole juurikaan eroja. Toisin sanoen verkkosivuston osio on joko monikielinen tai se on vain englanniksi. Ei ole juurikaan todisteita toistuvista kolmikielisistä verkkosivuista. Tämä tarkoittaa sitä, että verkkosivustoviestinnän osalta ranskaa ja saksaa kohdellaan yleisesti samalla tavalla kuin kaikkia muita kieliä, kun taas virallisessa keskustelussa ne esitetään ”työkielinä” yhdessä englannin kanssa.

6.4.3 Eurooppa-neuvosto ja Euroopan unionin neuvosto

Consilium-verkkosivustolla on sekä Euroopan unionin neuvoston että Eurooppa-neuvoston toimielinten tulokset, joista jäljempänä käytetään nimitystä ”neuvosto” avaruusrajotteiden vuoksi. Empiirisessä analyysissä ei voida erottaa toisistaan kahta toimielintä. Kuten kaaviosta 7 käy ilmi, neuvoston verkkosivuston eri sisältöosioiden monilingopisteet ovat tyypillisesti erittäin korkeat. Seitsemän sisältöosiota sijoittuu 0,9:n ja 1:n välillä monikieliseen saatavuuteen – käytännöllisesti katsoen täydelliset tulokset. Vain yksi sisältöosio, ”Documentation”, on alle puolivälissä, ja ”Uutiset/tapahtumat/puheet” -osion pistemäärä viittaa siihen, että lähes kaksi kolmasosaa verkkosivuista on saatavilla monikielisinä sisältöinä. Kaavion 7 paneelin 2 sisältöosioiden tiukat klusterit viittaavat siihen, että kielten välillä on hyvin vähän vaihtelua. Vain kahdessa edellä mainitussa osassa esiintyy lievää hajanaisuutta eri kielille. Nämä eri sisältöosioiden korkeat pisteet näkyvät kaavion 8 Needs typologian korkeissa pisteissä. Kaikissa kolmessa Needs-ulottuvuudessa vähintään kaksi kolmasosaa verkkosivuista tarjoaa monikielistä sisältöä.

Kuva 7: Neuvoston multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

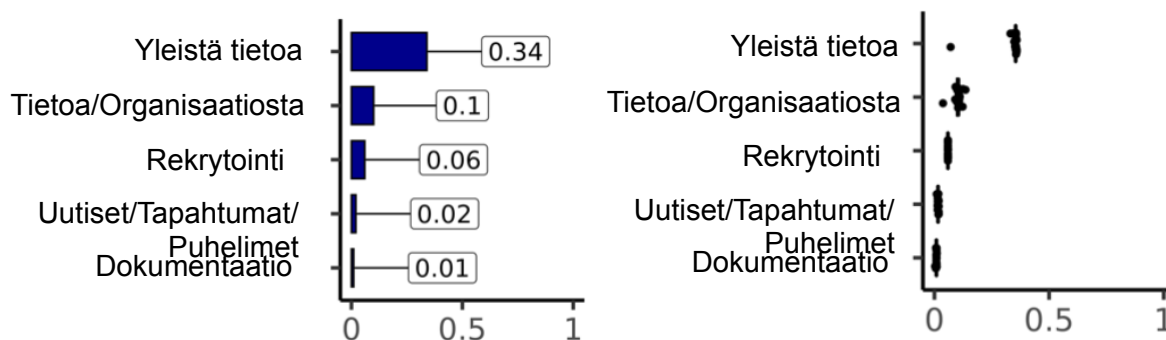
Kuva 8: Neuvoston multilingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2)

Kolmen yleisen mittarin osalta voidaan todeta, että Euroopan unionin neuvoston ja Eurooppa-neuvoston verkkosivustolla on keskimäärin 0,68 erityyppistä sisältöä. Tämä johtuu verkkosivujen suuresta määrästä, jotka liittyvät kahteen alimpaan pisteytysluokkaan: ”Dokumentaatio” ja ”Uutisia, tapahtumia ja puheita”. Käyttämällä tasa-arvoisempaa ryhmiteltyä keskiarvoa pisteet paranevat 0,87:een. Kun arvo on 0,94, monikieliset pisteet sisällölle, joka ”enimmäkseen pitäisi kääntää” on erittäin korkea.

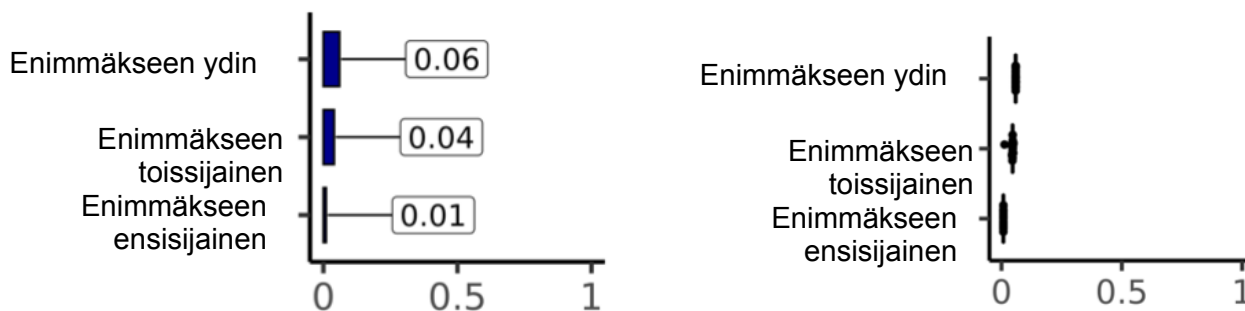
6.4.4 Euroopan keskuspankki

EKP: llä on suhteellisen laaja verkkosivusto, joka on kolmanneksi suurin parlamentin ja komission jälkeen. Toisin kuin parlamentti, komissio ja neuvosto, EKP: n pisteet ovat kuitenkin yleensä joko alhaiset tai erittäin alhaiset kaikissa mittareissa. Kuten kuvion 9 paneelista 1 käy ilmi, ainoa sisältösi, jossa on jonkinasteista monikielistä sisältöä, on luokka, joka määrittellään yleiseksi tiedoksi, ja tässäkin tapauksessa taso on melko alhainen, ja vain noin kolmannes sisällöstä on saatavilla useilla kielillä. Pisteiden tiivistäminen kuvion 9 paneelissa 2 osoittaa, että alhaiset pisteet vaikuttavat kaikkiin kielisiin. Mielenkiintoista on, että siinä myös yksilöidään selvästi irlantilainen tapaus ainoassa osassa – Yleistä tietoa – jossa on jonkin verran monikielisyyttä.

On selvää, että eri sisältösioiden hyvin alhaiset pisteet vaikuttavat suoraan Needs-typologiaan. Pisteet ovat korkeimmat ”enimmäisydin” -tyypille, mutta tämä viittaa siihen, että vain noin 6 % EKP: n ”useimmiten ydin” -sisällöstä on saatavilla useilla kielillä.

Kuva 9: EKP:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

Kuva 10: EKP: n multilingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2)

Nämä kolme yleistä mittaria ovat jyrkkä vastakohta kaikille muille EU:n toimielimille. EKP: n kokonaiskeskiarvo on 0,04 erityyppisten sisältöjen saatavuuden osalta. Tasapainoisempaa ryhmiteltyä keskiarvoa käytettäessä on tapahtunut suuri parannus, jossa pistemäärä nousee 0,11:een, vaikkakin lähes nollopisteestä. Sen 0,05 pisteet sisällölle, joka ”useimmiten pitäisi kääntää” on osoitus suurelta osin yksikielisestä verkkosivustosta. EKP on kuitenkin toteuttanut Internet-sisällön konekäännöspolitiikan. On todennäköistä, että suurin osa verkkosivuista tarjoaa konekäännösvaihtoehdon, vaikka testaus ei kuulunut tämän tutkimuksen piiriin.

6.4.5 Euroopan unionin tuomioistuin

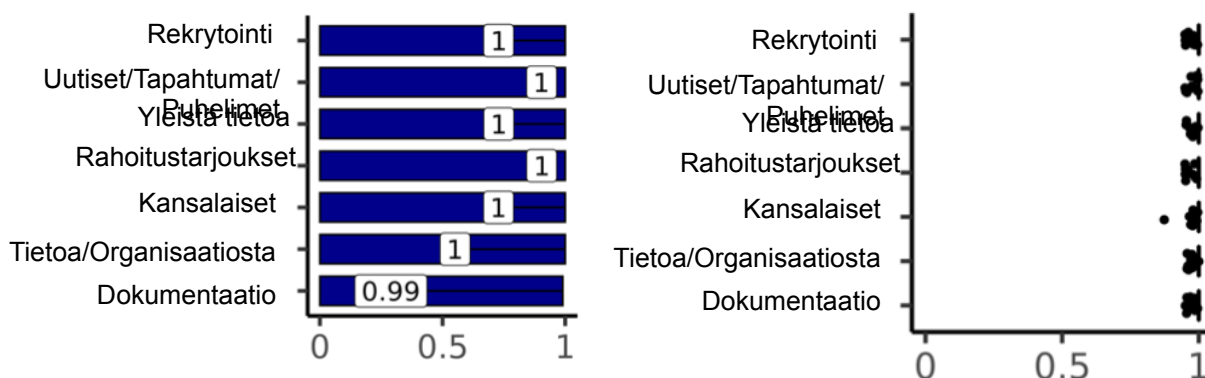
Euroopan unionin tuomioistuin on jonkin verran erityinen tapaus EU:n toimielinten verkkosivustoilla. Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivustolla on suhteellisen vähän sivuja.

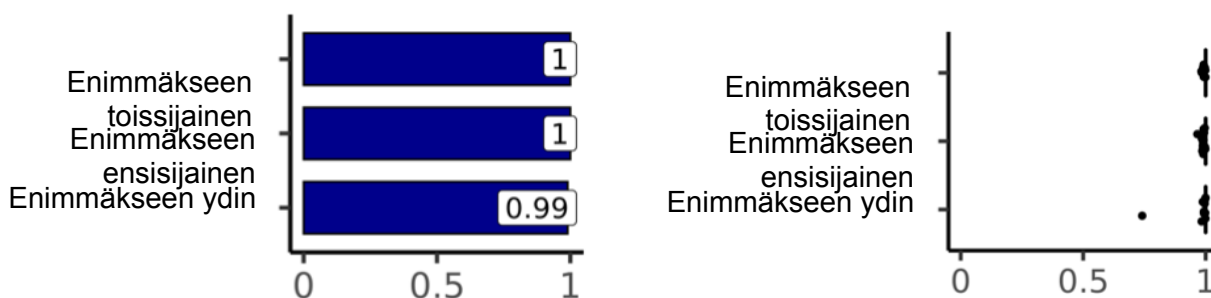
Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

Muutaman klikkauksen jälkeen kävijä on vuorovaikutuksessa tai linkitetty – mikä on pohjimmiltaan tietokanta. Suurin osa Euroopan unionin tuomioistuimen linkitystä sisällöstä on laajaa, ja se on sijoitettu tiettyihin tietokantoihin, kuten EUR-Lexiin. Tämän tutkimuksen tavoitteena ei ole tarkistaa tietokantoja (tai onko tämä mahdollista tutkimusmenetelmän avulla). Kun lisäksi otetaan huomioon tietokannan sisällön oikeudellinen luonne, voidaan kohtuudella olettaa, että jos Euroopan unionin tuomioistuin antaa linkin viralliseen asiakirjaan, joka on julkaistava kaikilla kielillä ja joka on tallennettu tietokantaan, on todennäköistä, että asiakirja käännetään. Tästä syystä Euroopan unionin tuomioistuimen tietojen määrä on pienin tutkittujen yksiköiden joukossa – kuten verkkosivusto, joka linkittyy useisiin tietokantoihin. Tämä johtuu ehkä siitä, että Euroopan unionin tuomioistuimen monikielisen sisällön taso on erittäin korkea.

Euroopan unionin tuomioistuin on käytännössä täysin monikielinen verkkosivusto. Suurin mahdollinen pistemäärä ei käytännössä ole vaihtelua kaikissa sisällön osissa, jotka on tarkastettu, kuten kuvista 11 ja 12. Euroopan unionin tuomioistuin antaa maksimipisteet kaikista mittareista.

Kuva 11: Euroopan unionin tuomioistuimen multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

Kuva 12: Euroopan unionin tuomioistuimen multi-lingo-indeksi tarpeiden mukaan (paneeli 1) ja kieli (paneeli 2)

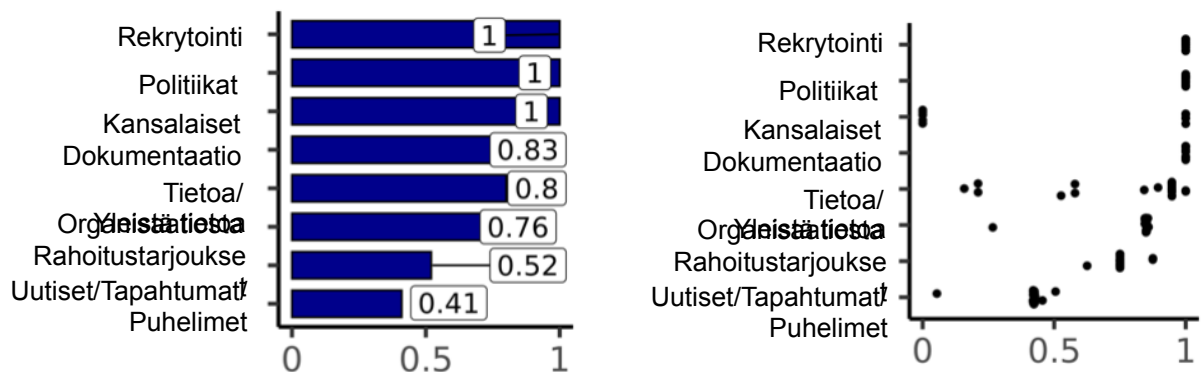
6.4.6 Euroopan tilintarkastustuomioistuin

Tilintarkastustuomioistuin on viimeinen tässä jaksossa esitetyistä EU:n toimielimistä. Se on yksi suurimmista sivustoista multi-lingo-aineistossa. Kaavion 13 paneelissa 1 voidaan todeta, että tilintarkastustuomioistuin on saanut erittäin korkeat pisteet useimmissa sisältöosioissa. Useimmissa osissa on vähintään kolme neljäsosaa niiden sisällöstä saatavilla kaikilla kielillä. Vain kaksi osiota pudotetaan keskitasolle, jossa 40–50 % sisällöstä on monikielistä. Alhaisimpien

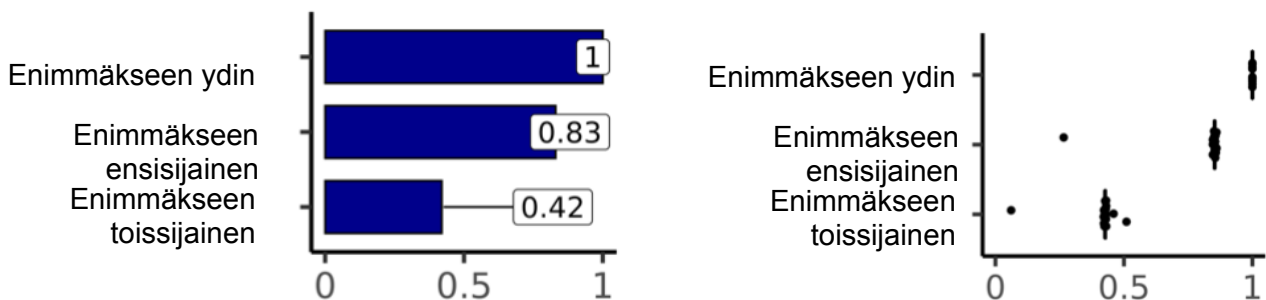

pisteytysosioiden pistemäärä ”Uutiset/tapahtumat/puheet” ei ole yllättävää, koska se muodostaa erittäin suuren osan sisällöstä, jossa on tarkastettu lähes satatuhatta verkkosivua. Kaavion 13 paneelin 2 mukaan tietyt sisällön osat, kuten ”Rahoitustarjoukset”, ovat jonkin verran hajanaisia. Paneelin 2 poikkeama on osoitus verkkosivuista, joilla on sekakielistä sisältöä, mikä voi johtaa mahdolliseen epäluokitteluun valittaessa binäärirajaa, kuten liitteessä A2.1.2. käsitellään. Tarpeiden typologian osalta sekä ”Useimmiten ydin” että ”enimmäkseen ensisijainen” -osioiden sijoittuvat erittäin hyvin indeksiin, joka heijastaa erittäin suurta monikielisyysastetta. ”Uutiset/tapahtumat/puheet” ovat ”Uutisia/tapahtumat/puheita” koskevien laajojen osioiden seurauksena paljon pienemmät ”Uutiset/tapahtumat/puheet”.

Kolmen yleisen mittarin osalta tilintarkastustuomioistuimen keskiarvo on 0,49, mikä tarkoittaa, että noin puolet sen sisällöstä on saatavilla useilla kielillä. Tämä johtuu kuitenkin ”Uutiset, tapahtumat ja puheet” -sivujen suuresta määrästä. Kun lasketaan tasapainoisempaa ryhmiteltyä keskiarvoa, pisteet paranevat 0,79:ään. Lopuksi monikieliset pisteet sisällölle, joka ”useimmiten pitäisi kääntää” ovat erittäin korkeat 0,84: ssä.

Kuva 13: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

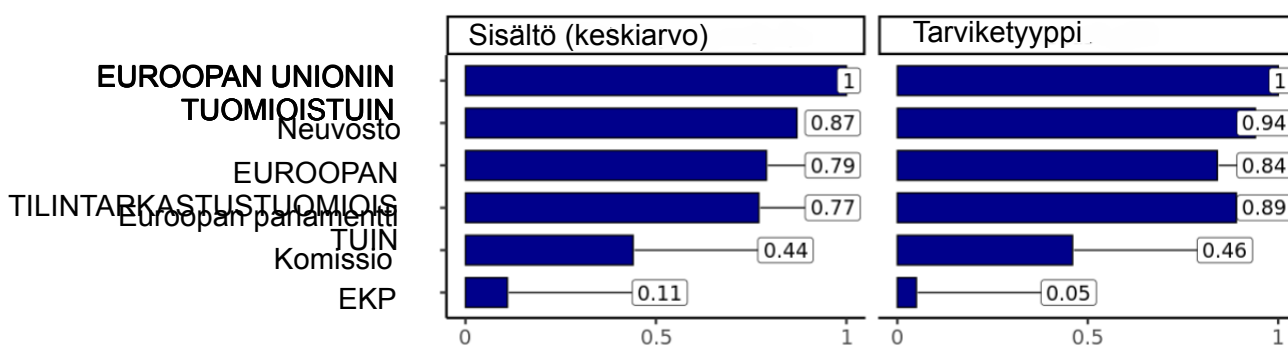

Kuva 14: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen multilingo-indeksi tarpeiden (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

6.4.7 EU:n toimielinten vertailu

Kun EU:n toimielinten verkkosivustot on arvioitu erikseen, tässä osiossa esitetään nyt analyysit ja vertaileva yleiskatsaus. Kaaviossa 15 EU:n toimielinten tärkeimmät indikaattorit on yhdistetty yhteen kaavioon. Kaaviossa keskitytään kahteen keskeiseen mittariin, joiden avulla voidaan tehdä tasapainoinen vertailu EU:n toimielimissä: i) Sisältö-osion ryhmitelty keskiarvo (paneeli 1) ja ii) Tarvetyyppi, joka viittaa kaikkeen sisältöön, jonka ”enimmäkseen pitäisi olla saatavilla kaikilla kielillä” (paneeli 2), jossa yhdistyvät ”Core” ja ”Ensisijaiset” luokat Needs typologiasta.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

Kuva 15: EU:n toimielinten ”sisältö”- ja ”Needs”-pisteiden vertailu

Monikielisen suorituskyvyn osalta kaikki EU:n toimielimet suoriutuvat hyvin lukuun ottamatta komissiota ja EKP:tä. Tämä koskee erityisesti Needs-typologiaa, joka kattaa sisällön, joka todennäköisimmin ”halusi olla saatavilla kaikilla kielillä”.

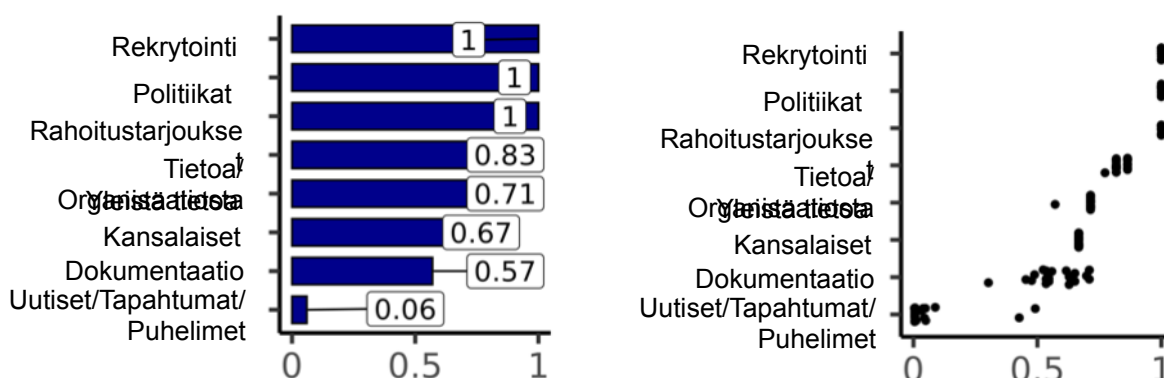
Komissiolla on keskitason tulos, kun taas EKP:n monikieliset tulokset ovat hyvin alhaiset. On tärkeää huomata, että molemmat toimielimet näyttävät tuovan konekäännettyä sisältöä monille verkkosivuille ja osioille, jotka toimivat huonosti monikielisyyden alalla.

6.5 EU:n elimet ja virastot

Kolmen EU:n elimen ja kolmen EU:n viraston verkkosivustot täyttivät sisällyttämiskriteerit (lisätietoja liitteessä A2.2). Tulokset on esitetty alla.

6.5.1 Euroopan oikeusasiamies

Kaaviossa 16 esitetyt kaksi paneelia viittaavat siihen, että Euroopan oikeusasiamiehen verkkosivustolla on suuri monikielisyys useimmissa sisältöosioissa. Kuten ensimmäisessä paneelissa näkyy: sisältöluokista kolme (rekrytointi-, politiikka- ja rahoitustarjoukset) näyttää olevan saatavilla kaikilla kielillä. Lisäksi kolmessa muussa luokassa on yli kaksi kolmasosaa monikielisessä muodossa saatavilla olevasta sisällöstä, kun taas ”Documentation”-osio on keskialueen ympärillä. Vain ”uutiset/tapahtumat/puheet” ovat multi-lingo-spektrin alapäässä.

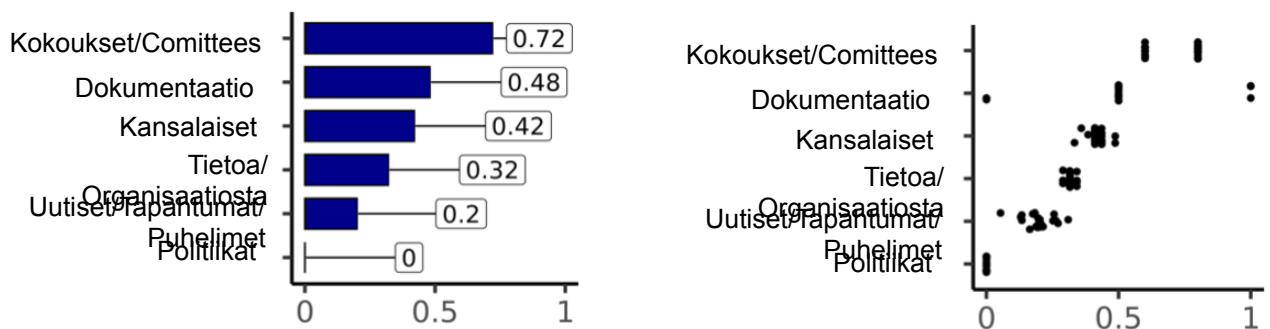
Kuva 16: Euroopan oikeusasiamiehen multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

Kuvan 16 toisessa paneelissa ehdotetaan erittäin tiukkaa klusteria kaikille korkean pisteytys sisällön osille, joissa kieli vaihtelee rajoitetusti. ”Uutiset/tapahtumat/puheet” -osiossa on kaksi outlier-pistettä, jotka koskevat ranskaa ja saksaa.

Oikeusasiamiehen keskimääräinen monikielisyysaste on varsin alhainen, 0,14. Tämä johtuu kuitenkin siitä, että suuri määrä verkkosivuja ”Uutiset/tapahtumat/puheet” ohjaavat keskiarvoa. Tasapainoisempaa ryhmiteltyä keskiarvoa laskettaessa pistemäärä nousee dramaattisesti 0,73:een eli EU:n elinten korkeimpaan pistemäärään.

6.5.2 Euroopan alueiden komitea

Euroopan AK on yksi EU:n pienimmistä verkkosivustoista. Kaaviosta 17 käy ilmi, että pistemäärä vaihtelee suuresti monikielisen kirjon mukaan. Kuitenkin vain yhdellä sisällön osiolla ”Kokoukset/valiokunnat” on keski- ja korkeatasoinen pistemäärä, jossa noin kolme neljäsosaa sisällöstä on saatavilla monikielisesti. Toisaalta ”politiikat”-osiossa on nolla äärimmäistä multi-lingo-indeksiä. Lähempi tarkastelu osoittaa, että osiossa on hyvin vähän verkkosivuja, jotka on koodattu ”politiikoiksi” – ja ne sisältävät ominaisuuksia, kuten interaktiivisia karttoja, jotka aiheuttavat ongelmia kielentunnistustyökaluille.

Kuva 17: AK:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

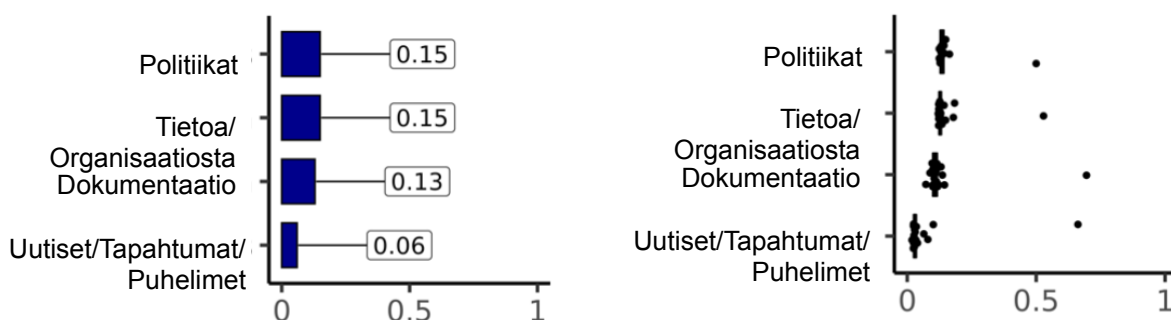
Kaavion 17 toisesta paneelista käy ilmi, että vaikka useimmat AK:n verkkosivuston sisältöosiot ovat varsin tiiviisti ryhmiteltyjä, kaksi tärkeintä sisällön osiota (”kokoukset/valiokunnat” ja ”asiakirjat”) vaihtelevat suuresti kielten saatavuudessa. Kaiken kaikkiaan AK:n verkkosivuston monikielisyys on 0,24 pistettä. Tasapainoisemmalla ryhmitetyllä keskiarvolla monikielisyysarvo on 0,36.

6.5.3 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

ETSK muodostaa keskitason verkkosivuston tietoaaineistoon sisältyvien verkkosivujensa määrän osalta. Kuten kuvion 18 paneeli 1 osoittaa, eri sisältöosioiden pistemäärissä näyttää olevan vain vähän vaihtelua. Kaikki ETSK:n tulokset ovat monikielisen asteikon alapäässä. Kuvion 18 paneelin 2 pisteestä on huomattava, että kielellinen poikkeavuus näyttää olevan johdonmukainen. Outlier tapaus on ranska, jossa on paljon enemmän sisältöä kuin muilla kielillä. ETSK:n aggregoidut pisteet ovat melko huonot, eikä näiden kahden mittarin välillä ole juurikaan eroa: 0,9 kokonaiskeskiarvosta ja 0,12 ryhmitetystä keskiarvosta.

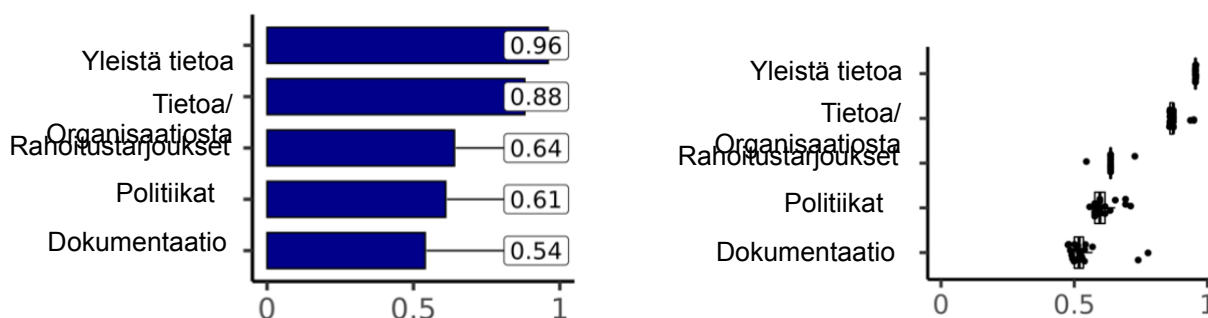
6.5.4 Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisytyteen omassa viestintäpolitiikassaan

Kuva 18: ETSK:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (EU-OSHA) verkkosivusto on yksi harvoista, jotka täyttivät sisällyttämiskriteerit suhteellisen monien EU:n virastojen joukossa. Kuten kaavion 19 paneelista 1 käy ilmi, EU-OSHA-virastolla on yleensä erittäin korkeat pisteet. Mikään sen sisältöosioista ei putoa keskipisteen alapuolelle.

Kuva 19: EU-OSHA:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

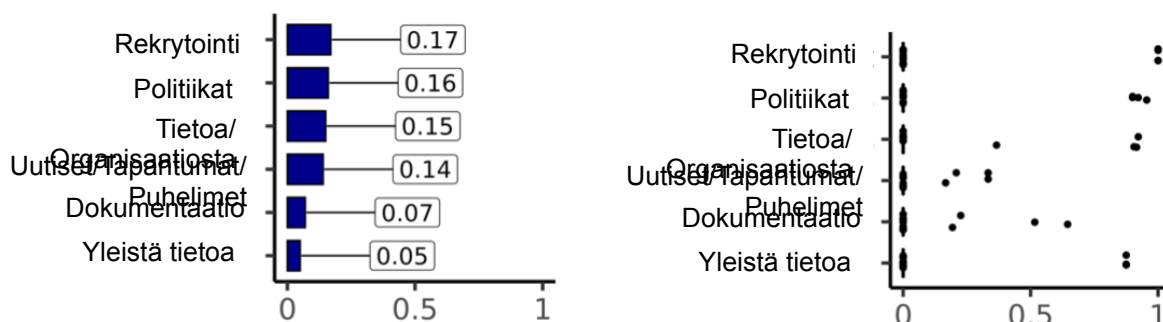
Kuvion 19 toinen paneeli kertoo suhteellisen johdonmukaisesta ryhmittelystä kielille lähes kaikille sisältöosioille. On olemassa pari outlier pistettä, esimerkiksi hieman korkeammat pisteet ranskan ja saksan Tietoja/Organization web-osiossa.

Yleisesti ottaen EU-OSHA tarjoaa hyödyllisen vertailun virastojen vertailuun, ja se on helposti parhaiten suoriutuvien virastojen verkkosivusto. Mittarin valinnassa ei ole juurikaan eroa, sillä monikielisen keskiarvon keskiarvo on 0,69 ja ryhmitelty keskiarvo 0,73.

6.5.5 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) verkkosivusto vastaa ETSK:n tuloksia. Kuten kuvion 20 paneelissa 1 näkyy, tulokset ovat jatkuvasti hyvin alhaiset. Rekrytointi näyttää olevan korkeimmillaan. Lähemmin tarkasteltuna tämä johtuu kuitenkin hyvin alhaisesta verkkosivustojen tiheydestä. Sisältöosioiden yksittäisten pisteysten välillä on rajallista vaihtelua.

Kuva 20:

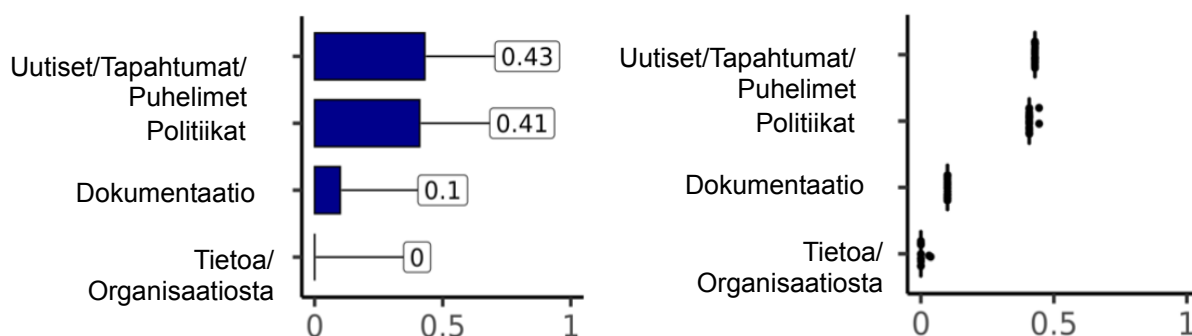

Kuva 20: EFSA:n multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

EFSA:n verkkosivuston kannalta kiinnostavampi on kaavion 20 paneeli 2, jossa on useita outlier-kieliä. Näiden outlier-pisteiden tarkastaminen paljastaa, että eri sisältöosioissa, vaikkakin hieman eri yhdistelmissä, outlier-kielien kielet ovat vain neljä: Ranskalaisia, italialaisia, saksalaisia ja espanjalaisia. Näillä kielillä sisällön saatavuus on huomattavasti suurempi kuin muilla kielillä. Itse asiassa tämän viraston verkkosivusto on saatavilla vain neljällä kielellä englannin rinnalla. Yleisen mittarin osalta EFSA:n viraston kokonaiskeskiarvo ja ryhmitetyt keskiarvot lähentyvät suurelta osin suunnilleen samaan arvoon 0.12.

6.5.6 Euroopan unionin perusoikeusvirasto

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) on pienin datamäärältään analysoiduista EU:n virastoista. Tämä näkyy pienempien sisältöosioiden määrässä. Vaikka kaksi parasta pisteytyssisältöä ovat kunnioitettavat monikieliset tulokset, ”About/Organization” -osio on äärimmäisessä päässä nollopisteellä. Tämän osion manuaalinen tarkastus (viisi kuukautta sen jälkeen, kun sivut ristiintarkistettiin kielen saatavuuden osalta) viittaa siihen, että kielentunnistus ei ole luokitellut verkkosivuja väärin. Tämä osio ei näyttänyt olevan käytettävissä muilla kielillä, ja se loi virhesivun, kun tarkastukset suoritettiin vuonna 2021. Kuvion 21 paneeli 2 viittaa siihen, että eri sisältöjen välillä ei käytännössä ole kielten vaihtelua.

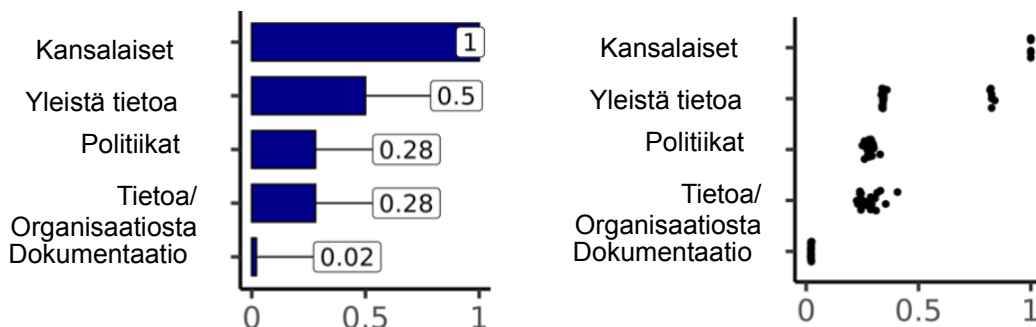

Kuva 21: FRA multi-lingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

FRA:n verkkosivuston keskimääräinen multi-lingo-pistemäärä on 0,37, joka perustuu sen ”Uutiset/tapahtumat/puheet” -kategorian suureen volyyymiin, jolla on suhteellisen hyvä pisteet. Kun sisältöluokkien ryhmiteltyä keskiarvoa käytetään, se kuitenkin laskee 0,23:een.

6.5.7 Euroopan kemikaalivirasto

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) on yksi suurimmista tietoaaineistojen verkkosivustoista, ja se on erityisen suuri virastotyyppille. Tämä johtuu verkkosivuston suuresta osiosta, ”Documentation”-osiosta (jossa on yli 100k-sivuja), joka sisältää tietoa kemikaaleista.

Kuva 22: Kemikaaliviraston multilingo-indeksi sisällön (paneeli 1) ja kielen (paneeli 2) mukaan

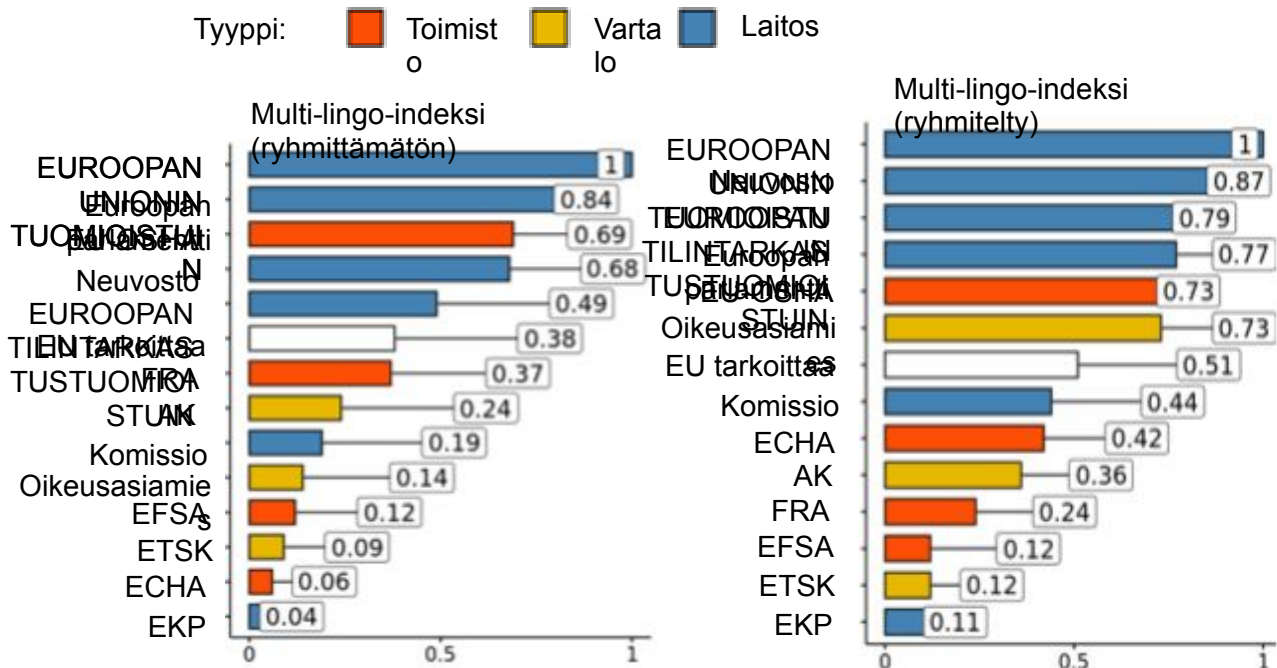
Käytännöllisesti katsoen kaikki tiedot ovat englanniksi, kuten ”Documentation”-osion kaavion 22 paneelissa 1 on nähtävissä. Muilla osioilla näyttää olevan jonkin verran monikielistä sisältöä. ”Kansalaiset”-osio antaa hieman vääristyneen kuvan, koska sivujen taajuus on hyvin alhainen.

Kun siirrytään kuvion 22 paneeliin 2, kieliklusteri on koottu kaikille sisältöosioille, lukuun ottamatta Yleiset tiedot -osiota. Tämän osion lähempi tarkastelu viittaa siihen, että vaihtelu johtuu lähinnä englannin kielen ja kohdekielten binaariluokittelusta eikä varsinaisista kielten välisistä eroista.

ECHA:n verkkosivuston keskimääräinen multi-lingo-pistemäärä on 0,06, mikä johtuu sen ”Documentation”-kategorian suuresta määrästä, jossa on lähinnä vain englanninkielisiä asiakirjoja. Kuitenkin, kun käytetään ryhmiteltyä keskiarvoa eri sisältöluokissa, se nousee 0,41:een, mikä on paljon korkeampi pistemäärä.

6.6 EU:n toimielinten, elinten ja virastojen vertailu

Tutkittuaan kaikki yksikön verkkosivustot erikseen, on nyt mahdollista tehdä johtopäätös esittämällä vertailevat tulokset. Kuten tämän luvun alussa tehtiin, esitetään ensin kaksi multi-lingo-mittaria. Kaaviossa 23 esitetään kaksi multi-lingo-mittaria, joiden voidaan nähdä eroavan pisteytyksestä ja yhteisön järjestyksestä. Tämä eroavaisuus johtuu siitä, että (ryhmittelemättömässä) mittarissa ei oteta huomioon sisältöluokitusjärjestelmässä ryhmiä (luokkia). Sen sijaan se tarjoaa EU:n yksikön kaikkien verkkosivustojen monikielisen keskiarvon.

Kuva 23: EU:n yksikön keskimääräisten monilingopisteiden vertailu (ryhmittämätön ja ryhmittämätön)

Näitä kahta mittaria vertailtaessa on selvää, että kuvion 23 toisessa paneelissa ryhmitelty multi-lingo-metriikka tuottaa korkeammat multi-lingo-pisteet. Analysoitujen EU:n yksiköiden alaryhmän keskiarvo nousee merkittävästi 0,38:sta (ryhmittämätön) 0,51:een (ryhmittämätön). Vain kaksi verkkosivustoa toimii marginaalisesti paremmin ryhmittämättömän multilingometriikan avulla – Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA). Sen sijaan muilla sivustoilla on joko samat pisteet tai useimmissa tapauksissa huomattavasti pienemmät pisteet. Syynä tähän heikompaan suorituskyykyyn on se, että verkkotiedot ovat hyvin epätasapainoisia sisältöluokitusjärjestelmän eri ryhmien verkkosivustojen tosiasiallisen määrän suhteen. Joissakin sisältöluokitusjärjestelmän verkko-osissa, kuten uutisissa/tapahtumissa/puheissa, voi olla paljon verkkosivuja, kun taas toisilla, kuten kansalaisilla, rekrytointi- tai rahoitustarjouksilla, on tyypillisesti paljon pienempi määrä verkkosivuja. Lisäksi verkko-osat, joita tarpeiden mukaan pidetään ”ydin” tai ”primaari” (esim. rekrytointi tai kansalaiset), ovat yleensä osioita, joilla on pienempi määrä verkkosivuja. Toisaalta niillä, jotka ovat ”toissijaisia” (esim. Uutiset/tapahtumat/puheet), voi joskus olla hyvin suuri määrä verkkosivuja. Kun luokitusjärjestelmän eri ryhmien tiedot ovat hyvin epätasapainoisia – kuten verkkotiedoissa – ryhmitelty keskiarvo voi tarjota tasapainoisemman estimaattorin.

Euroopan oikeusasiamiehen verkkosivusto tarjoaa hyvän esimerkin siitä, miten mittareiden väliset erot ilmenevät. Sillä on yleensä hyvät multi-lingo-pisteet useimmissa sisältöluokittelun ryhmissä (luokat) lukuun ottamatta yhtä luokkaa – Uutiset/tapahtumat/puheet -kategoriaa. Tämäntyyppinen sisältö-osio sisältää suuren määrän verkkosivuja (esim. puheita), joita ei ole käännetty. Loput sisältöosiot sijoittuvat kuitenkin erittäin hyvin multilingo-asteikolla. Ryhmittämätön mittari kuitenkin laskee oikeusasiamiehen multilingon pistemäärän lähes 60 pisteellä. Tästä syystä ryhmiteltyä multilingometriikkaa on suositeltavampi vertailtaessa yhteisöjä, koska se tuottaa tasapainoisemman arvioinnin, joka perustuu sisällön luokittelujärjestelmään. Näin ollen jäljellä oleva keskustelu perustuu ryhmitetyn multilingo-indeksin tuloksiin.

Kaavion 23 toisessa paneelissa ilmeisin tulos, joka on värjätty EU:n yksikön tyyppin mukaan, on EU:n yksiköiden pisteytyksen suuri vaihtelu.

Vertailutulokset korostavat ryhmitellyn multi-lingo-indeksin kolmea pisteryhmää.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

- Ensimmäisessä klusterissa on kuusi yksikköä (eli lähes puolet verkkosivustojen otoksesta), joiden analysoitujen verkkosivujen sisältöosoiden keskiarvo ylittää analysoitujen verkkosivustojen EU:n keskiarvon. Itse asiassa, tulokset ovat kaikki kolme neljäsosaa tai suurempi alue multi-lingo indeksi. Kaksi poikkeusta lukuun ottamatta (Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA) ja oikeusasiamies) ovat kaikki EU:n toimielimiä (Euroopan unionin tuomioistuin; Euroopan unionin neuvosto/Eurooppa-neuvosto; Euroopan tilintarkastustuomioistuin; Euroopan parlamentti).
- Toisen klusterin muodostavat yksiköt, jotka ovat hieman alle keskiarvon mutta yli kolmanneksen multilingo-indeksin: Euroopan komissio, ECHA ja Euroopan AK.
- Kolmas klusteri kattaa neljä verkkosivustoa, joiden suorituskyky on heikko ja joiden pisteet ovat alle neljäsosan ryhmitellyn multilingo-indeksin vaihteluvälistä (Euroopan keskuspankki, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, Euroopan unionin perusoikeusvirasto).

On tärkeää huomata, että monilingomittarissa ei oteta huomioon koneoppimisen käännöstyökalujen saatavuutta, joita tarjotaan joillakin kaavioon 23 sisältyvillä verkkosivustoilla, kuten EKP: ssä tai Euroopan komissiossa.

6.7 Päätelmät

Tässä luvussa on tarkasteltu monikielisen sisällön saatavuutta EU:n verkkosivustoilla. Analysoitujen verkkosivujen kielentunnistustekniikoiden soveltamisen perusteella arviot monikielisen sisällön saatavuudesta osoittavat, että EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoilla on suuria eroja. Tämä voi olla haaste EU:n asukkaiden saavutettavuudelle, kun otetaan huomioon kielitaidon nykyinen jakautuminen koko väestölle (katso luvussa 7 perusteellisempi analyysi tästä kohdasta).

Toinen päätelmä on, että useimmat toimielimet suoriutuvat hyvin monikielisen sisällön yleisestä saatavuudesta. Tämä koskee vähemmän Euroopan komissiota, jonka yleinen suorituskyky on lähellä analysoitujen 13 verkkosivuston keskiarvoa. Euroopan keskuspankki, jonka pistemäärät ovat hyvin alhaiset, on toimielinten selvä ero. Muilta EU:n elimiltä saatu näyttö on sekavaa, vaikka oikeusasiamiehen pisteet ovat suhteellisen korkeat. Virastoista voidaan todeta, että vaikka on olemassa hyviä esimerkkejä, kuten Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto, useimmat virastot eivät julkaise verkkosivustollaan sisältöä kaikilla virallisilla kielillä.

Lopuksi totean, että EU:n toimielimiin sovelletun ”tarpeet”-analyysimme mukaan useimmat toimielimet julkaisevat kaikilla virallisilla kielillä sisältöä, joka ”haluttiin olla saatavilla kaikilla kielillä”. Euroopan komissio suoriutuu tästä toimenpiteestä heikommin, kun taas Euroopan keskuspankki on jälleen erittäin heikko pistemäärä. Tämä viittaa siihen, että parantamisen varaa on keskittymällä niihin sisältöosiin, jotka todennäköisesti sisältävät ”enimmäkseen ensisijaista” materiaalia, kuten luvussa 5 esitetään.

Vaikka tämä tutkimus on ensimmäinen järjestelmällinen monikielisyyttä koskeva tutkimus EU:n verkkosivustoilla, on kuitenkin tärkeää tuoda esiin joitakin tutkimuksen mahdollisia rajoituksia ja yksilöidä alat, joilla on parantamisen varaa. Tässä tutkimuksessa ei ollut mahdollista laajentaa tarvetypologia-analyysia kaikkiin kokonaisuuksiin, eikä konekäännöstä tarjoavia verkkosivuja voitu tunnistaa. Toinen parannuskeino olisi tarkastella verkkosisällön pituutta. yksi verkkosivu voi vaihdella muutamasta sadasta merkistä tuhansiin. Nämä tekijät voitaisiin ottaa huomioon tutkimuksen metodologian tulevissa iteraatioissa ja jatkotutkimuksissa.

7. EUROOPPALAISTEN KIELITAITO

KESKEISET HAVAINNOT

- Eurostatin vuonna 2016 toteuttaman tuoreimman aikuiskoulutustutkimuksen (AES) tutkimustulosten analyysi osoittaa, että EU27:n aikuisväestön (25–64-vuotiaat) puhutuimmat äidinkielet ovat saksa (18 %), ranska ja italia (14 % kummastakin), espanja ja puola (10 %). Kaksi kolmasosaa vastaajista on äidinkielenään puhuvia yhtä näistä viidestä kielestä.
- EU:n alueella ei ole yhteistä kieltä, jota väestön enemmistö puhuu erittäin hyvällä (alkuperäisellä tai taitavalla) tasolla. Noin 20 prosenttia EU:n aikuisista kansalaisista pystyy kommunikoimaan erittäin hyvin saksaksi, minkä jälkeen tulevat ranska (noin 16 prosenttia), italia (14 prosenttia) ja englantia (13 prosenttia).
- Englannin kielen (yksikielisen) kielijärjestelmän kielellinen osallisuusaste on käytetystä kielitaitoindikaattorista riippuen 13–45 prosenttia EU27:n aikuisväestöstä, mikä on 43–65 prosenttia aikuisista kolmikielisessä järjestelmässä (englantia, ranska ja saksa). Täysin monikielisellä järjestelyllä varmistettaisiin, että 97–99 prosenttia EU:n aikuisista asuu kielellisesti.
- Koska EU:n verkkosivustolla julkaistua sisältöä ja sen kääntämistä voidaan pitää käsitteen taloudellisessa merkityksessä julkisena hyödykkeenä, on lähtökohtaisesti tehokkaampaa keskittää käännöskustannukset EU:n tasolle sen sijaan, että kansalaiset joutuisivat vastaamaan käännöskustannuksista.
- Konekäännökset voivat olla tärkeässä asemassa EU:n viestintäpolitiikassa, mutta ne eivät voi korvata ihmiskäännöksiä.
- 25–35 prosenttia EU:n palveluväylän ja Euroopan komission verkkosivuston kävijöistä käytti englantia, mutta suurin osa vierailijoista on todennäköisesti EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisia. EU:n asukkaiden kielelliset mieltymykset olisi asetettava etusijalle EU:n ulkopuolisten matkailijoiden kielellisiin mieltymyksiin nähden.
- Vieraiden kielten oppiminen voi edistää EU:n kansalaisten keskinäistä ymmärtämystä, Euroopan laajuista liikkuvuutta, osallisuutta ja viestintää EU:n toimielinten kanssa. Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin suosituksissa ja monikielisen digitaalisen foorumin ideoissa korostetaan monikielisyuden edistämisen merkitystä siltana muihin kulttuureihin varhaisesta iästä lähtien.

7.1 Johdanto

Tässä luvussa arvioidaan EU:n monikielisten viestintäryhmien kysyntää analysoimalla EU:n asukkaiden kielitaitoa. Näin voimme arvioida, missä määrin EU:n viestintäpolitiikka on saatavilla ja avointa, kun otetaan huomioon EU:n nykyinen kielitaidon jakautuminen. Kielitaitoa koskevien kyselytietojen analysoinnin jälkeen luvussa tarkastellaan EU:n verkkosivustokävijöiden kielellistä profiilia, konekääntämisen roolia sekä ehdotuksia monikielisyuden edistämiseksi laajemmassa koulutusjärjestelmässä.

7.2 Menetelmä

Tässä tutkimuksessa käytetään viimeisintä AES:ää, Eurostatin, Euroopan tilastotoimiston, laatimaa edustavaa kyselytutkimusta EU27-maiden asukkaista.⁷⁰ Kaikkia määritelmiä ja indikaattoreita sovelletaan 25–64-vuotiaisiin eurooppalaisiin, jotka asuvat kotitalouksissa nykyisissä EU27-maissa. Tutkimus toteutettiin vuosina 2016 ja 2017, ja tiedot julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna

⁷⁰ Saatavilla osoitteessa: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/adult-education-survey>

2018. Käytämme vuonna 2021 julkaistua muutettua versiota.⁷¹ AES sisältää tietoa vastaajien äidinkielestä ja vieraiden kielten tuntemuksesta. Kysymys ”Kuinka monta kieltä voit käyttää, paitsi äidinkielenesi?” mahdollistaa enintään seitsemän kielen luettelon. Kahdessa kysymyksessä keskitytään kahden ensimmäisen vieraan kielen taitotason arviointiin. Vastaajat voisivat itse arvioida ensimmäisen ja toisen vieraan kielen taitojaan käyttämällä neljää asiasanaa:

- **Perustiedot:** Ymmärrän ja voin käyttää vain muutamia sanoja ja lauseita.
- **Oikeudenmukainen:** ”Voin ymmärtää ja käyttää yleisimpiä jokapäiväisiä ilmaisuja. Käytän kieltä suhteessa tuttuihin asioihin ja tilanteisiin.
- **Hyvä:** ”Ymmärrän selkeän kielen perusasiat ja tuotan yksinkertaisia tekstejä. Pystyn kuvaamaan kokemuksia ja tapahtumia ja kommunikoimaan sujuvasti.
- **Taitava:** ”Ymmärrän monenlaisia vaativia tekstejä ja käytän kieltä joustavasti. Minä hallitsen kieltä lähes kokonaan.

Nämä kuvaajat ovat tarkempia kuin Eurobarometri-tutkimuksessa käytetyt,⁷² ja ne ovat yhteisen eurooppalaisen kieliviitekehyksen (CEFR) lähestymistavan mukaisia. Seuraavassa analyysissä viitataan EU27:n nykyisiin jäsenvaltioihin (ellei toisin mainita). Koska vieraiden kielten taitotaso on tärkeä muuttuja, joka on otettava huomioon tässä tutkimuksessa, tässä tutkimuksessa tarkastellaan vain ensimmäistä ja toista vierasta kieltä, joita EU:n asukkaat puhuvat. Kuten todettiin, AES ei kerää tietoja kolmannen, neljännen ja enintään seitsemän vastaajan puhuman kielen taitotasosta. Toisin sanoen tässä luvussa esitetyissä taulukoissa ei voida ilmoittaa enempää kuin kahden vieraan kielen taitotasoa. Tämä saattaa johtaa siihen, että vieraita kieliä puhuvien vastaajien osuus perustasolla aliarvioidaan hieman, mutta on epätodennäköistä, että heihin osaavien henkilöiden osuutta aliarvioidaan järjestelmällisesti. EU:n tasolla on harvinaista, että ihmiset osaavat täysin kolmella tai useammalla kielellä äidinkielen lisäksi. taitotasot ovat yleisempiä ensimmäisen ja joskus toisen vieraan kielen tunnetuille kielille, kun taas kolmatta ja muita kieliä (jos sellaisia on) puhutaan yleensä alemmalla tasolla.⁷³

7.3 Tulokset

Taulukossa 7 esitetään niiden 25–64-vuotiaiden asuvien prosenttiosuus, jotka ilmoittavat puhuvansa EU:n 24 virallista kieltä äidinkielenä tai vieraana kielenä.⁷⁴ Toisessa sarakkeessa ilmoitetaan sen väestön prosenttiosuus, joka ilmoittaa äidinkielenään ensimmäisessä sarakkeessa ilmoitetun kielen. Kolmannelta ja kuudennelta sarakkeelta raportoimme asuvan väestön prosenttiosuuden, joka ilmoittaa osaavansa puhua kieltä ensimmäisenä tai toisena vieraana kielenä taitotason mukaan (kuten todettiin, AES antaa tietoja taitotasosta vain kahdelle ensimmäiselle vieraalle kielelle, jotka vastaajat tuntevat parhaiten). Viimeisessä sarakkeessa ennen kokonaismäärää ilmoitetaan prosenttiosuus väestöstä, joka ilmoittaa, ettei osaa kieltä (kuten jo todettiin, tämä prosenttiosuus on yläraja, koska AES ei sisällä tietoja kolmannen, neljännen ja seuraavien vieraiden kielten taitotasosta).

71 Gazzola (2014; 2016b) esittää samankaltaisia analyyseja käyttäen ensimmäistä ja toista AES-aaltoa (2007, 2011).

72 Vuosina 2001, 2006 ja 2012 tehdyissä Eurobarometri-tutkimuksissa kysyttiin, mitä kieliä he voisivat puhua ”riittävän hyvin, jotta he voivat keskustella”, ja he voisivat valita kolme taitotasoa eli ”erittäin hyvä”, ”hyvä” tai ”perustaso” ilman eritelmiä.

73 Luxemburgin tilanne johtuu erityisesti sen erittäin monikielisestä väestöstä. Luxemburgissa monet julistavat luxemburgin äidinkieleksi, ja ranska ja saksa (molemmat hallintokielet) ovat ensimmäisiä tai toiseksi tunnetuimpia vieraita kieliä. Koska AES kerää tietoja taitotasosta vain kahdelle ensimmäiselle vastaajan tuntemalle vieraalle kielelle, tässä maassa englantia puhuvien asukkaiden prosenttiosuus voidaan aliarvioida analyysissämme. Kun otetaan huomioon maan suhteellisen pieni demografinen koko, tämä ei kuitenkaan vaikuta merkittävästi yleisiin tuloksiin koko EU:n kannalta.

74 Kirjoittajat kiittävät Daniele Mazzacania (tutkimusryhmä ”Economics, Policy Analysis, and Language”, Ulsterin yliopisto) arvokkaasta avusta tämän osion valmistelussa.

Taulukko 7: 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten kielitaito kielen mukaan

Natiivi langage		Kielitaito vieraana kielenä, tasoittain				Ei mitään	Yhteensä
		Elementary	Oikeudenmukainen	Hyvä	Taitava		
Kieli							
Bulgarialainen	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	98.2	100.0
Kroatia	1.1	0.0	0.0	0.1	0.1	98.7	100.0
Suomi	2.4	0.0	0.2	0.3	0.3	96.8	100.0
Tanskalainen	1.1	0.0	0.1	0.0	0.1	98.7	100.0
Hollantilainen	4.8	0.2	0.3	0.2	0.2	94.3	100.0
Suomi	1.9	9.0	14.3	17.3	11.3	46.3	100.0
Virolainen	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	99.7	100.0
Suomi	1.1	0.0	0.1	0.1	0.1	98.7	100.0
Ranska	13.7	3.7	3.9	2.9	1.8	74.1	100.0
Saksa	17.9	1.9	3.1	2.9	2.4	71.9	100.0
Kreikkalainen	2.5	0.0	0.1	0.1	0.1	97.2	100.0
Unkarilainen	2.7	0.0	0.1	0.1	0.1	97.1	100.0
Irlantilainen	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	99.7	100.0
Italialainen	13.8	0.4	0.6	0.5	0.4	84.2	100.0
Latvialainen	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	99.5	100.0
Liettuan kieli	0.6	0.0	0.0	0.0	0.1	99.3	100.0
Suomi	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	99.9	100.0
Puola	9.6	0.1	0.1	0.1	0.1	90.1	100.0
Suomi	2.8	0.1	0.1	0.1	0.1	96.8	100.0
Romania	4.9	0.0	0.1	0.1	0.1	94.9	100.0
Slovakki	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	98.7	100.0
Suomi	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	99.5	100.0
Suomi	10.2	1.4	1.6	1.2	1.2	84.5	100.0
Ruotsalainen	1.7	0.2	0.4	0.3	0.3	97.1	100.0

Lähde: Eurostat, 2021, AES 2016. 24 EU:n virallista kieltä. Painotetut tulokset ilmoitetaan prosentteina. Kokonaisprosenttiosuus 25–64-vuotiaasta väestöstä. Huomautusten määrä: 174,688. Huomautus: tanskalaisessa AES:n otoksessa on suuri määrä puuttuvia arvoja kahdelle AES-muuttujalle: ”Ensimmäiseksi

tunnetuin muu kieli kuin äiti” ja ”toinen parhaiten tunnettu muu kieli kuin äiti”, mikä johtaa siihen, että niiden asukkaiden prosenttiosuus, jotka voivat käyttää vierasta kieltä kyseisessä maassa (ks. liite 4). Kun otetaan huomioon Tanskan suhteellisen pieni väestömäärä muuhun verrattuna, tämä ei vaikuta merkittävästi yleisiin päätelmiimme.

EU27:n puhutuimmat äidinkielet ovat saksa (18 %, prosenttiosuudet pyöristetään yksikköön), ranska ja italia (14 %), espanja ja puola (10 %). Noin kaksi kolmasosaa EU:n asukkaista on äidinkielenään yhtä näistä viidestä kielestä. Romanianlaiset ja hollantilaiset seuraavat perässä lähes 5 %. Alle 2 % asukkaista on äidinkielenään englantia. Suurin osa EU:n englanninkielisistä puhujista ei ole äidinkielenään puhuvia. Englanti on yleisimmin opetettu vieras kieli EU-maiden koulutusjärjestelmässä ja sen jälkeen ranska ja saksa. Vain 11 prosenttia EU:n asukkaista ilmoittaa osaavansa englantia, kun taas välitasot (reilu ja hyvä, AES:n mukaan) ovat yleisempiä. Noin 9 prosenttia eurooppalaisista osaa sanoa vain muutaman sanan tällä kielellä.

Ei ole yhteistä kieltä, jota suurin osa väestöstä puhuu erittäin hyvällä (eli äidinkielellä tai osaavalla) tasolla. Erittäin hyvä kielitaito on tarpeen, jotta voidaan ymmärtää monimutkaisia asiakirjoja, jotka koskevat esimerkiksi kansalaisten oikeuksia ja velvollisuuksia, rahoitusmahdollisuuksia, elintarvikkeita koskevia terveysilmoituksia esitteleviä verkkosivuja ja muita poliittisia kysymyksiä. Vain noin viidesosa EU:n aikuisista pystyy kommunikoimaan ilman liikaa ponnistuksia saksaksi (eli saksan äidinkielenään puhuvien ja vieraaksi kieleksi osaavien asukkaiden summa), minkä jälkeen tulevat ranska (noin 16 %), italia (14 %) ja englanti (13 %).

EU:n asukkaiden kielitaito on keskeinen tekijä arvioitaessa poliittista päätöksentekoa koskevan EU:n viestinnän avoimuutta, saavutettavuutta ja osallistavuutta. Emme ole ensisijaisesti kiinnostuneita siitä, onko EU:n asukkailla riittävästi vieraiden kielten taitoa epäviralliseen keskusteluun, yksinkertaisten tekstien lukemiseen tai matkustukseen tai alkeistehtävien suorittamiseen toisella kielellä. Olemme kiinnostuneita tutkimaan, missä määrin EU:n viestintä on lähtökohtaisesti EU:n asukkaiden saatavilla kielellä, jolla he osaavat. Koska EU:n toimielimet, elimet ja virastot ovat kansainvälinen julkishallinto, joka on vastuussa EU:n kansalaisille (ks. luku 4), sen kielipolitiikka on osa sen saavutettavuuden ja avoimuuden arviointia. Kun otetaan huomioon EU:n monikielinen luonne ja se, että suurin osa väestöstä ei puhu yhtä taitavalla tasolla yhteistä kieltä, monikielinen lähestymistapa yleisölle tiedottamiseen on olennainen osa EU:n demokratiaa.

Tässä yhteydessä tärkeä kysymys on se, missä määrin erilaiset virallisten kielten yhdistelmät edistävät osallistavaa ja helposti saatavilla olevaa viestintäpolitiikkaa. Vertailemme viittä mahdollista virallisten kielten yhdistelmää:

1. **Yksikielisyys**, tai **vain englantia koskeva viestintäpolitiikka**, joka perustuu yksinomaan englannin kielen käyttöön. Tämä kielijärjestely vastaa monien EU:n toimielinten, elinten tai virastojen verkkosivustojen tosiasiallista viestintäpolitiikkaa (luku 6).
2. **Kaksikielisyys** käsittää ainoastaan ranskan ja saksan, kaksi Euroopan komission ”menettelykieltä”. Tätä kielijärjestelyä ei nykyään käytetä käytännössä, mutta on mielenkiintoista tarkastella sitä, koska ranska ja saksa ovat EU:n opettavimpia vieraita kieliä englannin jälkeen, ja niitä puhuvat monet äidinkielenään puhuvat EU:n tasolla.
3. **Kolmikielisyys**. Tässä viestintäpolitiikassa käytetään englantia, ranskaa ja saksaa. Ne vastaavat komission menettelykieliä.
4. **Hexalingualismi**. Tämä viestintäpolitiikka perustuu viiteen EU:n yleisimmin puhuttuun äidinkieleen eli ranskaan, saksaan, italiaan, puolaan ja espanjaan sekä englantiin. Yhdistyneissä Kansakunnissa käytetään kielijärjestelyä, jossa on kuusi kieltä. Kuusi on tietenkin mielivaltaisen luku.
5. **Monikielisyys**. Tämä vastaa EU:n nykyisiä 24 virallista kieltä.

EU:n toimielinten, elinten ja virastojen viestintäkieleissä yleisimmin käytetyt kielyhdistelmät ovat edellä mainitut yksikieliset (englanti), kolmikieliset ja monikieliset mallit, mutta on mielenkiintoista sisällyttää kaksikieliset ja kuusikieliset mallit vertailua varten.

Taulukon 8 ensimmäisessä sarakkeessa esitetään viisi viestintäpolitiikkaa. Toisessa sarakkeessa ilmoitetaan niiden EU:n aikuisten kansalaisten prosenttiosuus, jotka ilmoittavat osaavansa vähintään yhden yhdistelmässä käytettävän kielen, joko äidinkielenään tai ensimmäisen tai toisen vieraan kielen taitotasolla. Sen vuoksi hyväksymme toisessa sarakkeessa kielellisen osallisuuden vaativan määritelmän (merkinnällä "A"): oletamme, että Euroopan asukkaat kuuluvat viestintäpolitiikan piiriin kielellisesti, jos he ovat äidinkielenään puhuvia vähintään yhdellä viestinnässä käytetyistä kielistä tai jos he puhuvat vähintään yhtä näistä kielistä ensimmäisenä tai toisena vieraana kielenä.⁷⁵ Tämä antaa luotettavan indikaattorin sen väestön osuudesta, jolla on kielitaito monimutkaisten EU:n asiakirjojen ja puheiden ymmärtämisessä (esim. tarjouskilpailuissa, Euroopan parlamentin puheissa ja kantelun kirjoittamisessa Euroopan oikeusasiamiehelle jollakin virallisella kielellä). Keskitason kielitaito ei todennäköisesti riitä vaativien asiakirjojen ymmärtämiseen, eikä varsinkaan virallisen kielen äidinkielen puhujien tai siinä osaavien henkilöiden luottamustasolla.

Taulukko 8: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kieleen EU:n viestintäpolitiikan tyyppin ja kielellisen osallisuuden määritelmän mukaan

Viestintäpolitiikka	Lähestymistapa A	Lähestymistapa B
Vain englanti	13%	45%
Kaksikielisyys (ranskaksi ja saksaksi)	35%	45%
Kolmikielisyys (englanti, ranska, saksa)	43%	65%
Heksalingualismi (englanti, ranska, saksa, italia, espanja, puola)	74%	86%
Monikielisyys (24 virallista kieltä)	97%	99%

Smeidän: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 EU:n jäsenvaltiota. Painotetut tulokset ilmoitetaan prosentteina yksikköön pyöristettynä. Kokonaisprosenttiosuus 25–64-vuotiaasta väestöstä. Huomautusten määrä: 174,688. Huomautus: "A-lähestymistavassa" henkilö on kielellisesti mukana, jos henkilö on joko äidinkielenään puhuva vähintään yhdellä viestintäpolitiikassa käytetystä kielestä tai jolla on "asianmukainen" taso tässä kielessä ensimmäisenä tai toisena vieraana kielenä. Lähestymistavassa B henkilö on kielellisesti mukana, jos henkilö on joko äidinkielenään puhuva kieli, jolla on vähintään yksi viestintäpolitiikassa käytetty kieli, tai hänellä on vähintään "oikeudenmukainen" taso tässä kielessä ensimmäisenä tai toisena vieraana kielenä.

⁷⁵ Soveltavassa tutkimuksessa kielijärjestelyjen tehokkuutta mitataan kielellisen äänioikeuden riistämistäasteella (Ginsburgh ja Weber 2005; Gazzola 2016b), jota kutsutaan myös kielellisen syrjäytymisen määräksi (Gazzola 2016b). Kielellinen oikeudenmenetysaste on niiden asukkaiden prosenttiosuus, jotka eivät mahdollisesti ymmärrä EU:n asiakirjoja, koska he eivät hallitse mitään virallista kieltä (Ginsburgh & Weber, 2005). Kielijärjestely on tehokas, jos se minimoi kielellisen äänioikeuden riistämisen tuottamalla asiakirjoja useilla kielillä siten, että niiden asukkaiden osuus, jotka eivät ymmärrä niitä, on mahdollisimman pieni ja mieluiten nolla. Tässä tutkimuksessa käytämme käytännössä hyvin samanlaista indikaattoria, koska äänioikeuden menettämistäaste on yksinkertaisesti kielellisen osallisuuden prosenttiosuuden täydennys. Tässä tutkimuksessa esittelemme tulokset kielellisen osallisuuden sijaan kielellisen oikeuden menettämisen sijaan.

Kolmannessa sarakkeessa ilmoitetaan niiden EU:n aikuisten prosenttiosuus, jotka ilmoittavat osaavansa puhua vähintään yhtä viestintäpolitiikassa äidinkielenä tai vieraana kielenä vähintään oikeudenmukaisella tasolla (AES:n määritelmä). Tässä lähestymistavassa (nimeltään ”lähestymistapa B”) kielellinen osallisuus määritellään löyhämmin kuin lähestymistavassa A. Me summaamme äidinkielenään puhuvia ja asukkaita, jotka puhuvat (ensimmäisenä tai toisena) vieraana kielenä, ainakin yhdellä viestintäpolitiikassa käytetyistä kielistä oikeudenmukaisella, hyvällä tai taitavalla tasolla. Lähestymistavassa B oikeudenmukaisen ja hyvän taitotason katsotaan kykenevän seuraamaan ja ymmärtämään EU:n julkaisemia muita kuin teknisiä tekstejä, kuten twiittejä tai yleistä tietoa. Sen sijaan emme pidä perustaitoja riittävinä, jotta ne olisivat kielellisesti osallistavia mielekkäällä tavalla. Tästä syystä niitä kohdellaan taulukossa 8 siten, että ne eivät puhu kieltä.

Omaksumalla kaksi lähestymistapaa kielellisen osallisuuden määrittelyyn pyrimme tarjoamaan ylä- ja alarajan. Taulukossa 8 esitetään nettoarvot, koska niissä vältetään kaksinkertainen laskenta, kun verrataan viittä viestintäpolitiikkaa. Olisi esimerkiksi väärin lisätä taulukossa 7 esitetyt prosenttiosuudet, kun lasketaan, kuinka paljon maassa asuva väestö pystyy puhumaan yhtä kieltä englantia, ranskaa ja saksaa, koska ihmiset saattavat osata useampaa kuin yhtä kieltä. Ratkaisevaa on se prosenttiosuus väestöstä, joka puhuu vähintään yhtä viestintäpolitiikassa käytettävän tietyn yhdistelmän kielistä.

Taulukosta 8 käy ilmi, että kun EU käyttää viestinnässään yksinomaan englantia, vain 13–45 prosenttia EU27:n aikuisista ymmärtää julkaistujen asiakirjojen sisällön (ellei he luota omiin tai konekäännöksiin) kielellisen osallisuuden määritelmästä riippuen (eli lähestymistapa A tai B). Sen lisäksi, että näiden tulosten mukaan Euroopassa englannin kielen sujuvuudesta on tullut yleinen perustaito, tulokset osoittavat, että asiakirjojen julkaiseminen vain yhdellä kielellä ei ole tehokas viestintäpolitiikka EU:n toimielimille. Lähestymistavan A mukaisesti kielellisesti asuvien osuus on vain 13 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että kun tarkastellaan monenlaisia – mahdollisesti monimutkaisia ja/tai erittäin teknisiä – EU:n asiakirjoja, noin 87 prosenttia EU:n asukkaista ei voi ilman merkittäviä ponnisteluja arvioida, mitä EU välittää heille, jos käytetään vain englantia. Lähestymistavassa B kielellinen osallisuus määritellään löyhemmin. Taulukosta 10 käy ilmi, että alle puolella EU:n asukkaista (45 prosentilla) on vähintään oikeudenmukainen englannin kielen taito, mikä tarkoittaa, että suurin osa EU:n asukkaista ei pystyisi ymmärtämään edes yksinkertaisia tekstejä tai twiittejä tällä kielellä.

Kielellinen osallisuus vaihtelee huomattavasti EU-maiden välillä. Vain Irlannissa ja Maltalla on vähintään 50 prosenttia aikuisista, jotka ilmoittavat olevansa äidinkielenään englantia tai taitoa ensimmäisenä tai toisena vieraana kielenä. Tämä osuus on alle 50 prosenttia, mutta suurempi kuin 25 prosenttia Itävallassa, Kyproksessa, Tanskassa, Suomessa, Alankomaissa ja Ruotsissa (ks. lisäyksessä oleva taulukko A4.1). Muualla englannin kielen taito on harvinaisempaa. Englantia äidinkielenään puhuvien tai siellä osaavien osuus väestöstä on 15–24 prosenttia Belgiassa, Virossa, Saksassa, Kreikassa, Luxemburgissa ja Sloveniassa⁷⁶. Muissa 13 maassa tämä prosenttiosuus on 4–14 prosenttia.

Saksan-ranskalaisen ”bilingualismin” mallin mukaan tämä kielijärjestely kattaisi kielellisesti 35–45 prosenttia EU:n aikuisista asukkaista. Kaksikielinen (saksa-ranskalainen) viestintäpolitiikka on osallistavampaa kuin yksikielinen malli, joka perustuu vain englantiin, mutta tämä johtuu pääasiassa ranskan ja saksan äidinkielenään puhuvien suuresta määrästä. Jos tämä viestintäpolitiikka hyväksytään, ainoastaan neljässä maassa (Itävallassa, Ranskassa, Saksassa ja Luxemburgissa) kielellisesti huomioon otetun väestön prosenttiosuus (lähestymistavan A perusteella) on yli 50 prosenttia. Jos katsomme, että kielellisesti otetaan huomioon henkilöt, joilla on vähintään oikeudenmukainen taitotaso joko ranskaksi tai saksaksi (lähestymistapa B), tilanne paranee hieman, koska yli kolme neljäsosaa Belgian väestöstä olisi kielellisesti mukana (tarkasti 78 prosenttia), mutta muualla suurin osa asuvista jäisi ulkopuolelle. Lähestymistavassa B selvästi alle puolet 22:ssa 27:stä maasta asuvista aikuisista sisällytettäisiin kielellisesti, jos EU käyttää

76 Myös Luxemburg on sisällytetty luetteloon, mutta tämän maan tuloksia on tulkittava varoen edellä alaviitteessä 4 esitetyistä syistä.

viestintäpolitiikassaan ainoastaan ranskaa ja saksaa (ks. taulukko A4.1 liite). Tämä johtuu siitä, että ranskaa ja saksaa ei opeteta intensiivisesti useimmissa maissa, yleensä opitaan toisena vieraana kielenä englannin jälkeen (Eurydice 2017). Ilman muiden kielten kuin englannin opetuksen edistämistä koulujärjestelmissä ja toimenpiteitä monikielisyyden edistämiseksi tiedotusvälineissä on epätodennäköistä, että eurooppalaiset kehittävät korkeatasoisia taitoja muilla vierailla kielillä kuin englanniksi.

Kolmikielinen viestintäpolitiikka sisältää englannin, ranskan ja saksan (taulukko 8). Tällä politiikalla on huomattavasti enemmän kielellistä osallisuutta kuin kahdessa ensimmäisessä politiikassa. Kolmikielinen viestintäpolitiikka tuottaa asiakirjoja, joita 43–65 prosenttia EU:n asukkaista ymmärtää. Sen ulkopuolelle jää kuitenkin edelleen 57–35 prosenttia EU:n aikuisista. Viestintäpolitiikka, jossa käytetään ainoastaan Euroopan komission kolmea ”menettelykieltä”, ei ole kaukana Etelä- ja Itä-Euroopan maiden asukkaista, eikä se ole myöskään täysin avointa Pohjoismaissa.

Jos englannin, ranskan ja saksan lisäksi käytetään italiaa, puolaa ja espanjaa (ks. neljäs viestintäpolitiikka taulukossa 8), EU:n asukkaiden osuus kielellisesti kasvoi yllättäen Italiassa, Puolassa ja Espanjassa ja vähäisemmässä määrin Liettuassa. Se parantaa hieman myös Portugalin, Slovakian ja Slovenian tilannetta. Vähintään näitä kuutta kieltä käyttävän viestintäpolitiikan ansioksi on se, että 74–86 prosenttia EU:n aikuisista asukkaista on saatavilla, riippuen siitä, mikä on osallisuuden määritelmä. Lähestymistavassa A käytettyyn määritelmään sisältyvien aikuisten osuus on kuitenkin alle 50 prosenttia 16 maassa. Jos hyväksymme lähestymistavan B, se on alle 50 prosenttia kuudessa maassa, jotka kaikki sijaitsevat Itä-Euroopassa (ks. liitteessä oleva taulukko A4.1).

Viides viestintäpolitiikka (”monikielinen”) vastaa nykyistä 24 virallista kieltä. Taulukosta 8 käy ilmi, että monikielinen järjestelmä on erittäin osallistava ja helposti saatavilla oleva viestintäpolitiikka, koska 97–99 prosenttia aikuisista asuu kielellisesti, kun käytetään 24 virallista kieltä. Monikielinen viestintäpolitiikka ei ole täysin osallistavaa vain Virossa ja Latviassa. Tämä johtuu merkittävästä venäjänkielisten vähemmistöstä. Kun hyväksymme vaativan kielellisen osallisuuden määritelmän (A), merkittävä osuus väestöstä (eli yli 2 prosenttia) ei sisälly täysin kielellisesti edes silloin, kun 24 virallista kieltä käytetään Itävallassa, Belgiassa, Kyproksessa, Tanskassa, Suomessa, Ranskassa, Saksassa, Kreikassa, Liettuassa, Luxemburgissa, Alankomaissa, Sloveniassa ja Ruotsissa. Tämä johtuu maassa oleskelevien maahanmuuttajien ryhmistä, jotka puhuvat esimerkiksi arabiaa, albaniaa tai turkkia ja jotka eivät ole vielä saavuttaneet isäntämaansa virallista kieltä. Tämä korostaa, että kansallisella tasolla tarvitaan kielellistä integraatiota koskevaa politiikkaa.

EU:n poliittisten päättäjien tehtävänä on arvioida eri viestintäpoliittisten mallien tehokkuuden ja kustannusten välisiä kompromisseja. Analyysin tulokset voivat auttaa päätöksentekijöitä tekemään tietoon perustuvia päätöksiä monessa suhteessa. Tulokset osoittavat, että monikielinen viestintäpolitiikka on tällä hetkellä tehokkain ja oikeudenmukaisin viestintäpolitiikka tutkimuksen viiden vaihtoehdon joukossa. Se on tehokkain, koska se maksimoi kielellisen osallisuuden (toisin sanoen niiden kansalaisten osuus, jotka ymmärtävät vähintään yhtä niistä kielistä, joilla asiakirjat julkaistaan), ja se on oikeudenmukainen siinä mielessä, että se ei syrji eurooppalaisia heidän asuinmaansa, ikänsä tai koulutustasonsa perusteella. AES-tietojen lisäanalyysien tulokset (ks. liitteessä olevat taulukot A4.2 ja taulukko A4.3) osoittavat, että iäkkäillä ja vähemmän koulutetuilla ihmisillä on vähemmän todennäköisesti ainakin jonkin verran vieraiden kielten taitoa, minkä vuoksi heidät todennäköisemmin suljetaan pois, jos heidän äidinkieltään ei käytetä virallisiin tarkoituksiin.

Monikielisen viestintäpolitiikan toteuttaminen aiheuttaa käänös- ja tulkkaukuskustannuksia sekä EU:n toimielinten hallinnon monimutkaisuutta, mikä on varmasti otettava huomioon poliittisissa valinnoissa. Käänös- ja tulkkaukuskustannukset olivat edellisten vuoden 2012 virallisten tietojen mukaan noin 1,1 miljardia euroa, mikä on alle 0,0081 prosenttia silloisen 28 jäsenvaltion (0,0097 prosenttia, jos katsotaan, että 27 jäsenvaltiota ei ole Yhdistynyttä kuningaskuntaa) ja 1 prosentti EU:n talousarviosta (Gazzola ja Grin 2013). Vaikka talouden ja rahoituksen kannalta monikielistä

viestintäpolitiikkaa ei voida määritellä kestävämmäksi, voidaan väittää, että kääntämisen ja tulkauksen avulla säästettyjä resursseja voitaisiin käyttää muihin tarkoituksiin. Tämä on poliittinen valinta. Meidän on kuitenkin tarkasteltava tällaisen valinnan vaikutuksia koko EU:n kannalta. Viestintäpolitiikka, jossa käytetään ainoastaan englantia tai englantia, ranskaa ja saksaa, johtaa EU:n talousarvion kääntämiseen ja tulkaukseen liittyvien menojen vähenemiseen, mutta siitä aiheutuu vastaava kustannusten siirto niille EU:n kansalaisille, jotka eivät osaa käyttää yhtäkään käytetystä kielestä (ks. myös Grin 2010; 2015). On avoin kysymys siitä, vähentääkö tämä monikielisyyden hallinnoinnin kokonaiskustannuksia kokonaisuudessaan. EU:n verkkosivustolla julkaistua julkista sisältöä ja sen käännöstä voidaan pitää taloudellisessa mielessä julkisena hyödykkeenä, joka ei ole kilpaileva kulutus ja jota ei voida sulkea pois (Wickström et al. 2018). Monet ihmiset voivat lukea ilmaisen verkkosivun sisältöä samanaikaisesti (verkkosivu ei ole kilpaileva), ja kaikilla on pääsy niin kauan kuin heillä on laite, eikä salasanoja käytetä (kukaan ei ole tarkoituksellisesti poissuljettu). Verkkosivujen käännösten tuotantokustannukset eivät riipu edunsaajien määrästä vaan ainoastaan kielten määrästä. Toisin sanoen verkkosivuston kääntämisestä EU:n talousarviosta aiheutuvat kustannukset ovat samat, jos yksi henkilö tai 100 miljoonaa ihmistä lukee sitä. Tästä syystä on lähtökohtaisesti tehokkaampaa keskittää käännöskustannukset EU:n tasolle sen sijaan, että yksityishenkilöt kantaisivat käännöskustannuksia.

Esitetyistä viidestä viestintäpolitiikasta johtuva kielellinen saavutettavuus liittyy tiettyyn ajankohtaan. Koulutus voi hitaasti vaikuttaa kielitaidon jakautumiseen ja parantaa vieraiden kielten taitoa (ks. tämän luvun kohta 6). On kuitenkin syytä korostaa, että kielet täyttävät tärkeän symbolisen tehtävän (Edwards 2009). Pidäytyminen käyttämästä EU:n virallista kieltä viestinnässä, koska sen puhujat puhuvat sujuvasti toista virallista kieltä, voi olla erittäin kiistanalainen kysymys poliittisista ja symbolisista syistä sekä oikeudellisten kysymysten esille tuomisesta (ks. luku 3).

Viimeinen kysymys koskee EU:n kohdeyleisön sosioekonomista profiilia. Voidaan väittää, että kaikki eurooppalaiset eivät välttämättä ole kiinnostuneita tutustumaan kaikkiin EU:n julkaisemiin asiakirjoihin. EU:n asiakirjojen saatavuus voi olla tärkeämpää tietyille ihmisryhmille, esimerkiksi tyypillisesti korkean osaamistason työntekijöiden erityisille työprofiileille. Tarve saada EU:n tietoja voi olla merkityksellisempi tietyissä tehtävissä työskenteleville henkilöille, kuten päätöksentekijöille, johtajille ja ammattilaisille kuin perusammateissa tai toimistotyöntekijöissä työskenteleville henkilöille. Ratkaiseva kysymys on, onko monikielisestä viestintäpolitiikasta hyötyä myös näille väestöryhmille vai riittääkö yksikielinen viestintäpolitiikka.

Kielitaitoa ammattityypin mukaan koskevien AES-tietojen analysointi (ks. liitteessä oleva taulukko A.4.4) vahvistaa, että korkeasti koulutetuilla työntekijöillä on parempi vieraiden kielten taito kuin matalan osaamistason työntekijöillä, minkä vuoksi he jäävät kielellisesti epätodennäköisemmiksi, jos heidän äidinkieltään ei käytetä EU:n viestinnässä. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö monikielisestä viestintäpolitiikasta olisi hyötyä viestinnässä. AES-luokkia käyttävät kaksi korkeimman osaamistason ammattiryhmää ovat ”johtajia” (5 prosenttia otoksesta) ja ”ammattilaisia” (21 prosenttia otoksesta). Niiden eurooppalaisten johtajien osuus, jotka kuuluvat kielellisesti yksikieliseen viestintäpolitiikkaan (eli vain englantia), on lähestymistavan A mukaan vain 26 prosenttia (henkilöt ovat joko äidinkielenään puhuvia tai kielitaitoisia) ja 67 prosenttia, jos käytämme lähestymistapaa B (toisin sanoen vastaajat ovat joko äidinkielenään puhuvia tai heillä on vähintään oikeudenmukainen vieraan kielen taito). Nämä prosenttiosuudet ovat 32 % ja 78 % ammattilaisten keskuudessa. Toisin sanoen vain vähemmistö eurooppalaisista johtajista ja ammattilaisista on äidinkielenään tai osaavia englannin kielen puhujia, ja heillä voi olla vaikeuksia ymmärtää teknisiä ja oikeudellisia EU-asiakirjoja, kun ne julkaistaan vain tällä kielellä. Lisäksi kolmasosasta neljäsosaan johtajista ja ammattilaisista on joko ei lainkaan tai vain englannin kielen perusosaamista.

7.4 EU:n verkkosivujen vierailijoiden kieliprofiili

Tarkastelemme nyt Euroopan komission verkkosivuston (<https://ec.europa.eu>) ja EU Gateway - verkkosivuston (<https://european-union.europa.eu>) [kävijöiden](#) kieliprofiilia komission toimittamien tietojen perusteella. Komission verkkosivuston vierailijaprofiili oli vuonna 2021 seuraava.

- Käyntien kokonaismäärä oli noin 111 miljoonaa, mikä vastaa 203 miljoonaa sivun katselua, joista 161 miljoonaa yksittäistä sivukatselua. Vierailun keskimääräinen kesto oli kaksi minuuttia ja neljä sekuntia. Useimmat vierailijat etsivät covid-19-tietoa (erityisesti Green Passista), mutta myös rahoitusmahdollisuuksia.
- 72 % vierailuista tuli EU-maista, joista kymmenen eniten oli Saksa (12 miljoonaa käyntiä, mikä vastaa 11 % kokonaismäärästä), ja seuraavaksi tulivat Espanja (8,3 %), Italia (7,7 %), Belgia (6,7 %), Ranska (6,6 %), Romania (4,6 %), Alankomaat (3,1 %), Kreikka (3,0 %) ja Puola (2,5 %) ja Bulgaria (2,1 %).
- EU:n ulkopuolella useimmat vierailut tulivat Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Amerikan yhdysvalloista (6 prosenttia).
- Käyttäjän kielen välityspalvelimena käytetyn selaimen kieltä käyttävät eniten käytetyt kielet (sekä EU:n että EU:n ulkopuoliset vierailijat) olivat englanti (35 %), saksa (12 %), espanja (9 %), italia (7 %), ranska (7 %), hollanti (4 %), romania (3 %), portugali (3 %), puola (2 %), kreikka (2 %). Englantia lukuun ottamatta selaimen kielen osuudet vastaavat enemmän tai vähemmän vieraiden osuutta siitä maasta/maista, jossa kieli on virallinen (esim. ranskaa käytetään sekä Ranskassa että Belgiassa ja hollanniksi sekä Belgiassa että Alankomaissa). Siksi on todennäköistä, että useimmat englanninkieliset verkkosivut valitsevat vierailijat sijaitsevat EU:n ulkopuolella.

EU:n palveluväyläportaaliin siirryttiin vuonna 2021 seuraavasti:

- Yhdyskäytävään vierailtiin noin 32 miljoonaa kertaa, ja sen keskimääräinen kesto oli 1 min 48s. Siellä oli 56 m sivun katselua, joista 44 miljoonaa oli ainutlaatuisia sivukatseluja. Vierailijat etsivät enimmäkseen tietoa EU-maista ja toimielimistä.
- Vierailujen osalta kymmenen suurinta maata olivat Italia ja Saksa (11 prosenttia), Espanja (7 prosenttia), Ranska ja Yhdysvallat (6 prosenttia), Puola (5 prosenttia), Romania ja Portugali (4 prosenttia), Yhdistynyt kuningaskunta ja Belgia (3 prosenttia).
- Yleisimmin käytetyt kielet (selainkieltenä, sekä EU:n että EU:n ulkopuolella) olivat englanti (25 %), italia (12 %), saksa (11 %), espanja (11 %), ranska (7 %), portugali (5 %), puola (5 %), romania (3 %), hollanti (3 %) ja unkari (2 %). Englanti ja vähäisemmässä määrin espanja ovat yllämainittuja siinä mielessä, että näitä kieliä käyttävien vierailijoiden osuus on suurempi kuin niiden EU-maiden kävijöiden osuus, joissa nämä kielet ovat virallisia. Tämä johtuu todennäköisimmin siitä, että monet vierailijat valitsevat nämä kaksi kieltä (erityisesti englanti) EU:n ulkopuolella.

Euroopan komissio toteaa, että ”kaikki sisältö julkaistaan ainakin englanniksi, koska tutkimukset ovat osoittaneet, että englannin avulla voimme tavoittaa noin 90 % sivustomme kävijöistä joko heidän haluamallaan vieraalla kielellä tai äidinkielellä”.⁷⁷ Tämän lausunnon ja AES-tietojen analysoinnin sekä vierailija-analytiikan välillä on kuitenkin jännite. On todennäköistä, että noin 90 prosenttia kävijöistä EU:n sivustoilla, joissa käytetään englantia, voi olla kahden oletuksen mukaan. Ensinnäkin luku sisältää todennäköisesti EU:n ulkopuolella asuvat henkilöt, jotka, kuten edellä on esitetty, ovat lähes kolmannes EU:n palveluväyläportaalin ja komission verkkosivuston vierailijoista. Poliittisen analyysin näkökulmasta EU:n asukkaiden kielelliset mieltymykset olisi kuitenkin asetettava etusijalle EU:n ulkopuolisten matkailijoiden kielellisiin mieltymyksiin nähden.

⁷⁷ Katso ”Kielet verkkosivustoillamme”: https://european-union.europa.eu/languages-our-websites_en

Toiseksi voi olla, että jotkut vierailijat, jotka valitsivat muita kieliä kuin englanti, ovat monikielisiä ja voivat näin ollen lukea englanninkielisiä sivuja, jos sisältö ei ole saatavilla heidän äidinkielellään. Kuten edellisestä jaksosta käy ilmi, tämä ryhmä, jolla on korkea englannin kielen taito, on erittäin valikoiva yleisö, esimerkiksi asukkaita joissakin EU-maissa, joissa kielitaito on yleisempää, paremmin koulutettuja ja korkeasti koulutettuja työntekijöitä. Avoimuutta, saavutettavuutta, oikeudenmukaista kilpailua, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja sosiaalista liikkuvuutta EU:n politiikkojen avulla parannettaisiin, jos verkossa julkaistava ”ydin” ja ”ensisijainen” sisältö (määritelty luvussa 5) olisivat järjestelmällisesti saatavilla EU:n virallisilla kielillä. EU:n rahoitusmahdollisuudet voivat olla ratkaisevan tärkeitä esimerkiksi startup-yrityksille, pienille ja keskisuurille yrityksille tai kansalaisyhteiskunnan organisaatioille. Vain yhden kielen käyttö EU:n viestintäpolitiikassa voi johtaa suurempien organisaatioiden suosimiseen, koska niillä voi olla enemmän kielitaitoa englannin kielellä. Se, että yleisön monikielisiin tarpeisiin ei kiinnitetä huomiota, voi auttaa ruokkimaan ja ylläpitämään käsityksiä siitä, että EU:n toimielimet ovat etäisiä ja irrallisia kansalaisten elämästä.

Näitä päätelmiä tukee Eurobarometri-tutkimus Käyttäjän kielimieltymykset verkossa (ks. Euroopan komissio 2011). Se osoittaa, että 90 prosenttia internetin käyttäjistä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa käy aina verkkosivustolla omalla kielellään, kun vaihtoehto tarjotaan: 68 prosenttia EU:n asukkaista on ”erittäin samaa mieltä” tämän lausunnon kanssa; 22 % ”olee samaa mieltä” ja vain 9 % ”mielellään” tai ”vahvasti eri mieltä” (6 % ja 3 %). Vaikka 55 prosenttia ainakin satunnaisesti käyttää muuta kuin omaa kieltään verkossa, 44 prosenttia kokee, että heiltä puuttuu mielenkiintoista tietoa, koska verkkosivut eivät ole kielellä, jota he ymmärtävät. On tärkeää huomata, että Eurobarometri-tutkimuksessa viitataan yleisesti verkkosivustoihin eikä erityisesti EU:n verkkosivustoihin.

7.5 Konekääntämisen rooli

Konekäännös (MT) on prosessi, jossa tietokone kääntää tekstin eri kielille ohjelmiston kautta ilman ihmisen suoraa osallistumista (ks. liite 5, jossa käsitellään tärkeimpiä lähestymistapoja).⁷⁸ MT on yhä tärkeämpi. Euroopan komission käännöstoimen pääosaston monikielisten toimien laajuus on ”ennennäkemätön”, jolla on erittäin suuri ”oikeudellinen ja poliittinen merkitys” (Svoboda et al. 2017). Käännösten kasvavasta kysynnästä huolimatta DGT toimii tiukalla kustannussäästöpolitiikalla (käännösten pääosasto, 2017). DGT kannustaa myös muita pääosastoja käyttämään MT:tä ”sisältöön, josta tarvitaan vain perustietoa, ja kieliyhdistelmiin, jotka tuottavat hyviä tuloksia”.

MT:n järjestelmällinen käyttö edellyttää luotettavaa MT-järjestelmää, joka pystyy tuottamaan korkealaatuista tuotosta. DGT:n vuosien 2016–20 strategisessa suunnitelmassa todetaan, että se ”parantaa myös konekäännösjärjestelmänsä (MT@EC) kielellistä ja palvelun laatua [...], jotta jäsenvaltiot voivat ylittää kieliesteet toimiessaan yli rajojen” (käännösten pääosasto, 2016). MT@EC perustettiin auttamaan eurooppalaisia ja kansallisia julkishallintoja vaihtamaan tietoja EU:n kieliesteistä (Euroopan komissio, 2016). MT@EC on tilastollinen MT-järjestelmä, jota parannetaan sääntöihin perustuvalla käsittelyllä (Mai, 2016).

Vuosien 2020–24 strategisessa suunnitelmassa DGT korostaa MT:n ratkaisevaa roolia toiminnassaan ja että se jatkaa oman MT-järjestelmänsä (tunnetaan nykyään nimellä eTranslation) laadun ja luotettavuuden testaamista ja parantamista. Komission verkkosivuston mukaan eTranslation on ilmainen, turvallinen ja helposti sovellettava käännösväline, jota voivat käyttää paitsi julkisen sektorin virkamiehet ja julkisen palvelun tarjoajat myös eurooppalaiset pienet ja keskisuuret yritykset kansainvälisen liiketoiminnan vauhdittamiseksi.⁷⁹ Tutkimuksen haastattelujen mukaan eTranslation sisällytetään asteittain EU:n verkkosivuille, jotka on luotu julkaisualustan kautta. Se on sisällönhallintajärjestelmä, jota pääosastot käyttävät avoimen lähdekoodin ohjelmistojen pohjalta kehitettyjen verkkosivustojen luomiseen.

⁷⁸ Tutkimuksen tekijät kiittävät tohtori Marco Civicoa (Geneven yliopisto) arvokkaasta avusta tämän jaksosivun valmistelussa.

⁷⁹ eTranslation: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation>.

MT:n tärkeä rooli EU:n toimielimissä todennäköisesti kasvaa tulevaisuudessa. MT:n käytön laajentaminen on EU:n toimielinten selkeä tavoite (ks. esim. yhtenäinen eurooppalainen patentti ja neurologisten MT:n sisällyttäminen EU:n neuvoston puheenjohtajavaltioon, josta keskustellaan liitteessä 5). MT voi parantaa ammattikäntäjien tuottavuutta ja tukea monenlaisia käyttäjiä heidän päivittäisessä toiminnassaan, kun siihen liittyy EU:n tietojen saanti.

MT:n järjestelmällinen käyttö voi auttaa vastaamaan monien jäsenvaltioiden ja kansalaisten huolenaiheisiin, joiden mukaan viivästyneet käännökset (tai niiden puute) aiheuttavat epäoikeudenmukaista syrjintää vähemmän käytetyillä kielillä puhujia kohtaan ja antavat aiheutonta etua englannin äidinkielenään puhuville (lähinnä EU:n ulkopuolella) tai EU:n asukkailla, joilla on englannin kielen taito. MT:ä sovellettiin menestyksekkäästi Re-open EU -verkkosivustoon⁸⁰ ja Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin monikieliseen digitaaliseen foorumiin.

Vaikka MT-teknologia on edennyt merkittävästi myös EU:n huomattavien investointien ansiosta, se ei vielä pysty tuottamaan tuloksia jatkuvasti korkealla ja luotettavalla tarkkuudella. Tämän vuoksi olisi keskityttävä konekäännösten parempaan ja parempaan integroimiseen ammattikäntäjien työnkulkuun, mikä on osoittautunut onnistuneeksi. MT:n yleinen käyttö ihmiskääntäjien korvaamiseen ei tällä hetkellä ole mahdollista. Itse asiassa epätarkat tuotokset, vaikka ne ovat harvinaisia, voivat aiheuttaa huomattavia viivästyksiä muokkaustarpeesta johtuen ja aiheuttaa lisäongelmia. Näistä puutteista huolimatta Maltalla voi olla tärkeä rooli EU:n viestintäpolitiikassa, sillä se parantaa monikielistä sisältöä erityisesti Euroopan komission, Euroopan keskuspankin, elinten ja virastojen verkkosivustolla.

7.6 monikielisuuden edistäminen koulutusjärjestelmässä

Tämän luvun viimeinen kysymys koskee monikielisuuden edistämistä laajemmassa koulutusjärjestelmässä ja eurooppalaisessa yhteiskunnassa. Vaikka koulutus kuuluu kansalliseen toimivaltaan, EU:n politiikoilla edistetään vieraiden kielten opetusta kouluissa ja yliopistoissa. EU:n toimielinten työhön hakevien hakijoiden varustamisen ja kansalaisten EU-viestinnän parantamisen lisäksi kielten oppimisen tehostaminen voi auttaa saavuttamaan laajempia yhteiskunnallisia tavoitteita, kuten Euroopan kansalaisten keskinäistä ymmärtämystä, Euroopan laajuista liikkuvuutta ja liikkuvien kansalaisten osallistamista vastaanottavaan yhteiskuntaan. Kielellinen monimuotoisuus on haaste, koska liikkuvuuden ja osallisuuden kaksi tavoitetta ”osallistuvat kielisiin monimuotoisuuksiin tavoilla, jotka eivät välttämättä lähenny” (Grin, Marác ja Pokorn, 2022: 8). Vaikka tässä tutkimuksessa ei käsitellä EU:n kielipolitiikkaa koskevaa laajaa kirjallisuutta, äskettäin toteutetusta laajasta eurooppalaisesta integroidusta tutkimushankkeesta ”Liikkuvuus ja osallisuus monikielisessä Euroopassa” (Grin et al., 2018) on tullut esiin joukko hyödyllisiä ehdotuksia siitä, miten liikkuvuuden ja osallisuuden välistä kompromisseja voidaan helpottaa kielipolitiikan avulla. Grin, Marác ja Pokorn, 2022).

Osana EU:n pyrkimyksiä edistää liikkuvuutta, integraatiota ja kulttuurienvälistä ymmärtämystä kielten oppiminen on tärkeä EU:n politiikan painopiste, johon sisältyy lukuisia kohdennettuja ohjelmia ja hankkeita (historiallista tarkastelua varten ks. Gazzola 2016a). Barcelonassa 15.–16. maaliskuuta 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä kehoitettiin lisätoimia koulutuksen alalla ”parantamaan perustaitojen hallintaa erityisesti opettamalla vähintään kahta vierasta kieltä hyvin varhaisesta iästä lähtien”. Tätä kutsutaan ”äidinkieleksi + 2” kaavaksi. Tiedonannossaan ”Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen koulutuksen ja kulttuurin avulla” (Euroopan komissio, 2017) komissio esittää vision eurooppalaisesta koulutusalueesta, jolla rajat eivät haittaa korkealaatuista, osallistavaa koulutusta ja tutkimusta ja jossa toisessa jäsenvaltiossa opiskeluun, oppimiseen tai työhön vietetty aika yleistyy. Äidinkielen lisäksi kahden kielen oppiminen ja puhuminen nähdään keskeisenä tekijänä liikkuvuuden ja työmahdollisuuksien edistämisen lisäksi, jotta voidaan edistää ihmisten vahvaa tunnetta identiteetistään eurooppalaisina

80 Se sisältää tietoa covid-19-pandemiaan liittyvistä matkustusrajoituksista EU-maissa: <https://reopen.europa.eu/en>.

sekä tietoisuutta Euroopan yhteisestä kulttuuri- ja kieliperinnöstä ja sen monimuotoisuudesta (Euroopan komissio, 2017).

Euroopan parlamentti korosti vieraiden kielten oppimisen merkitystä 11. marraskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ”Eurooppalainen koulutusalue: yhteinen kokonaisvaltainen lähestymistapa.” (EYVL C 205/17, 20.5.2022). 29 kohta:

Korostaa vieraiden kielten ja erityisesti englannin oppimisen merkitystä; korostaa, että jäsenvaltioiden on toteutettava toimia, joilla tuetaan kielitaidon kehittämistä kaikilla tasoilla, erityisesti perus- ja keskiasteen koulutuksessa, omaksuttava Euroopan neuvoston tavoite ”plurilingualismi” ja saavutettava vertailuarvo, joka koskee kaikkia oppilaita, joilla on vähintään kahden muun EU:n ja sen jäsenvaltioiden virallisen kielen taito viimeistään alemman keskiasteen koulutuksen päättyessä.”

EU:n kansalaiset ovat tehneet useita ehdotuksia monikielisyyden edistämiseksi koulutusjärjestelmässä Euroopan tulevaisuutta käsitelleen konferenssin monikielisen digitaalisen foorumin avulla vuosina 2021–2022. Niissä ehdotetaan EU:n toimien vahvistamista kielten oppimisen edistämiseksi ja kielellisen monimuotoisuuden tukemiseksi tiedotusvälineissä ja Erasmus+ohjelmassa (yksityiskohtainen selvitys kaikista ideoista esitetään Kantar Publicissa, 2022). Kaikkein kannatetuin koulutuksen, kulttuurin, nuorison ja urheilun alalla (joka oli myös viidenneksi kannatetuin idea monikieliselä digitaaliselle alustalle tallennetuista 16 274 ideasta) viittaa juuri kielten oppimiseen. Se kehottaa EU:ta levittämään tuloksia innovatiivisesta Erasmus+ohjelmasta, jota kutsutaan ”monivuotiseksi Acceleratoriksi”, joka on osoittautunut menestyksekkääksi useissa peruskouluissa kolmessa EU-maassa (Bulgaria, Kroatia, Slovenia) vuosina 2018 ja 2019. ”Multilingual Accelerator” -ohjelma osoitti, että 8–9-vuotiaiden koululaisten vieraiden kielten taito parani merkittävästi ja nopeasti, sillä he oppivat ensin rajoitetun ja huolellisesti valitun määrän loogista elävää kieltä, kuten esperantoa.

Kielten oppimisen merkitystä korostetaan toukokuussa 2022 pidetyn Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin loppuraportissa. Täysistunnon ehdotuksen nro 48 ”Kulttuuri ja vaihto” tavoitteena on edistää vaihtokulttuuria ja edistää eurooppalaista identiteettiä ja eurooppalaista monimuotoisuutta eri aloilla ja jäsenvaltioissa EU:n tuella. Tämän ehdotuksen toisessa toimenpiteessä (48,2) ehdotetaan seuraavaa:

”Edistää monikielisyyttä siltana muihin kulttuureihin varhaisesta iästä lähtien. Vähemmistökielet ja alueelliset kielet tarvitsevat lisäsuojaa ottaen huomioon vähemmistökieliä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen ja kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen. EU:n olisi harkittava kielten moninaisuutta Euroopan tasolla edistävän toimielimen perustamista. Peruskoulusta lähtien olisi oltava pakollista, että lapset saavuttavat pätevyuden muulla aktiivisella EU:n kielellä kuin omalla kielellään mahdollisimman korkealle tasolle. Jotta voidaan helpottaa EU:n kansalaisten kykyä kommunikoida laajempien eurooppalaisten ryhmien kanssa ja edistää eurooppalaista yhteenkuuluvuutta, jäsenvaltioiden olisi kannustettava naapurina olevien EU:n jäsenvaltioiden kielen oppimista raja-alueilla ja sertifioitavan standardin saavuttamista englanniksi.”

Neuvosto aloitti kesäkuussa 2022 keskustelut neuvoston pääsihteeristön (Euroopan unionin neuvosto 2022a) laatimaan konferenssin loppuraporttiin sisältyvistä ehdotuksista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä laaditun kattavan alustavan teknisen arvioinnin pohjalta.⁸¹ Neuvosto toteaa, että jos EU voisi tehdä tietyistä asioista pakollisen osan opetussuunnitelmista kaikkialla, perussopimuksia olisi muutettava, jotta ne voidaan panna täysimääräisesti täytäntöön. Erityisesti, ”koska EU ei voi hyväksyä yhdenmukaistamistoimenpiteitä tällä alalla, jotta EU voi tehdä aiheesta pakollisen osan koulutusta kaikkialla edellyttäisi perussopimuksen muuttamista” (Euroopan unionin neuvosto 2022b: 219). Sen vuoksi on epätodennäköistä, että EU panee suoraan täytäntöön suosituksen ”Alueellisesta peruskoulusta lähtien olisi pakollista, että lapset saavuttavat pätevyuden muulla

81 Saatavilla osoitteessa: <https://futureu.europa.eu/pages/follow-up?locale=en>

aktiivisella EU:n kielellä kuin omalla kielellään mahdollisimman korkealle tasolle”, vaikka jäsenvaltiot voisivatkin hyväksyä sen.

Ehdotuksen 48.2 osien ja vuoden 2002 Eurooppa-neuvoston jäsenvaltioille antamien suositusten välillä näyttää olevan jännitteitä, joiden mukaan oppilaille opetetaan äidinkielen lisäksi vähintään kahta vierasta kieltä.⁸² Konferenssin täysistunnon ehdotuksessa 48.2 kannustetaan jäsenvaltioita opettamaan englantia sertifioitavasti ja edistämään rajat ylittävillä alueilla naapurijäsenvaltion kielen oppimista. Sen vuoksi ehdotuksessa kannustetaan omaksumaan kielipolitiikka, joka on vähemmän joustava kuin ”äidinkieli + 2” -kaava. Se ei myöskään edusta mitään uutta nykytilanteen suhteen. Englannin opettaminen EU-maiden koulutusjärjestelmässä on jo yleinen käytäntö. Euroopan komission tietojen mukaan ”vuonna 2014 EU:n tasolla lähes kaikki opiskelijat (97,3 %) opiskelivat englantia koko ylemmän perusasteen koulutuksen ajan. Osuus oli pienempi perusasteen koulutuksessa (79,4 %), koska joissakin maissa vieraiden kielten oppiminen ei kuulu opetussuunnitelmaan oppivelvollisuuden ensimmäisinä vuosina. EU:n tasolla englantia toisen asteen koulutuksessa opiskelevien osuus oli 85,2 prosenttia” (Eurydice 2017). Tähän mennessä vain vähemmistö opiskelijoista on saavuttanut ammattitaitoa (Euroopan komissio, 2012).

7.7 Päätelmät

Tässä luvussa arvioitiin EU:n monikielisen viestinnän kysyntää kansalaisten kielitaidon ja verkkosivuston käyttäjien kielimielityksien kannalta. Eurooppalaisten kielitaitoa analysoitiin Eurostatin julkaiseman aikuiskoulutustutkimuksen viimeisimmän aallon avulla. Luvussa esitettiin myös tietoja Euroopan komission ja Euroopan unionin toimielinten välisen portaalin vierailijoiden profiilista sekä eurooppalaisten internetin käyttäjien kielimielityksistä. Näiden tulosten vertaaminen 6 luvun (EU:n verkkosivustojen monikielisyys) tuloksiin osoittaa, että joidenkin EU:n toimielinten, elinten ja virastojen viestintäpolitiikka ei aina ole tehokasta tai tasapuolista. Monikielisen sisällön saatavuuden vaihtelu EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivustoilla tarkoittaa, että tämä kanava ei aina vastaa kaikkien kohdeyleisöjen tarpeita. Konekääntäminen on varmasti keskeinen väline monikielisyyden takaamiseksi ja edistämiseksi EU:n verkkosivustoilla, mutta se on vain osa ratkaisua.

---

82 Barcelonan Eurooppa-neuvosto 15.–16. maaliskuuta 2002. Puheenjohtajan päätelmät. SN 100/1/02 REV. 1.

8. PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

Tässä luvussa esitetään tutkimuksen tutkimuskysymysten mukaisesti jäsennellyt johtopäätökset ja suositukset.

Kysymys 1: Noudattavatko EU:n toimielimet, elimet ja virastot asetusta N:o 1 ja EU:n kielilainsäädäntöä yleisesti ja mitä vaikutuksia niiden viestintäpolitiikkaan on?

Tutkimuksessa todetaan, että **EU:n toimielimet, elimet ja virastot noudattavat muodollisesti monikielisyysvelvoitteita**. Tätä helpottaa sääntelyvelvoitteiden joustavuus ja sellaisen kattavan kehyksen puuttuminen, jolla varmistetaan digitaali-aikaan soveltuvat yhteiset standardit erityisesti EU:n verkkosivustojen sisällön osalta.

Asetus N:o 1 on EU:n monikielisyysvelvoitteiden oikeudellinen kulmakivi. Siinä vahvistetaan säännöt, joilla määritellään EU:n toimielinten, elinten ja virastojen käyttämät kielet. Oikeudellisessa kehyksessä, joka sisältää myös perussopimukseen perustuvia sitoumuksia, muita asetuksia ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, vahvistetaan erityiset velvoitteet, jotka koskevat kansalaisten oikeutta olla suoraan yhteydessä EU:n toimielimiin ja kääntyä minkä tahansa toimielimen, elimen ja viraston puoleen valitsemallaan kielellä. Kansalaiset voivat myös käyttää oikeuttaan vedota Euroopan parlamenttiin, kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen puoleen ja rekisteröidä kansalaisaloite millä tahansa EU:n kielellä. Lisäksi kaikki yleisesti sovellettavat säädöstekstit on julkaistava EU:n virallisessa lehdessä 24 virallisella kielellä. Toimielimet, elimet ja virastot voivat toimia kaikilla 24 virallisella kielellä, joilla on sama asema. Kukin toimielin, elin tai virasto voi kuitenkin joustavasti ”määritellä työjärjestyksessään, mitä kieliä on käytettävä erityistapauksissa” (asetuksen N:o 16 artikla) esimerkiksi työasiakirjoissa tai sisäisissä asiantuntijakokouksissa käytettävien kielten osalta.

Monikielistä digitaalista viestintää ei ole käsitelty asetuksessa N:o 1 eikä unionin tuomioistuimessa tähän mennessä. Tämä puute on silmiinpistävää, kun otetaan huomioon EU:n verkkosivustojen merkitys tiedon välittämisessä yleisölle. Digitaalisella aikakaudella EU ei viesti yksinomaan ulkoisille yleisöille Euroopan unionin virallisessa lehdessä, joka käännetään vakiokäytännöksi. EU välittää myös kirjallisia ja suullisia digitaalisia asiakirjoja, kuten verkkosivuja, vapaasti ladattavia suuntaviivoja hankkeita ja rahoitusta varten, twiittejä, videoita ja suoratoistoa Euroopan parlamentin istuntoja varten. Nämä viestintävälineet ovat epäilemättä tärkeimmät kanavat, joilla kansalaiset, yritykset, muut organisaatiot ja viranomaiset voivat saada EU:n tietoja ja niihin suoraan vaikuttavista politiikoista.

Tämä sääntelyvaje on täytetty oikeuskirjallisuudessa soveltamalla laajennettua erityistapauksia koskevaa doktriinia, jonka mukaan verkkosivuston kautta tapahtuvassa viestinnässä toteutettavaa kielipolitiikkaa käsitellään toimielinten, elinten ja virastojen sisäisenä valinnana. Verkkosivuston julkaisemista koskevassa oikeuskäytännössä käsitellään ainoastaan oikeutta riitauttaa toimenpide tuomioistuimissa. Myöskään EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyt eivät sisällä säännöksiä siitä, miten virallisia kieliä olisi käytettävä verkkosivuston viestinnässä. Vaikka virallisia monikielisyyttä koskevia oikeudellisia velvoitteita ei rikota, kattavan ja päivitetyn verkkosivustoviestinnän sääntelykehyksen puuttuminen verkkosivustoviestinnän kielellisen monimuotoisuuden hallitsemiseksi nostaa esiin tärkeitä olennaisia kysymyksiä, jotka liittyvät kielelliseen osallisuuteen, avoimuuteen ja saavutettavuuteen.

Ratkaisevan tärkeää on, että **EU:n toimielimillä, elimillä ja virastoilla olisi oltava vain rajallinen harkintavalta viestintäpolitiikkansa täytäntöönpanossa.** Tämä johtuu siitä, että erityistapauksia koskevaa doktriinia on tulkittava suppeasti asetuksen N:o 1 tarkoituksen ja tulkintasääntöjen perusteella. Lisäksi voitaisiin esittää teleologinen (ts. tavoitteellinen) tulkinta, joka perustuu SEU-sopimuksen 3 artiklan sitoumukseen kunnioittaa kielellistä monimuotoisuutta. Tässä mielessä erityistapauksia koskevaa doktriinia voitaisiin tulkita suppeammin kuin unionin tuomioistuin ja toimielimet, elimet ja virastot käytännössä ovat noudattaneet. Tämän seurauksena verkkosivustoviestintää ei aina pitäisi pitää osana erityistapauksia koskevaa doktriinia.

Digitaalinen viestintä on hämärtänyt julkisesti saatavilla olevien asiakirjojen ja sisäisten asiakirjojen välisiä rajoja ja vahvistanut tarvetta antaa ohjeistusta ei-sitovien säädösten ja välineiden julkaisemisesta, mikä vaikuttaa olennaisesti kansalaisten, yritysten ja kansallisten viranomaisten yhtäläisiin mahdollisuuksiin saada keskeisiä tietoja. Esimerkiksi Euroopan komission työasiakirjat voidaan julkistaa verkossa, ja vaikka niitä ei julkaista, ne ovat silti kirjallisia tekstejä, jotka välitetään ja levitetään laajempaan julkiseen kulutukseen internetin kautta. Ne julkaistaan ja ovat julkaisuja, vaikka niitä ei pidetä virallisina julkaisuina, jotka on käännettävä asetuksen N:o 1 mukaisesti. Lisäksi unionin tuomioistuin on todennut, että verkkosivuston julkaisut voivat tietyissä olosuhteissa vastata EUVL:n julkaisuja.

Tutkimuksen mukaan **asetuksen N:o 15 artiklaa (jossa käsitellään monikielisiä virallisia julkaisuja) olisi sovellettava tietyyntyyppiseen verkossa julkaistavaan sisältöön, jolla** on merkittäviä vaikutuksia kansalaisten, yritysten ja kansallisten viranomaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin, kuten valtioneuvontaan, EU:n rahoitusohjelmiin tai tarjouspyyntöihin. Perinteinen ero oikeudellisesti sitovan säädöksen, jolla luodaan oikeuksia ja velvollisuuksia, ja ei-oikeudellisesti sitovan säädöksen välillä olisi mukautettava verkkosivuston sisältöön ja erityisesti ei-sitovaan lainsäädäntöön. Muiden sellaisten asiakirjojen kääntäminen, joilla ei ole tällaisia aineellisia vaikutuksia, on vähemmän etusijalla, ja konekäännöstä voitaisiin käyttää, jos resursseja ei ole saatavilla henkilökäännöksiä varten.

Tutkimuksen keskeisenä tehtävänä on selvittää, minkä tyyppinen sisältö olisi käännettävä monikielisten tarpeiden luokittelun perusteella. Tässä monikielisten tarpeiden luokittelussa noudatetaan ns. aineellista lähestymistapaa, jossa monikielisten tarpeiden vaihtelut erotetaan toisistaan oikeudellisen sisällön ja digitaalisen viestinnän sisällön aineellisten vaikutusten mukaan: perusasiakirjat ovat jo oikeudellisesti velvollisia olemaan saatavilla tai toimitettava kaikilla EU:n kielillä. ensisijaisten asiakirjojen olisi oltava saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä niiden sisällön ja kansalaisiin, yrityksiin ja kansallisiin viranomaisiin mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten vuoksi. ja toissijaiset asiakirjat ovat alemman järjestyksen prioriteetti monikielisen saatavuuden kannalta. Koska perusasiakirjat on jo käännetty asetuksen N:o 1 ja muiden säännösten nojalla, katsomme, että ”ensisijaiset” asiakirjat olisi käännettävä, kun taas ”toissijaisten asiakirjojen” konekäännös olisi riittävä, jos resurssit ovat riittämättömät. Jos ensisijaiset asiakirjat on julkaistava kiireellisesti ennen kuin ihmisen käännökset ovat saatavilla, konekäännösten olisi oltava helppoja soveltaa, esimerkiksi julkaisujen olisi oltava ennalta määritellyssä sähköisessä muodossa, joka voidaan helposti siirtää konekäännösjärjestelmään (toisin kuin PDF-tiedostot tai skannaukset). Tämän monikielisen tarpeen typologian soveltaminen EU:n toimielinten verkkosivustoihin laskemalla monikielisyysindeksin, jossa arvioidaan monikielisen sisällön saatavuutta, paljastaa suorituskyvyn vaihtelut. Komissio ja EKP eivät toimi hyvin verkkosivustojen osioissa, joissa on ”enimmäkseen ydin” ja ”enimmäkseen ensisijainen” sisältö, jonka pitäisi olla saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Sitä vastoin Eurooppa-neuvoston/Euroopan unionin neuvoston, Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustojen toiminta on erittäin hyvää. Myös Euroopan parlamentilla on suhteellisen korkeat pisteet.

Kysymys 2: Mitkä ovat käytännössä hyväksytyjen ja noudatettujen kielijärjestelyjen piirteet? Ovatko nämä järjestelmät avoimia ja virallisia?

EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyt – säännöt kielten käytöstä niiden toiminnassa – eivät ole riittävän avoimia ja virallistettuja. Näitä kielijärjestelyjä ei aina ole määritelty selkeästi niiden työjärjestyksessä. Esimerkiksi komissio ja useat elimet ja virastot eivät täysin selitä kielijärjestelyjään virallisissa sisäisissä menettelysäännöissä. Elinten ja virastojen kielijärjestelyä ei joskus ole määritelty tai se on usein epäselvä, se ei noudata vastaavaa rakennetta ja perustuu suurelta osin implisiittisiin sääntöihin ja käytäntöihin. Jotkin EU:n elimet tai virastot eivät ole ottaneet käyttöön kielijärjestelyjä. Tämä on vastoin Euroopan oikeusasiamiehen hyviä hallintokäytäntöjä koskevia suosituksia, joissa kehoitetaan määrittelemään selkeästi EU:n virallisten kielten käyttöä koskevat EU:n toimielimet, elimet ja virastot eri tilanteissa käytetyt kielet ja julkaisemaan ne verkkosivuillaan. Kaikkia asetuksen N:o 1 periaatteita sovelletaan EU:n elimiin

ja virastoihin, ellei elimen tai viraston perustamisesta annetussa asetuksessa nimenomaisesti toisin säädetä.

EU:n kielijärjestelyjen saatavuudessa ja luonteessa havaitut erot vaikeuttavat niiden arviointia ja vertailua. Joidenkin EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyissä määritellään nimenomaisesti rajallinen määrä kieliä, joita käytetään sisäisessä viestinnässä (työkielet). Useimmissa tapauksissa yhden tai muutaman työkielen käyttö ei kuitenkaan ole muodollisesti vakiintunutta, vaan se näkyy yksinkertaisesti operatiivisessa käytännössä. Lisäksi useimmat EU:n toimielimet ja elimet ovat julkaisseet verkkosivuston kielipolitiikkaansa toisin kuin useimmat virastot. Tutkimuksesta käy myös ilmi, että joillakin verkkosivuilla on yksityiskohtaista tietoa toimielimen, elimen tai viraston monikielisestä viestinnästä, mutta muissa tapauksissa sisältöä voitaisiin kehittää edelleen. Virastojen verkkosivustollaan käyttämien kielten valintoihin vaikuttavat yleisönäkökohdat, sisäisesti käytetyt työkielet ja budjettirajoitukset. Yksikielinen ulkoinen viestintä englanniksi on usein seurausta tästä.

EU ei seuraa ja arvioi järjestelmällisesti erilaisia kielijärjestelyjä, -käytäntöjä ja verkkosivustojen kielipolitiikkaa. Tämä vaikuttaa kielteisesti avoimuuteen ja vastuuvollisuuteen sekä vaikeuttaa virallisempaa lähestymistapaa yhteisten standardien avulla.

Kysymys 3: Vastaavatko verkkosivuston kielipolitiikan kielikäytännöt kohdeyleisön tarpeita? Miten nämä organisaatiot voisivat parhaiten sopeutua nykyisiin kielellisiin olosuhteisiin?

Kohdeyleisöjen kielikäytäntöjen saavutettavuutta on tutkittu empiirisesti kahdesta näkökulmasta. Ensimmäinen oli monikielisen viestinnän tarjontapuoli analysoimalla monikielisen sisällön saatavuutta EU:n verkkosivustoilla. Toisessa näkökulmassa tarkasteltiin monikielisen viestinnän ”kysyntää”, jota tarkasteltiin analysoimalla EU:n asukkaiden kielitaitoa. Lopuksi vertasimme monikielisen viestinnän tarjonta- ja kysyntäpuolta tehokkuuden ja saavutettavuuden arvioimiseksi.

Niiden 13 EU:n verkkosivuston analyysi, joilla on kaikkein monikielisin sisältö, osoitti, että jotkin verkkosivut suoriutuivat hyvin monilingoindeksissä, jossa otetaan huomioon verkkosivuston eri sisältöosiot, kun taas toiset suoriutuivat heikommin. Korkeimmat monikieliset arvosanat olivat kuudella sivustolla, joiden pistemäärä oli selvästi yli 13 verkkosivuston keskiarvon (Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan unionin neuvosto/Eurooppa-neuvosto (jaettu verkkosivusto), Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan parlamentti, Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto ja Euroopan oikeusasiamies). Toisella verkkosivustojen ryhmällä on keskitason suorituskyky, ja siihen kuuluvat Euroopan komissio (lähempänä EU:n verkkosivustojen keskiarvoa) sekä Euroopan kemikaalivirasto ja Euroopan alueiden komitea (molemmat, joilla on matalammat pisteet). Viimeinen klusteri kattaa neljä verkkosivustoa, jotka toimivat huonosti ja joilla on alhainen monikielisen sisällön saatavuus (Euroopan keskuspankki, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto). Näiden 13 toimipaikan lisäksi useimmat analysoidut EU:n virastojen toimipaikat ovat käytännössä yksikielisiä.

Vaihtoehtoinen monikielinen indeksi, jossa tarkastellaan vain verkkosivustojen kokonaisuuttamme ottamatta huomioon eri sisältöluokkien eroja, lisää kahden EU:n 13 verkkosivuston (Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto) suorituskykyä, mutta vähentää useimpien verkkosivustojen suorituskykyä erittäin dramaattisesti joissakin tapauksissa, kuten Euroopan oikeusasiamies.

Monikielisen sisällön tarjonnan vaihtelu EU:n verkkosivustoilla tarkoittaa, että tämä kanava ei aina vastaa kaikkien kohdeyleisöjen tarpeita. Vaikka useimmat EU:n toimielimet suoriutuivat hyvin monikielisen sisällön yleisestä saatavuudesta, tämä ei koskenut komissiota ja erityisesti EKP:tä. Muista EU:n elimistä saatu näyttö oli sekavaa, vaikkakin Euroopan oikeusasiamiehen

saamat pisteet olivat suhteellisen korkeat, kun niissä otettiin huomioon eri sisältöosiot. Useimmat EU:n virastot eivät julkaise verkkosivustollaan sisältöä kaikilla virallisilla kielillä.

Kysyntäpuolen analyysi paljasti, että **EU:n julkaiseman sisällön julkinen saatavuus on heikkoa, kun käytetään vain englantia**, joka perustuu EU:n aikuisten kielitaitoa koskeviin Eurostatin kyselytutkimuksiin. Noin kolmannes EU:n asukkaista puhuu vain äidinkieltään (kieliään), ja niiden prosenttiosuus on lähellä tai yli 50 prosenttia Bulgariassa, Unkarissa ja Romaniassa. Kolmasosalla ja puolella aikuisväestöstä ei ole muita kielitaitoja kuin äidinkieltensä Ranskassa, Kreikassa, Italiassa, Puolassa ja Espanjassa. Ei ole yhteistä kieltä, jota väestön enemmistö puhuu erittäin hyvällä tasolla (eli äidinkielenään puhujana tai vieraana kielenä taitavalla tasolla). Noin 20 prosenttia EU:n aikuisista kansalaisista pystyy kommunikoimaan erittäin hyvin saksaksi, minkä jälkeen tulevat ranska (noin 16 prosenttia), italia (14 prosenttia) ja englantia (13 prosenttia). Jos asiakirja julkaistaan vain englanniksi, vain 13–45 prosenttia EU:n aikuisväestöstä ymmärtää sitä (kielitaitoa mittaavan indikaattorin mukaan). Osuus kasvaa 43–65 prosenttiin kolmikielisessä viestintäpolitiikassa (englantia, ranska ja saksa). Täysin monikielillä viestintäpolitiikalla varmistetaan sisällön saatavuus 97–99 prosentilla EU:n aikuisista, ja loput ovat maahanmuuttajia tai kielivähemmistöjä, jotka eivät osaa yhtäkään EU:n 24 virallisesta kielestä.

Monikielisyyden merkitykseen viestintäpolitiikassa ei kiinnitetä huomiota, kun otetaan huomioon kielitaidon nykyinen jakautuminen väestössä, ja se voi mahdollisesti lisätä käsityksiä siitä, että EU on etäinen ja etäännytynyt kansalaisten elämästä. On selvää, että EU:n toimielimen, elimen tai viraston kielijärjestely on tulosta eturistiriitojen välisestä tasapainosta, johon sisältyy huomattavia resurssirajoitteita ja joka edellyttää kielellisesti sopivien ratkaisujen suunnittelua käytännön ongelmiin. Väitettä, jonka mukaan kääntäminen on kallista tai EU:n resurssien tehotonta käyttöä, on kuitenkin tarkasteltava uudelleen monikielisyyden poliittisten ja taloudellisten kustannusten valossa: EU:n monikielisyyden kustannussäästöt siirtävät tehokkaasti viestintäkustannuksia niille EU:n kansalaisille, joilla ei ole vieraiden kielten taitoa tai joilla ei ole heikkoa taitoa. Tämä on EU:n toimielimille poliittinen ja toiminnallinen haaste. Vaikka monikielisyys ei ole vapaa resurssinäkökulmasta, se on tehokkain ja helposti saatavilla oleva viestintäpolitiikka, kun otetaan huomioon EU:n asukkaiden nykyinen kielitaidon jakautuminen.

Tämän tutkimuksen tulosten perusteella ehdotetaan seuraavia suosituksia:

- **Suositus 1: Monikielisen viestinnän yhteisten ja avointen puitteiden ja standardien kehittäminen.** EU:n toimielinten, elinten ja virastojen olisi hyväksyttävä selkeät ja avoimet kielijärjestelyt ja selkeä verkkosivuston kielipolitiikka. Jos asetuksen N:o 1 uudistamiseen ei ole poliittista tahtoa, toimielinten välinen sopimus, jota seuraa säännöllinen uudelleentarkastelu ja seuranta, olisi hyväksyttävä ratkaisu. Euroopan parlamentin olisi edistettävä tällaisten virallisten yhteisten puitteiden ja standardien luomista monikielisellem viestinnälle EU:n verkkosivustojen kautta. EU:n internetin välityksellä tapahtuvaan viestintään olisi sovellettava monikielisyyttä koskevia velvoitteita paitsi tässä tutkimuksessa ”ydinaineeksi” määritellyn sisällön osalta myös ensisijaisen sisällön osalta.
- **Suositus 2: Vakiinnutetaan sääntöjen noudattamisen ja avoimuuden säännöllinen seuranta.** Asetuksen N:o 1 ja EU:n eri toimielinten kielijärjestelyjen noudattamista olisi seurattava monikielisyyttä koskevassa määräaikaikertomuksessa, jossa esitetään avoimesti kielipalveluihin osoitettujen resurssien taso ja monikielisyyden edistämistä tukevat erilaiset toimet. Kertomuksessa olisi myös seurattava EU:n toimielinten, erityisesti Euroopan komission ja Euroopan keskuspankin, sekä EU:n elinten ja virastojen verkkosivustojen monikielisyyttä. Tässä tutkimuksessa kehitetyt teknisen analyysin tyypologiat ja menetelmät voivat auttaa tässä suhteessa priorisoimaan asiakirjoja, järjeistämään käännskustannuksia ja noudattamaan EU:n lainsäädäntöä.
- **Suositus 3: Perustetaan monikielisyydestä vastaava virkamies.** Olisi perustettava monikielisyydestä vastaava virkamies, joka laatii uudelleentarkastelun ja säännöllisen

seurantakertomuksen. Virkailija olisi vastuuvollinen parlamentille. Toimielinten, elinten ja virastojen järjestelmällinen vertailu monikielisyyden noudattamisen ja avoimuuden osalta voi edistää oppimista ja parhaiden käytäntöjen levittämistä. Tämä antaisi sisällön käytännön suosituksille, joiden tarkoituksena on ohjata EU:n hallintoa EU:n 24 virallisen kielen käytöstä Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2019 antamassa viestinnässä yleisön kanssa. Tätä tehtävää ei kuitenkaan pitäisi siirtää nimitetyille ”kielivirkamiehille” organisaation eri hallinnollisissa yksiköissä, vaan se olisi keskitettävä Euroopan parlamentille vastaavan monikielisyydestä vastaavan virkamiehen tasolle. Tämä antaisi virkamiehelle korkean profiilin ja toimivaltuudet ja osoittaisi, että EU suhtautuu monikielisyyteen vakavasti. On syytä huomata, että muilla monikielisillä julkishallinnoilla on jo vastaava toimisto, kuten monikielisyyden koordinaattori Yhdistyneissä Kansakunnissa, virallisista kielistä vastaava komission jäsen Kanadassa ja Sveitsin liittovaltion diplomaattinen edustaja.

- **Suositus 4: Edistetään virallisten kielten käyttöä digitaalisessa viestinnässä esteettömyyden ja kansalaisten läheisyyden parantamiseksi.** Pelkästään englannin tai menettelykielen käyttö Englanti, Ranska ja Saksa kommunikoida suuren yleisön kanssa ei ole tehokkain politiikka yhteyden muodostamiseksi kansalaisiin digitaalisen median kautta, koska useimmat eurooppalaiset eivät osaa näitä kieliä. Se voi pikemminkin vahvistaa tunnetta siitä, että EU on etäinen ja irrallinen kansalaisten arjesta. Saavutettavuus ja läheisyys kansalaisten kanssa parantaisi, jos toimielimet, elimet ja virastot omaksuisivat viestinnän monikielisempiä lähestymistapoja.
- **Suositus 5: Lisätään EU:n talousarviomäärärahoja monikielisyyteen.** Tulevassa EU:n talousarvion uudelleentarkastelussa ja keskustelussa vuoden 2028 jälkeisestä EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä Euroopan parlamentin CULT-valiokunnan olisi otettava käyttöön erityinen ja kasvava osuus monikielisyyttä koskevasta julkishallinnon budjettikohdasta käännös- ja tulkkau palveluihin viime vuosina tehtyjen leikkausten torjumiseksi.

REFERENSSIT

- Abbott K. W. ja Snidal, D. (2000), Hard and Soft Law in International Governance, *International Organization*, 54: 3, s. 421–456.
- Aiken, M. ja Wong, Z. (2006), Espanjan-englanti käännös käyttäen Web, Proceedings of Southwestern Decision Sciences Institute, 9–13 maaliskuu, Oklahoma City, Oklahoma. Saatavilla osoitteessa: <http://swdsi.org/swdsi06/Proceedings06/Papers/IBT04.pdf>.
- Athanassiou, P. (2006), monikielisyyden soveltaminen Euroopan unionissa. Frankfurt am Main: Euroopan keskuspankki. Saatavilla osoitteessa: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scplps/ecblwp2.pdf>.
- Bahdanau, D. Cho, K. ja Bengio, Y. (2014), Neural Machine Translation by Jointly Learning to Align and Translate. Saatavilla osoitteessa: <https://arXiv.org/abs/1409.0473>.
- Bentivogli, L., Bisazza, A., Cettolo, M. ja Federico, M. (2016), Neural vs. lausepohjainen konekäännös: Tapaustutkimus, Proceedings of the 2016 Conference on empiiriset menetelmät luonnollisessa kielenkäsittelyssä, s. 257–267. Saatavilla osoitteessa: <https://aclanthology.org/D16-1025.pdf>.
- Buell, T. (2014a), EKP hoitaa täysin pankkien valvontatehtävät, *The Wall Street Journal*, 2014.
- Buell, T. (2014b), Translation lisää monimutkaisuutta Euroopan keskuspankin valvontarooliin, *The Wall Street Journal*, 29.10.2014.
- Cadwell, P., Castilho, S., O'Brien, S. ja Mitchell, L. (2016), Inhimilliset tekijät konekääntämisessä ja muokkaamisen jälkeen institutionaalisten kääntäjien keskuudessa, *Käännöstilat*, 5(2), s. 222–243. Saatavilla osoitteessa: <https://doi.org/10.1075/ts.5.2.04cad>.
- Carl, M. (2000), Korpuspohjaisen konekäännöksen kompetenssimalli, COLING 2000 Volume 2, The 18th International Conference on Computational Linguistics. Saatavilla osoitteessa: <https://aclanthology.org/C00-2145.pdf>.
- Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J., and Way, A. (2017), Onko neurokone kääntämässä uutta taiteen tilaa? *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics*, 108, s. 109–120. Saatavilla osoitteessa: <https://doi.org/10.1515/pralin-2017-0013>.
- Charoenpornswat, P. Sornlertlamvanich, V. and Charoenporn, T. (2002), sääntöpohjaisen konekäännöksen laadun parantaminen, COLING-02 on Machine Translation in Asia, 16, 1–6.
- Chiti, E. (2008), Il regime linguistico dei sistemi comuni europei, Chiti, E. ja Gualdo, R. (toim.), *Il regime languageo dei sistemi comuni europei – l'Unione tra multilinguismo e monolinguisimo*, Rivista trimestrale di diritto pubblico, Quaderno n. 5, Milano: Giuffrè Editore, s. 3–15.
- Clément-Wilz, L. (2015), Les instruments de soft law dans le droit de l'Union européenne, in (toim.) A. Zaradny, A. Wolff, N. et Graff, T. F. (toim.), *La fin du Droit? Mare et Martin*, Pariisi.
- Clément-Wilz, L. (2022a), Le multilinguisme procédural, Horizon indépassable de la CJUE? in Pingel, I. et Barbato, J-C. (toim.), *La langue dans le procès international*, Pedone (tuleva)
- Clément-Wilz, L. (2022b), La langue française, une langue intégrée au sein de l'Union européenne? in B.Nabli (toim.), *La France, Etat intégré de l'Union européenne? Brulant*
- Conseil d'Etat, *Le droit keitto*, vuosikertomus 2013, s. 9. Etude annuelle 2013 du Conseil d'Etat – *Le droit keitto*, Vie publique.fr (vie-publique.fr).
- Cosmai, D. (2014), Euroopan kieli – monikielisyys ja kääntäminen EU:n toimielimissä: Harjoitus, Ongelmia ja Perspectives, Editions de l'Université libre de Bruxelles (ed and trad). D.A.Best (säv.
- Euroopan unionin neuvosto (2022 a), Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi – Ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin lopputuloksia koskevaan raporttiin: Alustava tekninen arviointi, ST 10033 2022 INIT – NOTE 10/06/2022. Bryssel: Euroopan unionin neuvosto. Saatavilla osoitteessa:

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

[https://www.consilium.europa.eu/en/documents-julkaisut/public-register-search/tulokset/?WordsInSubject= &WordsInText= &DocumentNumber=10033 %2F22 &Interinstitutional Files= &DocumentDateFateFateTo= &MeetingDateFrom= &MeetingDateTo= &MeetingDateTo](https://www.consilium.europa.eu/en/documents-julkaisut/public-register-search/tulokset/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033%2F22&InterinstitutionalFiles=&DocumentDateFateFateTo=&MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&MeetingDateTo)

Euroopan unioninneuvosto (2022b), Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi – Ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin lopputuloksia koskevaan raporttiin: Alustava tekninen arviointi, ST 10033 2022 ADD 1 – HUOMAUTUS 10/06/2022. Bryssel: Euroopan unionin neuvosto. Saatavilla osoitteessa: [https://www.consilium.europa.eu/en/documents-julkaisut/public-register-search/tulokset/?WordsInSubject= &WordsInText= &DocumentNumber=10033 %2F22 &Interinstitutional Files= &DocumentDateFateFateTo= &MeetingDateFrom= &MeetingDateTo= &MeetingDateTo](https://www.consilium.europa.eu/en/documents-julkaisut/public-register-search/tulokset/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033%2F22&InterinstitutionalFiles=&DocumentDateFateFateTo=&MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&MeetingDateTo)

Dero, D. (2017), Actes atypiques, Jurisclasseur Europe, LexisNexis.

Käännöstoiminnan pääosasto (2017), hallintosuunnitelma 2017. Saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/info/publications/management-plan-2017-translation_en.

Edwards, J. (2009), Kieli ja identiteetti. Cambridge: Cambridgen yliopiston lehdistö.

España-Bonet, C. ja Costa-jussà, M. R. (2016), Hybrid machine translation overview, In Costa-jussà, M., Rapp, R., Lambert, P., Eberle, K., Banchs, R., ja Babych, B. (Eds.), Hybrid-lähestymistavat konekäännökseen. Luonnollisen kielen käsittelyn teoria ja sovellukset, s. 1–24. Cham: Hän on Springer. Saatavilla osoitteessa: https://doi.org/10.1007/978-3-319-21311-8_1

Euroopan komissio (2011), Käyttäjän kieliasetukset verkossa, Flash Eurobarometri 313. Bryssel: Euroopan komissio.

Euroopan komissio (2012), eurooppalaiset ja heidän kielensä, erityiseurobarometri 386, Bryssel: Euroopan komissio. Saatavilla osoitteessa: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049>.

Euroopan komissio (2016), Viestintä komissiolle osana komission päätöksentekoprosessia (C(2016)2000). Saatavilla osoitteessa: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000 &lang=fi](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000&lang=fi)

Euroopan komissio (2017), Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen koulutuksen ja kulttuurin avulla, COM(2017) 673 final, Bryssel: Euroopan komissio.

Eurooppa-neuvosto (2012), neuvoston asetus N:o 1260/2012, annettu 17 päivänä joulukuuta 2012, yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä käännösjärjestelyjen osalta.

Euroopan kieliresurssien koordinointi (2019), ELRC:n valkoinen kirja, kestävä kielitiedon jakaminen kielten tasa-arvon tukemiseksi monikielisessä Euroopassa, miksi kielidatalla on merkitystä. Saatavilla osoitteessa: <https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Reports%202021/ELRCWhitePaper.pdf>.

Euroopan oikeusasiamies (2019), monikielisyys EU:n toimielimissä, kertomus julkisesta kuulemisesta. Bryssel: Euroopan oikeusasiamies.

Euroopan parlamentti (2021), Euroopan parlamentin työjärjestys, 9. vaalikausi – syyskuu 2021. Saatavilla osoitteessa: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2021-09-13-TOC_EN.html

Eurydice (2017), keskeiset tiedot kielten opetuksesta kouluissa Euroopassa 2017, Bryssel: Euroopan komissio.

Fenet, A. (2001), Diversité linguistique et construction européenne, Revue Trimestrielle de Droit Européen, 37(2), s. 235–269.

Gazzola, M (2014), Partecipazione, esclusione languagea e traduzione: Una valutazione del regime languageo dell'Unione europea, Studi Italiani di Linguistica Teorica e Applicata, 43 (2), s. 227–264.

- Gazzola, M. (2015), kielellisen eriarvoisuuden tunnistaminen ja lieventäminen patenttitietojen hallinnoinnissa Euroopassa, *World Patent Information* 40, s. 43–50. <https://doi.org/10.1016/j.wpi.2014.12.001>.
- Gazzola, M. (2016a), Kulttuurin tutkimusvaliokunta – Euroopan monikielisyysstrategia: Hyödyt ja kustannukset, PE 573.460. Bryssel: Euroopan parlamentti.
- Gazzola, M. (2016b), Monikielinen viestintä kenelle? Kielipolitiikka ja oikeudenmukaisuus Euroopan unionissa, *Euroopan unionin politiikka*, 17 (4), s. 546–569.
- Gazzola, M., ja Grin, F. (2013), Onko ELF tehokkaampi ja oikeudenmukaisempi kuin kääntäminen? EU:n monikielisen järjestelmän arviointi, *International Journal of Applied Linguistics* 23(1), s. 93–107.
- Ginsburgh, V. ja Shlomo, W. (2005), Language disenfranchisement in the European Union, *Journal of Common Market Studies*, 43 (2), s. 273–286.
- Gozzi, P. (2004), Babel Mitteleuropassa. La traduzione della legislazione comunitaria nelle lingue dei paesi candidati, Rega, L. ja Magris, M. (toim.), *Übersetzen in der Fachkommunikation – Comunicazione specialica e traduzione*, Gunter Narr Verlag, Tübingen.
- Grin, F. (2010), Le plurilinguisme des Européens: de l'efficience communicationnelle à l'enjeu politique, Dominik, H., Malacek, K. ja Muir, E. (toim.) *Langues et construction européenne*, s. 243–258. Bryssel: Peter Lang.
- Grin, F. (2015), The Economics of English in Europe, in Ricento, T. (toim.) *Kielipolitiikka ja poliittinen talous: English in a global context*, s. 119–144, Oxford/New York: Oxfordin yliopiston lehdistö.
- Grin, F., Conceição, M.C., Kraus, P.A., Marácz, L., Ozolina, Z., Pokorn, N.K. ja Pym, A. (toim.) (2018), *MIME-käsikirja: Liikkuvuus ja osallisuus monikielisessä Euroopassa*. Geneve: MIME-projekti.
- Grin, F. Marácz, L. ja Pokorn, N.K. (toim.) (2022), *Advances in Interdisciplinary Language Policy*. Amsterdam: John Benjamins.
- Hampshire, S. ja Salvia, C. (2010), Kääntäminen ja Internet: Arviointi ilmainen online konekääntäjät, *Quaderns: Revista de traducció*, 17, s. 197–209. Saatavilla osoitteessa: <http://www.raco.cat/index.php/quadernstraduccio/article/viewFile/194256/260430>
- Hanzl, J. ja Beaven, J. (2017), laadunvarmistus EU:n käännöspalvelun neuvostossa. Teoksessa Svoboda T., Biel, Ł. ja Łoboda, K. (toim.) *Laatunäkökohdat institutionaalisessa kääntämisessä*, s.: 139–153. Berliini: Kielitieteen lehdistö. MITÄ SINÄ TEET? <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048196>.
- Herbillon, M. (2003), Rapport d'information déposé par la délégation de l'assemblée nationale pour l'Union européenne sur la diversité linguistique dans l'Union européenne, 11.6.2003, Assemblée nationale. Saatavilla osoitteessa: <http://www.assemblee-nationale.fr/12/europe/rap-info/i0902.asp>
- Horspool, M. (2006), Yli sateenkaari: Kielet ja oikeus Euroopan unionin tulevaisuudelle. *Futuirit*, 38 (2), s. 158–68. MITÄ SINÄ TEET? <https://doi.org/10.1016/j.futures.2005.04.013>.
- Hutchins, J. (2007), Konekäännös: Tiivis historia, mekaaninen käännös, 13, 1 & 2, s. 1–21.
- Jackson, J. ym. (2019), The Accuracy of Google Translate for Abstracting Data from Non-English-Language Trials for Systematic Reviews, *Annals of Internal Medicine*, 171 (9), s. 677–679. <https://doi.org/10.7326/M19-0891>.
- Kantar Public (2022), Tulevaisuus on käsissäsi: Saa äänesi kuuluviin – Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin monikielinen digitaalinen foorumi, helmikuu 2022. Saatavilla osoitteessa <https://futureu.europa.eu/pages/reporting?locale=en>.
- Kraus, P. (2011), Eikö yhtenäinen eikä monipuolinen? Kielikysymys ja Euroopan unionin poliittinen legitimaatio kielellisessä monimuotoisuudessa ja eurooppalaisessa demokratiassa

- Labrie, N. (1993), *La construction linguistique de la Communauté européenne*. Pariisi: Kunnianosoituksen mestari.
- Lawton, C. (2014), *European Bankers Grill ECB Panel*, *The Wall Street Journal*, 19.2.2014.
- Leal, A. (2021), *englanti ja käänös Euroopan unionissa. Yhtenäisyys ja moninaisuus brexitin herätyksessä*. Lontoo: Se on Routledge.
- Lequesne, C. (2021) *Diversité linguistique et langue française en Europe*. Pariisi: Henry Dougier.
- Mai, K. (2016), *Euroopan komission kääntäjien MT@EC:n käyttö, 2. ELRC-konferenssi*, Bryssel. Saatavilla osoitteessa: [https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT\(at\)EC%20in%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf](https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT(at)EC%20in%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf).
- McAuliffe, K. (2016), *Piilotetut kääntäjät, Kieli ja laki/Linguagem e Direito*, 3.1, s. 5–29. Saatavilla osoitteessa: <https://ojs.letras.up.pt/index.php/LLLD/Article/view/1652/1463>.
- Ó Regan, F. (2010), *The Linguistic Regime and Practise of the Institutions*, Hanf, D., Malacek, K., Muir, E. (toim.), *Langues et construction européenne*, Cahiers du Collège d'Europe n°10, Bryssel: Peter Lang.
- Pinnis, M. ja Kalnis, R. (2018), *Neural Machine Translation Service for the 2017–2018 Euroopan unionin puheenjohtajavaltio, AMTA 2018, osa 2: MT Users' Track*, s. 72–83. Saatavilla osoitteessa: <https://aclanthology.org/W18-1910.pdf>.
- Pingel, I. (2018), *Le multilinguisme à la Cour de justice de l'Union européenne: kysymyksiä choisies*, *International Journal for the Semiotics of Law, Revue internationale de Sémiotique juridique*, 32, s. 449–462.
- Ringe, N. (2022), *Politiikan kieli (kielet): Monikielinen politiikanteko Euroopan unionissa*. Ann Arbor: Michiganin yliopiston lehdistö. Saatavilla osoitteessa: https://www.press.umich.edu/12080141/languages_of_politics
- Rivera-Trigueros, I. (2021), *Konekäännösjärjestelmät ja laadunarviointi: järjestelmällinen tarkastelu. Kieliresurssit ja arviointi*. Saatavilla osoitteessa: <https://doi.org/10.1007/s10579-021-09537-5>.
- Rossi, C. ja Chevrot, J.-P. (2019), *Konekääntämisen käyttö ja käsitykset Euroopan komissiossa*, *The Journal of Specialized Translation*, 31, s. 177–200. https://www.jostrans.org/issue31/art_rossi.pdf
- Shuibhne, N.N. (2002), *EY:n oikeus ja vähemmistökielipolitiikka: kulttuuri, kansalaisuus ja perusoikeudet*. Haagissa: Kluwer Law International.
- Somssich, R. (2016), *Mitä kieltä Euroopassa?* *ELTE Law Journal*, s. 103–115
- Sutskever, I. Vinyals, O. and Le, Q. (2014), *Sequence to Sequence Learning with Neural Networks* Näytä tarkat tiedot Teoksessa Z. Ghahramani, M. Welling, C. Cortes, N. Lawrence, ja K. Q. Weinberger (toim.) *NIPS 2014: Edistykset hermojen tietojenkäsittelyjärjestelmissä*, 3104–12, Montréal: Curran Associates. <https://proceedings.neurips.cc/paper/2014/file/a14ac55a4f27472c5d894ec1c3c743d2-Paper.pdf>.
- Svoboda, T. Biel, Ł. ja Łoboda, K. (2017), *Introduction*, In Svoboda, T. Biel, Ł. ja Łoboda, K. (toim.), *Laatunäkökohdat institutionaalisessa kääntämisessä*, Berliini: Language Science Press, s. 1–13, Saatavissa osoitteessa: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048175>.
- Sopimus Euroopan unionin toiminnasta (2012). Euroopan unionin virallinen lehti C 326/47. Saatavilla osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>.
- Van der Jeught, S. (2015), *EU:n kielioikeus*, Groningen: Europa Law Publishing.
- Van der Jeught, S. (2021), *EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielellinen autonomia*. Zeitschrift für Europäische Rechtslinguistik. Saatavilla osoitteessa: <https://kups.ub.uni-koeln.de/35638/1/vanderjeught-2021-kieli-autonomy-eu-institutions.pdf>.

Vanjani, M. ja Aiken, M. (2020), Vertailu Free Online Machine Language Translators, Journal of Management Science and Business Intelligence, 2020, 5–1. Saatavilla osoitteessa: http://ibii-us.org/Journals/JMSBI/V5N1/Publish/N5V1_4.pdf.

Way, A. (2020), Konekäännös: Vuonna Angelone, E. Ehrensberger-Dow, M. ja Massey, G. (Eds.) Bloomsbury Companion to Language Industry Studies, London: Bloomsbury Academic, s. 311–332.

Wickström, B.A., Torsten, T. ja Gazzola, M. (2018), Taloustieteen lähestymistapa kielipolitiikkaan ja kielelliseen oikeudenmukaisuuteen, Gazzola, M. Torsten, T. ja Wickström, B.A. (toim.) Kielipolitiikka ja kielioikeus. Taloudelliset, filosofiset ja sosiolingvistiset lähestymistavat, Berliini: Springer, s. 3–64.

Wright, S. (2018), monikielisyyden vaikutus EU:n tuomioistuimen tuomioihin, Ramos F.P. (toim.), Institutional Translation for International Governance: Monikielisen oikeudellisen viestinnän laadun parantaminen. Lontoo: Bloomsbury, s. 141–155.

Wu, Y. et al., (2016), Googlen Neural Machine Translation System: Ihmisen ja koneen kääntämisen välisen kuilun umpeen kurominen. Saatavilla osoitteessa: <https://arxiv.org/abs/1609.08144>.

Ziller, J. (2018), Le multilinguisme, caractère fondamental du droit de l'Union européenne, Condiñanzi, M. Cannizzaro, V. ja Adam, R. (toim.), Liber amicorum Antonio Tizzano, De la Cour CECA à la Cour de l'Union: Le long parcours de la justice européenne, Torino: Giappichelli, s. 1067–1082.

Zuddas, P. (2020), Alla ricerca di una lingua comune europea: Il ruolo dell'inglese nell'UE dopo la Brexit, Amministrazione Camminossa. Saatavilla osoitteessa <https://www.amministrazioneincammino.luiss.it/wp-content/uploads/2020/07/ZUDDAS-II.pdf>.

LIITE 1: EU:N TOIMIELINTEN, ELINTEN JA VIRASTOJEN VERKKOSIVUSTON KIELIPOLITIikka SEKÄ VIRASTOJEN KIELIJÄRJESTELYT

Tässä liitteessä esitetään sanatarkasti a) EU:n toimielinten, elinten ja virastojen verkkosivuston kielipolitiikka ja b) virastojen kielijärjestelyt.

A1.1 EU:n toimielimet

Euroopan parlamentilla ei ole verkkosivuston kielipolitiikkaa, mutta sillä on verkkosivusto, jossa esitetään yhteenveto EU:n kielipolitiikasta yleisesti.⁸³ Eurooppa-neuvostolla ja Euroopan unionin neuvostolla on verkkosivuston kielipolitiikka, josta raportoidaan seuraavassa osoitteessa:⁸⁴

EU:n neuvoston pääsihteeristön tavoitteena on, että sen verkkosivusto on mahdollisimman käyttäjien saatavilla. Tästä syystä verkkosivustolla sovelletaan oletuskielikäytäntöä, jonka mukaan kaikki sisältö julkaistaan kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Tähän sääntöön on muutamia poikkeuksia: tietyt tiedot julkaistaan verkossa joko englanniksi ja ranskaksi tai vain englanniksi.

Mitä kieliä tällä sivustolla käytetään? Tällä verkkosivustolla käytetään EU:n 24:ää virallista kieltä: Bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kieli.

Miten neuvoston verkkosivustolla käytetään kieliä? Sivustolla käytetään kolmea eri kielikäytäntöä: I) kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä julkaistu sisältö; II) ainoastaan englanniksi tai englanniksi ja ranskaksi julkaistu sisältö; III) englanniksi, ranskaksi ja millä tahansa muulla asiaankuuluvalla kielellä julkaistu sisältö. Oletuskielikäytäntönä on, että kaikki sisältö julkaistaan samanaikaisesti kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Tämä sisältää virallisia asiakirjoja neuvoston julkisessa rekisterissä. Ainoa poikkeus tähän sääntöön on verkkosivuston ”kokoukset”-osiossa ja ”uutiset ja media” -osiossa julkaistut tietyt sisällöt.

Kokouksia. Tietoa neuvoston ja euroryhmän kokouksista, kuten keskustelun pääkohdista sekä kokouksen sijainnista ja ajankohdasta, on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Tiivistelmä kunkin kokouksen tärkeimmistä tapahtumista ja päätöksistä julkaistaan myös kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Useita yksityiskohtaisempia tietoja sisältäviä asiakirjoja julkaistaan kuitenkin joko englanniksi ja ranskaksi tai ainoastaan englanniksi. Tietoa Eurooppa-neuvoston kokouksista julkaistaan kaikilla EU:n kielillä.

Lehdistötuotteet. Suunnitellun yleisön erityisluonteen vuoksi useita lehtituotteita julkaistaan vain englanniksi tai englanniksi ja ranskaksi. Tähän sisältyvät: I) euroryhmän ja euroryhmän puheenjohtajan lausunnot; II) lehdistötoimiston kahden viikon suunnitelma; (III) tiedotusvälineet, jotka julkaistaan ennen erityistapahtumia, kuten EU:n ulkopuolisten maiden kanssa pidettäviä huippukokouksia; IV) Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan lausumat, huomautukset ja puheenvuorot – ne julkaistaan usein myös muilla asiaankuuluvilla kielillä aiheen perusteella. Koska lehdistölle on tiedotettava nopeasti tietyistä asioista, lehdistötiedotteet julkaistaan usein ensin niiden alkuperäiskielellä ennen kuin ne käännetään EU:n 23 muulle kielelle. Pyrimme julkaisemaan käännetyt versiot mahdollisimman pian alkuperäisen version jälkeen, ja jokainen uusi kieliversio julkaistaan heti, kun se on saatavilla.

83 Saatavilla täällä: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

84 Saatavilla täällä: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/> (yhteinen verkkosivusto)

Miksi en löydä tietoa omalla kielelläni? Pääsihteeristön tavoitteena on tarjota verkkosivustonsa käyttäjille mahdollisimman ajantasaista tietoa kielellä, jota he ymmärtävät parhaiten. Käännösbudjetti ja -resurssit ovat kuitenkin rajalliset. Tämä tarkoittaa valitettavasti sitä, että kaikkea sisältöämme ei voida kääntää ajoissa kaikille EU:n kielille. Siksi keskitämme resurssimme sen varmistamiseen, että keskeistä sisältöä on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä, ja samalla rajoitamme kielivalintoja sisällön osalta, joka on suunnattu erikoistuneelle yleisölle, kuten lehdistölle. Vaikka osa verkkosivuston sisällöstä ei ehkä ole saatavilla omalla kielelläsi, voit silti tutustua EU:n lainsäädäntöön sekä neuvoston ja Eurooppa-neuvoston virallisiin asiakirjoihin kaikilla 24:llä EU:n virallisella kielellä julkisen rekisterin kautta.

Euroopan komission kielipolitiikkaa koskeva verkkosivusto on sivulla ”Kielet verkkosivustoillamme” seuraavasti:⁸⁵

Tietoa monella kielellä. Pyrimme tarjoamaan tietoa verkkosivustoillamme kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä. Jos sisältöä ei ole saatavilla valitsemallasi EU:n kielellä, yhä useammilla verkkosivustoilla on komission konekäännöspalvelu. Pyrimme löytämään kohtuullisen tasapainon EU:n monien kielten puhujien kunnioittamisen ja käytännön näkökohtien, kuten rajallisten käännösresurssien, välillä. Osa sisällöstä, kuten lainsäädännöstä, on aina saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Muuta sisältöä voi olla saatavilla vain kielillä, jotka käyttäjätutkimuksen mukaan saavuttavat suurimman yleisön. Kaikki sisältö julkaistaan ainakin englanniksi, koska tutkimukset ovat osoittaneet, että englannin avulla voimme tavoittaa noin 90 % sivustomme kävijöistä joko heidän haluamallaan vieraalla kielellä tai äidinkielellään.

Mitä kieliä sivuillamme käytetään? Ensimmäinen sisältö, lainsäädäntö, keskeiset poliittiset asiakirjat ja eräät muut komission eniten vierailuimmat Europa-verkkotunnuksen verkkosivut, kuten Euroopan unionin virallinen verkkosivusto, ovat saatavilla kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä. Kiireellinen tai lyhytikäinen tieto voi näkyä ensin vain muutamalla tai vain yhdellä kielellä. Muita kieliä voidaan lisätä myöhemmin käyttäjän tarpeiden mukaan. Erikoistietoa (teknistä tietoa, kampanjoita, tarjouspyyntöjä, paikallisia uutisia ja tapahtumia) voi olla saatavilla muutamalla tai jopa yhdellä kielellä – valinta riippuu kohdeyleisöstä.

Euroopan **unionin tuomioistuimen verkkosivustolla ei** ole osiota monikielisyys hallinnasta ulkoisessa viestinnässä.

Euroopan keskuspankki selventää verkkosivustonsa kielipolitiikkaa seuraavasti:

Tällä verkkosivustolla on tietoa Euroopan keskuspankin toiminnasta EU:n 24 virallisella kielellä. Kaikki tiedot ovat saatavilla englanniksi, mutta varmistamme, että keskeinen sisältö ja erityisesti tiedot, jotka todennäköisesti kiinnostavat Euroopan kansalaisia, ovat saatavilla myös muilla EU:n virallisilla kielillä.

Mitä löydät omalla kielelläsi? Kotisivut, kaikki sivut osioissa ”Tietoja”, ”Selittäjät” ja ”Euro” sekä kaikkien yhdeksän osion aloitussivut ovat saatavilla englanniksi ja muilla EU:n virallisilla kielillä. Niin ovat myös rahapoliittiset päätökset, vuosikertomus ja valikoidut tiedot rahapoliittisesta strategiastamme sekä muut tekstit. Osa verkkosivuston sisällöstä käännetään valituille EU:n kielille, ja se voi olla saatavilla kielellä, jota ymmärrät, vaikka se ei olisi sinun äidinkielenäsi. Osa puheenjohtajan ja muiden hallituksen jäsenten puheista, haastatteluista ja blogikirjoituksista on saatavilla myös muilla kielillä kuin englanniksi. Lehdistötiedotteet ovat yleensä saatavilla englanniksi ja, jos se on tarpeen laajemmalle yleisölle kuin asiantuntijayleisölle, muilla EU:n virallisilla kielillä. EKP:n lainsäädäntö julkaistaan yleensä kaikilla EU:n virallisilla kielillä, ja se on saatavilla EUR-Lexissä. Julkisista kuulemisistamme löydät sisältöä useilla kielillä. Otamme vastaan kannanottoja julkisiin

85 Saatavilla täällä: https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

kuulemisiin kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Tietoa eurosta ja muista aiheeseen liittyvistä aiheista löytyy myös valitsemallasi kielellä EU:n kansallisten *keskuspankkien verkkosivuilta*.

Kielipolitiikkamme soveltaminen. Jos hyväksyt evästeet, voit auttaa meitä saamaan koottuja tilastoja yksittäisten sivujen ja sivujen käännösten kysynnästä. Tämä tarkoittaa, että voimme keskittyä siihen, mitä kääntää tulevaisuudessa. Jos verkkosivu ei ole vielä saatavilla valitsemallasi kielellä, sivulla on asiaa koskeva lausunto. EKP:n viestinnän pääosasto huolehtii tämän kielipolitiikan soveltamisesta. Jos haluat esittää Euroopan keskuspankille kysymyksen, voit tehdä sen kirjoittamalla meille osoitteeseen info@ecb.europa.eu millä tahansa EU:n virallisella kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kielipolitiikkaa selitetään viestintäpolitiikoissa ja -standardeissa sekä viestintäpolitiikassa⁸⁶ ja -periaatteissa⁸⁷. Ensimmäisessä asiakirjassa esitetään vain yhteenveto tilintarkastustuomioistuimen virallisista kielijärjestelyistä, eikä se koske Internetin välityksellä tapahtuvaa viestintää. Toinen asiakirja sisältää kuvauksen tilintarkastustuomioistuimen lähestymistavasta digitaaliseen viestintään:

Viestinnän periaatteet. Tilintarkastustuomioistuin tiedottaa verkossa ja tarkastuskertomusten ja muiden julkaisujen, tapahtumien sekä lehdistön ja tiedotusvälineiden välityksellä. Kaikki tarkastuskertomukset ja lausunnot ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä komission verkkosivustolla osoitteessa www.eca.europa.eu ja EU Bookshopin kautta. Tilintarkastustuomioistuimen verkkosivusto on sen tärkein tiedotusala.

Kielipolitiikka. Tilintarkastustuomioistuin laatii tarkastuskertomuksia ja antaa lausuntoja kaikista Euroopan unionin toiminta-aloista. Kun nämä asiakirjat julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, niiden on oltava saatavilla unionin virallisilla kielillä. Tilintarkastustuomioistuin julkaisee kaikki raporttinsa ja muut tuotteensa monikielisellä verkkosivustollaan, jotta EU:n kansalaiset voivat lukea ne omalla kielellään. Viestintä sosiaalisessa mediassa on englanniksi.

A1.2 EU:n elimet

Tässä osiossa esitetään yhteenveto EU:n elinten verkkosivuston kielipolitiikasta, kun se on nimenomaisesti mainittu niiden verkkosivustolla. Sanatarkka transkriptio esitetään kohdassa A1.3.

Neljä seitsemästä EU:n elimestä on julkaissut verkkosivuston kielipolitiikan. **Euroopan ulkosuhdehallinnon** verkkosivuston kielipolitiikka⁸⁸ perustuu seuraaviin kriteereihin: I) kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä julkaistu sisältö, esim. EU:n puolesta annetut julkilausumat, neuvoston päätelmät ja ”Tietoja meistä” -osio; II) ainoastaan englanniksi ja ranskaksi julkaistu sisältö, esim. korkean edustajan/varapuheenjohtajan ja tiedottajien lausumat; III) englanniksi ja millä tahansa muulla asiaankuuluvalla kielellä julkaistu sisältö, esim. lehdistötiedotteet, lehdistötiedotteet, puheet ja huomautukset, korkean edustajan/varapuheenjohtajan blogikirjoitukset, valitut verkkoominaisuudet. Verkkosivulla todetaan myös, että sosiaalisen median tilit toimivat pääasiassa englanniksi ja että Europe Direct -yhteyspisteen hallinnoimat tietopyynnöt voidaan toimittaa millä tahansa EU:n virallisella kielellä. Sivusto on kuitenkin saatavilla vain englanniksi, ja osa osioista on ranskaksi. Kieli, jolla käyttäjät tarkastelevat verkkosivustoa, on ilmoitettava kunkin verkkosivuston yläosassa, mutta käytännössä vain englanti ja ranska ovat näkyvissä. Kohovalosio on monikielinen.

Ei ole omaa kielipolitiikkaansa käsittelevää verkkosivustoa.

86 Saatavilla täällä: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

87 Saatavilla täällä: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

88 Saatavilla täällä: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en

Euroopan AK:n verkkosivuston kielipolitiikan tavoitteena on tarjota ”tiedot omalla kielelläsi – tai jota ymmärrät – riippuen siitä, millaista tietoa etsit”.⁸⁹ Siinä selitetään, millä kielellä verkkosivuston osioiden pitäisi periaatteessa olla saatavilla, mitä rajoitteita ja mitä kriteereitä noudatetaan, jos sisältöä on saatavilla muutamilla kielillä. Konekäännöstä tarjotaan valitulla määrällä sivuja.

Euroopan investointipankin verkkosivustolla ”tarkoitetaan antaa sinulle etsimäsi tiedot omalla kielelläsi tai kielellä, jota ymmärrät tiedon luonteesta riippuen”, mutta käytännössä verkkosivuston navigointi ja sisältö ovat saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi.⁹⁰

Euroopan oikeusasiamies selittää verkkosivuston kielipolitiikkaansa sekä sosiaalisen median kielivalintojaan kielipolitiikassaan, joka on⁹¹ kattavin EU:n elinten kielipolitiikoista, kuten esitetään kohdassa A1.3.4, jossa teksti ilmoitetaan sanatarkasti.

Euroopan tietosuojavaltuutetun kolmikielinen verkkosivusto ei sisällä kielipolitiikkaa käsittelevää sivua. Kielipolitiikka mainitaan joskus Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosikertomuksissa, mutta siinä vain muistutetaan, että Euroopan tietosuojavaltuutettu yrittää käyttää avointa kielityyliä ja että se yrittää julkaista lehdistötiedotteita ainakin englanniksi, ranskaksi ja saksaksi⁹².

Euroopan tietosuojaneuvoston verkkosivustolla ei ole kielipolitiikkaa käsittelevää sivua.

A1.3 EU:n elinten täydellinen kielipolitiikka verkkosivustolla

Tässä osiossa esitetään sanatarkasti niiden EU:n elinten verkkosivujen sisällön transkriptio, joilla selitetään verkkosivuston kielipolitiikkaa. Tiivistelmä tärkeimmistä kohdista ja viittauksista URL-osoitteisiin esitetään A1.2 kohdan alaviiteissä. Jotkin verkkosivut saattavat sisältää lisätietoja. Tämä jakso täydentää A1.2 kohtaa yksityiskohtaisemmin.

A1.3.1 Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH)

EUH:n kielipolitiikka

Euroopan ulkosuhdehallinto tiedottaa EU:n ulkopolitiikoista ja toimista EU:n kansalaisten ja yleisön kanssa eri puolilla maailmaa.

Pyrimme tekemään sisällöstämme mahdollisimman helposti käyttäjien saatavilla. Meidän on kuitenkin löydettävä kohtuullinen tasapaino EU:n monien kielten puhujien ja EU:n ulkopuolisten paikallisten kielten kunnioittamisen ja EU:n veronmaksajien rahoittamien käytännön näkökohtien, kuten oikea-aikaisuuden, tehokkuuden ja käännöskustannusten välillä.

Tietentyypistä sisältöä, kuten EU:n lainsäädäntöä, neuvoston päätelmiä tai EU:n julkilausumia, on saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Muu sisältö voi olla saatavilla vain yhdellä kielellä tai kielten yhdistelmällä riippuen kohdeyleisöstä tai kohdeyleisöistä ja arvioimme, miten suurin yleisö voidaan tavoittaa mahdollisimman tehokkaasti ja tuloksellisesti.

EUH:n verkkosivusto

EUH:n verkkosivuston kielipolitiikka perustuu seuraaviin kolmeen kriteeriin:

1. kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä julkaistu sisältö, esim. EU:n puolesta annetut julkilausumat, neuvoston päätelmät ja ”Tietoja meistä” -osio
2. Sisältö julkaistaan vain englanniksi ja ranskaksi, esim. korkean edustajan/varapuheenjohtajan ja tiedottajien lausumat

89 Saatavilla täällä: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

90 Saatavilla täällä: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

91 Saatavilla täällä: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

92 Saatavilla täällä: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/ar2011_en.pdf

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

3. englanniksi ja millä tahansa muulla asiaankuuluvalla kielellä julkaistu sisältö, esim. lehdistötiedotteet, lehdistötiedotteet, puheet ja huomautukset, korkean edustajan/varapuheenjohtajan blogikirjoitukset, valitut verkko-ominaisuudet

- EUH:n kolmansissa maissa sijaitsevien edustustojen verkkosivut, sotilas- ja siviilioperaatiot sekä vaalitarkkailuoperaatiot, jotka sijaitsevat EUH:n verkkosivustolla, tarjoavat tietoa englanniksi ja asianomaisten maiden paikallisilla kielillä. Paikalliset lehdistötiedotteet ovat yleensä yhdellä EU:n virallisella kielellä ja paikallisella kielellä.

- Euroopan ulkosuhdehallinnolla on myös venäjänkielinen verkkosivusto.

- Kieli, jolla käyttäjät tarkastelevat verkkosivustoa, on merkitty kunkin sivun yläreunaan.

Napsauttamalla kuvaketta käyttäjät voivat siirtyä toiseen kieleen. Kieli, jolla verkkosivu on saatavilla, on määritetty.

- Uutta sisältöä lisätään ja päivitetään jatkuvasti tällä verkkosivustolla. Tämä tarkoittaa sitä, että jos käännöstä ei ole saatavilla, se saattaa yksinkertaisesti käydä läpi käännösprosessin. Julkaisemme käännöksiä, kun ne tulevat saataville.

- EUH:n verkkosivusto noudattaa asteittain seuraavaa lähestymistapaa:

suurelle yleisölle tarjottavaa suoraa tietoa tarjotaan asteittain kaikilla EU:n virallisilla kielillä, lukuun ottamatta muita asiaankuuluvia kieliä lukijoista riippuen.

o Konekäännösten käyttöä EU:n virallisille kielille harkitaan informatiivisten tekstien osalta niin kauan kuin käyttäjälle tiedotetaan prosessista asianmukaisesti.

o Lyhytikäistä tai hyvin erikoistunutta tietoa esiintyy yleensä muutamalla kielellä – tai vain yhdellä – yleisöstä riippuen.

EUH:n sosiaalinen media

- EUH:n päätoimipaikan sosiaalisen median tilit toimivat pääasiassa englanniksi. EU:n edustustot, edustustot tai muut kumppanit voivat levittää sisältöä mahdollisuuksien mukaan kielellisesti ja yleisöstä riippuen.

- EUH:n edustustot toimivat sosiaalisessa mediassa asiaankuuluvilla paikallisilla kielillä.

Julkiset kuulemiset, tietopyynnöt ja asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt

- Europe Direct -yhteyspisteen hallinnoimat tietopyynnöt voidaan toimittaa millä tahansa EU:n virallisella kielellä. EUH:n vastaus annetaan samalla kielellä.

- Asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt voidaan esittää myös millä tahansa EU:n virallisella kielellä. Tehokkuussyistä ja nopean toiminnan varmistamiseksi EUH:n politiikkana on kysyä pyynnön esittäjältä, onko vastaus hyväksyttävä joko englanniksi tai ranskaksi. Jos vastaus on kielteinen, vastaus annetaan pyynnön esittäjän kielellä.

Julkiset kuulemiset, jotka ovat EU:n kansalaisille avoimia verkkokyselylomakkeita, joiden avulla he voivat osallistua EU:n päätöksentekoprosessiin, ovat aina saatavilla ainakin englanniksi, ranskaksi ja saksaksi ja usein useimmilla EU:n kielillä. Vastaukset voidaan toimittaa millä tahansa EU:n virallisella kielellä. Ulkoisille kohderyhmille suunnatut EUH:n sidosryhmien kuulemiset ovat saatavilla asianomaisilla kielillä.

A1.3.2 Euroopan alueiden komitea (AK)

Kielipolitiikka

Tavoitteenamme on antaa sinulle tietoa omalla kielelläsi – tai jota ymmärrät – riippuen siitä, millaista tietoa etsit.

EU:n viralliset kielet

Bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kieli.

Kielet, joilla julkaistaan erilaisia tietoja alueiden komitean verkkosivustolla

- Verkkosivuston navigointirakenne – Julkaistu EU:n virallisilla kielillä.
- Yleistä tietoa – Julkaistu EU:n virallisilla kielillä, kun se käännetään.
- Viralliset asiakirjat, poliittisesti tärkeät asiakirjat, täysistunnon tiedot ja asiakirjat – Julkaistu kaikilla EU:n virallisilla kielillä
- Tiedot, jotka ovat kiireellisiä tai joiden käyttöikä on lyhyt (uutiset, tapahtumat jne.) – Ei julkaistu kaikilla kielillä. Kielen (kielten) valinta riippuu tiedon kohdeyleisöstä.
- Erityistiedot (tekniset tiedot, meneillään oleva työ, tarjouskilpailut) – Julkaistu pääasiassa englanniksi.
- Kansallinen ja alueellinen kohdennettu tiedotus (Eurooppa alueellani) – Julkaistu maan kielellä. Yhteydenottolomakkeet ja vastaukset viesteihin – Viestit voidaan lähettää millä tahansa EU:n virallisella kielellä ja vastaukset annetaan mahdollisuuksien mukaan samalla kielellä. Nopean vastauksen varmistamiseksi pyydetään vaihtoehtoista ensisijaista kieltä (englanti, ranska tai saksa).

Yllätykseni joitakin tietoja ei ole saatavilla omalla kielelläsi?

- Verkkosivuston kävijät ovat joskus yllättyneitä siitä, että sivua ei ole saatavilla heidän kielellään.

Alueiden komitean verkkosivustolla käytävissä olevat kielet riippuvat yleensä seuraavista rajoitteista:

- (oikeudellinen) merkitys – yleisöllä on oltava pääsy kaikkiin virallisiin asiakirjoihin, joten ne on laadittu kaikilla virallisilla kielillä. Muut asiakirjat käännetään vain tarvittaville kielille (esimerkiksi viestintä kansallisten viranomaisten, organisaatioiden tai yksityishenkilöiden kanssa);
- kiireellisyys – ollakseen merkityksellisiä, tietyntyyppiset tiedot on julkaistava nopeasti. Koska kääntäminen vie aikaa, julkaisemme mieluummin nopeasti kielillä, joita suurin osa eurooppalaisista ymmärtää, sen sijaan, että odotettaisiin käännöksiä kaikille kielille.
- kustannustehokkuus – veronmaksajien rahojen säästämiseksi erittäin erikoistuneilla sivuilla, joihin vain suhteellisen pieni määrä ihmisiä on tutustunut, on varmistettava, että useimmat ymmärtävät tietojen ytimen.
- tekniset rajoitteet – verkkosivuston hallinnointi yli 20 kielellä on erittäin monimutkaista ja vaatii paljon henkilöresursseja ja taloudellisia resursseja.
- kääntäminen – meillä on (käytävissä) vain rajallinen määrä kääntäjiä ja rajoitettu budjetti kääntämistä varten (kaikkien veronmaksajien rahat).

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

Valikoiduilla sivuilla tarjoammekuitenkin mahdollisuuden pyytää Euroopan komission eTranslation-palvelun tarjoamaa automaattista konekäännöstä:

- Konekäännös voi antaa sinulle perusidean sisällöstä kielellä, jota ymmärrät. On kuitenkin pidettävä mielessä, että siihen ei liity ihmisen väliintuloa ja että konekäännösten laatu ja tarkkuus voivat vaihdella huomattavasti tekstistä toiseen ja eri kieliparien välillä.

Toivotamme mielellämme palautetta konekäännöksistä!

A1.3.3 Euroopan investointipankki

Verkkosivuston kielipolitiikka

Millä kielillä EIP:n verkkosivusto on saatavilla?

EIP:n tavoitteena on antaa sinulle etsimäsi tiedot omalla kielelläsi tai kielellä, jota ymmärrät tiedon luonteesta riippuen. Viralliset asiakirjat ovat saatavilla ainakin niillä kielillä, jotka olivat virallisia julkaisupäivänä. Muita asiakirjoja, jotka eivät ole oikeudellisesti sitovia, julkaistaan usein englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Kotisivun yleiset tiedot, osiot, jotka ovat välittömästi saatavilla kotisivuilta ja indekseistä, ovat mahdollisuuksien mukaan saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Erikoistietoa on yleensä saatavilla vähintään kahdella kielellä, joilla yleisö käyttää yleisimmin tietoa.

Miten kielet toimivat EIP:n verkkosivuilla?

Verkkosivuston navigointi ja sisältö ovat yleensä saatavilla kolmella kielellä: Englanti, ranska ja saksa. Pääsy näihin versioihin ei edellytä evästeitä tai selaimen tunnistusta. Kieli on merkitty sivun URL-osoitteeseen eli englanniksi (www.eib.org/en), ranskaksi (www.eib.org/fr) ja saksaksi (www.eib.org/de).

Jos muita kieliä on saatavilla, kullakin sivulla on mahdollisuus muuttaa sivun sisällön kieltä. Evästeitä käytetään tämän kielen asettamiseen selausistunnon aikana ja poistetaan istunnon lopussa. Valitsemalla jokin näistä kielistä muuttaa sivun kieltä, kun taas sivun navigaatio pysyy URL-osoitteessa määritetyllä kielellä.

A1.3.4 Euroopan oikeusasiamies

Euroopan oikeusasiamies on vahvasti sitoutunut monikielisyyden periaatteeseen, koska kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus on yksi Euroopan unionin suurimmista vahvuuksista. Oikeusasiamies toimii siltana Euroopan kansalaisten ja EU:n välillä sen varmistamiseksi, että EU:n toimielimet noudattavat korkeimpia eettisiä, hallinnollisia ja läpinäkyvyyttä koskevia normeja. Kansalaisten puhuminen heidän omalla kielellään on avain EU:n saavutettavuuden ja vastuuvollisuuden lisäämiseen, mikä puolestaan on olennaisen tärkeää EU:n demokraattisen järjestelmän onnistumisen kannalta.

Euroopan oikeusasiamies pyrkii löytämään käytännöllisen tasapainon monikielisyyden periaatteen ja hänen velvollisuutensa käyttäen rajallisia resurssejaan mahdollisimman tehokkaasti. Oikeusasiamies voi perustelluissa tapauksissa päättää julkaista tiettyjä asiakirjoja tietyillä kielillä.

Seuraavassa yleiskatsauksessa selitetään oikeusasiamiehen kielivalintoja tärkeimmissä tiedonannoissa ja julkaisuissa.

Viestintä kantelijoiden ja yleisön kanssa

Jokaisella EU:n kansalaisella tai asukkaalla on oikeus käyttää mitä tahansa 24:stä virallisesta kielestä EU:n toimielinten kanssa käytävässä kirjeenvaihdossa, joiden on vastattava samalla kielellä. Tämä periaate koskee myös yhteydenpitoa Euroopan oikeusasiamieheen. Kaikki valitukset, tietopyynnöt ja muut pyynnöt voidaan lähettää ja niihin vastataan millä tahansa EU:n virallisella kielellä.

Oikeusasiamiehen verkkosivusto on saatavilla kaikilla EU:n 24 kielellä, mukaan lukien sähköinen kantelulomake ja interaktiivinen opas, jonka avulla käyttäjät voivat löytää asianmukaisen ongelmanratkaisumekanismien EU:n tasolla tai jäsenvaltioissa. Jos kantelija on tyytymätön oikeusasiamiehen palveluihin, hän voi saada neuvoja siitä, mihin kääntyä haluamallaan EU:n kielellä.

Oikeusasiamiehen keskeiset julkaisut, kuten vuosikertomus, palveluesite ”Kuka voi auttaa?” ja oikeusasiamiehen ohjeet yrityksille ovat saatavilla kaikilla EU:n 24 kielellä. Sama koskee tietoja nykyisestä Euroopan oikeusasiamiehestä Emily O’Reillystä sekä hänen edeltäjistään. Euroopan hyvän hallintotavan säännöstö on saatavilla kaikilla EU:n 24 kielellä sekä EU:n ehdokasmaiden kielillä.

Tapaukseen liittyvä työ

Oikeusasiamies vastaanottaa ja käsittelee kantelut kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Useimmat hänen tutkimuksistaan, lukuun ottamatta epävirallisessa menettelyssä käsiteltyjä tutkimuksia (esimerkiksi puhelimitse), julkaistaan hänen verkkosivustollaan. Eri tapauksiin liittyvien asiakirjojen kielipolitiikka on seuraava:

- Suositukset ja päätökset julkaistaan kantelijan kielellä ja englanniksi.
- Tiivistelmät asioista, joilla on laajempi yleinen etu, julkaistaan kaikilla 24 kielellä.
- Erityiskertomukset julkaistaan kaikilla EU:n 24 kielellä.
- Oma-aloitteiset tutkimukset julkaistaan englanniksi yhdessä tiivistelmien kanssa kaikilla EU:n kielillä.
- Lyhyet tiedot vireillä olleista tapauksista ovat saatavilla englanniksi.
- Julkiset kuulemiset julkaistaan kaikilla EU:n 24 kielellä. Oikeusasiamies voi kuitenkin perustelluissa tapauksissa päättää pyytää palautetta kohdeyleisöiltä muutamilla EU:n kielillä.
- Jatkotutkimuksia on saatavilla kaikilla EU:n 24 kielellä.

Strategiset ja organisatoriset asiakirjat

Suurin osa oikeusasiamiehen strategisista ja organisatorisista asiakirjoista, kuten hänen ohjesäännöstään, strategiastaan, julkisesta rekisteristään ja käytäntesäännöistään, on saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Sama koskee hänen julkisia tarjouskilpailuilmoituksiaan. Hänen vuotuinen hallintosuunnitelma tai muut tarkemmat strategia-asiakirjat ovat saatavilla muutamilla EU:n kielillä.

Media- ja sosiaalisen median toiminta

Oikeusasiamies tiedottaa toimittajille säännöllisesti tutkimuksistaan ja muista uutisistaan. Koska suurin osa asiaankuuluvista toimittajista on Brysselissä toimivia EU:n kirjeenvaihtajia, jotka tarvitsevat oikea-aikaista tietoa ja hallitsevat yleensä englantia, saksaa tai ranskaa, hän julkaisee lehdistötiedotteensa vain näillä kielillä. Äärimmäisissä aikapaineissa hän voi päättää julkaista lehtitekstejä vain englanniksi.

Oikeusasiamies käyttää yhä enemmän sosiaalisen median alustoja tavoittaakseen yleisöä. Näillä alustoilla julkaistu sisältö on pääosin englanninkielistä, koska sillä on kansainvälistä viestintää. Hän julkaisee myös lehdistötiedotteita, tietoa kokouksista ja tapahtumista sekä muita uutisia englanniksi, saksaksi ja ranskaksi. Oikeusasiamiehen julkaisuja ja videoita levitetään eri sosiaalisen median kanavilla EU:n 24 virallisella kielellä.

Viestintä Euroopan oikeusasiamiesten verkoston kanssa

Euroopan oikeusasiamies koordinoi Euroopan oikeusasiamiesten verkostoa, johon kuuluu yli 95 toimistoa 36 Euroopan maassa. Verkoston jäsenet vaihtavat säännöllisesti kokemuksia ja parhaita käytäntöjä seminaarien ja kokousten, uutiskirjeen, sähköisen keskustelufoorummin ja päivittäisen

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

sähköisen uutispalvelun kautta. Tietoa verkostosta sekä yhteinen lausuma ovat saatavilla kaikilla EU:n 24 kielellä. Verkostossa käytetään espanjaa, saksaa, englantia, ranskaa ja italiaa.

Sisäinen viestintä ja rekrytointi

Oikeusasiamiehen tiimi on monikulttuurinen ja sillä on laaja kirjo EU:n virallisia kieliä. Tapaukset, tietopyynnöt tai puhelut käsittelee mahdollisuuksien mukaan henkilöstön jäsen, jonka äidinkieli on hakijan kieli tai vastaava kieli. Jos kieltä ei voida kattaa parlamentin sisällä, oikeusasiamies käyttää ulkoisia käännöspalveluja.

Sisäiset työkielet ovat pääasiassa englantia ja ranskaa. Tietoa oikeusasiamiehen toimiston avoimista työpaikoista on saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Erityiset hakupyynnöt julkaistaan kuitenkin enimmäkseen englanniksi, sillä suurin osa oikeusasiamiehen viroista edellyttää korkeatasoista englannin kielen taitoa.

A1.4 EU:n virastojen kielijärjestelyt ja verkkosivuston kielipolitiikka

Tässä taulukossa oleva luettelo virastoista noudattaa virallista protokollamääräystä. Siinä viitataan sekä säädöksiin (eli rahoitusasetukseen ja/tai sisäisiin sääntöihin) että kielipolitiikkaan, joka mainitaan verkkosivustolla. Kielijärjestelyt ja verkkosivuston kielipolitiikka (jos sellainen on) esitetään yhdessä oikeassa sarakkeessa, koska jälkimmäisessä joskus selvennetään ensin mainittua. Asetukset, päätökset ja verkkosivuston kielipolitiikka on jaettu pisteviivaerottelulla lukemisen helpottamiseksi.

Toimistot	Kielijärjestelyjen lähteet ja verkkosivuston kielitaito (jos sellainen on)	Asiaa koskevien säännösten sisältö
BERECin tukivirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1971, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) ja BERECin tukiviraston (BEREC-virasto) perustamisesta	46 artiklan 1 kohta. ” Asetusta N:o 1 sovelletaan BEREC-virastoon.”
	BEREC-viraston hallintokomitean päätös N:o MC/2016/02) BEREC-viraston työkielijärjestelyistä	1 artikla ” BEREC-viraston työkieli on englanti . Tämä ei estä BEREC-virastoa käyttämästä muita Euroopan unionin virallisia kieliä, joita voidaan pitää tarkoituksenmukaisina.”
Toimivalta Euroopan tason poliittisille puolueille ja Euroopan tason poliittisille säätiöille	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1141/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta	6 artiklan 8 kohta. ” Vastuuviranomaiseen sovelletaan sääntöä N:o 1. Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii työviranomaisen ja rekisterin toiminnassa tarvittavista käännöspalveluista.”
Yhteisön kasvilajikevirasto	Neuvoston asetus (EY) N:o 2100/94, annettu heinäkuussa 1994, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista	34 artiklan 1 kohta. ”Viraston osalta sovelletaan asetuksen N:o 1 säännöksiä.” 34 artiklan 2 kohta. ” Hakemukset virastolle , hakemusten käsittelyyn tarvittavat asiakirjat ja kaikki muut jätetyt asiakirjat on jätettävä jollakin Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä. ” 34 artiklan 3 kohta. ”Virastossa [...] käytävän menettelyn osapuoliilla on oikeus suorittaa kirjallinen ja suullinen menettely millä tahansa Euroopan yhteisöjen virallisella kielellä kääntämällä ja, jos kyseessä on kuuleminen, simultaanitulkkaus ainakin jollekin muulle menettelyn osapuolen valitsemissa Euroopan yhteisöjen virallisille kielille. Näiden oikeuksien käyttäminen ei aiheuta erityisiä kuluja

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

		menettelyn osapuolille.”
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2062/94 Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston perustamisesta	23 artiklan 1 kohta. ”Virastoon sovelletaan asetuksen N:o 1 säännöksiä.” 23 artiklan 2 kohta ” Hallitoneuvosto voi päättää kielistä, joita virasto käyttää sisäisessä toiminnassaan”.
	Kieliä käsittelevät verkkosivut: Monikielisyys EU-OSHassa Työterveys ja työturvallisuus EU-OSHA (europa.eu) https://osha.europa.eu/en/tools-and-resources/multilingualism	Monikielisyys on olennainen osa osallistavaa viestintää Euroopan unionissa ja kaikissa yleiseurooppalaisissa organisaatioissa. Kun EU-OSHAn kehittämät tiedot, analyysit ja välineet asetetaan saataville useilla kielillä, virasto voi tavoittaa enemmän ihmisiä. Kielimuurien ylittäminen EU-OSHA pyrkii levittämään viestejään mahdollisimman laajasti tuomalla monikielisyyden osaksi jokapäiväistä toimintaansa. Se osallistuu myös alan innovatiivisiin hankkeisiin yhteistyössä muiden EU:n organisaatioiden kanssa. Monikielisyys on EU-OSHalle sekä peruseriaate, että käytännön valinta, joka auttaa virastoa suorittamaan tehtävänsä. EU-OSHA pyrkii ajattelemaan luovasti ja toimimaan kustannustehokkaasti sen varmistamiseksi, että sen toiminta on EU:n kansalaisten saatavilla heidän puhumastaan kielestä riippumatta. Tässä muutamia esimerkkejä: • Napo-animoidut elokuvat ovat kielivapaat, ja ne ovat kaikkien ymmärrettävissä ja nautittavissa. • OiRA-työkaluja on saatavilla useilla kielillä, ja käyttäjät voivat etsiä työkaluja kielittäin. • Terveellinen työ -elokuvapalkinnon palkintona palkittu elokuva tarjotaan kansallisille yhteyspisteille tekstityksen tekemiseksi niiden kielillä. Osa EU-OSHAn tuottamista materiaaleista on saatavilla 25 eurooppalaisella kielellä. Toiset, kuten jotkin julkaisut, käännetään kansallisten yhteyspisteiden pyynnöstä. Yhteyspisteillä on aktiivinen rooli käännöstarpeiden arvioinnissa ja niiden laadun seurannassa. EU-OSHAn verkkosivusto Suurin osa EU-OSHAn verkkosivustojen sisällöstä on monikielistä. pääosiot ja kaikki yhtiön verkkosivustolla julkaistut kohokohdat ja tiedotteet ovat saatavilla 25 kielellä. Vuonna 2017 EU-OSHA voitti yhdessä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston ja Euroopan unionin elinten käännöskeskuksen kanssa Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallinnon palkinnon kansalaisten ja asiakkaiden huippuosaamisen alalla.

		<p>Terveellinen työ -kampanjat</p> <p>Terveellinen työ -kampanjan tavoitteena on lisätä tietoisuutta kaikkialla Euroopassa tavoittamalla mahdollisimman paljon ihmisiä ja pienyrityksiä. EU-OSHA:n mielestä on tärkeää, että kampanjat ovat osallistavia, joten virastolla on kaikki kampanjan ydinmateriaalit käännettynä 25 kielelle, mukaan lukien kampanjan verkkosivusto, joka on kampanjaan liittyvien tietojen ja välineiden pääasiallinen arkisto. Muut kampanjamateriaalit ja -julkaisut tarjotaan käännettäväksi yhteyspisteille, jotka voivat päättää, millä niiden mielestä niillä on niille eniten arvoa.</p> <p>Auttaa varmistamaan laadukkaat käännökset</p> <p>EU-OSHA toteutti yhdessä Euroopan unionin elinten käännöskeskuksen (CdT) ja Euroopan unionin julkaisutoimiston kanssa hankkeen, jolla päivitettiin ja laajennettiin niiden monikielisiä työterveys- ja työturvallisuustesaurusia. Tavoitteena oli auttaa kääntäjiä saavuttamaan yhdenmukaiset, tarkat ja ajantasaiset versiot työsuojeluun liittyvistä teksteistä.</p> <p>Monikieliset tesaurukset on nyt integroitu EU-OSHA:n verkkosivustojen sisällönhallintajärjestelmään. Se sisältää 2000 uutta termiä, jotka sisältävät suoria käännöksiä, määritelmiä, viittauksia lähteisiin ja konteksteihin, IATEssa (Euroopan unionin toimielinten välinen terminologiatietokanta, jota ylläpitää CdT) ja EuroVocissa (julkaisutoimiston monikielinen tesaurus). Viraston kansalliset yhteyspisteet ovat tarkistaneet kaikki käännökset niiden paikkansapitävyyden varmistamiseksi.</p> <p>Termejä käytetään merkitsemään julkaisut ja muu sisältö, jonka avulla etsijät voivat löytää työterveys- ja työturvallisuustiedot helpommin ja tehokkaammin.</p> <p>EU-OSHA on laatinut Terveellinen työ -kampanjan puitteissa myös sanastot tietyillä työterveys- ja työturvallisuusosaamisen aloilla. Ne löytyvät kampanjan verkkosivuilta ja yrityksen verkkosivuston asiaankuuluvista osioista.</p>
Euroopan pankkiviranomaisen	Asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta	73 artiklan 1 kohta. "Pankkiviranomaiseen sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1 [...]. 73 artiklan 2 kohta. " Hallintoneuvosto päättää pankkiviranomaisen sisäisistä kielijärjestelyistä "
	Euroopan pankkiviranomaisen sisäisistä kielijärjestelyistä 12 päivänä tammikuuta 2011 tehty hallintoneuvoston päätös	1 artikla "Sisäinen työkieli EPV:n sisäinen työkieli on englanti "
Euroopan raja- ja	Euroopan parlamentin ja	113 artiklan 1 kohta. " Virastoon sovelletaan sääntöä

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

merivartiovirasto	neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta	N:o 1. 113 artiklan 2 kohta. ” Vuosittainen toimintakertomus ja työohjelma laaditaan kaikilla unionin virallisilla kielillä , sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT 342 artiklan nojalla tehtyjen päätösten soveltamista.
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 851/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalaisen keskuksen perustamisesta	14 artikla: ” Hallintoneuvosto vahvistaa jäsentensä yksimielisellä päätöksellä keskuksen kieliä koskevat säännöt, mukaan lukien mahdollisuus erottaa toisistaan keskuksen sisäinen toiminta ja ulkoinen viestintä , ottaen huomioon tarve varmistaa, että kaikki asianomaiset osapuolet voivat tutustua keskuksen työhön ja osallistua siihen molemmissa tapauksissa.”
	Kielten käyttö verkkosivustolla, lausunto: Kielipolitiikka (europa.eu)	” Suurelle yleisölle suunnatut keskeiset julkaisut ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä sekä islanniksi ja norjaksi. Koska käännöskustannukset ovat korkeat, asiantuntijayhteisölle suunnattu sisältö tarjotaan vain englanniksi. Joitakin asiakirjoja, jotka on suunnattu vähemmän teknisille kohderyhmille, esimerkiksi poliittisille päättäjille, käännetään kuitenkin myös sen jälkeen, kun jäsenvaltioita on kuultu kommunikaatiota käsittelevien kansallisten yhteyspisteidensä kautta, ottaen huomioon kansanterveyden merkitys kullakin kohdekielellä ja painottamalla sitä kustannusvaikutuksiin nähden. Avoimet työpaikat käännetään kaikille EU:n virallisille kielille. Euroopan antibioottipäivän (EAAD) kampanjasivusto ja Euroopan rokotustietojärjestelmä (EVIP) käännetään kaikille EU:n virallisille kielille. EAAD on saatavilla myös islanniksi ja norjaksi.
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/128, annettu 16 päivänä tammikuuta 2019, Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen (Cedefop) perustamisesta	22 artiklan 1 kohta. ”Cedefopiin sovelletaan neuvoston asetuksen N:o 1 säännöksiä.”
Euroopan kemikaalivirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta	104 artiklan 1 kohta. ” Virastoon sovelletaan asetusta N:o 1 [...]”
Euroopan kyberturvallisuud	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU)	Kielijärjestelyistä ei ole määräyksiä

<p>en teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamis keskus</p>	<p>2021/887, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinointikeskusten verkoston perustamisesta</p>	
<p>Euroopan ympäristökeskus</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 401/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, Euroopan ympäristökeskuksesta sekä ympäristöä koskevasta Euroopan tieto- ja seurantaverkostosta</p>	<p>Kielijärjestelyistä ei ole määräyksiä</p>
	<p>Viittaus kielten käyttöön Euroopan ympäristökeskuksen (europa.eu) verkkosivustolla EYK:n käännöspolitiikka – Euroopan ympäristökeskus (europa.eu)</p>	<p>EYK:n käännöspolitiikka</p> <p>”ETA:n tehtävänä on tarjota oikea-aikaista, kohdennettua, merkityksellistä ja luotettavaa tietoa päätöksentekijöille ja suurelle yleisölle”. Euroopan komission suuntaviivojen (EU:n virastoja koskeva yhteinen lähestymistapa) ja Euroopan oikeusasiamiehen EU:n hallinnolle antamien suositusten mukaisesti ETA on sitoutunut saamaan mahdollisimman paljon tietoa Euroopan kielillä. Käännösten päätavoitteena on, että suurempi osa sidosryhmistä ja yleisö voi käyttää Euroopan ympäristökeskuksen tietoja.</p> <p><u>Tavoitteet</u></p> <p>Euroopan ympäristökeskuksen käännöspolitiikan tavoitteet ovat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — saattaa Euroopan ympäristökeskuksen tiedot suuremmille kohdeyleisöryhmille ja niiden käyttökelpoisiksi; — tuetaan monikielistä sisältöä ja tietoa, kuten suositellaan kaikille EU:n toimielimille; <p>optimoida käytettävissä olevien käännösresurssien käyttö käyttäjien tarpeiden ja todellisen käytön huomioon ottamiseksi;</p> <p>varmistaa korkea laatu.</p> <p><u>Mitä käännämme</u></p> <p>EEA:n tuotokset on laadittu englanniksi. Käännöspyynnöt ratkaistaan varojen saatavuuden sekä tiedon vaikutuksen ja merkityksellisyyden perusteella kohdeyleisölle. Koska Euroopan ympäristökeskuksella on rajalliset resurssit käännöksiin, etusijalla ovat usein tekstit, jotka on suunnattu laajemmalle yleisölle (esim. yleinen, ei-tekninen sisältö) tai tekstit, joilla on oikeudellisia velvoitteita.</p>

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

		<p>Kääntämisen sisällöstä ja kohdekielistä päätettäessä otetaan huomioon useita kriteereitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> — oikeudelliset vaatimukset — varojen saatavuus — antaako se perustietoa Euroopan talousalueesta <p>- mahdollinen vaikutus kohdeyleisöihin, joka määräytyy seuraavien tekijöiden mukaan: o alkuperäisen tekstin ja sisällön saatavuus (tekninen vs. ei-tekninen) o viestien saatavuus alkuperäisessä tekstissä ja niiden merkitys jäsenmaissa tai jäsenvaltioiden (päättäjien tai yleisön kanssa) tekemät erityiset pyynnöt o mahdollisuus käyttää samaa sisältöä ja käyttää sitä uudelleen useissa eri muodoissa (tulostus verkossa; infograafinen esitys).</p> <p>Tämä etusija perustuu oletukseen, että ympäristöalan tekniset asiantuntijat hallitsevat todennäköisemmin englantia ja pystyvät käyttämään ETA:n teknistä tietämystä.</p> <p>Sisältö voidaan kääntää kaikille tai useille ETA-kielille, esimerkiksi uutisaihe, jossa mainitaan useita maita, voidaan kääntää kyseisten maiden kielille. ETA-alueen sisältö käännetään paitsi EU:n virallisille kielille myös norjaksi, turkiksi ja islanniksi, koska kyseinen maa kuuluu ETA-verkoston.</p> <p>Yleisimmin käännettyä EEA-sisältöä ovat uutiskirjeartikkelit, lehdistötiedotteet, infografiikka ja verkkosivut. Nykyisillä käytävissä olevilla resursseilla EEA tarjoaa sisältöä vain englanniksi sosiaalisen median kanaviensa kautta.</p> <p><u>Suora viestintä yleisön kanssa</u></p> <p>Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan mukaisesti tiedustelijat saavat vastauksen Euroopan talousalueelle osoitettuun kysymykseen alkuperäisen kirjeen/sähköpostin kielellä edellyttäen, että viimeksi mainittu on kirjoitettu jollakin Euroopan unionin virallisista kielistä. Yrityksen sisäisiä resursseja käytetään tämän palvelun tarjoamiseen.</p>
Euroopan kalastusvalvontavirasto	<p>Neuvoston asetus (EY) N:o 768/2005, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2005, Euroopan kalastusvalvontaviraston perustamisesta</p> <p>Palvelukseenottoilmoituksessa (esim. Senior Enterprise Business Architect)</p>	<p>Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole</p> <p>”Virasto noudattaa käytäntöä, jonka mukaan englantia käytetään työkielenä”</p>
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002,	Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole

	<p>elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista</p>	
	<p>Verkkosivustolla olevat tiedot kielten käytöstä (EFSA menee espanjaksi EFSA (europa.eu))</p>	<p>”EFSA:n verkkosivusto on nyt saatavilla espanjaksi, joka on yksi maailman laajimmin puhutuista kielistä. Espanjan lisääminen tarkoittaa, että kaikki EFSA:n olennaiset tiedot, uutiset ja taustamateriaalit ovat saatavilla viidellä kielellä – sisältö on jo saatavilla englanniksi, ranskaksi, saksaksi ja italiaksi.</p> <p>Verkkosivuston espanjankielisen version avaaminen merkitsee sitä, että Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tiedonannoissa otetaan asteittain käyttöön koko EU-24-kielisyys.</p> <p>Espanjan 46 miljoonan kansalaisen lisäksi sanassa on noin 400 miljoonaa espanjankielistä puhujaa. Mandariinikiinan, hindustanin ja englannin jälkeen espanja on maailman laajimmin puhuttu kieli.</p> <p>Sen lisäksi, että Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tiedonantojen kattavuutta laajennetaan, espanjan lisääminen on myös vastaus uuteen Euroopan avoimuusasetukseen, jossa korostetaan, että EFSA:n ja muiden EU:n elinten on oltava mahdollisimman selkeitä ja helposti saatavilla, kun ne ovat yhteydessä suureen yleisöön.</p> <p>EFSA:n kielipalvelut työskentelivät yhdessä Euroopan unionin elinten käännöskeskityksen (CdT) kanssa, joka käänsi laajan valikoiman EFSA:n suosituimpia verkkosivuja.</p> <p>Perustietoa EFSAsta on jo saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä EFSA:n yritysesitteessä ”Tiede kuluttajien suojelemisesta pelolta pöytään”. Asiakirja on saatavilla Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen verkkosivustolla sekä EU Bookshopin verkkosivustolla. Kaikki EFSA:n ilmoitukset henkilöstön palkkaamisesta ovat saatavilla kaikilla EU:n 24 virallisella kielellä.</p> <p>Englanti, joka on EU:n lingua franca, on edelleen tärkein kieli, jota käytetään kaikessa Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen ulkoisessa viestinnässä ja yrityksen sisäisessä viestinnässä. EFSA on tulevaisuuteen suuntautunut organisaatio, joka haluaa ottaa käyttöön uusimman lähestymistavan viestintään, joka on yksi sen toimikauden tärkeimmistä pilareista. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi EFSA aikoo hyödyntää uutta teknologiaa, kuten tekoälyä ja automatisoitua kääntämistä, nykyisessä ja tulevassa monikielisyttä koskevassa lähestymistavassaan.”</p>
<p>Euroopan elin- ja työolojen kehittämistä</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/127, annettu 16 päivänä</p>	<p>23 artiklan 1 kohta. ”Eurofoundiin sovelletaan neuvoston asetuksen N:o 1 säännöksiä.”</p>

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

	<p>tammikuuta 2019, Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) perustamisesta</p> <p>Eurofoundin viestintästrategia (Eurofoundin viestintästrategia (europa.eu))</p> <p>Tietoa verkkosivustolla, kielipolitiikka (monikielisyys Eurofound (europa.eu))</p>	<p>Ohjaavat periaatteet:</p> <p>”8. Eurofound kunnioittaa monikielisyyden roolia viestinnässä Euroopan unionissa ja tunnustaa, että on tärkeää, että eurooppalaiset voivat saada tietoa omalla kielellään. Eurofound jatkaa käytännönläheisen ja kustannustehokkaan lähestymistavan omaksumista tässä prosessissa.</p> <p>[...]</p> <p>Kansallisen tason viestintään sisältyy edelleen Eurofoundin tuotosten ja verkkotietojen kääntäminen, jotta kaikkien käyttäjien olisi helpompi päästä käsiksi jäsenvaltioissa. Kansallisen tason käyttäjätietojen arviointi otetaan huomioon kokonaisprosessissa, jonka avulla Eurofound voi vastata paremmin ja erityisesti kansallisen tason kielivaatimuksiin.</p> <p>[...]</p> <p>Eurofound tarjoaa myös RSS-utissyötteen sekä julkaisukohtaisia sähköpostikuvia. Kielellisesti eriytettyllä verkkolevityksellä pyritään varmistamaan Eurofoundin kohderyhmien optimaalinen saatavuus jäsenvaltioiden tasolla, ja osana näitä toimia jatketaan ennakoivaa push-politiikkaa, jolla levitetään sähköpostilinkkejä toimeenpaneuvien yhteenvetojen kieliversioihin.</p> <p>Eurofoundin kielipolitiikkaa toteutetaan sen nykyisen työohjelman puitteissa, ja sitä ohjaa Eurofoundin viestintästrategia. Strategian kolme periaatetta perustuvat Eurofoundin monikieliseen lähestymistapaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”[...]”. • Eurofound kunnioittaa monikielisyyden roolia viestinnässä eri puolilla EU:ta ja tunnustaa, että on tärkeää, että eurooppalaiset voivat saada tietoa omalla kielellään. <p>Eurofoundin verkkosivusto on monikielinen, seuraavassa laajuudessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monikielinen navigointi on saatavilla koko verkkosivustolla. • Useita ylätasen aloitussivuja käännetään kaikille kielille. 'Kaikki kielet' tarkoittaa kaikkia EU:n 24 virallista kieltä lukuun ottamatta iirin ja maltan kieltä, joiden kääntäminen on ollut vähäistä hyvin vähäisen käytön vuoksi. Sama koskee valikoituja keskeisiä sivuja, kuten Eurofoundin sisältöä ja Eurofoundin kyselyihin liittyviä sivuja. Kyselyaineistoa esittävä datan visualisointityökalu on saatavilla kaikilla kielillä. • Käännetyt julkaisut julkaistaan verkossa.
--	---	--

		<p>Julkaisujen käännösohjelma sisältää seuraavat tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Julkaisujen tiivistelmät käännetään kaikille kielille. • Eläminen ja työskentely Euroopassa -vuosikirja ja tietyt muut keskeiset julkaisut käännetään ranskaksi, saksaksi ja tarvittaessa enintään kolmelle muulle kielelle. • Yritys- ja mainosmateriaali käännetään tarpeen mukaan. • Yksittäisten julkaisujen kääntämistä koskevia tapauskohtaisia ja tilattavia pyyntöjä tarkastellaan tapauskohtaisesti. <p>Eurofoundin järjestämissä tilaisuuksissa tulkkauksia järjestetään mahdollisuuksien mukaan asianomaisille kielille. Eurofound soveltaa edelleen käytännönläheistä ja kustannustehokasta lähestymistapaa kielipolitiikkansa täytäntöönpanoon. Sen tarkoituksena on mahdollistaa laaja-alainen monikielisyys, jolla optimoidaan käyttäjien käyttömahdollisuudet kaikissa jäsenvaltioissa ja vastataan tarvittaessa myös kysyntälähtöisiin tarpeisiin. Kielipolitiikkaa ja sen täytäntöönpanoa tarkastellaan jatkuvasti Eurofoundin työohjelman, viestinnän painopisteiden ja käytettävissä olevien resurssien perusteella.</p>
Euroopan tasa-arvoinstituutti	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1922/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan tasa-arvoinstituutin perustamisesta	16 artiklan 1 kohta. ”Instituuttiin sovelletaan asetuksen N:o 1 säännöksiä.”
	Palvelukseenottoilmoitus (kansalliset asiantuntijat) – Viestintä Euroopan tasa-arvoinstituutti (europa.eu)	” Englanti [...] on instituutin pääasiallinen työkieli”
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta	73 artiklan 1 kohta. “[...] Elintarviketurvallisuusviranomaiseen sovelletaan asetusta N:o 1 [...].” 73 artiklan 2 kohta. ” Hallintoneuvosto päättää pankkiviranomaisen sisäisistä kielijärjestelyistä ”
	Hallintoneuvoston päätös sisäisistä kielijärjestelyistä, EIOPA-MB- 11/003, 10 ja 2011	1 artikla: Sisäinen työkieli: ” EIOPan sisäinen työkieli on englanti ”
Euroopan työviranomainen	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU)	35 artiklan 1 kohta. ”Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiseen sovelletaan neuvoston

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

	2019/1149, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, Euroopan työviranomaisen perustamisesta	asetuksen N:o 1 säännöksiä.”
Euroopan meriturvallisuusvirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1406/2002, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2002, Euroopan meriturvallisuusviraston perustamisesta	9 artiklan 1 kohta. ”Virastoon sovelletaan asetuksen N:o 1 säännöksiä.”
	Verkkosivustolla annetut tiedot (avoimuusportaali – Hallinnollinen rakenne – EMSA – Euroopan meriturvallisuusvirasto (europa.eu))	EMSA omalla kielelläsi ”Meille on tärkeää, että EU:n kansalaiset voivat saada perustietoa EMSAsta omalla kielellään. Olemme kääntäneet osia verkkosivustostamme 24:lle EU:n kielelle, ja viisivuotisstrategiamme (2020–2024) on saatavilla myös 24 EU-kielellä. Lisäksi lisäämme verkkosivustollemme säännöllisesti monikielistä sisältöä, mukaan lukien käännöksiä keskeisistä raportointitehtävistämme.”
Euroopan lääkevirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 726/2004, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta	Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole
	Tietoa verkkosivuilla (Kuinka valiokunnat toimivat Euroopan lääkevirasto (europa.eu))	”Kaikkien EMA-komiteoiden työkieli on englanti . Tähän sisältyvät täysistuntokeskustelut, työasiakirjat ja kirjeenvaihto. EMA ei tarjoa tulkkaus- ja käännöspalveluja.
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1920/2006, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksesta	Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole
	EMCDDA:n viestintästrategia (https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/733/Communication_strategy_2012_451772.pdf)	” Keskittyminen: monikielisen sisällön virtaviivaistaminen: EU:n kansalaisilla on oikeus saada tietoa omalla kielellään. Kielellisen monimuotoisuuden kunnioittaminen on elintärkeää EU:n virastolle, mutta se on myös jatkuva haaste. EMCDDA tuottaa erilaisia tuloksia kaikilla EU:n kielillä sekä norjaksi, kroatiaksi ja turkiksi.

		<p>Kansainvälisessä yhteistyössä toteutettavat toimet edellyttävät, että EMCDDA ottaa vastaan uusia kieliryhmiä, kuten liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) ja Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) edunsaajien kielet. Viraston kielipolitiikka perustuu tarpeiden perusteelliseen arviointiin, jossa laatu asetetaan enemmän kuin määrä. Monissa tapauksissa kohdeyleisö sanelee tietyn tuotteenärkevimmän kielipolitiikan (esim. "yleisen yleisön" tuotokset kansallisilla kielillä; tekniset tuotokset englanniksi). Tämä yhdessä eri kieliversioiden lataus- ja jakelulukujen kanssa muodostaa selkärangan monikielisen sisällön tuottamista koskeville päätöksille. Vuosikertomuksen relevanssin ja ajantasaisuuden parantamiseksi vuosikertomusta tarkastellaan tiivistelmänä (joka käännetään kaikille kielille) ja siihen liitetään aihekohtainen katsaus (saatavilla englanniksi ja kohokohtia käännettyihin uutisjulkaisuihin).</p> <p>Tämän politiikan täytäntöönpanovälineitä ovat muun muassa seuraavat: monikieliset tiivistelmät pidemmistä asiakirjoista englanniksi; online-käännöstyökalut; lisää välineitä käännösten laadun parantamiseksi (esim. monikieliset sanastot, ulkoiset kieltenväliset palveluntarjoajat) lyhyet verkkotiedotteet useilla kielillä ja enemmän tarpeisiin perustuvaa viestintää valituilla kielillä. Virasto panee tyytyväisenä merkille, että sen tuotteista tehdään yhä enemmän "spontaanisista käännöksistä" (esim. käytännön käsikirjojen ja ohjeiden kansalliset yhteyspistekäännökset), ja näiden tuotteiden tueksi tarvitaan uusia menettelyjä ja ohjeita.</p>
<p>Euroopan syyttäjänvirasto</p>	<p>Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa</p>	<p>7 artikla Raportointi</p> <p>Kohta 1. "EPPO laatii ja julkistaa joka vuosi vuosikertomuksen yleisestä toiminnastaan unionin toimielinten virallisilla kielillä."</p> <p>107 artikla Kielijärjestelyt</p> <p>Kohta 1. Asetusta N:o 1/58 "sovelletaan tämän asetuksen 21 artiklassa [sisäiset säännöt] ja 114 artiklassa [täytäntöönpanosäännöt ja ohjelma-asiakirjat] tarkoitettuihin säädöksiin".</p> <p>Kohta 2. " Kollegio päättää jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä EPPO:n sisäisistä kielijärjestelyistä."</p> <p>Kohta 3. "Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii EPPO:n hallinnollisesta toiminnasta keskustasolla tarvittavista käännöspalveluista, jollei asian kiireellisyys edellytä muuta ratkaisua. Valtuutetut Euroopan syyttäjät päättävät tutkintaa varten tehtäviä käännöksiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti."</p>
	<p>EPPO:n kollegion päätös 30.</p>	<p>1 artikla:</p>

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

	syyskuuta 2020 sisäisistä kielijärjestelyistä	Kohta 1. ” EPPOn operatiivisen ja hallinnollisen toiminnan työkieli on englantia. ” Kohta 2. ” Ranskaa käytetään yhdessä englannin kanssa suhteissa Euroopan unionin tuomioistuimeen. ”
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen) perustamisesta	73 artiklan 1 kohta. ”Pankkiviranomaiseen sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1 [...]”. 73 artiklan 2 kohta. ”Hallintoneuvosto päättää pankkiviranomaisen sisäisistä kielijärjestelyistä”.
	Hallintoneuvoston päätös, 11 päivänä tammikuuta 2011, ESMA/2011/MB/3	1 artikla – Sisäinen työkieli ” EAMV:n sisäinen työkieli on englantia. ”
Euroopan koulutussäätiö	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1339/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan koulutussäätiön perustamisesta	8 artiklan 2 kohta. ” Hallintoneuvosto vahvistaa äänivaltaisten jäsentensä yksimielisellä päätöksellä säätiön kieliä koskevat säännöt ottaen huomioon tarpeen varmistaa, että kaikki asianomaiset osapuolet voivat tutustua säätiön toimintaan ja osallistua siihen.”
	EFT:n johtokunnan päätös, GB/09/DEC/017	Työkielet 10 artikla ”Hallituksen työkielet ovat englantia, ranska, saksa, italia ja espanja ”.
Euroopan unionin turvapaikkavirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2303, annettu 15 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan unionin turvapaikkavirastosta	62 artiklan 1 kohta ” virastoon sovelletaan asetusta N:o 1 ” 62 artiklan 2 kohta. ”Edellä 42 artiklassa tarkoitettu viraston toimintaa koskeva konsolidoitu vuosikertomus ja ohjelma-asiakirjat on laadittava kaikilla unionin toimielinten virallisilla kielillä , sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 342 artiklan nojalla tehtyjen päätösten soveltamista.” 62 artiklan 3 kohta. ”Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii viraston toiminnan edellyttämistä käännöspalveluista.”
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust)	33 artiklan 1 kohta. ”Virastoon sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1 ”. 33 artiklan 2 kohta. ”Yhtenäinen ohjelma-asiakirja ja vuotuinen toimintakertomus on laadittava kaikilla unionin toimielinten virallisilla kielillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 342 artiklan nojalla tehtyjen päätösten soveltamista.” 33 artiklan 3 kohta. ” Hallintoneuvosto voi tehdä päätöksen työkielistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velvoitteiden soveltamista”.

	<p>Kollegion päätös 2020–08, annettu 27 päivänä marraskuuta 2020, Eurojustin sisäisistä kielijärjestelyistä</p> <p>Verkkosivustolla annetut kieliä koskevat tiedot</p> <p>Kielenkäyttö ulkoisessa viestinnässä (europa.eu)</p> <p>https://www.eurojust.europ</p>	<p>"työkieli on englanti"</p> <p><u>"Kielenkäyttö Eurojustin ulkoisessa viestinnässä"</u></p> <p>Eurojust käyttää kaikkia Euroopan unionin virallisia kieliä yhteydenpidossaan jäsenvaltioiden kumppaneidensa ja EU:n kansalaisten kanssa. Vaikka Eurojustin asiakirjat, jotka on tarkoitettu julkiseen jakeluun, laaditaan ensisijaisesti englanniksi, ne on käännettävä muille kielille tässä toimintaperiaatteessa kuvatulla tavalla.</p> <p>Julkiset suunnittelu- ja raportointiasiakirjat</p> <p>Eurojust kääntää seuraavat asiakirjat kaikille virallisille kielille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhtenäinen ohjelma-asiakirja (mukaan lukien vuotuinen työohjelma ja talousarvio) • Vuosikertomus <p><u>Eurojustin operatiivista työtä ja työjärjestelyjä koskevat julkiset raportit</u></p> <p>Eurojustin laatimat selvityksistä, strategisista hankkeista ja ohjeista saadut raportit tapaustutkimuksesta saatujen kokemusten perusteella laaditaan englanniksi. Eurojust kääntää kaikille virallisille kielille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käytännön ohjeiden ja käsikirjojen koko teksti, jota ammatinharjoittajien on käytettävä päivittäisessä työssään; • Tiivistelmä/tulokset tutkimuksista ja strategisista hankkeista. <p>Eurojust on myös kääntänyt kaikille virallisille kielille kolmansien osapuolten kanssa tehtyjen työjärjestelyjen koko tekstin.</p> <p><u>Julkiset tiedustelut, asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt, henkilötietoihin tutustumista koskevat pyynnöt</u></p> <p>Vastatessaan yleisön esittämiin pyyntöihin Eurojust vastaa pyynnön kielellä. Käännöstarpeiden vuoksi vastausten viivästymisen välttämiseksi Eurojust kääntää vakiomuotoiset vastaukset tietopyyntöihin, asiakirjojen saatavuuteen ja henkilötietoihin ja tukeutuu Eurojustin viestien haltijoiden äidinkielenään puhujiin niiden mukauttamiseksi tarpeen mukaan.</p> <p><u>Lehdistötiedotteet ja lehdistötilaisuudet</u></p> <p>Eurojust julkaisee lehdistötiedotteita englanniksi.</p>
--	---	---

		<p>Jos ne liittyvät Eurojustin operatiiviseen työhön, nämä ja asiaankuuluvat liiteasiakirjat käännetään muille jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden kielille, kun</p> <ul style="list-style-type: none"> • julkaisuaikataulu mahdollistaa ja • viestintätarkoitusta palvelee paremmin käännetty lehdistötiedote. <p>Jos toimielin kehitty merkittävästi, lehdistötiedote ja liiteasiakirjat käännetään kaikille virallisille kielille, jos julkaisuaikataulu sen sallii.</p> <p>Lehdistötilaisuuksissa (lehdistötilaisuudet, lehdistötilaisuudet) Eurojust järjestää tulkkauksen niiden jäsenvaltioiden kielille, joihin se on erityisen vaikuttanut, jos se on mahdollista tapahtuman järjestämiseksi ja on tarpeen viestinnän vaikutuksen parantamiseksi.</p> <p><u>Verkkosivut</u></p> <p>Eurojustin verkkosivuston ensisijainen kieli on englanti. Näin Eurojustin henkilöstö voi jatkuvasti luoda, seurata ja päivittää sisältöä.</p> <p>Kaikki Eurojustin julkiset tuotteet (vuosikertomus, yhtenäinen ohjelma-asiakirja, työjärjestelyt kolmansien osapuolten kanssa, ohjeet, tiivistelmät tutkimuksista ja strategisista hankkeista, lehdistötiedotteet), jotka on käännetty muille kielille, julkaistaan verkkosivustolla kaikissa kieliversioissa. Sivusto luo asiakirjakokoelmia tietyllä kielellä helppokäyttöisyyden vuoksi (ns. maasivut).</p> <p>Sivut, jotka kuvaavat Eurojustin roolia ("kuka olemme", "Mitä teemme", "Miten teemme sen" ja "Miksi sillä on merkitystä") on käännetty kaikille virallisille kielille. Tiedot siitä, miten tiettyihin kansallisiin yhteyspisteisiin voidaan ottaa yhteyttä, julkaistaan kyseisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä sekä englanniksi. Muut sivut voidaan kääntää muille virallisille kielille, jos tämä on välttämätöntä viestintätarkoituksen saavuttamiseksi ja sisältö on riittävän vakaa, jotta sivu (ja näin ollen käännökset) ei tarvitse päivittää useammin kuin kerran vuodessa.</p> <p><u>Sosiaalinen media</u></p> <p>Eurojustin sosiaalisen median kanavat julkaisevat sisältöä englanniksi, jotta Eurojustin sosiaalisen median hallinnoinnista vastaava henkilöstö voi julkaista, valvoa laadunvalvontaa ja vastata mahdollisiin huomautuksiin tai vastauksiin.</p> <p>Sosiaalisen median sovellukset mahdollistavat tekstien automaattiset käännökset muille virallisille kielille</p>
Euroopan unionin kyberturvallisuus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU)	40 artikla: "ENISAan sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1 ."

virasto	2019/881, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, ENISAsta (Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto) ja tieto- ja viestintätekniikan kyberturvallisuussertifiointista	Jäsenvaltiot ja muut jäsenvaltioiden nimeämät elimet voivat kääntyä ENISAn puoleen ja saada vastauksen valitsemallaan unionin toimielinten virallisella kielellä.
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	Neuvoston asetus (EY) N:o 168/2007, annettu 15 päivänä helmikuuta 2007, Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta Ei sivuston kielipolitiikkaa arvioida	25 artiklan 1 kohta. ”Virastoon sovelletaan 15 päivänä huhtikuuta 1958 annetun asetuksen N:o 1 säännöksiä”. 15 artiklan 2 kohta. ” Hallintoneuvosto päättää viraston sisäisistä kielijärjestelyistä.”
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol)	64 artiklan 1 kohta. ”Asetuksen N:o 1 säännöksiä sovelletaan Europoliin”. 2. Hallintoneuvosto päättää jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä Europolin sisäisistä kielijärjestelyistä. 3. Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii Europolin toiminnassa tarvittavista käännöspalveluista.
	Rekrytointi https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Recruitment_Guidelines_0.pdf	Työkieli on englanti.
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2219, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirastosta	27 artiklan 1 kohta: ”CEPOLiin sovelletaan asetuksen N:o 1 säännöksiä”. 25 artiklan 2 kohta. ” Hallintoneuvosto päättää jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä CEPOLin sisäisistä kielijärjestelyistä.”
Euroopan unionin rautatievirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 881/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan rautatieviraston perustamisesta	35 artiklan 1 kohta. ” Hallintoneuvosto päättää viraston kielijärjestelyistä. Hallintoneuvoston jäsenen pyynnöstä tämä päätös tehdään yksimielisesti. Jäsenvaltiot voivat ottaa yhteyttä virastoon valitsemallaan yhteisön kielellä.”
Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/942, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston	44 artiklan 1 kohta: ”ACERIin sovelletaan neuvoston asetuksen N:o 1 säännöksiä.” 44 artiklan 2 kohta. ” Hallintoneuvosto päättää ACERin sisäisistä kielijärjestelyistä”.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

	perustamisesta	
	Hallintoneuvoston päätös AB N:o 15/2014 viraston kielijärjestelyistä	<p>”3) EU:n toimielimille ja elimille myönnetään tietty toiminnallinen riippumattomuus sisäisen kielijärjestelyn valinnassa edellyttäen, että valinta vastaa objektiivisesti asianomaisen elimen toiminnallisia tarpeita eikä johda perusteettomaan erilaiseen kohteluun unionin kansalaisten välillä.” 1 artikla</p> <p>”Viraston työkieli ja sen tukirakenteet Viraston työkieli on englanti.”</p>
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavasta Euroopan unionin virastosta (eu-LISA)	<p>33 artiklan 1 kohta. ”Virastoon sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1”.</p> <p>33 artiklan 2 kohta. ” Yhtenäinen ohjelma-asiakirja ja vuotuinen toimintakertomus on laadittava kaikilla unionin toimielinten virallisilla kielillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 342 artiklan nojalla tehtyjen päätösten soveltamista.”</p> <p>33 artiklan 3 kohta. ” Hallintoneuvosto voi tehdä päätöksen työkielistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velvoitteiden soveltamista”.</p>
	Verkkosivustolla annetut tiedot (eu-lisa – eu-lisan lähestymistapa monikielisyyteen (europa.eu))	<p>”EU-LISA julkaisee verkkosivustollaan kaikilla Euroopan unionin toimielinten virallisilla kielillä, kuten perustamisasetuksessa (EU) 2018/1726) edellytetään,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjelmointiasiakirjat, • Vuotuiset toimintakertomukset, • Vuotuiset talousarviot, • Luettelot toimivaltaisista viranomaisista, joilla on valtuudet tehdä hakuja suoraan Schengenin tietojärjestelmään sisältyvistä tiedoista, • luettelot kansallisten SIS II -järjestelmien (N.SIS II) ja SIRENE-toimistojen toimistoista, • luettelo nimetyistä viranomaisista, joilla on pääsy Eurodacin keskusjärjestelmään tallennettuihin tietoihin (turvapaikan osalta) • EU-LISAn viralliset vastaukset tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin viraston tilinpäätöksestä. <p>Viraston maantieteellisen sijainnin vuoksi erilaisia julkisia tiedotusmateriaaleja, kuten esitteitä, esitteitä ja tietosivuja julkaistaan englanniksi, ranskaksi, saksaksi ja viroksi. Suurin osa eu-LISAn verkkosisällöstä on englanniksi, jotta rajallisia resursseja voidaan optimoida ja käytettävissä olevia resursseja voidaan hyödyntää tehokkaasti. Virasto ottaa asteittain käyttöön kielellisen monimuotoisuuden periaatteet, jotka riippuvat käytettävissä olevista resursseista ja esitetyistä vaatimuksista [...]”.</p>

<p>Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta</p>	<p>93 artiklan 1 kohta. ”Virastoon sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1.”</p>
<p>Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta</p>	<p>85 artiklan 6 kohta. ”Viraston 1 kohdan mukaisesti laatimat kertomukset on jäsenvaltion pyynnöstä asetettava sen saataville sen jäsenvaltion unionin virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jossa tarkastus tehtiin.”</p> <p>119 artiklan 3 kohta: Virasto kääntää tarvittaessa turvallisuuden edistämismateriaalin unioninvirallisille kielille.</p> <p>119 artiklan 5 kohta. ”Jokaisella luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on oikeus osoittaa virastolle kirjallisesti millä tahansa unionin virallisella kielellä, ja hänellä on oikeus saada vastaus samalla kielellä.”</p>
<p>Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2001, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, Euroopan unionin tavaramerkistä</p>	<p>146 artiklan 1 kohta. ”EU - tavaramerkkiä koskeva hakemus on tehtävä jollakin unionin virallisella kielellä.”</p> <p>146 artiklan 2 kohta: ” Viraston kielet ovat englanti, ranska, saksa, italia ja espanja.”</p> <p>146 artiklan 3 kohta. ”Hakijan on ilmoitettava toinen kieli, joka on viraston kieli, jonka käyttöä hän hyväksyy väite-, menettämisen- tai mitättömyysmenettelyn mahdollisena kielenä. Jos hakemus on tehty kielellä, joka ei ole viraston kieli, virasto huolehtii hakemuksen kääntämisestä hakijan ilmoittamalle kielelle [...]”</p> <p>146 artiklan 4 kohta. Jos EU-tavaramerkin hakija on ainoa osapuoli virastossa käytävässä menettelyssä, menettelykieli on kieli, jota käytetään EU-tavaramerkkiä koskevan hakemuksen jättämisessä. Jos hakemus on tehty muulla kuin viraston kielellä, virasto voi lähettää hakijalle kirjallisia tiedonantoja sillä toisella kielellä, jonka hakija on ilmoittanut hakemuksessaan.”</p>
	<p>Tietoa kielistä viraston verkkosivustolla</p> <p>https://euipo.europa.eu/ohimPortal/en/euipo-language-policy</p>	<p>” Toimiston viisi työkieltä ovat englanti, ranska, saksa, italia ja espanja. Tavaramerkki- ja mallihakemus voidaan jättää 23:lla Euroopan unionin virallisella kielellä. EUTM- ja RCD-rekisterit julkaistaan myös EU:n 23 virallisella kielellä. EUIPO:n verkkosivuston sisältö julkaistaan ainakin viidellä viraston kielellä ja usein myös 18 muulla virallisella kielellä.</p> <p>EUIPO on sitoutunut varmistamaan, että kaikilla on mahdollisuus saada tietoa teollis- ja tekijänoikeuksista</p>

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

		<p>kielellä, jota he ymmärtävät, vaikka kyseinen kieli ei olisikaan heidän äidinkieltensä.</p> <p>Mahdollisuuksien mukaan kommunikoimme kanssasi virallisella kansallisella kielelläsi. Kaikkiin tiettyihin tavaramerkki- tai mallimenettelyihin liittyviin kielikysymyksiin sovelletaan kuitenkin vastaavia säännöksiä ja viraston ohjeita.</p> <p>Lisätietoja virastossa käytävissä menettelyissä käytettävistä kielistä on asiaa koskevissa asetuksissa, erityisesti EU-tavaramerkkiasetuksen 146 ja 147 artiklassa, EUTMIR-asetuksen 24, 25 ja 26 artiklassa, CD-asetuksen 98 ja 99 artiklassa sekä CIR-asetuksen 29, 80, 81 ja 83 artiklassa.</p> <p><u>Löydä haluamasi kieli verkkosivuilta</u></p> <p>Kaikilla sivuillamme on avattava valikko vasemmassa yläkulmassa, jossa voit valita, millä kielellä haluat tarkastella sivua.</p> <p>Lisäksi, jos etsit oikeuskäytäntöä tukeaksesi asiaa tuomioistuimessa, eSearch Case Law -tietokantamme tarjoaa konekäännöksiä, joiden avulla voit saada välittömän yleiskuvan tietyn tuomion sisällöstä ennen kuin investoit oikeaksi todistettuihin käännöksiin.</p> <p><u>EUIPO:n terminologia</u></p> <p>EUIPO tarjoaa virallisen teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvän terminologian kaikilla EU:n kielillä. Tämä edistää oikeusvarmuutta teollis- ja tekijänoikeuksien maailmassa. Termeihin voi tutustua kuka tahansa EU:n toimielinten välisen terminologiatietokannan (IATE) kautta.</p> <p><u>Käännökset</u></p> <p>Viraston toiminnan kannalta välttämättömät käännökset kääntää EU:n elinten käännöskeskus.</p>
<p>Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014, yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta</p> <p>Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston päätös, annettu 17 päivänä</p>	<p>81 artiklan 1 kohta: ”Neuvostoon sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1.”</p> <p>81 artiklan 2 kohta: ” Lautakunta päättää kriisinratkaisuneuvoston sisäisistä kielijärjestelyistä.”</p> <p>81 artiklan 3 kohta: ”Lautakunta voi päättää, mitä virallisia kieliä käytetään lähettäessään asiakirjoja unionin toimielimille tai elimille.”</p> <p>81 artiklan 4 kohta: ”Kriisinratkaisuneuvosto voi sopia kunkin kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen kanssa kielestä tai kielistä, jolla kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille lähetettävät tai niiden toimittamat asiakirjat laaditaan.”</p> <p>4 artiklan 1 kohta: ”Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten yhteisessä kriisinratkaisumekanismissa sisäisessä</p>

	<p>joulukuuta 2018, kehyksen vahvistamisesta käytännön järjestelyille yhteisessä kriisinratkaisumekanismissa tehtävälle yhteistyölle yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisen kriisinratkaisun välillä</p> <p>Viranomaiset (SRB/PS/2018/15),</p>	<p>viestinnässä käytetty operatiivinen työkieli on englanti suullisessa ja kirjallisessa muodossaan.”</p> <p>4 artiklan 3 kohta: ”Kansallisten sääntelyviranomaisten suoraan kansallisen sääntelyviranomaisen vastuulla oleville yhteisöille ja konserneille laatimiin päätösluonnoksiin ja kriisinratkaisusuunnitelmiin, jotka on laadittu muulla kielellä kuin englanniksi kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti, on liitettävä väliaikainen englannin kielen tiivistelmä ainoastaan informatiivista käyttöä varten, kun ne lähetetään</p> <p>[...]”</p> <p>4 artiklan 6 kohta: ”Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston säädökset, jotka on osoitettu kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille niiden täytäntöönpanemiseksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti, hyväksytään englanniksi, mikä muodostaa tällaisen yhteisen kriisinratkaisuneuvoston säädöksen oikeudellisesti sitovan version.</p> <p>Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto pyrkii toimittamaan säädöksensä kohteliaisuuden käännöksen kansalliselle kielelle, jonka kyseinen yhteisö on valinnut neuvoston asetuksen N:o 1 mukaisesti, samanaikaisesti kun säädös annetaan tiedoksi kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle.</p> <p>Tätä menettelyä ei sovelleta kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisupäätösten tekemiseen. Tässä tapauksessa kriisinratkaisupäätösten hyväksymisen jälkeen yhteinen kriisinratkaisuneuvosto toimittaa kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen pyynnöstä kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle kohteliaasti käännöksen kriisinratkaisupäätöksestään täytäntöönpanosäädöksen kansalliselle kielelle.”</p>
<p>Euroopan unionin elinten käänöskeskus</p>	<p>Neuvoston asetus (EY) N:o 2965/94, annettu 28 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan unionin elinten käänöskeskuksen perustamisesta</p>	<p>Lausunto 2</p> <p>Neuvoston ja komission yhteinen lausuma:</p> <p>”Käänöskeskuksen perustamisen yhteydessä neuvosto ja komissio vahvistavat, että käänöskeskus olisi järjestettävä siten, että Euroopan yhteisöjen virallisia kieliä voidaan kohdella yhdenvertaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden eri elinten kielten käyttöä koskevien erityissääntösten soveltamista, joiden puolesta keskus toimii.”</p>
<p>Euroopan puolustusvirasto</p>	<p>Neuvoston päätös (YUTP) 2015/1835, annettu 12 päivänä lokakuuta 2015, Euroopan puolustusviraston perussäännöstä, kotipaikasta ja operatiivisista säännöistä</p>	<p>33 artikla: ”Neuvosto vahvistaa yksimielisesti viraston kielijärjestelyt.”</p>

	<p>Verkkosivustolla annetut tiedot (kielipolitiikka (europa.eu))</p>	<p>"Kielipolitiikka</p> <p>Euroopan puolustusvirasto (EDA) on sitoutunut monikielisyyteen ja toteaa, että on tärkeää kommunikoida EU:n kansalaisten kanssa eri puolilla EU:ta ja helpottaa tiedon saatavuutta heidän omilla kielillään.</p> <p><u>Sitoutumisemme kielelliseen monimuotoisuuteen</u></p> <p>On 24 virallista kieltä: [...]</p> <p>Euroopan puolustusviraston tavoitteena on löytää tasapaino Euroopan kielellisen monimuotoisuuden kunnioittamisen ja käytännön näkökohtien, kuten kohdeyleisön, aikarajoitteiden sekä inhimillisiin ja taloudellisiin resursseihin kohdistuvien vaikutusten, välillä.</p> <p>Tässä valossa,</p> <ul style="list-style-type: none"> • EDA pyrkii omaksumaan käytännönläheisen ja kustannustehokkaan lähestymistavan kielipolitiikkaansa toteuttaessaan. • Euroopan puolustusvirasto kannattaa käännösresurssien yhdistämistä mahdollisuuksien mukaan kustannusten vähentämiseksi ja sen varmistamiseksi, että EU:n kansalaisilla on enemmän tietoa EU:n eri virallisilla kielillä. • EDA on sitoutunut hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti kaikkia käytettävissään olevia käännöstyökaluja ja -palveluja. <p><u>Kielten käyttö Euroopan puolustusvirastossa</u></p> <p>Käytännössä EDA:n sisäinen työkieli on englanti. EDA:n julkisilla verkkosivuilla käytetty pääkieli on näin ollen myös englanti, joka mahdollistaa sisällön jatkuvan luomisen, seurannan ja päivittämisen sekä resurssien optimoinnin.</p> <p>[...]</p> <p><u>Julkiset tiedustelut, asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt ja pääsy henkilötietoihin</u></p> <p>Tietopyynnöt, oikeus tutustua asiakirjoihin ja henkilötietoihin voidaan esittää millä tahansa EU:n virallisella kielellä. Euroopan puolustusvirasto varmistaa, että kansalaiset, jotka kirjoittavat jollakin EU:n virallisista kielistä, saavat mahdollisuuksien mukaan vastauksen samalla kielellä EDAn hyvän hallintotavan säännösten mukaisesti.</p> <p>Pyyntöjen nopean käsittelyn helpottamiseksi ja käännöstarpeiden vuoksi vastausten viivästymisen välttämiseksi Euroopan puolustusvirasto voi käyttää vakiomuotoisia vastauksia tietopyyntöihin, asiakirjojen</p>
--	---	---

		<p>saatavuuteen ja henkilötietojen saantiin ja luottaa siihen, että Euroopan puolustusviraston äidinkielenään puhuvat muuttavat niitä tarvittaessa.”</p> <p><u>Julkiset hankinnat ja rekrytoijatt</u></p> <p>Hankintamenettelyissään Euroopan puolustusvirasto käyttää sopimusten kieltä, lähinnä englantia. Talouden toimijat ja ehdokkaat Euroopan puolustusviraston hankintamenettelyihin voivat pyytää hankinta-asiakirjoihin liittyviä lisätietoja millä tahansa EU:n virallisella kielellä.</p> <p>Euroopan puolustusviraston henkilöstö on monikulttuurinen ja sillä on laaja kirjo EU:n kieliä. Käytävissä olevien resurssien rajallisuuden vuoksi ja mahdollisten kyselyjen nopean käsittelyn varmistamiseksi Euroopan puolustusviraston palvelukseenottomenettelyihin osallistuvia hakijoita pyydetään kuitenkin ottamaan yhteyttä virastoon englanniksi. Koska englanti on käytännössä EDA:n sisäinen työkieli, erittäin hyvä englannin kielen taito on lisäksi edellytys viraston palvelukseen ottamiselle.</p> <p><u>EDA:n lehdistötiedotteet ja lehdistötilaisuudet</u></p> <p>Koska lehdistölle on viestittävä nopeasti ajankohtaisista asioista, EDA:n lehdistötiedotteet julkaistaan yleensä englanniksi. Tarvittaessa EDA voi kääntää lehdistötiedotteita myös muille kielille. Euroopan puolustusviraston osallistuessa lehdistötilaisuuksiin neuvostossa voidaan tarjota käännöstä ranskaksi ja ranskasta neuvoston käytännön mukaisesti.</p> <p>[...]</p>
<p>Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/881, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, ENISAsta (Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto) ja tieto- ja viestintätekniikan kyberturvallisuussertifiointista</p>	<p>Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole</p>
<p>Euroopan unionin satelliittikeskus</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/887, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinointikeskusten verkoston perustamisesta</p>	<p>Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole</p>

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

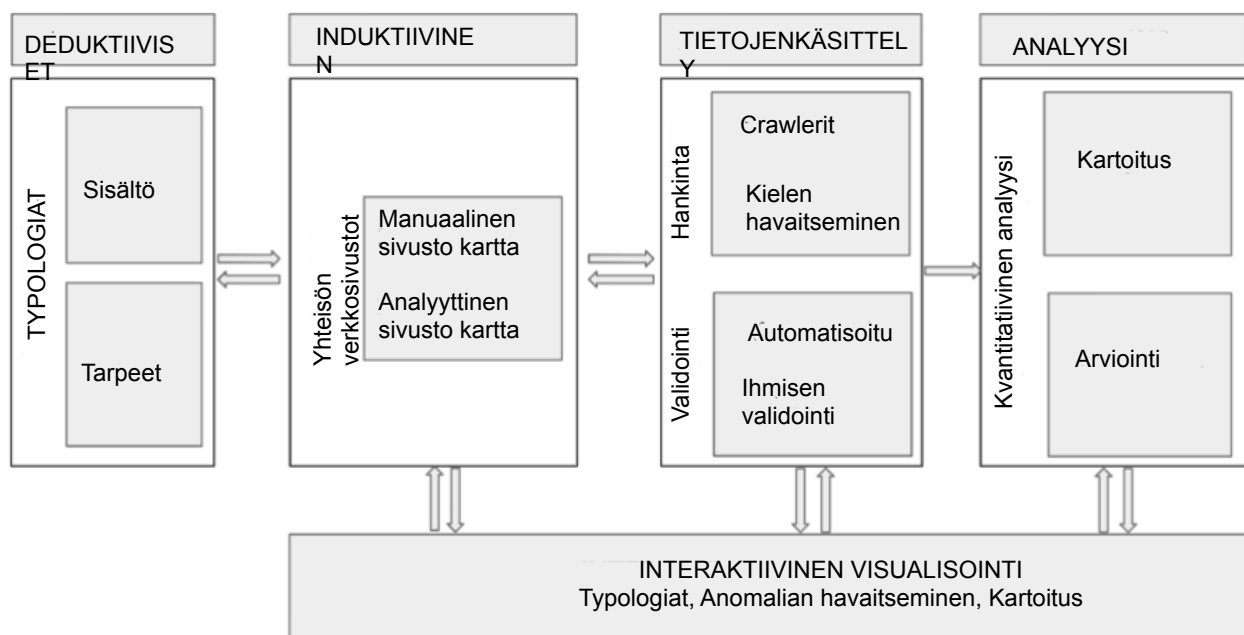
Euratomin hankintakeskus	Neuvoston päätös, tehty 12 päivänä helmikuuta 2008, Euratomin hankintakeskuksen perussäännöstä	Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole
Fuusioenergia-alan yhteisyritys	Neuvoston päätös, tehty 27 päivänä maaliskuuta 2007, eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä sille	Kielijärjestelyä koskevia määräyksiä ei ole

LIITE 2: VERKKOSIVUSTOJEN ANALYSOINTIMENETELMÄT

A2.1 Tiedonkeruu- ja analysointimenetelmät

Kuviossa A2.1 kuvataan verkkosivustojen tiedonkeruun ja empiirisen analyysin metodologisen lähestymistavan päävaiheita. Se alkaa deduktiivisella vaiheella, jossa määritellään verkkosivuston sisällön luokittelu ja monikieliset tarpeet. Deduktiivisessa vaiheessa hyödynnetään teoriaa ja aineosaamista. Deduktiivisesti määriteltyjen käsitteellisten puitteiden arvoa on aina testattava empiirisesti todellisuutta vastaan. Tämä tapahtuu induktiivisessa vaiheessa, jossa typologioita testataan ja tarkennetaan. Tämä deduktiivis-induktiivinen vuorovaikutus liittyy enimmäkseen verkkosivustoanalyysiin, ja se on kuvattu kuvassa A2.1 kaksisuuntaisilla nuolilla, jotka yhdistävät kaksivaihetta. Typologioiden hienosäätö tapahtuu tämän vuorovaikutuksen seurauksena.

Kuva A2.1 Menetelmän päävaiheet

Kuva A2.1 Menetelmän päävaiheet

Induktiivinen tehtävä on kuvattu kuvassa A2.1 kohdassa "Entity Websites". Käytämme kokonaisuuden sivustokarttaa ja lähtökohdaksi määritettyjä verkko-osuuksia. Useimmilla verkkosivustoilla on sivustokartta, ja niille, joilla ei ole (esim. komissio) toiminnallista vastinetta, on olemassa toiminnallinen vastine, vaikka sitä ei virallisesti kutsuttaisi sivustokartaksi. Joissakin tapauksissa sivustokarttaan ei välttämättä sisälly tiettyä kiinnostavaa verkko-osaa, kuten julkisia tarjouskilpailuja tai lehdistöosiota. Tällaisissa tapauksissa lisäämme tämän verkkosivuston kiinnostavan osion sivustokarttaamme. Vaikka yhteisöt priorisoivat eri verkko-osia ja käyttivät erilaisia tunnisteita, sivustokartassa esitettyjen verkko-osien tyypeissä on kohtuullisen lähentyminen (esim. useimmilla on Tietoja, yleisiä tietoja tai aihealueita jne.). Tämän tyyppisiä yleisiä verkko-osoitteita on kehitetty Sisällön luokittelussa. Viittaamme tähän prosessiin sivuston kartan manuaalisena poimimisena ja se tuottaa luettelon web-osoista yksikkökohtaista verkkosivustoa kohti.

Toisessa vaiheessa, jota kutsutaan kuvassa A2.1 induktiivisessa vaiheessa ”analyttiseksi sivustokartaksi”, käytämme automatisoituja tekniikoita (esim. web-indeksoijia) yksilöidäksemme yhteisön verkkosivuston eri verkko-osuuksia. Manuaalisesti poimitun sivustokartan verkko-osat muodostavat ensimmäisen tason verkkosivuston organisaatiohierarkiassa. Mutta on olemassa monia muita kerroksia. Esimerkiksi komission osastossa ”Lait” on hierarkian tasolla 1 (muiden osioiden ohella, kuten Tietoja ja työpaikkoja) 51 muuta verkko-osastoa tasolla 2. Tason 2 web-osioiden sisällöt, kuten ”lainvalmisteluprosessi” tai ”etsintälaki”. Nämä tason 2 osiot luovat toiset 31 osiota, kuten ”kuluttajat” tai ”Tietosuoja”. Kun komission sivustokartan tasolta 1 otetaan vain yksi (”Lait”-osio) kymmenestä verkko-osiosta, joista kukin sisältää useita asiakirjoja. Mitä tarkoitamme analyttisen sivuston kartan louhinta on käyttää automatisoituja tekniikoita purkaa kansiot/asiakirjat liittyvät sivuston kartan web-osiota.

Kun nämä analyttiset kartat ovat käytössä, laadulliseen (manuaaliseen) koodaustehtävään kuuluu luokkien osoittaminen sisältöluokittelusta ja monikielisestä tarvetypologiasta sivustojen eri verkko-osuuksiin. Verkkosivusto koostuu monista tasojen hierarkioita, joita me nimitämme web-osioksi. Minkä tahansa tietyn yhteisön verkkosivuston osalta aloituspiste on eri tason 1 web-osiot, jotka on indeksoitu, jotka perustuvat yleensä sen sivustokarttaan. Jokaisessa tason 1 osassa on kuitenkin enemmän web-osiota tasolla 2, ja niin edelleen kullekin tasolle hierarkiassa. Joillakin verkkosivustoilla voi olla yli 10 tasoa ennen kuin asiakirjaan, kuten raporttiin, pääsee käsiksi. Verkkosivustojen määrä kullakin tasolla kasvaa dramaattisesti. Tason 1 kvalitatiivinen koodaus sisälsi yli 500 verkko-osaa. Kun siirrytään tasolle 2, määrä kasvaa noin 4 000:een ja tasolla 3 reilusti yli 10 000:een. Näin ollen kvalitatiivinen koodaus tehdään verkko-osoitteille tasoilla 1 ja 2. Tämän ylittäminen tasolle 3 ei ollut mahdollista millään järjestelmällisellä tavalla ihmisen koodaajien avulla. Tämä tarkoittaa, että koodeja on pidettävä likimääräisinä sisältötyypeinä, joita verkko-osio sisältää.

Kaikkien analysoitujen sivustojen lopulliset sisältöosioiden luokittelu olivat seuraavat:

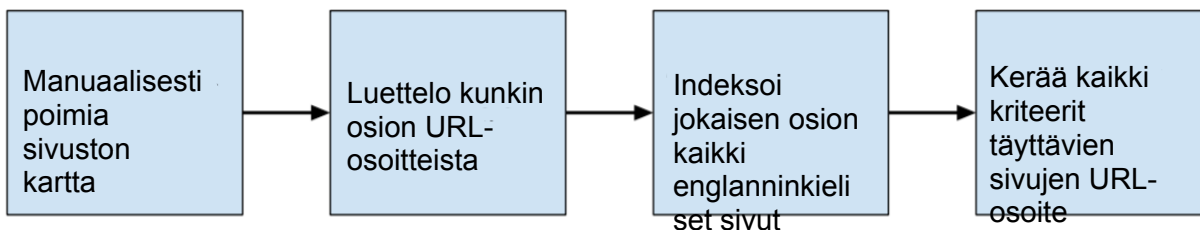
- **Tietoa organisaatiosta:** Organisaatiotiedot, kuten rakenne, rooli EU:n päätöksenteossa, poliittiset vastuut, yhteydenotot ja verkkosivustopolitiikka.
- **Politiikat:** EU:n politiikkoja tai politiikan ryhmiä käsittelevät jaostot.
- **Uutiset/Tapahtumat/Puhelimit:** Luettelo sivuista, jotka sisältävät uutisia, tapahtumia tai puheita.
- **Rahoitustarjoukset:** Rahoitusmahdollisuuksia ja tarjouspyyntöjä käsittelevät osiot.
- **Rekrytointi:** Avoimet työpaikat ja mahdollisuudet; tiedot meneillään olevista valintamenettelyistä; ja tietoa työurista, rekrytoinnista ja harjoittelusta.
- **Dokumentaatio:** kaikki asiakirjat, julkaisut, resurssit, mukaan lukien lait, tutkimukset, arvioinnit, tilastot, esitteet, infografiikat, tietosivut, lait, muut resurssit.
- **Yleistä tietoa:** Yleistä tietoa, joka ei kuulu muihin luokkiin, mukaan lukien hyvin yleistä tietoa politiikoista (esim. tietoa useista toimintalinjoista ja portaalien/portaalien sivuista).
- **Kansalaiset:** julkinen osallistuminen, mukaan lukien kuulemiset mistä tahansa EU:n politiikasta tai aiheesta, veto-oikeudet Euroopan parlamentille, vastaukset kansalaisten kirjeisiin, kansalaisaloite, valitukset Euroopan oikeusasiamiehelle, julkiset kuulemiset mistä tahansa EU:n politiikasta tai aiheesta.
- **Kokoukset/valiokunnat:** Viralliset viralliset EU:n kokoukset ja valiokunnat, jotka käsittelevät päätöksentekoa verkkosivustoilla olevien vakiotilaisuuksien luetteloista erillään.

Sisältöluokitusjärjestelmän ja monikielisen tarveluokituksen vastaavuus esitetään 6 luvun taulukossa 5 (ks. myös luku 5).

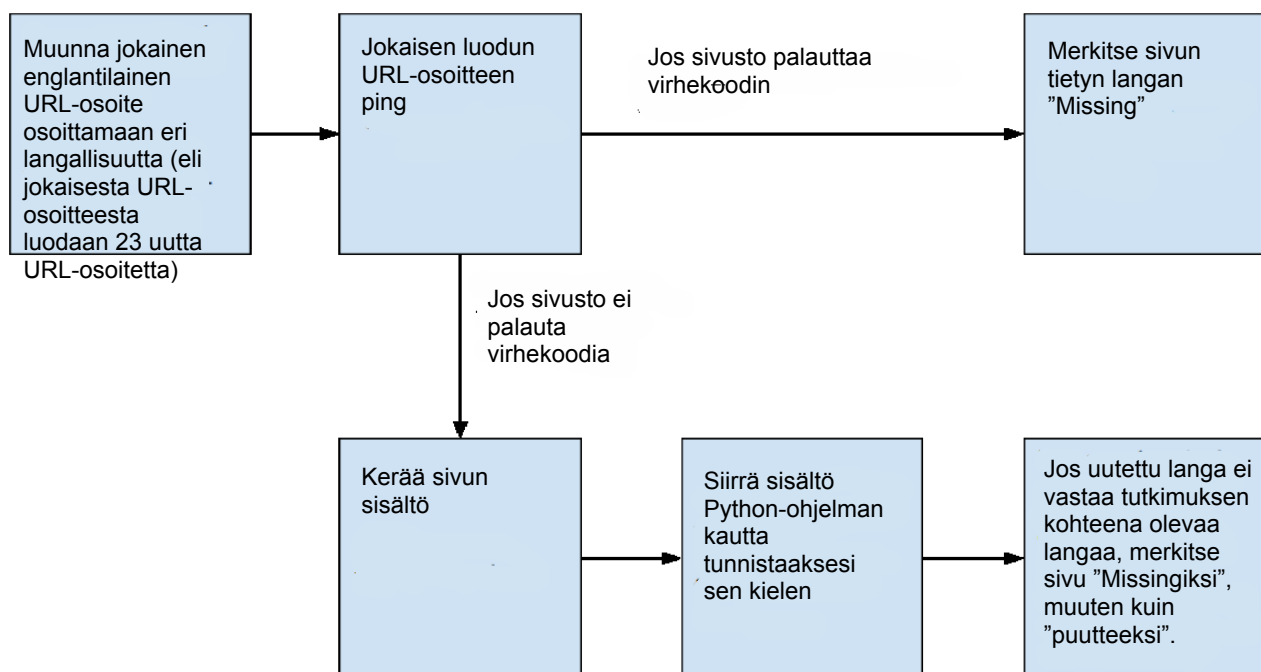

A2.1.2 Tietojenkäsittelyvaihe

Edellä kuvattu prosessi on erittäin iteratiivinen typologian testauksen ja jalostamisen deduktiivisen ja induktiivisen vaiheen välillä. Kun tietyille yhteisösivustolle on saatu tyydyttävät tulokset, voidaan aloittaa tiedonkeruuprosessi, jota varten on kehitetty räätälöityjä indeksoijia. Hankkeen tietojenkäsittelyvaiheen indeksointinäkökohdat on esitetty kuvissa A2.2 ja A2.3.

Kuva A2.2: Ensimmäinen Crawling Step: Indeksointisivut oletuskielellä (englanti)

Kuva A2.3: Toinen Crawling Step: Indeksoi kaikki ei-englantilaiset sivut

Sivuston indeksointiin on kaksi päävaihetta.

Vaihe 1. Internetin indeksoinnin ensimmäisessä vaiheessa käytämme oletuskieltä (englanti) Uniform Resource Locators (URL) -kokoelmaan. Web-indeksoijat vierailevat yhteisön verkkosivuston jokaisessa osassa (sellaisena kuin ne on määritelty sivustokarttojen tai manuaalisesti poimittujen sivustokarttojen avulla) ja jatkavat kaikkien tunnistettujen linkkien URL-osoitteiden keräämistä. Rajat on asetettava, jotta web indeksoijat eivät indeksoi verkkoa äärettömässä silmukassa. Indeksoijat rajoituttiin keräämään linkkejä samasta verkkotunnuksesta ja sulkemaan pois "ulkoiset" verkkosivustot tai verkkotunnukset. Näin ollen Euroopan parlamentin verkkosivustolta, jossa viitataan ulkoiseen verkkotunnukseen (esim. EP NewsHub - <https://www.epnewshub.eu/> – Euroopan parlamentin verkkosivustolla), ei kerättäisi linkkiä, koska se ei kuulu Euroopan parlamentin verkkotunnukseen eli europarl.europa.eu-verkkotunnukseen.

Kunkin verkkosivuston osion URL-osoitteiden keräämiseen sovelletaan seuraavia suodatuskriteerejä:

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

- URL-osoitteen tulisi olla osa tarkasteltavana olevaa osiota. Esimerkiksi, jos indeksaattori indeksoi Euroopan parlamentin verkkosivuston ”News”-osiota, joka on seuraava varsi [<https://www.europarl.europa.eu/news/>] only URL-osoitteet, joissa tämä varsi on, kerätään. Tämä on ainoa tapa varmistaa kunkin osion osalta kerätyn sisällön johdonmukaisuus, mikä on ratkaisevan tärkeää sisällön luokittelun ja tarpeiden luokittelun kannalta.
- URL-osoitteessa ei saa olla GET-parametreja (eli tietoja, joita yleensä käytetään lisätietojen välittämiseen verkkosivustolle, esimerkiksi hakukriteereihin). Tyypillisesti tämä liittyy tietokantojen hakuun. Tämä otettiin käyttöön, koska koimme tapauksia, joissa GET-parametreja sisältävät eri URL-osoitteet viittasivat samaan artiklaan, joka synnytti loputtomia silmukoita. Tätä ehtoa voidaan kuitenkin lieventää, kun osa on sivussa (esim. https://ec.europa.eu/info/events_en). Näin indeksoija voi muuttaa sivuja ja indeksoida seuraavat sivut, jotka näkyvät sivusarjassa.
- Jos URL-osoite viittaa kuviin tai videoihin, jotka myös ohitetaan (tällaista sisältöä ei voitu analysoida tekstitiedoissa toimivilla kielentunnistustyökaluilla).

Tämän lähestymistavan eduista ovat seuraavat:

- pienemmät indeksointityöt, jotka vähentävät yksikön palvelimille aiheutuvaa rasitetta;
- jos indeksointi epäonnistuu, vain tietyt osiot on piirrettävä uudelleen koko verkkosivuston sijaan;
- mielivaltaisen web-indeksoinnin sijaan indeksoijat hienosäädetään kunkin verkko-osan indeksaattorin tarpeisiin;
- jos jollakin muulla 23 kielellä oleva sivu puuttuu, tiedämme, että tämä tapahtui, koska kyseinen sivu ei ole käytettävissä.

Vaihe 2. Kun olemme luoneet englanninkielisen corpusin eli luettelon URL-osoitteista osiota kohden verkkosivustoa kohden, siirrymme indeksoinnin vaiheeseen 2. Tässä vaiheessa korvaamme jokaisen kerätyn URL-osoitteen osalta URL-osoitteen kieliindikaattorin eri kielikoodilla, yksi kullekin muulle 23 kielelle.

Seuraava vaihe on kerätä sivun sisältö indeksorilla. Ensinnäkin indeksoija tarkistaa, onko URL-osoite olemassa. Jos URL-osoitetta ei ole, se kirjaa sen puuttuvaksi. Jos URL-osoite on olemassa, se kerää kaiken sisältönsä. Tämän jälkeen valitaan kielitunnistusta varten analysoitava sisältö. Tämä edellyttää verkkosivuston tiettyjen osien eristämistä, koska verkkosivustolla on osioita, kuten navigointivalikko, jotka käännetään aina, mutta ne eivät itse asiassa sisällä mitään hyödyllistä tietoa tästä hankkeesta. Jos osiota ei jostain syystä voida purkaa (esimerkiksi se voi olla kateissa), se on merkitty.

Jos prosessi poimii sisällön onnistuneesti, sisältö lähetetään tähän projektiin kehitettyyn luontaisen kielenkäsittelytyökaluun, jossa käytetään ”CLD2” (Compact Language Detection) -kirjastotyökalua kielten tunnistamiseen. Tarkemmin sanottuna CLD2: lla on ominaisuus, joka palauttaa vektorin, jossa on eri kieliä, sekä viipale kielen sisältävässä sisällössä. Meidän tapauksessamme laskimme tutkittavan kielen merkit ja jaoimme sen asiakirjan sisältämien merkkien kokonaismäärällä. Tämä palauttaa arvon 0–1, joka vastaa tekstin osuutta tutkimuksen kohteena olevalla kielellä. Viimeinen vaihe on käyttää raja-arvoa binääriluokan (1 vs 0) asettamiseen verkkosivulle, jossa 1 tarkoittaa, että verkkosivu oli saatavilla kohdekielellä ja 0 tarkoittaa, että verkkosivu ei ollut käytettävissä kohdekielellä.

Useiden validointiharjoitusten aikana tiimi koodasi manuaalisesti EU:n toimielinten 1 800 verkkosivuston satunnaisvalinnan. Tämä antoi tiimille mahdollisuuden arvioida eri raja-arvojen käytön suorituskykyä. Käyttämällä 0,5-kynnystä saavutettiin 96 prosentin tarkkuus. Korkeampien raja-arvojen (esim. 0,6 tai 0,7) käyttö johti suorituskyvyn heikkenemiseen. Lyhyesti sanottuna validointimenetelmä viittaa siihen, että kokonaistasolla todennäköisyys, että verkkosivu luokitellaan oikein kohdekielellä, on noin 95–97 prosenttia.

A2.2 Verkkosivustojen tai verkko-osien valintaperusteet

On olemassa erilaisia kriteerejä, jotka vaikuttavat verkkosivustojen ja osioiden sisällyttämiseen/poissulkemiseen. Ne voidaan ryhmitellä kolmeen päätyyppiin.

Verkkosivuston valinta

- Jos verkkosivusto on ”tehokkaasti” yksikielinen, sen monikielisten ominaisuuksien analysointi on täysin tarpeetonta. Jotkin verkkosivustot, erityisesti EU:n erillisvirastojen verkkosivustot, ovat käytännössä yksikielisiä. Niillä voi olla kielivalintasivuja, mutta ne eivät toimi tai ohjaa yhdelle sivulle, joka on käännetty kohdekielelle.
- Sivustoa ei voida ristiintarkistaa, jos verkkosivun osiota tai otsikkoa osoittava teksti muuttuu oletuskielestä kohdekieleksi (esim. jos englanninkielisen oletuskielen ”news/en” verkko-osa muutetaan espanjaksi seuraavasti ”noticias/es” tai ”es/noticias”). Tämä kriteeri koski vain kahta verkkosivustoa.

Indeksointiongelmia

- Verkkosivusto estää sisällön indeksoinnin teknisin keinoin. Tämä oli yllättävän harvinaista.
- Sivustoja, jotka ovat tietokantoja, ei voitu indeksoida.

Kielen saatavuuden ristiintarkistus

- Kaikkien indeksoitujen URL-osoitteiden ristiintarkistus suoritetaan kaikille 23 kielelle. Joitakin URL-osoitteita ei voitu tarkistaa:
  - o URL-osoitteet, jotka sisältävät '?'. Jälkimmäinen on parametri, joka ilmaisee dynaamista sisältöä, joka yleensä poimitaan tietokannasta.
  - o URL-osoitteet, jotka päättyvät laajennuksella, esim. '.docx' ja '.png'. Tämä on välttämätöntä, koska emme voi automaattisesti käsitellä minkään mielivaltaisen web-resurssin sisältöä.
  - o Rajaehdot ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että analysoitavaan verkkosivustoon kuuluvalle sisällölle suoritetaan ristiintarkistus kielen saatavuudessa. Jos siis URL-osoitteet viittaavat tarkasteltavana olevan verkkotunnuksen ulkopuoliseen verkkotunnukseen, esim. jos ristiintarkistus suoritetaan sivustolla <http://domainA.com> ja URL-osoite viittaa toiseen, esim. <http://domainB.com>, tällaiset ulkoiset URL-osoitteet suljetaan pois.
  - o URL-osoitteet, jotka tuottavat järjestelmällisesti virheilmoituksia (korkeat ”puuttuvat” tiedot). Tämä tapahtui vain yhdellä verkkosivustolla, joka oli suljettava pois.

A2.3 Monikielisyysindeksi

Tässä liitteessä esitetään monilingometrin laskentakaavat, joita sovelletaan EU:n verkkosivustojen analysointiin (A2.3 kohta). Se sisältää myös joitakin varoituksia sen ymmärtämiseksi, miten sitä sovellettiin analysoituihin verkkosivustoihin.

Olettaen, että asiakirjat (verkkosivut) tuotetaan oletusarvoisesti vain yhdellä kielellä (eli englanniksi) ja että asiakirjat (verkkosivut) käännetään sitten muille virallisille kielille (L).

D on oletuskielellä tuotettujen asiakirjojen kokonaismäärä, kun taas D_i on kielellekäännettyjen asiakirjojen määrä. Keskimääräinen monikielisyysindeksi (MI) voidaan laskea seuraavasti:

$$MI = \frac{1}{L} \sum_{i=1}^L d_i$$

Monikielisuuden ryhmitelty keskiarvo (GMI) lasketaan myös ryhmälle, jossa on jäseniä.

$$GMI = \frac{1}{G} \sum_{i=1}^G MI_i$$

Edellä olevassa kaavassa ryhmä voi olla yksikköön (eli EU:n toimielimiin, elimiin tai virastoihin) kuuluvat verkkosivut, sisältöluokitus tai tarveluokitus. Kuten empiirisestä analyysistä käy ilmi, ryhmitelty keskiarvo (GMI) on tasapainoisempi estimaattori, koska se antaa saman painoarvon ryhmille (olipa kyseessä sitten kokonaisuustyyppi, sisältötyyppi tai tarvetyyppi).

Kohta 7: A2.3: Monikielisuuden mittari

Raportinpäätekstin kahden muuttujan erottamiseksi ensimmäisestä metriikasta käytetään nimitystä ryhmittämätön metrinen tai ryhmittämätön keskiarvo, kun taas toiseen mittariin viitataan ryhmitetyllä metrisellä tai ryhmitetyllä keskiarvolla.

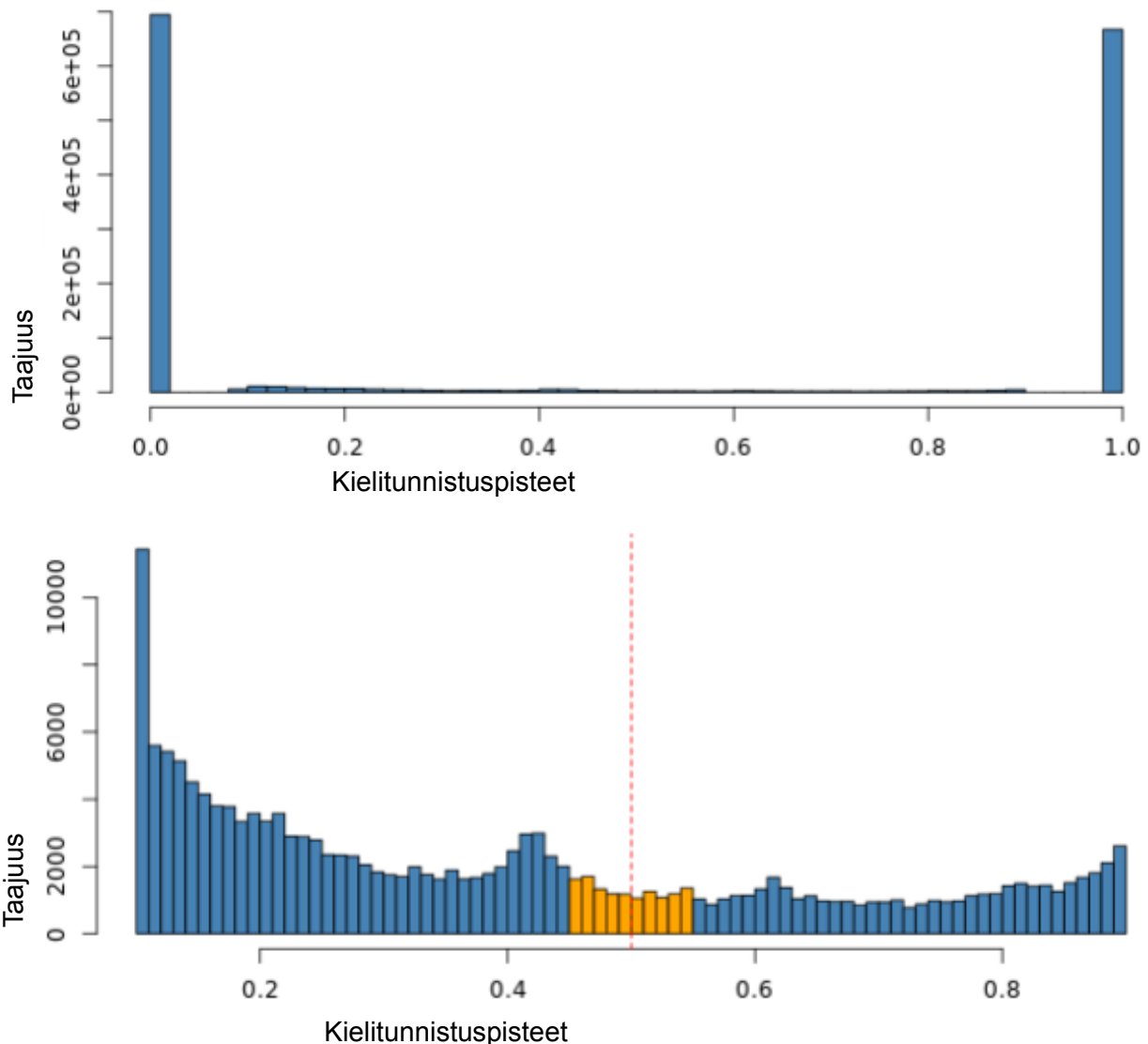
Empiirisenä tehtävänä oli tarkistaa, olivatko analysoiduilla EU:n verkkosivustoilla kerätyt oletussivut (englanninkieliset) oletussivut saatavilla kohdekielillä (eli 23 muulla EU:n virallisella kielellä). Tämä oli lopulta binaarinen luokittelutehtävä, jossa jokaisella oletussivulla (URL) oli binaarinen tulos: "1" tarkoittaa, että sisältö oli saatavilla kohdekielellä vs. "0", mikä tarkoittaa, että sisältöä ei ollut saatavilla kohdekielellä. Binääriluokituksen perusteella voidaan soveltaa laatikossa A2.3 määriteltyjä mittareita.

Varaumat

Tulosten **tulkinnassa on joitakin tärkeitä varaumia**. Ensinnäkin on olemassa URL-osoitteita, jotka eivät jostain syystä lataudu kunnolla, esim. verkkoindeksaattori hajosi tai palvelimessa ilmeni ongelmia. Nämä "puuttuvat" URL-osoitteet ovat hyvin harvinaisia, noin prosentti tilavuudesta, eivätkä ne todennäköisesti vaikuta merkittävästi mihinkään kokonaistulokseen.

Toiseksi, jotkut URL-osoitteet on suhteellisen helppo luokitella kielen saatavuuden perusteella, kun taas toiset ovat vaikeampia. On esimerkiksi monia URL-osoitteita, jotka latautuvat kohdekielellä, mutta joiden sisältö on englanniksi. Muut URL-osoitteet latautuvat oikein eli virheettömästi, ja ne ovat oikeassa kohdekielessä. Näitä molempia tyyppisiä voidaan pitää "helppoina" kielentunnistusvälineessä, joka luokitellaan kohdekielillä "0" (ei saatavilla) tai "1" (saatavilla).

On kuitenkin myös verkkosivustoja, joita on mahdollisesti vaikeampi luokitella esimerkiksi tapauksissa, joissa suuri osa sivuston sisällöstä on pyydettyä kieltä lukuun ottamatta joitakin sisältöjä, joiden pitäisi olla kohdekielellä, mutta eivät. Tällaisissa tapauksissa kielentunnistusvälineen arvo olisi 0–1, joka vastaa kohdekielen sisällön osuutta. Onneksi ylivoimainen osuus tiedoista, noin 90 prosenttia, palautetaan binäärisenä "0" tai "1" arvona. Kuten kuvassa A2.3 olevassa paneelissa näkyy, histogrammissa pistemäärät ovat olennaisesti "0" tai "1". Näiden kahden arvon väliset pisteet ovat tuskin havaittavissa histogrammissa. Kuitenkin noin 10 prosenttia tiedoista on joitakin elementtiä useita kieliä (eli molemmat elementit Englanti ja kohdekieli on havaittu).

Kuva A2.3: Histogrammi paneelissa 1 näyttää kielentunnistuspisteiden jakautumisen. Histogrammi paneelissa 2 zoomaa pisteisiin välillä 0 ja 1, jotka eivät näy paneelissa 1

Kuvan A2.3 paneelissa histogrammi zoomaa niihin arvoihin, jotka ovat välillä 0 ja 1. Suurin osa arvoista on lähellä nollapistettä. Kaavio sisältää myös katkoviivan, joka osoittaa 0,5 kynnyksen, joka toimii raja-arvona URL-osoitteiden binääriluokitukselle 0 tai 1. Alue, jolla on 10 prosentin marginaali binääriarapisteiden ympärillä, on värjätty oranssilla ilmaisemaan arvoja, joilla on suurin epävarmuus. Tämän epävarman alueen URL-osoitteet edustavat hyvin pientä osaa tiedoista, noin puoli prosenttiyksikköä. Binäärisellä epäluokittelulla ei todennäköisesti ole merkittävää vaikutusta mihinkään arvioon, vaikka epävarmuusastetta kasvaisi merkittävästi.

A2.4 EU:n virastojen verkkosivustot tarkastettu (heinäkuu 2021)

Toimisto	Monikielinen	Muistiinpanot
BERECin tukivirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomais	Ei	Tämä sivusto on vain englanniksi.
Yhteisön kasvilajikevirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan pankkiviranomais	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta kun vaihdat kieltä, se ohjaa sinut yhdelle sivulle, joka on käännetty valitulle kielelle. Joten jokaiselle muulle kuin englannille on olemassa yksi käännetty sivu.
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	Osittain	Tällä verkkosivustolla näyttää olevan oletusarvoinen englantilainen verkkosivusto, jossa on täydellinen sisältö) ja erilliset (pienemmät) sivustot kullekin kielelle. Näillä eri kielisivustoilla on eri URL-osoite. URL-osoitteita ei voi ristiintarkistaa.
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	Osittain	Tällä sivustolla on kielivalitsimia, mutta kaikki sisältö on englanniksi. Sivusto uusittiin kokonaan heinäkuussa 2021 suoritetun tarkastuksen jälkeen, mutta se on edelleen käytännössä yksikielinen, vaikka sillä oli kielivalitsimia.
Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus	Ei	Euroopan kyberturvallisuusosaamista koskevalla uudella verkkosivustolla on kielivalinta, mutta se ei toimi.
Euroopan ympäristökeskus	Osittain	Tätä sivustoa ei voi ristiintarkistaa. URL-osoite sisältää asiakirjan otsikon vastaavalla kielellä.
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	Ei	Vain "Tietoja" -osio käännetään, kun vaihdat kieltä. Käytettävissä on vain neljä kieltä.
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	Osittain	Sivustolla on kielivalitsin, joka toimii joissakin ylimmän tason osissa, mutta ristiintarkistettaessa se on tehokkaasti yksikielinen eikä sisällytetty analyysiin.
Euroopan tasa-arvoinstituutti	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta kun vaihdat kieltä, se ohjaa sinut yhdelle sivulle, joka on käännetty valitulle kielelle. Joten jokaiselle muulle kielelle kuin englanniksi, yksi käännetty sivu on olemassa
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomais	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan työviranomais	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta kaikki sisältö on

		englanniksi.
Euroopan meriturvallisuusvirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan lääkevirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi
Euroopan huumeaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan syyttäjänvirasto	Ei	Kielivalitsinta on saatavilla vain yhdelle osiolle ("rikosilmoitus").
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi
Euroopan koulutussäätiö	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsimia, mutta kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin turvapaikkavirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta kun vaihdat kieltä, se ohjaa sinut yhdelle sivulle, joka on käännetty valitulle kielelle. Joten jokaiselle muulle kuin englannille on olemassa yksi käännetty sivu.
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta kun vaihdat kieltä, se ohjaa sinut yhdelle sivulle, joka on käännetty valitulle kielelle. Joten jokaiselle muulle kielelle kuin englanniksi, yksi käännetty sivu on olemassa
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	Ei	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta kun vaihdat kieltä, se ohjaa sinut yhdelle sivulle, joka on käännetty valitulle kielelle. Joten jokaiselle muulle kuin englannille on olemassa yksi käännetty sivu.
Euroopan unionin rautatievirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

avaruusohjelmavirasto		englanniksi.
Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	Osittain	Sivustoa ei voi indeksoida, Crawler oli teknisesti estetty.
Yhteinen kriisinhallintaneuvosto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	Osittain	Toisin kuin kaikki muut indeksoidut verkkosivustot, CdT palauttaa erittäin suuren puuttuvan datamäärän. Useimmat URL-ristiintarkastukset palautetaan virheinä.
Euroopan puolustusvirasto	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi
Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan unionin satelliittikeskus	Ei	Tällä sivustolla ei ole kielivalitsinta. Kaikki sisältö on englanniksi.
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	Osittain	Kielivalitsin ei toimi kaikilla kielillä. Komission.ec-verkkosivusto (ei suoraan viraston hallinnoima).
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	Osittain	Tällä sivustolla on kielivalitsin, mutta sisältö on saatavilla vain englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Kaikki muut kielet eivät ole käytettävissä.
Euroopan terveys- ja digitaali-asioiden toimeenpanovirasto	Osittain	Kielivalitsin ei toimi kaikilla kielillä. Komission.ec-verkkosivusto (ei suoraan viraston hallinnoima).
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysten toimeenpanovirasto	Osittain	Kielivalitsin ei toimi kaikilla kielillä. Komission.ec-verkkosivusto (ei suoraan viraston hallinnoima).
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	Osittain	Kielivalitsin ei toimi kaikilla kielillä. Komission.ec-verkkosivusto (ei suoraan viraston hallinnoima).
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	Osittain	Kielivalitsin ei toimi kaikilla kielillä. Komission.ec-verkkosivusto (ei suoraan viraston hallinnoima).

LIITE 3: HAASTATTELUANALYYSI

A3.1 Johdanto

Tässä liitteessä esitetään tulokset haastatteluista, joihin osallistui 12 politiikan alan asiantuntijaa kääntämisestä ja tulkkauksesta kymmenessä EU:n toimielimessä, elimessä ja virastossa. Tärkeimmät käsitellyt aiheet koskivat päätöksentekoa/toteuttamista, viimeaikaisia suuntauksia, digitaaliteknologian roolia sekä avoimuutta ja vastuuvollisuutta.

Taulukko A3.1: Luettelo haastatteluista

Toimielin, elin, virasto	Haastateltavan henkilöllisyystodistus	Päivämäärä
Euroopan parlamentti	2	18.11.2021
Euroopan parlamentti	4	23.11.2021
Euroopan komissio	3	22.11.2021
Euroopan komissio	7	29.11.2021
Euroopan unionin tuomioistuin	10	9.12.2021
Euroopan keskuspankki	8	30.11.2021
Euroopan keskuspankki	9	30.11.2021
Euroopan tilintarkastustuomioistuin	1	15.11.2021
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea/Euroopan alueiden komitea	5	24.11.2021
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea/Euroopan alueiden komitea	6	24.11.2021
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	11	21.01.2022
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	12	21.01.2022

Huomaus: Neuvoston pääsihteeristöön otettiin yhteyttä haastatteluun, mutta se päätti olla osallistumatta tutkimukseen.

A3.2 Kääntämistä ja tulkkausta koskeva päätöksenteko

Kielijärjestelyä koskevat säännöt

Haastateltavan ilmoittamaa kielijärjestelyä koskevat säännöt ovat seuraavat:

- Monikielisyttä koskeva asetus N:o 1, jossa todetaan, että ”kaikki julkaistut asiakirjat on käännettävä kaikille EU:n virallisille kielille” (kaikki haastateltavat);
- Käytännösäännöt (monikielisyys), mukaan lukien tulkkausta ja kääntämistä koskevat täytäntöönpanosäännöt, säännöllisesti päivitettävä luettelo tehtävistä, prioriteeteista jne. käytännön säännöt (esim. tarkat määräajat, toimivalta), oikeus käännöksiin ja tulkkaukseen parlamentin jäsenille ja eri elimille; prioriteetit resurssirajoitteiden tapauksessa (haastattelut 2, 4, 5, 6);

- Työjärjestys (haastattelut 4, 5, 6, 10);
- Sopimukset (haastattelut 1, 10, 11, 12); ja
- Pöytäkirja tuomioistuimen perussäännöstä (haastattelu 10).

Haastateltavat panivat merkille myös säännöt, jotka koskevat tiettyjen asiakirjojen (esim. raporttien) laatimista ja julkaisemista kaikilla EU:n kielillä. Tilanteet, joissa julkaisut voidaan kääntää vain valituille kielille; ja käännöspyyntöjen käsittelyä koskevat järjestelyt.

Monikielisten sääntöjen noudattamiseen liittyvät vaikeudet

Resurssirajoitteet olivat suurimmat raportoidut vaikeudet monikielisyyttä koskevien sääntöjen noudattamisessa, mukaan lukien rahoitus, aika, henkilöresurssit ja tila (esim. kokoustilat, hytit). Monikielisyysvelvoitteiden täyttäminen on haastavaa myös kääntämisen ja tulkkauksen monimutkaisuuden ja lähes jatkuvan työmäärän vuoksi (haastattelut 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12). Jotkut haastateltavat totesivat, että pandemia on jokseenkin paradoksaalisesti vähentänyt käytettävissä oleviin työtiloihin liittyviä vaikeuksia: verkkotyöskentely vaikutti potentiaaliseen kapasiteettiin, joka on tässä tapauksessa lisääntynyt (haastattelu 2). Ongelmia liittyy myös erityistehtäviin, kuten uusien kielten käyttöönottoon tai riittävään pätevään henkilöstöön.

Monikielisuuden hallinnan keskeiset jännitteet

Tärkeimmät jännityksen lähteet liittyvät aikaan, työmäärän rajoitteisiin (haastattelut 1, 2, 4, 10) ja käytettävissä oleviin resursseihin ja velvoitteisiin yleensä (haastattelut 7, 8, 9, 10). Tämä tarkoittaa kompromisseja, kuten:

- Laatutason mukauttaminen todellisuuteen – perusteellisen tarkistuksen ohittaminen, koska on paineita tehdä enemmän lyhyemmässä ajassa (haastattelut 1, 4, 5, 6);
- Jatkuvat toimituspaineet vaikeuttavat uusien teknologioiden käyttöönottoa (haastattelu 2, 4);
- Tiettyjen kielten tärkeysjärjestys ja käännösten lykkääminen muissa kielissä (haastattelut 1, 8, 9, 10, 11, 12);
- Käännökset ovat saatavilla vain pyynnöstä (haastattelut 11, 12);
- Määräajat puuttuvat (haastattelut 5, 6), mutta velvoitteita (pakollisia käännöksiä) noudatetaan (haastattelu 7);
- Suoria käännöksiä koskevat rajoitukset (haastattelu 10);
- Vähemmän hallintoon käytettävissä olevia varoja (haastattelu 11, 12).

Jotkin laitokset ovat ottaneet käyttöön omia (sisäisiä) ratkaisujaan, jotta ne voivat mukautua laatuvaatimukseen. Vaikka toimielimen asiakkaat ovat pääasiassa kysyntään perustuvia, ne päättävät, mikä on heille tärkeää (mitä asiakirjoja he haluavat kääntää kaikille EU:n virallisille kielille); ja järkipäätämiskaavat voivat mahdollistaa vähemmän tai enemmän merkityksellisten asiakirjojen tunnistamisen (haastattelut 5, 6). Kielityyli aiheuttaa joskus jännitteitä, kuten kasvava taipumus käyttää selkeää kieltä, joka voi olla haastavaa käännettäessä oikeudellisia tekstejä käyttäen teknistä, tiukkaa ja tarkkaa terminologiaa (haastattelu 4).

Ulkoiseen viestintään liittyvät rajoitteet

EU:n toimielimet noudattavat yleisesti ottaen asetuksessa N:o 1 määriteltyä monikielisyyttä. Täydellisen monikielisuuden täytäntöönpanoa ulkoisten toimijoiden kanssa käytävässä viestinnässä on kuitenkin toisinaan rajoitettu henkilöresursseista ja aikarajoitteista johtuen (haastattelut 1, 4, 5, 6, 8 ja 9) ja infrastruktuurin (haastattelut 2, 5, 6) tai yleisön itsensä (haastattelu 5, 6) vuoksi. Rajoitteet voivat johtaa siihen, että verkkosivusto käännetään

epätäydellisesti vain harvoille ensimmäisille tasoille – kaikkein staattisimmille tasoille – käännettynä kaikille EU:n virallisille kielille, ja syvemmille ja dynaamisemmille tasoille käännetään vähemmän kieliä tai automaattikäännöksiä, joita EU suosittelee tilanteissa, joissa toimitus ei pysty kattamaan kaikkia käännöksiä (haastattelut 5, 6, 7, 11 ja 12). Pandemiasta ja verkkotyöskentelystä aiheutui teknisiä lisärajoituksia, mikä oli haastavaa erityisesti monikielisten verkkotapahtumien järjestämisessä (haastattelut 11, 12).

Monikielisistä velvoitteista sekä vastuuvollisuuden ja avoimuuden periaatteista huolimatta ulkoinen yleisö on joissakin toimitelmissä niin erityinen, että viestintä rajoittuu käytännössä vain Englantiin.

Tämä koskee enemmän teknisiä organisaatioita, jotka käsittelevät rahoitusmarkkinoita, asiantuntijoita ja kansalaisia, joilla on korkea osaaminen taloustieteessä. Tavoittavuuden laajentaminen koskemaan muita kuin erikoistuneita yleisöjä edellyttää lisäresursseja (haastattelut 8, 9).

Sisäisen viestinnän rajoitukset

EU:n toimielinten sisäisessä viestinnässä ei juurikaan ole mukana kaikkia EU:n kieliä. Sitä hallitsevat Englanti, Ranska ja joskus Saksa, mutta Englanti hallitsee (haastattelut 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10). Sisäinen viestintä rajoittuu pääasiassa Englantiin ja Ranskaan (haastattelut 11, 12) tai jompaankumpaan näistä kahdesta, ja Ranska on unionin tuomioistuimen tärkein työkieli (haastattelu 10). Kielipalveluja tarjotaan lähes vain ulkopuolisille tahoille. Jotkut vastaajat totesivat, että täysi monikielisyys ei ole koskaan ollut sisäisesti objektiivinen (haastattelut 5 ja 6), joten rajoitteita ei esiinny (haastattelut 8, 9).

Käännös- ja tulkkaustarpeet, painopisteet ja kohdeyleisöt

Käännös- ja tulkkaustarpeiden ja -painopisteiden arviointi riippuu yleensä institutionaalisista velvoitteista, ja se perustuu kysyntään (haastattelut 1, 2, 3, 4, 10), kohdeyleisöihin (haastattelut 7, 8, 9, 11, 12) ja kiinteään hierarkiaan (haastattelut 5, 6). Määräaikojen asettamisella on tärkeä rooli työn organisoinnissa (haastattelut 1, 2, 10), ja lähikuukausien ajanhallinta on yleinen käytäntö (haastattelut 2, 4). Arviointi- ja priorisointiprosesseja voidaan tukea tilastollisten arviointien ja aikataulutuksen tietoteknisten välineiden avulla (haastattelu 2). Joillakin toimitelmillä on oma erillinen suunnitteluyksikkö (haastattelu 4) tai sisäiset strategia-asiakirjat (haastattelu 7, 8, 9), politiikat (haastattelut 11, 12) jne. Joskus arviointiprosessi näkyy rekrytoinnissa – vakinaisia/toistuvia tehtäviä varten, ja freelancerit kattavat kysyntähuiput (haastattelu 2).

Kielijärjestelyjen tärkeimmät piirteet ja puutteet käytännössä

Resurssien hallintaan liittyvien menettelyjen lisäksi haastateltavat panivat merkille sisäisten kielijärjestelyjen käytäntöjen merkityksen, joiden avulla he voivat täyttää velvoitteensa. Niille toimitelille, joiden on julkaistava kaikki tiedot kaikilla EU:n kielillä (haastattelut 1, 2, 5, 10), on tärkeää, että pienet ja suuret kielet ovat tasavertaisia (haastattelu 2). Luonnokset jaetaan kuitenkin ainoastaan englanniksi, ranskaksi ja/tai saksaksi (haastattelut 1, 2, 10). Englantia käytetään aina (haastattelu 2). Jotkin toimitelimit, jotka muodostavat käytännön näkökulman, eivät käänne kaikkia asiakirjoja välittömästi kaikille EU:n kielille (haastattelut 5, 6). Yksi syy yksikielisyyden lähentymiseen asiakirjojen valmistelussa on se, että asiakirjoja ei useinkaan valmistele yksi henkilö tai toimisto. Ne kulkevat useiden vaiheiden ja toimistojen läpi, eikä kaikkea voi kääntää joka askeleella. (Haastattelu 7).

Teknologia on tärkeä piirre kielijärjestelyissä (tietotekniset välineet, erityiset ohjelmistot) (haastattelu 1, 4). Osa haastatelluista (haastattelut 8, 9) korosti, että kielijärjestelyt ovat yleisökeskeisiä ja pyrkivät olemaan mahdollisimman osallistavia ulkoisessa viestinnässä (esim. tavoittaa enemmän naisia tai nuoria).

Haastateltavat pitivät vaikeana määrittellä puutteita, ja useimmissa tapauksissa he väittivät, että heidän organisaationsa täyttää velvoitteensa (haastattelut 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12), vaikka heillä on parantamisen varaa resurssien hallinnan, optimoitujen viestintästrategioiden, oikea-aikaisen ”todellisten tarpeiden” arvioinnin ja yleisön tehokkaan kohdentamisen osalta.

Hyvin harvat vastaajat pystyivät havaitsemaan organisaatioissaan olevia systeemisiä puutteita. Yksi aukko liittyy niin sanottuihin ”alijäämäisiin kieliin” – tietyillä kielillä, kuten tanskaksi, suomeksi, puolaksi, portugaliksi ja englanniksi, on vain vähän tulkkeja. Näitä tulkkeja on vaikea löytää säännöllisesti (haastattelu 2). Toinen kysymys koskee vain verkkosivustojen englanninkielistä sisältöä, vaikkakin se on perusteltu sillä perusteella, että tämä kieli on yleisimmin opetettu kieli kouluissa. Vaikka tämä ei aina riitä, käytetään konekäännöstä (haastattelu 7). Viimeinen ja toistuva ongelma on jatkuva aikapaine (haastattelut 11, 12).

Verkkoviestintä

Verkkosivujen kääntämisen osalta tavoitteena on useimmissa tapauksissa kääntää verkkosivustojen (erityisesti pääkäyttöliittymän) sisältö kaikille EU:n virallisille kielille (haastattelut 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10). Priorisointi on kuitenkin edelleen tarpeen ja käytävissä olevien resurssien mukaan. Näin ollen se on joskus automatisoitu (haastattelut 1, 5, 6, 8, 9) eikä kaikkia asiakirjoja käännetä (haastattelu 10). Esimerkiksi sisällön kääntämistä koskevat päätökset voivat riippua ylläpitovaatimuksista (päivittämistä koskevat vaatimukset); jos verkkosisältö muuttuu usein, käännösten ja käännösresurssien kysyntä on oltava voimakasta (haastattelut 8, 9). Joissakin tapauksissa sisältö voidaan kääntää myös muille kuin EU:n kielille, kuten venäjälle tai kiinalle. (Haastattelu 3) On kuitenkin myös joitakin instituutioita, jotka ylläpitävät oletusarvoisesti verkkosivuston sisältöä englanniksi, ja käännöksiä muille kielille käytetään vain tietyissä kohdissa. (Haastattelut 11, 12). Intranetin ja yksiköiden hallinnon sisältö on saatavilla pääasiassa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi, joskus myös muilla kielillä (haastattelu 2).

Twitterin kääntämisessä on kaksi trendiä, jotka näkyvät Twitterin kielenkäytössä. Yksi on twiitata englanniksi, poikkeuksin aika ajoin (haastattelut 1, 4, 5, 6, 8, 9) tai kaksikielisesti – englanniksi ja ranskaksi (haastattelu 10). Toinen on käyttää monikielisiä twiittejä, mutta ei oletusarvoisesti käännetty kaikille kielille (haastattelut 2, 7). Ensimmäisen lähestymistavan argumentti on, että englanti on Twitter-käyttäjien pääkieli ja että käännettyt tweetit saavat vähemmän palautetta (haastattelut 1, 5, 6, 8, 9). Toinen lähestymistapa on perusteltu sillä, että tweetit lähetetään joka tapauksessa eri kielillä ja niissä viitataan usein eri kieliyhteisöihin ja eturyhmiin kontekstista riippuen (paikalliset) (haastattelut 2, 7).

A3.3 Tärkeimmät trendit viimeisten viiden vuoden aikana

Viimeisten viiden vuoden aikana on tapahtunut muutos, joka koskee sekä sisäistä että ulkoista kielten käyttöä EU:n toimielimissä. Tämä muutos johtui vuonna 2004 alkaneista pidemmistä prosesseista, jotka ovat muuttaneet huomattavasti EU:n kielialaa (haastattelut 1, 2, 11 ja 12).

Sisäinen viestintä

Useimmissa toimielimissä havaittu ero on merkittävä siirtyminen Englantiin, ja (huolimatta joistakin säännöksistä, jotka edellyttävät sisäisten asiakirjojen kääntämistä myös ranskaksi) sen vahvistaminen lingua francaksi (haastattelut 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10).

Ulkoinen viestintä

Vaikka Englannin rooli ja käyttö lisääntyvät ulkoisessa viestinnässä (haastattelut 3, 5, 6, 10), myös muilla EU:n virallisilla kielillä saatavilla olevien tietojen määrä kasvaa menestyksekkäästi (haastattelut 2, 8, 9).

Toinen suuntaus on tiedonsaannin lisääntyminen useammilla kielillä (useimmiten käyttämällä selkeää kieltä) verkkoviestinnässä verkkosivustojen ja sosiaalisen median kautta (haastattelut 2, 7,

8, 9). Tämä voi johtua osittain konekäännösten käytön (ja hyväksynnän) lisääntymisestä (haastattelut 5, 6). Ehkä näkyvin muutos oli iirin ja maltan sisällyttäminen EU:n virallisten kielten luetteloon, millä oli luonnollisesti tiettyjä seurauksia menettelyissä ja organisaatiossa (haastattelut 1, 10). Jotkut haastateltavat korostivat monikielisuuden edistämisen merkitystä (haastattelut 10, 11 ja 12) ja kasvavaa ymmärrystä siitä, että tehokas monikielisyys on tarpeen, jotta voidaan kuroa umpeen EU:n toimielinten ja kansalaisten välinen kuilu selkeää kieltä ja viestejä käyttäen (haastattelu 4).

Tärkeimmät odotettavissa olevat muutokset lähitulevaisuudessa

Merkittävimmit muutokset tapahtuivat jo vuonna 2004 tapahtuneen laajentumisen jälkeen (haastattelu 2), ja tulevassa monikielisyudessa olisi yksinkertaisesti pidettävä kiinni (haastattelu 10). Yleensä ei ole (haastattelut 11, 12) tai muutamia muutoksia odotettavissa (haastattelut 2, 4, 7). On kuitenkin taipumus käyttää englantia ensimmäisenä kielenä sisäisesti (haastattelut 1, 3, 5, 6, 10), kun taas on paineita käyttää enemmän ranskaa (haastattelu 4). Todettiin, että iirin kielen käytön odotetaan lisääntyvän, kun iirin kieleen sovellettava poikkeus päättyy (haastattelu 10). Konekäännösten roolin lisääntymisestä on myös joitakin odotuksia (haastattelut 7, 8, 9).

Ulkoisesti tekoälystä voi vähitellen tulla yhä enemmän apua ihmisen tulkauksessa (haastattelu 2), kun taas konetukea käytetään todennäköisesti yleisesti käännöksessä (haastattelut 5, 6, 8, 9). Pandemia on kuitenkin paljastanut joitakin puutteita käytetyissä verkkotyökaluissa, kuten ”tulkkauspainikkeen” tai vaihtoehdon puuttumisen joissakin ohjelmistoissa (haastattelu 3).

Jotkin toimielimet odottavat pikemminkin jatkuvien suuntausten jatkamista – tavoittaa laajemman yleisön (kansalaiset) vaikkakin verkkosivustolla, tutkia tarkemmin sosiaalisen median käyttöä, lisätä kansallisten tiedotusvälineiden osallistumista, lisätä ”selkeän kielen” käyttöä, lisätä visuaalista viestintää, lyhentää asiakirjoja, tasoittaa tekstejä, jatkaa ja lisätä ”kuuntelua” kuin mitään merkittäviä muutoksia. (Haastattelut 8, 9). Tulevien laajentumisten yhteydessä odotetaan kuitenkin lisää muutoksia (haastattelut 1, 4).

Käännösten ja tulkkauksen ulkoistaminen

Ulkoistamista koskevasta lähestymistavasta seuraavat tiedot, jotka on kirjattu haastatteluihin

- Taipumus lisätä ulkoistamista (haastattelu 1);
- Suurempi riippuvuus sisäisestä henkilöstöstä (haastattelut 2, 10)
- ”hyvin kannattavaa ulkoistamista”; ”ulkoiset palvelut noin 50 %” (haastattelu 3)
- ”ei, ei tällä hetkellä”; ”noin 30 prosenttia toimeksiannoista ulkoistetaan, mutta tässä suhteessa ei ole odotettavissa lisäystä” (haastattelu 4); 35 prosenttia ulkoistetuista käännöksistä, mukaan lukien tekstit, joiden kääntäminen ei ole pakollista (haastattelu 7);
- ”vaikea sanoa, mutta suuntaus on tähän mennessä kasvanut – noin 5 prosentista 20 prosenttiin” (haastattelut 5, 6)
- ”sen odotetaan jatkuvan nykyisellä toimintatavalla”; ”ulkopuolisten toimeksisaajien toimittama tulkinta – kuten ennenkin”; ”kääntäminen – pääasiassa talon sisällä freelance-urakoitsijoiden kanssa, jotka auttavat huipuissa, tai jos sisäiset kääntäjät eivät ole käytettävissä” (haastattelut 8, 9).

Ulkoistamista koskevassa lähestymistavassa ei yleensä ole näkyviä yhteisiä suuntauksia. Se riippuu käännettyjen tai tulkittujen tietojen tyypistä, sillä esimerkiksi jotkin niistä saattavat olla luottamuksellisia, mikä sulkee pois ulkopuolisen henkilöstön palkkaamisen. (Haastattelut 2, 10). Toinen ulkoistamista määrittävä tekijä on laitoksen omat varat (haastattelut 11, 12). Paine sisäisen henkilöstön vähentämiseksi voi kuitenkin pakottaa lisäämään kielipalvelujen ulkoistamista (haastattelut 5, 6) väliaikaisesti työmäärän ollessa suuri (haastattelu 2, 3).

Yhdistyneen kuningaskunnan eron vaikutus käänös- ja tulkkauspolitiikkaan

Yhdistyneen kuningaskunnan lähtö on vähentänyt huomattavasti potentiaalisen henkilöstön määrää (EU:n kansalaiset, joilla on äidinkielenään englantia), joka rajoittuu nyt irlantilaisiin, maltalaisiin ja kyproslaisiin. Tästä huolimatta useimmat haastateltavat eivät ole havainneet uusia vaikeuksia, koska pätevän henkilöstön löytämisessä on aiemmin ollut haasteita (haastattelut 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12). Jotkut vastaajat huomasivat kuitenkin enemmän vaikeuksia löytää englantia äidinkielenään puhuvia (haastattelut 2, 10). Lisäksi on raportoitu tapauksia, joissa ei-alkuperäinen hyväksyttiin tehtävään, jossa vaaditaan äidinkielenään englantia (haastattelut 7, 8, 9).

Jotkut haastateltavat huomauttivat, että äidinkielen taso ei välttämättä tarkoita, että sen ”on oltava äidinkieli” (haastattelu 3) ja että todellinen kielitaito on todella tärkeä (haastattelu 7). EU:n kansalaisten kielitaitoa koskevilla EU:n politiikoilla edellytettiin osittain, että englannin kielen taitoa omaavien henkilöiden joukko kasvaa tasolla, joka on riittävän hyvä muiden kuin arkaluontoisten asiakirjojen laatimiseen (haastattelut 11, 12). Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisen vaikutusta lieventävät myös säännöt, joiden nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset voivat jatkaa työskentelyä EU:n toimielimissä neljän vuoden ajan BREXITin jälkeen, sekä kaksinkertaisen kansalaisuuden saatavuus, joka mahdollistaa työskentelyn jatkumisen (haastattelut 7, 8, 9, 10, 11, 12).

Haasteet viestinnässä kielellä, joka ei ole heidän äidinkieltään

Useimmat haastateltavat eivät ole havainneet haasteita viestinnässä kielellä, joka ei ole heidän äidinkieltään. Tärkein syy on kielivaatimukset EU:n toimielimissä työskenteleville (erityisesti kielipalveluissa). Kielitaitoon liittyy toisinaan ongelmia. EU:n toimielimissä työskentelevien henkilöiden pätevyys tarkistetaan kuitenkin huolellisesti, ja (jos heidät palkataan) heille tarjotaan erilaisia kursseja viestintätaitojen parantamiseksi. Lisäksi jokaisessa julkaisussa on päteviä toimittajia tai oikolukijoita (haastattelut 2, 7, 8, 9, 10).

Lisäksi on selvää, että sisäisen viestinnän pääkieli (lukuun ottamatta tiettyjä kieliryhmiä jne.) on englantia tai joskus ranska (haastattelu 10). Toisinaan on haasteita ei-alkuperäisten kielten, kuten tarkkuuden, foneetiikan, käytössä. Etätyöskentely keskeytyy joskus myös äänenlaadun vuoksi (haastattelu 3). Kielipalveluja satunnaisesti tarjoavan henkilöstön toisena ongelmana on se, että heidän on työskenneltävä henkilöille, jotka eivät käytä äidinkieltään (mikä ei ole niin harvinaista). Tämä on pääasiassa ongelma tulkeille, jotka on koulutettu työskentelemään puhujien äidinkielen kanssa. (Haastattelu 3). Jotkut parlamentin jäsenet ovat usein tottuneet puhumaan toisella kielellä epävirallisissa yhteyksissä, joissa he voivat luottaa myös eleihin ja toistoihin; nämä ei-alkuperäiset puhujat kuitenkin usein yliarvioivat kielitaitonsa virallisissa yhteyksissä. Näin ollen kun he puhuvat toista kieltä virallisessa viestinnässä, he eivät pysty ilmaisemaan ajatuksiaan selkeästi ja täsmällisesti. Ajatusten tarkkuus on suuri ongelma tulkeille, joiden on tulkittava niitä (haastattelu 3). Mitä kauemmin työskentelet toimielimessä, sitä enemmän totut monikieliseen ympäristöön etkä käytä äidinkieltäsi (haastattelut 11, 12).

Kuten yksi haastateltavista (haastattelu 2) totesi kuitenkin, ”monikielinen ja monikulttuurinen ympäristöviestintä on aina haaste”.

Muita kieliä kuin englantia koskevat suuntaukset

Haastateltavat totesivat, ettei ole havaittavissa suuntausta lisätä muiden laajalti puhuttujen kielten käyttöä englannin lisäksi. Lisäksi jotkut ilmoittivat englannin roolin ja kysynnän kasvavan – ”suuntauksena on, että englannin kielen tulkkien kysyntä kasvaa” (haastattelu 2). Joissakin tapauksissa menettelyt edellyttävät kääntämistä englanniksi, ranskaksi ja saksaksi, mutta suuntaus on pikemminkin englannin käytön lisääminen kuin toisin (haastattelut 5, 6). On kuitenkin olemassa instituutioita, joissa ranska, ei englantia, on tärkein kieli (haastattelut 10, 11, 12).

A3.4 Digiteknologioiden rooli

Haastateltavat havaitsivat, että digitaalisia välineitä käytetään yleisesti monikielisuuden helpottamiseen ja että niiden rooli kasvaa. Sekä kääntämisessä että tulkkauksessa käytetään yhä enemmän verkkotyökaluja sisäisessä päivittäisessä työssä sekä tarjotuissa palveluissa. Toimistotyössä työkalut ovat samanlaiset kääntäjille ja tulkeille, vaikka käännös- ja tulkkauspalvelut tarvitsevat hieman erilaista tukea. Käännöspalveluissa käytetyimmät työkalut ovat:

- Konekäännös (haastattelut 1, 7, 4, 11, 22)
- Sähköinen käännös (haastattelut 1, 7, 10, 11, 12)
- Tietokannat, esim. IATE, EURAMIS, SDL Trados, Eur-Lex (haastattelut 1, 5, 6, 10)
- Automaattiset käännöswidgetit verkkosivustoilla (haastattelut 8, 9, 11, 12)
- Studio (haastattelut 1, 8, 9)
- Käännöspalveluohjelmisto, käännösmuistit (haastattelut 7, 11, 12)
- Käännösmuistit (haastattelut 1, 4)
- Lisätty käännösympäristö (haastattelut 5, 6)
- Kääntäminen (haastattelut 8, 9)
- Interactio (haastattelu 3)
- Tietokoneavusteinen kääntäminen (CAT) (haastattelu 4)
- Ottelutaso (haastattelu 4)
- DeepL Pro (haastattelu 10)

Suosituimmat tulkkauspalveluissa käytettävät työkalut ovat:

- Useissa toimielimissä käyttöön otettuja uusia välineitä: esim. puheesta tekstiin -teknologia (haastattelut 2, 5, 6)
- Automaattinen haku osastolla (haastattelu 2)
- Automaattinen termien poisto (tiettyjen sanojen, esim. numeroiden, poimiminen) (haastattelu 2)
- SIDP (Simultaneous Interpreting Delivery Platforms): Kudo, Tulkkaus jne. (haastattelu 2).

Tärkeimmät havaitut edut ovat:

- nopeus (haastattelut 1, 4, 8, 9, 10, 11, 12)
- tehokkuus (haastattelut 1, 4, 10, 11, 12)
- optimointi (haastattelut 4, 8, 9)
- saatavuus (haastattelu 2)
- laatu (haastattelu 4)
- johdonmukaisuus (haastattelu 10)
- riittävän hyvä muotoiluun (haastattelut 11, 12).

Haittoja tai haasteita ovat:

- luotettavuus edellyttää ihmisen valvontaa (haastattelut 1, 4, 5, 6, 10, 11, 12)

- virheiden jatkuminen (haastattelut 1, 5, 6, 10)
- pilkkaa laatua – eli teksti lukee hyvin, mutta käännöksen merkitys on virheellinen (haastattelut 1, 10)
- korkeiden odotusten luominen ajan suhteen (haastattelu 1)
- äänen laatu (haastattelut 2, 10)
- ei toimi yhtä hyvin kaikille kielille (haastattelut 4, 10)
- asianmukaisten työkalujen kehittäminen ja päivittäminen on aikaa vievää. (Haastattelut 8, 9)
- lisälaitteita tarvitaan (haastattelu 10).

EU investoi jo digitaalitekologiaan, ja lisämenoja odotetaan lisää. Haastateltavien mukaan lisäinvestoinnit digitaalisiin välineisiin helpottaisivat ehdottomasti monikielisyyttä. Se edellyttäisi kuitenkin keskittymistä useampien kehittäjien osallistamiseen ja välineiden parempaan integrointiin (haastattelut 8, 9).

Digitaaliset työkalut tulivat tarpeellisiksi kielipalveluympäristössä työskentelyn aikana. Kääntämisen näkökulmasta tämä merkitsisi muutosta kääntäjätyössä, jossa siirryttäisiin enemmän validointiin kuin itse kääntämiseen (haastattelut 1, 5, 6, 11, 10). ”intellektuellista lähes mekaaniseen” (haastattelu 1). Jotkin toimistot harkitsevat vakavasti tekoälyn käyttöönottoa työnkulussaan erittäin aikaa vievän työnjaon optimoimiseksi (haastattelu 4). Tulkittaessa digitaalisia välineitä otetaan käyttöön hitaammin, sillä prosessi vaatii monimutkaisempia ratkaisuja kuin kääntäminen. Digitaalisten välineiden käyttöönotto tukee väliaikaista tulkkausta ja on jo parantanut tulkkauksen saatavuutta (suuri muutos konferenssitulkkauksessa) ja käytettävissä olevan tilan rajoitukset ovat muuttuneet vähemmän ongelmaksi (haastattelu 2).

Jotkin toimielimet kehittävät digitaalitekologioihin perustuvia omia välineitään monikielisyyden täytäntöönpanon tukemiseksi. Esimerkkinä voidaan mainita monikielinen kyselytyökalu, joka mahdollistaa kyselyn nopean asettamisen ja tietojen keräämisen eri kielillä. (Haastattelut 8, 9).

Useat vastaajat panivat merkille myös rajoituksia, jotka liittyvät digitaalisten välineiden käyttöä koskevien säännösten puutteeseen, ja että monikielisyudessa on edelleen joitakin vaatimuksia, joita digitaaliset välineet eivät voi tarjota. Se voi kuitenkin varmasti parantaa tilannetta, jos kyse on käytettävissä olevista resursseista (ihmisistä, ajasta, tilasta, varoista). Lopuksi vastaajat korostivat kielten aineettomia piirteitä, mikä tarkoittaa, että konekäännökset eivät korvaa ihmisiä lähitulevaisuudessa (haastattelut 1, 4, 5, 6, 10, 11 ja 12).

A3.5 Avoimuus ja vastuuvollisuus

Yleisesti ottaen haastateltavat katsoivat, että heidän organisaationsa kielijärjestely oli riittävän monikielinen, jotta voidaan varmistaa kohtuullinen ja tasapainoinen avoimuus EU:n kansalaisten kannalta, vaikka myös mahdollisuuksia tehdä vähäisiä parannuksia havaittiin. Todettiin, että suurin osa asiakirjoista on englanninkielisiä (käyttäjät). Lisäksi asiakirjoja eivät lue yleisesti suuri yleisö vaan tietyt sidosryhmät, joilla on välitön intressi (haastattelut 1, 5, 6, 8, 9) tai riippuvat kansalaisten yleisestä edusta EU-asioissa (haastattelut 1, 2, 3).

Avoimuuden lisäämiseksi haastateltavat korostivat tarvetta varmistaa laadukkaat käännökset kaikille EU:n kielille (haastattelut 4, 5, 6, 8 ja 9) ja käyttää selkeää kieltä (haastattelut 4, 8, 9).

Kaikki haastateltavat vastasivat, että monikielisyyden täytäntöönpanosta heidän toimielimissään ei ole lainkaan tai tuskin lainkaan valituksia, koska tarjottavilla palveluilla on korkeat vaatimukset. Valitusten rajalliset tapaukset liittyvät lähinnä tietyn kielen saatavuuteen (tarjotut palvelut), joka liittyy suoraan toimielimen käytettävissä oleviin resursseihin (haastattelut 2, 3, 8, 9, 10). Pandemian vuoksi verkkopalveluille on valtava kysyntä, joten niitä oli joskus vähemmän saatavilla, varsinkin jos kyse on pienemmistä kielistä (haastattelu 2). Useammin kuin valituksia ovat tiedustelut (haastattelut 8, 9) tai kansalaisten tai Euroopan parlamentin jäsenten (käyttäjien)

IPOL | Rakenne- ja koheesiopolitiikan politiikkayksikkö

huomautukset, jotka ovat havainneet käänkösvirheitä (haastattelut 1, 2, 4, 10). Valitukset ovat yleensä peräisin tutkijoista, asianajajista, aktivisteista ja kansalaisista (haastattelu 10).

LIITE 4: EUROOPAN ASUKKAIDEN KIELITAITO

Taulukko A4.1: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin, kielellisen osallisuuden määrittelyn ja maakohtaisen lähestymistavan mukaan

Viestintäpolitiikka	Yksikielisyys (vain englanniksi)		Kaksikielisyys (ranskaksi)		Trilingualismi (englanti ranskan saksa)		Heksalingualismi (englanti, ranska, saksa, italia, espanja, puola)		Monikielisyys (24 virallista kieltä)		Väestö	
	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	%	Miljoonat
Maa												
Itävalta	26	68	90	97	92	98	92	98	94	99	2.0	4.83
Belgia	17	55	48	78	56	85	57	85	96	99	2.5	5.98
Bulgaria	8	28	2	7	9	32	9	32	98	99	1.7	3.97
Kroatia	14	51	4	22	17	60	18	61	100	100	1.0	2.28
Kypros	31	80	2	8	32	80	32	80	95	99	0.2	0.46
Tšekki	6	34	2	23	8	47	9	48	99	100	2.4	5.84
Tanska*	28	55	4	14	31	60	32	61	95	98	1.2	2.95
Viro	20	51	2	7	21	54	21	54	76	89	0.3	0.72
Suomi	28	82	2	5	28	83	29	83	97	99	1.2	2.83
Ranska	9	38	95	98	95	98	96	98	96	99	13.5	32.37
Saksa	15	60	92	98	93	99	94	99	95	99	18.7	44.77
Kreikka	17	53	4	12	18	54	18	54	95	99	2.5	5.86
Unkari	8	25	4	16	10	34	10	34	100	100	2.3	5.39

Irlanti	91	97	4	15	93	98	96	99	99	100	1.1	2.56
Italia	5	35	3	15	7	41	100	100	100	100	13.6	32.61
Latvia	8	45	1	7	9	51	9	52	75	95	0.5	1.06
Liettua	10	33	1	6	11	38	17	49	96	99	0.7	1.55
Luxemburg§	24	41	73	90	79	93	81	94	90	97	0.1	0.30
Malta	61	90	1	6	61	90	63	91	99	100	0.1	0.24
Alankomaat	29	79	7	33	33	82	33	82	96	99	3.7	8.95
Puola	8	34	2	14	10	41	100	100	100	100	9.1	2.73
Portugali	12	40	5	20	15	48	17	52	100	100	2.3	5.58
Romania	4	21	1	9	4	24	5	26	100	100	4.6	11.06
Slovakia	6	28	3	18	9	41	9	43	100	100	1.3	3.07
Slovenia	20	48	5	19	23	57	25	60	95	98	0.5	1.16
Espanja	9	31	4	12	12	37	96	99	98	99	10.9	26.03
Ruotsi	48	85	3	16	49	86	51	87	93	97	2.1	4.98
EU-27	13	45	35	45	43	65	74	86	97	99	100	239.1

Lähde: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 EU:n jäsenvaltiota. Painotetut tulokset ilmoitetaan prosentteina. Kokonaisprosenttiosuus 25–64-vuotiaasta väestöstä. Huomautukset: 174,688, joka edustaa 239,1 miljoonaa aikuista (kaksi viimeistä saraketta ilmoittaa aikuisväestön määrän maata kohti ja maan väestön osuuden 27 jäsenvaltioon). App A = Sovellus A, App B = Lähestymistapa B, ks. määritelmät luvussa 7.

* Tanskan prosenttiosuudet lähestymistavassa B (lukuun ottamatta monikielistä kielipolitiikkaa) on aliarvioitu, koska tanskalaisesta AES:n otoksesta puuttuu monia arvoja kahdesta AES-muuttujista, jotka ovat ”ensimmäinen tunnetuin muu kieli kuin äiti” ja ”toinen parhaiten tunnettu muu kieli kuin äiti”. Jotta näyte olisi täydellinen, puuttuvia arvoja on käsitelty vastaavina ”en puhu vieraita kieliä”, mikä aliarvioi maan monikielisiä ihmisiä. Kun otetaan huomioon Tanskan suhteellisen pieni väestömäärä muuhun verrattuna, tämä ei vaikuta merkittävästi yleisiin päätelmiimme. Tämä menetelmävalinta toteutetaan kaikissa taulukoissa.

§ Luxemburgin tilanne johtuu erityisesti sen erittäin monikielisestä väestöstä. AES sisältää tietoja vain ensimmäisen ja toisen vieraan/muun kielen taitotasosta, joka tunnetaan vastaajan äidinkielen lisäksi. Suuri osa Luxemburgin väestöstä puhuu kuitenkin luxemburgia äidinkielenä ja ilmoittaa ranskan ja saksan (maan molemmat hallintokielet) ensimmäiseksi/toiseksi tunnetuimmaksi vieraaksi kieleksi. Jos englanti on vastaajan kolmanneksi parhaiten puhuttu kieli, AES ei voi tallentaa sitä.

Taulukko A4.2: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin mukaan kielellisen osallisuuden ja ikäryhmän määrittelyyn

Ikäryhmä		25–34	35–44	45–54	55–64
Viestintäpolitiikka	Lähestymistapa				
Yksikielisyys (vain englanniksi)	A	20	15	10	7
	B	60	50	40	30
Kaksikielisyys (ranskaksi)	A	35	32	37	36
	B	46	43	47	45
Trilingualismi (englanti ranskan saksa)	A	48	42	42	40
	B	77	67	62	56
Hexalingualismi (englanti ranska saksa italia espanja puola)	A	75	73	73	72
	B	90	87	85	82
Monikielisyys (24 virallista kieltä)	A	97	97	97	98
	B	99	99	99	99
% 25–64-vuotiaasta väestöstä ikäryhmittäin		23.1	25.4	27.3	24.3

Lähde: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 EU:n jäsenvaltiota. Painotetut tulokset ilmoitetaan prosentteina. Kokonaisprosenttiosuudet, jotka koskevat ikäryhmään kuuluvaa 25–64-vuotiasta väestöä.

Huomautukset: 174,688. Ks. menetelmän A ja B määritelmät 7 luvussa.

Kaikki kielipolitiikat monikielisiä ja kaksikielisiä lukuun ottamatta aiheuttavat sukupolvien välillä eriarvoisuutta kielellisesti mukana olevien aikuisten prosenttiosuudessa. Kielellinen osallisuus on yleisempää nuoremmalla sukupolvella yksikielisessä, kolmikielisessä ja kuusikielisessä viestintäpolitiikassa. Kasvu johtuu pääasiassa englannin kielen levinneisyydestä EU-maiden koulutusjärjestelmissä viime vuosikymmeninä. Tulokset viittaavat siihen, että koulutuspolitiikka on edistänyt tehokkaasti ainakin jonkin kielitaidon hankkimista, mutta vain vähemmistö on saavuttanut pätevän tason. Tästä seuraa, että kääntämisen tarve EU:n viestinnässä ei muutu merkittävästi lähitulevaisuudessa. Jopa nuorimmista kohorteista on edelleen huomattavaa kielellistä syrjäytymistä, joka johtuu joko yksikielisen tai kolmikielisen kielipolitiikan täytäntöönpanosta.

Taulukko A4.3: Niiden 25–64-vuotiaiden osuus eurooppalaisista, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin mukaan kielellisen osallisuuden ja menestyksekkäästi suoritettun koulutustason määrittelyyn

	Lähestymistapa	Menestyksellisesti suoritettu koulutustaso		
		Matala	Keskikokoinen	Korkea
Viestintäpolitiikka				
Yksikielisyys (vain englanniksi)	A	4	8	28
	B	16	40	74
Kaksikielisyys (ranskaksi)	A	23	37	41
	B	30	46	55
Trilingualismi (englanti ranskan saksa)	A	26	42	57
	B	39	64	87
Hexalingualismi (englanti ranska saksa italia espanja puola)	A	69	71	81
	B	79	83	96
Monikielisyys (24 virallista kieltä)	A	94	98	98
	B	98	99	100
<i>% 25–64-vuotiaasta väestöstä koulutusasteen mukaan</i>		22.2	47.6	30.0

Lähde: Eurostat, 2021, AES 2016. Koulutustasot luokitellaan ISCED 2011 -tasoihin ja aggregoidaan Eurostatin ohjeiden mukaisesti: Alhainen koulutus (ISCED-11 tasot 0–2), keskitason koulutus (ISCED-11 tasot 3–4), korkea-asteen koulutus (ISCED-11 tasot 5 tai korkeampi). Painotetut tulokset ilmoitetaan prosentteina. Kokonaisprosenttiosuus 25–64-vuotiaasta väestöstä. Huomautukset: 174,485. Ks. menetelmä A ja lähestymistapa B. ISCED = kansainvälinen koulutusluokitus (International Standard Classification of Education).

On tunnettua, että muiden kuin syntyperäisten kielten taidot korreloivat koulutustason kanssa. Tämä näkyy tässä taulukossa esitetyissä tuloksissa. Esimerkiksi 25–64-vuotiaat EU:n kansalaiset, joilla on korkea koulutustaso, kuuluvat todennäköisemmin muun kuin monikielisen viestintäpolitiikan piiriin kuin heikosti koulutetut.

Taulukko A4.4: Niiden 25–64-vuotiaiden eurooppalaisten osuus, jotka kuuluvat kielellisesti mukaan EU:n viestintäpolitiikan tyyppin, kielellisen osallisuuden määrittelyn ja ammatin mukaan

Viestintäpolitiikka											
	Yksikielisyys (vain englanniksi)		Kaksikielisyys (ranskaksi)		Trilingualismi (englanti ranskan saksa)		Heksalingualismi (englanti, ranska, saksa, italia, espanja, puola)		Monikielisyys (24 virallista kieltä)		25–64-vuotiaiden pop. % ammattiryhmitäin
	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	Tämä on sovellus. A	Tämä on sovellus. B	%
Ammatti											
1. Johtajat	26	67	38	51	53	81	79	94	99	100	5.0
2. Ammatillaiset	32	78	38	53	57	87	81	96	99	100	20.6
3. Teknikot ja avustajat	15	61	51	60	59	82	82	94	99	100	16.8
4. Toimiston tukityöntekijät	13	58	39	50	47	76	80	92	99	100	9.8
5. Palvelu- ja myyntityöntekijät	9	41	37	45	43	66	71	85	97	99	15.1
6. Ammattitaitoiset maatalous-, metsä- ja kalastusalan työntekijät	4	18	20	25	23	36	64	71	98	99	3.7
7. Käsityö- ja lähialojen työntekijät	4	28	32	39	35	53	68	79	97	99	12.2
8. Laitteistojen ja koneiden käyttäjät sekä kokoonpanijat	4	25	29	37	32	52	63	76	96	99	7.8
9. Perusammatit	4	20	35	45	39	55	70	81	93	99	8.3
10. Asevoimien miehykset	18	69	38	49	48	80	76	94	99	100	0.6

Lähde: Eurostat, 2021, AES 2016. Taloudellinen toiminta koodataan ISCO 2008 -standardin mukaisesti. 27 EU-maata. Painotetut tulokset ilmoitetaan prosentteina. Viimeisessä sarakkeessa ilmoitetaan 25–64-vuotiaiden työllisten suhteellinen prosenttiosuus kunkin ammattiaseman osalta. Huomautukset: 117,543. App A = Sovellus A, App B = Lähestymistapa B, ks. määritelmät luvussa 7.

AES sisältää tietoja vastaajien ammattityypeistä, joka on luokiteltu vuoden 2008 kansainvälisen ammattiluokituksen (ISCO) mukaisesti. Taulukossa esitetään niiden aikuisten osuus, jotka on kielellisesti sisällytetty työllisten vastaajien ammatilliseen asemaan.

LIITE 5: KONEKÄÄNNÖS

A5.1 Mikä on konekäännös?⁹³

Konekäännökseen (MT) on olemassa erilaisia lähestymistapoja, joista jokaisella on omat etunsa ja haittansa (taulukko A5.1). **Yksi varhaisimmista lähestymistavoista nykyaikaiseen MT:ään on sääntöpohjainen lähestymistapa**, joka perustuu sanakirjoihin ja kielioppisääntöihin (esim. syntaksi ja morfologia) tekstin siirtämiseksi kielestä toiseen (Castilho ym., 2017). Lyhyesti sanottuna sääntöpohjainen järjestelmä hajottaa lähdekielessä ilmaistun lauseen sanoiksi ja säännöiksi ja kartoittaa ne kohdekielen sanoihin ja sääntöihin. Yksi sääntöihin perustuvien järjestelmien eduista on se, että ne eivät tarvitse kaksikielisiä tekstejä koulutukseen, minkä vuoksi ne ovat suurelta osin itsenäisiä. Toisin sanoen sääntöihin perustuva järjestelmä tuottaa yhtä hyviä tuloksia käsillä olevan tekstin alasta riippumatta. Sääntöihin perustuvat järjestelmät ovat kuitenkin kalliita ylläpitää ja ovat tunnetusti huonoja käsiteltäessä kielellisiä epäselvyyksiä ja idiomaattisia ilmaisuja (Charoenpornasawat et al., 2002).

MT:n tutkimus ja kehitys ovat siirtyneet tasaisesti sääntöihin perustuvista lähestymistavoista datavetoisempiin (Way, 2020). Itse asiassa toinen lähestymistapa MT on corpus-pohjainen lähestymistapa, joka käyttää rinnakkaista kaksikielistä korporaalia kouluttaa (eli opettaa) ohjelmisto kääntää. Yleisesti ottaen näitä korporaalia voidaan käyttää kahdella tavalla. Niitä voidaan käyttää joko opettamaan ohjelmistoa käyttämään uudelleen alkuperäisessä korporassa saatavilla olevia kielimalleja uusien tekstien kääntämiseksi asianmukaisilla korvauksilla (jolloin puhumme tarkemmin esimerkkipohjaisesta lähestymistavasta) tai saada ohjelmisto oppimaan tiettyjen tekstijonojen todennäköisyysjakauma lähdekielellä on tiettyjen tekstijonojen kääntäminen kohdekielille ja sovittaa ne sitten vastaavasti (tilastollinen koneoppiminen). Molemmat näistä corpus-pohjaisista menetelmistä käyttävät henkilöresursseja tehokkaammin ja toimivat paremmin leksikaalisessa valinnassa kuin sääntöpohjaiset menetelmät (Hutchins, 2007).

Nämä lähestymistavat ovat kuitenkin hyvin riippuvaisia toimialueista, toisin sanoen käännös voidaan luoda vain, jos vertailukorpusissa on vastaava esimerkki (Carl, 2000). Toisin sanoen nämä menetelmät eivät useinkaan pysty kääntämään lauseita verkkotunnuksesta, joka eroaa merkittävästi koulutukseen käytettyjen tekstien alasta. Lisäksi he saattavat toimia hyvin huonosti, kun se tulee jäsentämään kieliopillisesti ääniä lauseita.

Jälkimmäisen kysymyksen korjaamiseksi **on kehitetty hybridijärjestelmiä, joissa yhdistyvät sääntöpohjaiset ja korpuspohjaiset lähestymistavat (Espanja- Bonet ja Costa-jussà, 2016).** Tähän liittyen EU käynnisti vuosina 2006–2012 kaksi hanketta (EuroMatrix ja EuroMatrixPlus), joiden yhteenlaskettu budjetti oli 8,3 miljoonaa euroa MT-järjestelmien kehittämiseksi ja parantamiseksi kaikkien EU:n virallisten kielten välillä. Hankkeen alussa todettiin, että käännöksistä aiheutuu huomattavia kustannuksia EU:n toimielimille ja eurooppalaisille yrityksille, ja sillä pyrittiin luomaan toteuttamiskelpoinen vaihtoehto ihmiskääntäjille. Keskeinen tulos oli Moses, ilmainen SMT-moottori, jonka avulla voidaan kouluttaa tilastollisia käännösmalleja lähdekielestä kohdekielen ja tuottaa automaattisia käännöksiä kohdekielille.

Viimeisin MT: n hallitseva lähestymistapa on neurokonekäännös (NMT), joka perustuu syväoppimiseen ja keinotekoiseen hermoverkkoihin ennustamaan sanasekvenssien todennäköisyyttä käyttämällä vain murto-osaa perinteisten tilastollisten lähestymistapojen edellyttämästä muistista (Bentivogli et al., 2016). Vaikka NMT:n alkuperäiset asetukset eivät poikenneet merkittävästi perinteisestä tilastollisesta koneoppimisesta (SMT), kun otetaan käyttöön kooderi-dekooderikehys ja lähdekieli-huomiomallit, parannus tuli varsin merkittäväksi (Sutskever, 2014; Bahdanau ym., 2014). Rivera-Triguerosin (2021) mukaan hermojärjestelmien hallitseva asema on sellainen, että maailman suurimmat MT-palveluntarjoajat, kuten Google, Systran ja

93 Tutkimuksen tekijät kiittävät tohtori Marco Civicoa (Geneven yliopisto) arvokkaasta avusta tämän jakson valmistelussa.

Microsoft, ovat jo pitkään integroineet ne järjestelmiinsä, kun taas vain pienet MT-palveluntarjoajat ovat edelleen enimmäkseen riippuvaisia SMT: stä. Google esitteli marraskuussa 2016 ”Google Neural Machine Translation” (GNMT) -järjestelmän, joka oppii miljoonista esimerkeistä ja käyttää keinotekoisia hermoverkkoja tarkkuuden ja sujuvuuden parantamiseksi (Wu et al., 2016). Tämän seuraukset menevät paljon pidemmälle kuin yksinkertainen mahdollisuus kääntää omia tekstijonoja (kuten sähköpostia) eri kielillä tarkasti. Esimerkiksi Jackson ym. (2019) osoitti, että Google Translatea voidaan käyttää luotettavasti muilla kielillä julkaistujen lääketieteellisten paperien kääntämiseen englanniksi abstrakteja tietoja järjestelmällistä arviointia varten.⁹⁴ Taulukossa A5.1 esitetään yhteenveto MT-järjestelmien eri tyypeistä käydyistä keskusteluista.

Taulukko A5.1: Eri konekäännöslähestymistapojen vahvuudet ja heikkoudet

	Sääntöihin perustuva	Data-driven	Hybridijärjestelmä	Neurologinen
Vahvuudet	—Kaksikielisiä tekstituloja ei tarvita —Verkkotunnus riippumaton	—Tehokkuushyödyt —Parempi suorituskky leksikaalisessa valinnassa	—Kielioppinen ääni — Vähemmän riippuvainen verkkotunnuksesta	Uusimpia koneoppimistekniikoita koskevat suositukset
Heikkoudet	—Hienosti Heikko suorituskky monitulkintaisten ilmaisujen käsittelyssä	— Verkkotunnuksesta riippuvainen —Vaatii suuren määrän dataa	—Vaatii huomattavia taloudellisia investointeja	—Vaatii suuren määrän koulutustietoja

A5.2 Konekäännöspalvelujen tarjoajat

Tällä hetkellä on monia laajamittaisia MT-järjestelmiä, joista osa on vapaasti saatavilla verkossa. On olemassa lukuisia tutkimuksia, joissa verrataan eri MT-järjestelmien suorituskkyä eri kielyhdistelmissä ja erilaisissa olosuhteissa. Neljän eri online MT-järjestelmän (Systran, SDL, WorldLingo ja InterTran) vertailu espanjan ja englannin käännöksille havaitsi, että Systran ja WordLingo tuottavat yleensä parempia ja ymmärrettävämpiä lauseita (Aiken ja Wong 2006). Hampshire ja Salvia (2010) havaitsivat, että Google Translate sijoittuu korkeimmaksi kääntämällä lauseita muodollisella rekisterillä, mutta Babylon on suoriutunut paremmin idiomaattisten ilmaisujen kääntämisestä.

Viime aikoina Vanjani ja Aiken (2020) ehdottivat systemaattista vertailua kahdeksasta merkittävästä MT-palveluntarjoajasta, nimittäin Google Translate, Bing Kääntäjä, Systran, PROMT, Babylon, WorldLingo, Yandex ja Reverso. Aiempien tutkimusten mukaan Google Translate on yleisesti ottaen tarkempi verrattuna muihin MT-järjestelmiin, erityisesti silloin, kun lähdekieli ja kohdekieli ovat geneettisesti samankaltaisia. Samaa ei voi sanoa hyvin eri kielistä. Siksi Google Translate ei ehkä ole paras vaihtoehto tietyille kielipareille. Muihin MT-järjestelmiin verrattuna Google Translate tukee kuitenkin monia muita kieliä (109 marraskuusta 2021 ja 126 kehitteillä olevaa). Google Translate on kaikkein käytetyin MT-palveluntarjoaja. Way (2020):n mukaan Google Translate on kääntänyt 143 miljardia sanaa päivässä toukokuuhun 2016 mennessä, ja määrä on voinut kasvaa vain viimeisten viiden vuoden aikana. DeepL:n, Google Translaten,

94 Kirjoittajat testasivat englanninkielistä käännöstä yhdeksästä eri kielestä (kiina, ranska, saksa, italia, japani, korea, romania, venäjä ja espanja).

Amazon Translacen ja Microsoft Translatorin kautta tehdyn MT:n tarkkuuden vertailu on julkaistu vuonna 2020.⁹⁵

Se, että yksityiset yritykset, kuten Google, käyttävät käännettyjä EU-asiakirjoja MT-työkalujen kehittämisessä, on johtanut keskusteluun siitä, miten EU:n käännöstyöstä saatavat yksityiset ja julkiset hyödyt ovat tasapainossa. Vuonna 2010 Euroopan parlamentin jäsen Evelyn Regner esitti komissiolle kysymyksen siitä, että Google, joka on yksityinen yhdysvaltalainen yritys, käyttää käännettyjä EU:n asiakirjoja MT-järjestelmänsä kouluttamiseen. Hän totesi, että EU:n käännöspalvelut maksavat EU:n veronmaksajat, ja huomautti, että Google saa välillisesti kilpailuetua ja taloudellisia voittoja käännettyjen EU:n asiakirjojen käytöstä.⁹⁶ Komissio vastasi olevansa tietoinen siitä, että Google ja monet muut yksityiset tahot käyttävät käännettyjä asiakirjojaan uudelleen kaupallisiin tarkoituksiin ja että tämä on sallittua parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/98/EY nojalla.⁹⁷ Se totesi myös, että julkisen sektorin tiedon ja palvelujen laajempaa uudelleenkäyttöä, joka myöhemmin syntyy tällaisesta uudelleenkäytöstä, olisi pidettävä positiivisena, joka edistää kulttuurista ja talouskasvua. Siinä täsmennetään erityisesti, että ”se, että parannettu käännöstyökalu on laajalti saatavilla ja sitä käytetään, on myönteinen askel kohti kieliesteiden poistamista tietämyksen ja rajatylittävien tietopalvelujen saatavuudelta”.⁹⁸ Tästä syystä on selvää, että EU:n toimielimet ovat tietoisia MT:n tärkeästä roolista tulevina vuosina, mikä muokkaa niiden lähestymistapaa MT:n integroimiseen käännöstoimintaan.

Konekäännösten käyttö EU:n toimielimissä

Cadwell ym. (2016) Huomattakoon, että kääntäjät käyttivät eTranslationia (ks. luku 8) alun perin ”ja ripauksella suolaa”. Se on kuitenkin nyt syvästi integroitu DGT:n työkuuluun,⁹⁹ ja vaikka jotkut saattavat haluta olla turvautumatta siihen, kääntäjät hyväksyvät sen yleisesti hyvin (Rossi ja Chevrot, 2019). MT-järjestelmän perustamisesta lähtien komissio on aina kannustanut kääntäjiä tutustumaan paremmin MT-järjestelmiin. Tämä strategia vaikuttaa sopivalta, kun otetaan huomioon Rossin ja Chevrotin (2019) tekemä kyselytutkimus Euroopan komissiossa työskenteleville kääntäjille heidän tietämyksestään ja suhteestaan konekääntämiseen. MT:n tietämyksen ja MT:n tuntemuksen välillä havaittiin merkittävä negatiivinen korrelaatio uhkana (eli se saa kääntäjät tuntemaan olonsa epävarmoiksi työstään). He havaitsivat kuitenkin myös, että ne, joilla on parempi käsitys MT:stä, käyttävät sitä asiaankuuluvasti ja tietoisesti, olipa kyse sitten MT:n tuottaman tuotoksen muokkaamisesta¹⁰⁰ tai yksinkertaisesti inspiraation saamisesta siitä. Tämä vahvistaa Cadwell et al. (2016), joka havaitsi, että kääntäjät, jotka ottivat käyttöön MT:n työkuuluunsa, näkivät tekniikan olevan hyödyllinen ja kykenevä vastaamaan heidän tarpeisiinsa.

EU:n institutionaalisessa kontekstissa on useita käytännön tapauksia MT:n sovelluksista ja aloitteista, joilla tuetaan MT:n tulevaa kehittämistä. Ensimmäinen niistä on yhtenäinen eurooppalainen patentti. **Yhtenäinen eurooppalainen patentti** on erittäin opettavainen tapa aloittaa keskustelu korkealaatuisen konekäännöksen laajemman käytön tarpeesta. Yhtenäinen eurooppalainen patentti on EU:n laajuinen järjestelmä, jonka avulla kansalaiset voivat hakea yhtä

95 Saatavilla täällä: https://www.deepl.com/press.html#press_comparison_article

96 Kirjallinen kysymys E-3436/10 esittäjä(t): Evelyn Regner (S & D) komissiolle (saksaksi). Saatavilla täällä: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436_DE.html

97 Direktiivi 2003/98/EY: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32003L0098>.

98 Vastaus Kroesin komission puolesta antamaan kysymykseen E-3436/10 (saksaksi): https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436-ASW_DE.html

99 Lyhyesti sanottuna, kun käännöspyyntö lähetetään muista pääosastoista DGT:lle, se käsitellään ensin MT-järjestelmässä ja lähetetään sen jälkeen käännöspäällikölle, joka ohjaa käännöksen kääntäjille. Jälkimmäinen voi päättää muokata MT-lähtö tai käynnistää uudelleen naarmuista.

100 Jälkimuokkaus on prosessi, jossa ihmiskääntäjä muuttaa konekäännettyä tekstiä parantaakseen sen laatua. Voimme erottaa ”kevyen” post-editoinnin, jossa muutoksilla pyritään vain tekemään MT-tuloste ymmärrettäväksi, ja ”täysi” post-editointi, jossa kääntäjän tavoitteena on tehdä siitä myös tyylillisesti sopiva ja sama kuin ihmisen kääntämä teksti.

ainoaa patenttia, joka on voimassa kaikissa maissa, jotka ovat ratifioineet aloitteen. Vaikka yhtenäispatentti ei korvaa rekisteröintiä kansallisella tasolla, se edellyttää muun muassa yhtä uudistamismaksua, yhtenäistä suojaa ja yhtä ainoaa tuomioistuinta (yhtenäinen patenttituomioistuin), joka ratkaisee patenttiasiat. Se oli alun perin tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2018, mutta se on viivästynyt useita kertoja eri oikeudellisista syistä, ja sen on määrä tulla voimaan vuonna 2022. Yksi yhtenäisen patentin keskeisistä kohdista on se, että hakemukset voidaan jättää englanniksi, ranskaksi tai saksaksi, jotka ovat Euroopan patenttiviraston virallisia kieliä, eikä muita käännöksiä tarvita. Neuvoston asetuksen (EU) N:o 1260/2012 mukaan ”vaikutuksiltaan yhtenäisiä eurooppapatentteja koskevien käännösjärjestelyjen olisi oltava yksinkertaisia ja kustannustehokkaita”, mutta niiden olisi ”varmistettava oikeusvarmuus ja edistettävä innovointia” (Eurooppa-neuvosto, 2012). Asetuksen mukaan konekäännös voi merkittävästi tukea tiedon levittämistä. Neuvosto näyttää kuitenkin tietäneen, että ainakin asetusta laadittaessa MT-järjestelmät eivät olleet täysin luotettava väline. Asetuksessa todetaan myös, että ”tällaisia konekäännöksiä olisi käytettävä ainoastaan tiedotustarkoituksiin, eikä niillä pitäisi olla oikeusvaikutuksia”.

Asetuksen järjestelyissä säädetään, että käännöksistä aiheutuva taloudellinen rasite on kansalaisten vastuulla. Vaatimus, jonka mukaan hakemukset on jätettävä englanniksi, ranskaksi tai saksaksi, merkitsee sitä, että hakijan, jolla on muu äidinkieli, on vastattava käännöskustannuksista (Gazzola, 2015). Lisäksi asetuksessa säädetään, että ”vaikutuksiltaan yhtenäistä eurooppapatenttia koskevassa riita-asiassa on oikeutettu vaatimus, että patentinhaltijan on väitetyn patentinloukkaajan pyynnöstä toimitettava täydellinen käännös patentista” ja että tätä käännöstä ”ei pitäisi tehdä automatisoidusti ja se olisi toimitettava patentinhaltijan kustannuksella”. Monissa muissa olosuhteissa hakijoita pyydetään toimittamaan täydellinen käännös patentista englanniksi, neuvoston¹⁰¹ sanoin ”on kansainvälisessä teknologisessa tutkimuksessa ja julkaisuissa tavallisesti käytetty kieli”. On kuitenkin huomattava, että näitä ehtoja sovelletaan vain ”siirtymäkaudella”, joka määritellään epämääräisesti pysyväksi, kunnes ”käytettävissä on korkealaatuisten konekäännösten järjestelmä kaikille unionin virallisille kielille” tai joka tapauksessa enintään 12 vuotta asetuksen soveltamispäivästä (tammikuu 2014).

Toinen esimerkki MT:n soveltamisesta on **Euroopan kieliresurssien koordinointi**. Euroopan kieliresurssien koordinointi (European Language Resource Coordination, ELRC)¹⁰² on komission vuonna 2015 käynnistämä yhteistyöaloite, jonka tavoitteena on kerätä resursseja kieliteknologian kehittämisen tukemiseksi kaikilla Euroopan virallisilla kielillä, norjaksi Bokmål, norjaksi Nynorsk ja islanniksi (European Language Resource Coordination, 2019). Aloitteen tavoitteena on edistää konekäännösten kehittämistä, koska kielimuurit voivat haitata ajatusten, tiedon, kaupan, ihmisten ja viestinnän vapaata liikkuvuutta. Ensimmäisissä vaiheissa ELRC:n ainoana tavoitteena oli tukea MT@EC:n (myöhemmin eTranslation) koulutusta, mutta nyt se tukee MT:n yleistä kehittämistä ja jakaa yli 80 prosenttia kieliresursseista, jotka on kerätty suurelle yleisölle MT-tutkimusta ja kaupallisia sovelluksia varten julkisessa ELRC-SHARE-tietokannassa.¹⁰³

ELRC on viime aikoina edistänyt covid-19:n monikielistä tiedon saatavuutta koskevaa aloitetta (MLIA), joka on viestinnän pääosaston sekä käännöstoiminnan pääosaston ja kieliteknologian alalla mukana olevien yhteisöjen yhteinen ponnistus virusta koskevan tietojenvaihdon parantamiseksi kaikilla EU:n kielillä.¹⁰⁴ Tavoitteena on tuoda tiedot helpommin yleisön saataville ja tukea tutkijoita ja lääkintähenkilöstöä tiedon lähdekielestä riippumatta. ELRC on erityisesti suunnannut tiedonkeruutoimiaan kohdentamaan erityisesti covid-19-pandemiaan liittyviä monikielisiä resursseja. ELRC-arkistossa on nyt yli 260 tällaista kieliresurssia, kuten Euroopan rokotustietoportaalin monikielisiä tietoja, jotka kaikki ovat välttämättömiä monikielisten semanttisten

101 Tarkemmin sanottuna asetuksessa säädetään, että käännökset on tehtävä englanniksi, jos alkuperäinen hakemus on ranskaksi tai saksaksi, tai jollekin EU:n viralliselle kielelle, jos alkuperäinen hakemus on englanniksi.

102 ELRC: <https://www.lr-coordination.eu/>.

103 ELRC-SHARE arkisto: <https://www.elrc-share.eu/>.

104 MLIA: <http://eval.covid19-mlia.eu/>.

Euroopan unionin lähestymistapa monikielisyyteen omassa viestintäpolitiikassaan

hakujen ja konekäännösten suorituskyvyn optimoimiseksi. Tämä kielellisten resurssien runsaus auttaa sekä tunnistamaan että luokittelemaan merkitykselliset tiedot ja kääntämään ne tarkemmin.

Lopuksi on syytä mainita kokemukset **NMT-järjestelmistä EU:n neuvoston puheenjohtajavaltio Viron ja Bulgarian osalta**. EU:n neuvoston puheenjohtajavaltioilla (vuoden 2017 jälkipuoliskolla) ja Bulgariassa (vuoden 2018 jälkipuoliskolla) oli käytössään tekoälyä hyödyntävä käännösjärjestelmä, jonka on kehittänyt erityisesti yksityinen yritys, joka käytti komission eTranslation-järjestelmää. NMT-järjestelmän käyttäjiin kuuluivat EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion henkilöstön jäseniä, puheenjohtajavaltion isäntämaan julkisen sektorin kääntäjiä, EU:n edustajia ja tapahtumia käsitteleviä kansainvälisiä toimittajia (Pinnis ja Kalnis, 2018). Järjestelmä on koulutettu erityisesti bulgarialaisille ja virolaisille. Sitä käytettiin enimmäkseen kääntämään tekstin katkelmia, asiakirjoja ja verkkosivustoja responsiivisen online-käännössivuston ja CAT-työkalun plugin avulla. Järjestelmä sisällytettiin puheenjohtajavaltioiden virallisille verkkosivustoille. Tavoitteena oli antaa EU:n edustajille, toimittajille ja vierailijoille EU:n neuvoston puheenjohtajavaltiolle keino kääntää automaattisesti tekstejä, asiakirjoja ja verkkosivuja englannin, bulgarian, saksan, ranskan ja viron välillä.

Tässä tutkimuksessa arvioidaan EU:n lähestymistapaa monikielisyyteen viestintäpolitiikassaan. Monikielisyysvelvoitteiden sekä EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kielijärjestelyjen ja -käytäntöjen noudattamisen tutkimiseen käytetään innovatiivisia sekamenetelmiä koskevaa lähestymistapaa erityisesti EU:n verkkosivustoilla. Lisäksi tutkitaan EU27-maiden asukkaiden kielitaitojen sopivuutta. Toimintasuosituksia annetaan EU:n viestintäpolitiikan avoimuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi toteutettavuusrajoitteet huomioon ottaen.

PE 699.648

IP/B/CULT/IC/2021–021

Tulosta	ISBN	978–92–846–9466–2	doi:10.2861/641182	QA-07–22–359-FI-C
Tulosta	ISBN	978–92–846–9467–9	doi:10.2861/049142	QA-07–22–359-FI-N